Charles University

Faculty of Arts

Department of South and Central Asia

Tibetan Studies

Philology

MA thesis

Martin Hanker

THOD BRTAGS

TIBETSKÉ MANUÁLY ZKOUMAJÍCÍ ZNAKY LEBKY

THOD BRTAGS

TIBETAN CRANIOLOGICAL MANUALS

2018

Adviser: doc. Daniel Berounský, Ph.D.

Poděkování

Předně bych rád poděkoval své rodině za jejich neutuchající podporu při studiích, díky které se mi podařilo zdárně navázat na mé bakalářské začátky. Docentu Berounskému vděčím za jeho trpělivé „uvedení na stezku“ vedoucí až k tématu mé diplomové práce a také za následnou konzultační činnost. Díky odborným radám geše Nyimy Choekhortshanga ohledně konkrétních pasáží tibetských textů jsem byl schopen náležitě porozumět některým problematickým termínům i jejich kontextu. V neposlední řadě mi také k dokončení této práce pomohla Veroničina trpělivost, díky které jsem mohl v klidu pracovat i po nocích a Lukášova ochota číst pracovní verze mých textů. Děkuji vám všem.

Acknowledgments

First of all, I would like to thank my family for their unwavering support during my studies, which helped me to successfully build on the foundations of my bachelor's beginnings. I am grateful to docent Berounský for his patient "introduction on the path" leading up to the topic of my thesis and also for his subsequent consultations. Thanks to the counsellorship of geshe Nyima Choekhortshang on the specific passages of the Tibetan texts, I was able to properly understand some of the problematic terms and their contexts. Last but not least, the final completion of this work would not be possible without Veronika's patience, which allowed me to work in peace even during nights and Lukáš's willingness to read the drafts of my texts. Thank you all.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne __________

____

Bc. Martin Hanker

Abstrakt

Primárním účelem této studie je předložení klíčových textů žánru tibetských manuálů zkoumajících znaky lebky (tib. *thod brtags*), a to včetně některých jejich překladů, prostřednictvím kterých je ilustrována pestrost této tradice. Zkoumaný materiál je poté porovnán se sekundárními prameny a je navrhnuto přehodnocení některých známých faktů. Jelikož jediný dostupný a úplný překlad textu tohoto žánru byl publikován roku 1888 (!) a veškeré pozdější práce z něj sice vycházejí, avšak přistupují k němu bez potřebného kritického posouzení, rozhodl jsem se zde tentýž text opětovně přeložit a odhalit v něm případné omyly ve výkladu. Ve výsledku doufám, že tato práce přispěje do akademického, dosud hlavně etnografického, diskurzu o užití lebky v Tibetu svým filologickým přístupem, čímž vyplní tuto mezeru v metodologii.

Klíčová slova

tibetanistika, tibetologie, filologie, Tibet, buddhismus, vadžrajána, tantra, rituální předmět, rituální nádoba, pohár, lidská lebka, kosti, ostatky, náboženský manuál, Kapālikové

Abstract

This study's primary ambition is to present an overview of the key texts from a genre of Tibetan craniological manuals (Tib. *thod brtags*) as well as some of their translations, thus illustrating the diversity of this tradition. Based on the reviewed material, a comparison with secondary literature will be made and a few re-evaluations of known facts suggested. Because the only available comprehensive translation of any craniological text was published in 1888 (!) and all the subsequent works have relied on it without necessary critical approach, I decided to translate that original text once again and reveal any possible misinterpretations. As a result, I hope this thesis will contribute to the already present academic (mainly ethnographical oriented) discussion about the use of skulls in Tibet, as its philological support, hence filling up this blank methodological spot.

Keywords

Tibetan studies, Tibetology, Philology, Tibet, Buddhism, vajrayāna, tantra, ritual object, ritual vessel, human skull, calvaria, cranium, skull cup, craniology, manual, Kapālika

gal gnad ming tshig

bod, chos, bon, kapāla, ka li, thod pa, thod phor, thod bum, thod zhal, thod rus, bha+ndha, bhandha, ban+dha, bhan ja, dung chen, thod brtag, thod brtags, thod rabs, thod bshad, thod pa'i mtshan, snod, sgrub rdzas, thod sgrub, sgrub thabs, sādhana,

Contents

NOTES ON TRANSLITERATION, TRANSCRIPTION & STANDARDS - 11 -

1 INTRODUCTION - 13 -
1.1 India and the Kapālikas - 13 -
1.2 Tibet - 16 -
1.2.1 Tantric heritage - 17 -
1.2.2 The traditions of “Bod gCod” - 21 -
1.2.3 Tibetan skull practices - 23 -
1.2.4 Worshipping the bones as relics - 24 -
1.2.5 Tibetan craniology in the “thod brtags” manuals - 25 -

2 AVAILABLE TEXTUAL MATERIALS - 27 -
2.1 Secondary sources in Western languages - 27 -
2.1.1 Accounts on skulls - 27 -
2.1.2 Related sources - 30 -
2.2 Primary sources in Tibetan language - 31 -

3 ANALYSIS OF THE COLLECTED TIBETAN MATERIAL - 36 -
3.1 W20751 (translation) - 36 -
3.2 W18978 (including translation) - 40 -
3.3 W21578 (including translation) - 42 -
3.4 W22308 (including translation) - 49 -
3.5 W22300 (203-253) - 64 -
3.6 W22300 (281-290) - 66 -
3.7 W22300 (291-297) - 67 -
3.8 W22300 (299-307) - 68 -
3.9 W22300 (309-313) - 69 -
3.10 W22300 (315-331) - 69 -
3.11 W23891 - 70 -
3.12 W23919 - 71 -
3.13 W1KG14783 - 73 -
3.14 W2DB4569 (481-503) - 76 -

4 CONCLUSIONS - 78 -
4.1 The issue of “evilness” - 78 -
4.2 Notes on the terminology - 80 -
4.3 Final comments on the *thod brtags* manuals - 82 -

5 BIBLIOGRAPHY ---------- **86 -**

6 ONLINE REFERENCES ---------- **91 -**

7 LIST OF APPENDIXES ---------- **92 -**

7.1 Appendix 1 (W20751) ---------- - 94 -
7.2 Appendix 2 (W18978) ---------- - 95 -
7.3 Appendix 3 (W21578) ---------- - 96 -
7.4 Appendix 4 (W22308) ---------- - 99 -
7.5 Appendix 5/1 (W22300) ---------- 109 -
7.6 Appendix 5/2 (W22300 – illustrations) ---------- 176 -
7.7 Appendix 6 (W1PD95844) ---------- 180 -
7.8 Appendix 7 (Loseries-Leick 2008) – illustrations ---------- 184 -
7.9 Appendix 8 (W23891) ---------- 185 -
7.10 Appendix 9 (W23919) ---------- 189 -
7.11 Appendix 10 (W1KG14783) ---------- 192 -
7.12 Appendix 11 (W2DB4569) ---------- 201 -
7.13 Appendix 12 (images) ---------- 224 -

Notes on Transliteration, Transcription & Standards

Tibetan transliteration system used in this work is the commonly utilized "Extended Wylie Transliteration Scheme" (E.W.T.S.) proposed by The Tibetan & Himalayan Library (T.H.L.),[1] which is based on previous original transliteration scheme designed by Turrell Wylie.[2] All the transliterations are written in *italics* directly in the text or in (round brackets). Proper names are transcribed accordingly with the capital letters where necessary. Words absent in the original Tibetan texts are sometimes used for better understanding. Those are written in [square brackets], thereby easily recognizable.

Some commonly known words (e.g. lama, yidam etc.) are used throughout the text without any special formatting mentioned above, including some of the Sanskrit terms (e.g. bodhisattva, siddhi etc.). In the case of transcribing the words of Sanskrit origin, but written down in Tibetan script, I willingly deviate from the E.W.T.S. by using the "International Alphabet of Sanskrit Transliteration" (I.A.S.T.). This applies especially to the anusvāra, visarga, long vowels etc.

All citations are based on the "Chicago Manual of Style 16th edition".[3] Book and journal titles within the text are written in *italics*. For Tibetan texts, their corresponding ID number from Buddhist Digital Resource Center (B.D.R.C., formerly TBRC) is also included, if possible. Throughout the whole thesis I have used the curly quotation marks (" ") and apostrophes ('). When any precise formulations were taken from their sources, they are clearly distinguished and put in proper quotation marks, as well as *italics*. Whole document is formatted according to the Charles University's standards for bachelors and masters theses.

---

[1] See http://www.thlib.org/reference/transliteration/teachingewts.pdf.
[2] For detailed description see Turrell Wylie. "A Standard System of Tibetan Transcription", *Harvard Journal of Asiatic Studies*, vol. 22 (December 1959): 261-267.
[3] See http://www.chicagomanualofstyle.org/16/contents.html.

1 INTRODUCTION

Skulls, commonly utilized as ritual objects or drinking vessels, were found on numerous locations such as in Mexico, Chile, Peru, Marquesas, Fiji, Gilbert Islands, West Africa, South Australia, Italy and even in Moravia, which indicates how vital this instrument was for religious purposes, or even as a form of applied art in general. Herodotus (IV, 23) mentioned these customs to be existent also amongst the Scythians.[4] Interesting linguistic correlations were then indicated by B. Laufer, who discussed the similarities between German "Kopf" (head) and English "cup", both derived from Latin "cuppa" (cup). Correspondingly, Italian "coppa" (cup) has its form in Provencal as "cobs" (skull). Similar connections are also valid for Latin "testa" (vessel, head, etc.). All these words reflect the Sanskrit term "kapāla" (skull, bowl, etc.) in some way.[5] These linguistic correlations suggest that the use of skulls across the history of Indo-European civilizations could be perceived as a universal motif currently still most distinct within the context of Indo-Tibetan religious traditions.

1.1 India and the Kapālikas

In India, the extensive use of human skulls is ascribed in particular to certain Śaivite tantric sects (especially the Kapālikas, worshipers of Bhairava-Śiva).[6] Earliest historical source available to date, which mentions these Kapālikas by their name, is *Gāthā-saptaśatī*, whose core part was dated between the third and fifth centuries.[7] During the sixth and seventh century, these mentions were common throughout the Indian texts.[8] One example of such account is Daṇḍin's *Daśakumāra-carita*. Unfortunately, none of the Kapālikas' doctrines have survived, and everything we know now is based on accounts written by authors from different religious traditions. Such example is the Mahāyāna Buddhist scripture called *Lalitavistara* (around the second century) which reads: "*... [there are certain] fools who seek purification by smearing their bodies with ashes, wearing red garments, shaving their heads,*

---

[4] Rockhill (1888), Balfour (1897), Laufer (1923), Henschen (1966) and Loseries-Leick (1992 and 2008).
[5] Laufer (1923): 24.
[6] Also referred to as Kāpalikas or Mahāvratins, in older literature sometimes as Aghori sādhus. For other Śaivite sects, which were frequently mistaken for the Kapālikas or closely related to the them see Lorenzen (1972).
[7] Lorenzen (1972): 13.
[8] Lorenzen (1972): 14.

and carrying a trident staff, a pot, a skull, and a khatvanga,"[9] which undoubtedly describes the Kapālikas. This account is more or less coherent with majority of others, almost all of them rendering the Kapālikas in negative light, even besmirching them for "heresy" due to the radical nature of their practices.[10] The most detailed sources available to date were written by two Vaiṣṇava sages, Yāmunācārya (*Āgama-prāmāṇya*) and Rāmānuja (*Śrī-bhāṣya*), between the eleventh and twelfth centuries.[11] The *Śrī-bhāṣya* (ii, 2, 35-37), according to the Lorenzen's translation, states the following about their customs: "*Likewise, the Kālāmukhas [mistaken here for the Kapālikas] designate (the following) as the means of securing all desires in this world and the next: eating from a skullbowl, besmearing the body (snāna) with the ashes of a corpse, eating those (ashes), bearing a staff (laguḍa), keeping a pot of wine (surā), and using that pot for worship of the gods (deva-pūjā), etc.*".[12] The already mentioned skull bowls were not just for eating, moreover, but also for worshipping the gods, begging and drinking liquor.[13]

This ascetic "lifestyle" is a clear representation of tantric non-dualistic approach, which is characterized, among other things, by transgressions of various behavioral norms.[14] Such unorthodox practices basically made its practitioners outcasts from mainstream society. Although most of them were solitary wanderers, several epigraphical accounts indicate that some of Kapālikas monasteries and temples (especially in Southern Mysore) even had their own official supporters.[15]

The negative attitude towards the Kapālikas was also partially based on a specific form of penance, sometimes called Mahāvrata, prescribed by several codices like, e.g. the *Yājñyavalkya-smṛti*[16] or *Viṣṇu Smṛti* for the sin of killing a Brāhmaṇa:[17] "*With a skull (siraḥ-kapālī) and a staff (in his hands), living on alms, announcing his deed (as he begs), and*

---

[9] Beer (1999): 250 and Lorenzen (1972): 13.
[10] Lorenzen (1972): xii.
[11] Ibid. Additional information are also available in Loseries-Leick (2008): 18-24.
[12] Lorenzen (1972): 4-5.
[13] Ibid.
[14] Williams and Tribe (2011): 241-245.
[15] Lorenzen (1972): 22, 24. Still, in comparison with e.g. Kālāmukhas, the Kapālikas were much less organized.
[16] The core of this text was dated between the first and third centuries. In this text we also find the first mention of the word "kapālin".
[17] Lorenzen (1972): 13, 30, 74 and Beer (1999): 249.

eating little food, the killer of a Brahmaṇa may be purified after twelve years."[18] This penance corresponds to the "Great Vow" of the Kapālikas (i.e. Mahāvrata, hence the Kapālikas being referred to also as Mahāvratins) not only by name but also by the content, resembling their tantric way of life very much. Therefore, it is not unimaginable that the common people must have had some prejudice towards the Kapālikas. And as Lorenzen emphasizes, "*Hostility to caste consciousness is a normal feature of tantric worship and is consistently espoused by Kapālikas in Sanskrit literature. [...] for orthodox Hindu writers such as Rāmānuja an attack on caste was an attack on the whole divinely ordained social order (varṇāśrama-dharma)*,"[19] which would explain all the unflattering accounts written by Indian classical authors.

The connection between the Kapālikas and the Brahmaṇa murderers is further enhanced by a myth describing Śiva,[20] guilty of killing the Brahmā and sentenced then to an ascetic wandering, equipped only with his skull bowl made of Brahmā's severed head.[21] Although there is an evident correlation between the myth, the punishment, and the Kapālikas, we cannot determine the order in which they originally appeared. Nevertheless, the Kapālikas identify their skull bowls with this original archetype of beheaded Brahmā and each one of them thus "*... should carry the skull of Brāhmana [they have] slain.*"[22]

However, the custom of using skulls as drinking bowls has yet another mythical background, again connected to Śiva, respectively his consort Śrī Devī. According to this myth, Śrī Devī was once married to the king of Lanka, who was notorious for killing Buddhists. She threatened her husband with killing their son, beloved by his father, if the king continues with his murderous habit. The story culminates in a horrendous way – she kills the son, eats his flesh and drinks his blood from his skull. Ever since then she has been usually depicted in her wrathful appearance, holding the skull in her left hand.[23]

---

[18] *Yājñyavalkya-smṛti* (iii, 243), translated by Lorenzen (1972): 13.
[19] Lorenzen (1972): 6-7.
[20] In this context also referred to as (Kapāla-)Bhairava, Kapāleśvara (or Kāpāleśvara) or Śiva-Kapālin (White (2012): 228, Lorenzen (1972): 20, 34).
[21] Nabokov ((2000): 89-91) does not mention "killing" of the Brahmā, because he had five heads in total, but Loreznen ((1972): 30, 78-82) does.
[22] Lorenzen (1972): 80-81. It is of course unreal to assume, that in real cases, all the skull bowls were of the killed Brāhmaṇs.
[23] Balfour (1897): 355-366.

1.2 Tibet

Tibetans integrated the skull motif into their religious life in many ways, as will be discussed in more detail in this chapter. Generally speaking, its use can be divided into three distinct forms as follows:[24]

- A ritual implement:
  - used as an offering vessel in tantric practice.
  - used as a powerful medium during rituals like exorcism, divination, protection or harm-bringing practices, or other types of "black magic".[25]
- A symbolical representation:
  - of a cooking pot during the "body offering".
  - of an offering vessel during the "inner offering".
  - on the images of wrathful deities as their attribute.
- An object of worship on its own, being a support and guide on the practitioner's path.

The symbolism of skulls (Tib. *thod pa*, *ban+dha*, *dung chen*;[26] Sans. *kapāla*) within the context of Mahāyāna and Vajrayāna Buddhism may vary, depending on many variables like lineage, practice etc. But typically, skulls represent Wisdom (Tib. *shes rab*), Great Bliss (Tib. *bde ba chen po*) and self-sacrifice (Tib. *lus sbyin*), embracing the Absolute (Tib. *don dam*) and impermanence (Tib. *mi rtag pa nyid*).[27] As Beer clarifies: "*The 'female' pairing of the skull-cup and curved knife – as polarity symbols of the yogini or dakini's method (skull-cup) and wisdom (curved knife), held in her right and left hands respectively – is reversed in the case of male deities, such as Herukas and protective deities, where the skull-cup symbolizes wisdom and the curved knife symbolizes method.*"[28] As a part of the basic triad of attributes of the wrathful deities (which are: khaṭvāṅga, ḍamaru, and kapāla),[29] the skull represents the

---

[24] Similar classification was originally proposed by Loseries-Leick (1992): 169-170.
[25] From the list, this is the only use, which could actually be of Tibetan origin. It will be discussed more in the corresponding subchapter bellow. However, this work's primary focus is on the tantric context.
[26] Not to be confused with the big trumpet also-called *dung chen*.
[27] Loseries-Leick (1992): 170.
[28] Beer (1999): 262.
[29] Most of these items were also the attributes of the Kapālikas, as showed by the *Lalitavistara* and other sources.

mind (the other two the body and speech).[30] We can also distinguish "fresh" (Tib. *thod rlon*, sometimes translated as "moist" or "wet", with the scalp still attached; symbolically connected with female deities) and "dry" (Tib. *thod skam*, old, hard and cleaned; symbolically connected with male deities) skulls,[31] or see the skull (being dry and white – symbol of ashes, phenomena, body (*oṃ*) and dharmakāya) in a threefold combination together with the freshly severed head (red, green, blue or black – symbol of blood, emptiness, mind (*hūṃ*) of cause and nirmaṇakāya) and the decaying head (green, blue or red – symbol of fat, effect, speech (*ā*) and sambhogakāya).[32]

1.2.1 Tantric heritage

During the third century, tantric Buddhism started to emerge on its own, absorbing some of these unorthodox, so-called "left-hand" practices from the Indian tantrics.[33] Despite being evident, the nature of this connection between the Śaivite Kapālikas and tantric Buddhists is still part of academic discourse.[34] One of the indicators connecting both traditions is the usage of the term *nirvāṇa*, instead of its Hindu equivalent *mokṣa* or *mukti*. Similarly, the substances (like flesh, blood, bones, etc.) used during the Buddhist tantric rituals are very much alike those used by Kapālikas.[35] It should be also pointed out that according to historical accounts, both the Śaivite tantric cults and the tantric Buddhism was flourishing from the seventh century up to the thirteenth century, especially in Southern and Eastern parts of India.[36]

---

[30] Beer (1999): 264.
[31] Beer's encyclopedia adds to this: "*Certain traditions also maintain that the kapala held by male deities is an old or 'dry' skull, whilst the kapala held by goddesses is a fresh or 'wet' skull. These qualities may also be accorded to an anuttarayoga tantra deity as belonging either to the 'father tantras' […] or to the 'mother tantras'…*" (Beer (1999): 264).
[32] Beer (1999): 253-254, 264 and 325-335.
[33] Williams and Tribe (2011): 201.
[34] See Sanderson (2009).
[35] Lorenzen (1972): 4, 218.
[36] Loseries-Leick (2008): 21, Williams and Tribe (2011): 202, Lorenzen (1972): 15, 18 etc. Beer (1999): 249-250 questionably connects Padmasambhava's early years in India with the same locations, where were found the inscriptions mentioning Kapālikas in Southern India.

Tibetan tradition is closely connected with its Indian cornerstones. For example, the Indian *bali* offerings, usually of various pleasant substances like fruits, herbs, grains etc.,[37] were absorbed into the Indian Mahāyāna and Vajrajāna Buddhism first and then carried into Tibet, where they are known as torma (Tib. *gtor ma*, "sacrificial cake").[38] An example of it could be found in the W18978 (chapter 3.2) as "feast offering" (Tib. *tshogs gtor*).[39] This offering is known as one of the eight "outer offerings" (Tib. *phyi mchod*),[40] some of which are also described in the translated ritual (see below). Typically, they are placed in eight offering vessels, which *should* be made of human skulls.[41] The goal is to satisfy the peaceful deities, similarly to the "five offerings of sensory enjoyment" (Tib. *'dod yon sna lnga*, Sans. *panchakamaguna*).[42] Wrathful deities have a corresponding offering called "wrathful offering of five senses" (Tib. *khro bo'i dbang po lnga tshogs*), where the pleasant substances are replaced with actual sense organs.[43]

Skulls are also commonly utilized during symbolical, so-called "inner offerings" (Tib. *nang mchod*). These are not executed *per se*, but rather visualized by the practitioner: "*[T]en 'impure' substances[44] are boiling and melting within a skull-cup to create a pure elixir of concentrated nectar or amrita…*"[45] Sometimes, when it is necessary to actually perform this

---

[37] They had also their "dark" counterparts, consisting of meat, blood, alcohol etc. The Hindu tantric ritual called *panchamakara* prescribes offerings of wine, meat, fish, parched grain, and sexual union. Beer (1999): 320.
[38] Beer (1999): 320-321.
[39] Related to the feast offering found in W22308. Tib. *tshogs kyi 'khor lo*, Sans. *gaṇacakra*.
[40] See Rangjung Yeshe Dictionary – *phyi'i mchod pa* or Beer (1999).
[41] Often though, when visiting Tibetan temples, one can see an altar with mostly copper-made imitations of human skulls standing on their triangle-shaped pedestals decorated with three human heads. But sometimes, only two skull cups are used, and the rest of the offerings are placed in other bowls (see Appendix 12/1). See also Beer (1999): 265 (plate 119).
[42] These are: sight or form (Tib. *gzugs*, Sans. *rūpa*); sound (Tib. *sgra*, Sans. *śabda*); smell (Tib. *dri*, Sans. *gandha*); taste (Tib. *ro*, Sans. *rasa*); and touch (Tib. *reg bya*, Sans. *sparśa*). Beer (1999): 194.
[43] These are: the heart (Tib. *snying*) or body (Tib. *lus*), representing touch; the eyes (Tib. *mig*), representing sight; the ears (Tib. *rna wa*), representing sound; the nose (Tib. *sna*), representing smell; and the tongue (Tib. *lce*), representing taste. Beer (1999): 325.
[44] (1) Five nectars: urine, feces, (menstrual) blood, semen and flesh (or saliva) and (2) five meats of: a cow or bull, dog, elephant, horse and human.
[45] Beer (1999): 327.

offering, the impure substances are substituted for a "nectar pill" (Tib. *bdud rtsi ril bu*) mixed into black tea or alcohol.[46]

To illustrate how universal is the use of skull, the following short ritual (Tib. *cho ga*, in this case also sometimes called *sgrub*, *thod sgrub* or *thod brtag*) was translated. Its goal is to fulfill the practitioner's wishes by offering the skull.

Thod pa mchod pa'i cho ga/[47]

"*Ritual of skull offering*"

Anonymous authorship: *dpe bsdur ma bstan 'gyur/*, *rgyud/*, *deb bcu zhi pa/* (*sha*). Pp. 1132-1134.

In Indian language: *kapālapūjividhināma*. In Tibetan language [it] is called "Ritual of skull offering". [I] pay homage to the yoginīs of the Great Realm.

Ritual of the offering of the great begging bowl:

Arrange the vessel, filled with five nectars, as well as two other [vessels]. Bless each one [of them] similarly. Place the offerings on top. Together with your own yidams [and] gods sitting on their lotus seats, [there is also] the sun, moon or the corpse [of] a demon [named] Damro[48] etc. – each and every one with the letters of their specific seed syllables, adorned with [their] insignias [and] the seed syllables. On the basis of this, from the totally condensed complexity, visualize a circle of mandala or a solitary deity, summon the Jñānasattva [and] fully comprehend [them][49], bind [them and] control [them]. Following the empowerment [is] the sealing confirmation [made] by the Lord of the lineage.[50]

---

[46] Ibid.
[47] B.D.R.C. ID: W1PD95844 (Appendix 6).
[48] Tib. *bdud dam ro*. I am not sure about the translation of this expression.
[49] Tib. *gzhug* – future of *'jug*.
[50] Tib. *rigs bdag*, here *rigs kyi bdag po*.

On the left, visualize the deity [and] other yidam deities. On the right, [visualize] the lotus [emerging] from [the syllable] *paṃ*. Upon the sun [emerging] from [the syllable] *raṃ* [are] various [kinds of] vajras [emerging] from [the syllable] *hūṃ*. In the core [of this vajra], adorned with the *hūṃ* [syllable]… on the basis of this, from the condensed complexity… [are] three faces [of] the victorious Dutsi Khyilpa.[51] The right [one is] white, left [one is] red [and] the middle [one is] green.[52] [With] three red eyes, baring teeth [and] yellow hair and beard. [To his] right, [there are] firstly various [kinds of] vajras, secondly a wheel [and] thirdly a sword. [To his] left, [there are] firstly a threatening gesture and a bell, secondly a rope[53] [and] thirdly a battle axe. Left foot [is] contracted, right [one is] stretched. [He] has a skirt [made of] tiger's skin. [He is] decorated with a serpent. Visualize [this] in the middle of blazing fire.

Then, make an offering [of] the flowers etc. Then, make a request for pacification [of] the obstacles. Put together [your] thumb and the ring finger. After reciting *oṃ*, *āḥ* [and] *hūṃ* three times, visualize [yourself] requesting the nectar. Then, make the offering [of] the flowers etc. to the central mandala. Then, recite and offer, as [says] your tradition, the offering of the nectar. Make the offering [of] the flowers etc. also to the other gods and offer the nectar [to them] too. After requesting [the pacification [of] the obstacles from them], make the offering also [to those] in the center. Even though you do not acquire [what you have requested] according to [this text], bless [with] the nectar whatever you'll acquire in [this] single vessel and make the offering to the begging bowl. Then, make a request for object of [your] wishes.

The section on offering the skull [is] complete.

---

[51] Tib. *bDud rtsi 'Khyil pa* (should be *-ba*), king of the wrathful deities, also known as Amṛtakundalin. This deity is usually referred to, when some elimination of negative influences is necessary.
[52] Or blue.
[53] Or noose.

1.2.2 The traditions of "Bod gCod"

Similarly to the Kapālikas, the *gCod* practitioners are often connected with the custom of using skulls for their practice.[54] Apart from skull cups, they use rosaries (Tib. *phreng ba*, Sans. *māla*) made of bones, skull drums (Tib. *da ma ru*, *ḍa ma ru*, *rnga'i chung*; Sans. *ḍamaru*), femoral trumpets (Tib. *rkang gling*), skull garlands alias head ornaments (Tib. *thod rgyan*, *thod phreng*) and six (other) bone ornaments (Tib. *rus rgyan* (*drug*)).[55] To illustrate the overall resemblance of *gCod pa*s to Kapālikas, here is a brief description of their characteristics: "*Chödpa retreated from the world to practice in solitude, moving from one cemetery to the next, taking up residence in haunted houses or wilderness, often inspired by random encounters or circumstances, but always outside any institutional framework.*".[56]

In Tibet, *gCod* (lit. "cut", "chop" etc., in certain contexts similar to *gtor*) spread thanks to one of the few Tibetan female masters, *Ma gcig Labs sgron* (1055-1143).[57] It is a combination of the mahāsiddha *Pha Dam pa Sangs rgyas*'s[58] precepts called *Zhi byed*, the Indian *gCod* heritage, Prajñāpāramitā meditation experience, and the instructions from Ārya Tārā.[59] Although never forming a single institutionalized order or any textual corpus on its own, several lineages of so-called "Tibetan Chod" (Tib. *Bod gCod*) integrated into numerous established schools of Tibetan Buddhism. The universal nature of the *gCod* is illustrated in the following citation: "*Chöd tradition of Machig is in agreement with the principal philosophical systems transmitted from India to Tibet: (1) the Great Seal (Mahāmudrā) systematized by Gampopa which up to the present day constitutes the Kagyü corpus of teachings; (2) the Great Middle Way founded by Nāgārjuna and transmitted within the Gelug school mainly on the basis of Tsongkhapa's commentaries; and (3) the Great Perfection of Padmasambhava, as passed on through the lineages of the masters of the Nyingma school.*".[60]

---

[54] Further reading on this topic is included in the bibliography of this thesis.
[55] Numerous deities are depicted with these and for some, it is even their attribute or part of their name (like in the case of Padmasambhava, also known as *Thod phreng rtsal*).
[56] Edou (1996): 7.
[57] To put things into perspective, in 1042 Atīśa arrived into Tibet and Milarepa was around 15 years old. Edou (1996): 2. Supplementary, but interesting side note is that the name of the father of one of *Ma gcig*'s child was *Thod pa* ("Skull"). (Harding (2013): 89)
[58] B.D.R.C. ID: P1234.
[59] Edou (1996): 6.
[60] Ibid: 46-47.

Based on the accounts of “Āryadeva the Brāhmiṇ”, *gCod* tradition already existed in India as a complete “system” in the 10th century.[61] Furthermore, according to the Edou’s translation, “*... [prior to Machig] no tradition existed [in Tibet] about how to transform the aggregates into a food offering and thereby to satisfy [the gods and demons] with flesh and blood.*”.[62] But both statements should be taken with serious discretion due to insufficient amount of available historic evidences. Nonetheless, the general idea of “cutting” through the attachments to this world has a long history in Buddhism.[63] Similarly, the *gCod* practice of offering one’s own body (the so-called “body offering”, Tib. *lus sbyin*) is also something for which the Kapālikas had been already known in India: “*The sale of human flesh to cremation ground demons is mentioned in Bhavabhuti’s Mālati-Mādhava, in the Kathāsaritsāgara, and in other Sanskrit works. Somadeva’s Yaśastilaka (A.D. 959) mentions Mahāvratin heroes who sell human flesh cut from their own bodies*.”[64] A typical example of this *gCod* “body offering” is the following excerpt from longer ritual called “Offering to the Lamas and Others”:

“*On top of that is a wind mandala arising from the winds or energy currents of the body. In the center of that is an ah-marked triangle that is the nature of the body’s red menses (rakta). From that arise the hearth stones of three human heads, and on that, from ah, the vast and wide skull cup with the forehead facing you. Inside it, all the flesh and bones are pulled apart and chopped up and, with the blood, make a heap as big as Supreme Mountain. Visualize that the white moonlike seminal essence is on top of that, marked with a white hung above it and the syllable ham below it. Then light radiates from the seed syllable in your (the performer’s) heart, and strikes the yam [of the wind mandala]. The wind billows, the fire blazes, the skull heats up, and all the flesh and blood melts and boils. Light rays emanate from the ah in your throat and strike the heap of flesh and blood, purifying the actual stuff and dissolving it into light. Light emanates from the om in your crown and strikes the seminal essence, which is the nature of the moon, and it melts. A stream of elixir flows down from the ham syllable and falls into the skull cup. Light rays from hung invoke all the buddhas and bodhisattvas in the ten directions in the form of the fathers and mothers of the five families, and they arrive in the sky*

---

[61] Ibid: 6. Unfortunately, no example of any ritual of Indian *gCod* tradition survived to these days and available sources are mostly limited to the Tibetan accounts. (Ibid: 31).
[62] Ibid: 10.
[63] Edou (1996): 29. Also compare with practices like e.g. Maraṇasati, which include meditating over the corpses etc.
[64] Lorenzen (1972): 17.

in front of you. They join in union and streams of elixir from their area of union flow down and dissolve the hung and the seminal essence with the ham. That melts into the skull cup, and the pledge and wisdom [substances] blend inseparably into one. The boiling steam with five-colored light rays fills the whole sky. [...] This is the giving of the body in offering and charity by generating your body as the five desirables with which to please the lamas, buddhas, bodhisattvas, yidams, ḍākinīs, and so on, as well as the outer and inner dharma protectors.".[65]

1.2.3 Tibetan skull practices

Very different kind of ritual practices are those dealing with suppression of the life-threatening *sri* demons (Tib. *sri gnon*),[66] especially performed by the *ngagpas* (Tib. *sngags pa*), non-monastic religious specialists living "in the world", often married householders based in local communities.[67] During these rituals of *sri*-exorcism, the skull of an animal or sometimes of a human being (alternatively a yak horn) is perceived as a powerful object capable of defeating and imprisoning the demon, and not as an offering vessel as in previous instances. Sihlé, for example, describes a variation of this ritual, whose final part is done as follows: after wrapping the skull (or horn) in a package with all the prescribed substances in it, every member of the household (which asked for the ritual) presses their feet on it. During this procedure, the following is recited: "*...the origin of the hri [i.e. sri] indicates the type of skulls and sites of disposal that are required according to the kinds of hris*."[68] The ritual concludes by heating the whole package over the flames until a twig in the flames cracks, at which point it is put into a pre-prepared hole, and covered with soil. This particular ritual manual described by Sihlé refers to its interesting source text entitled *Sri rabs thod rabs* ("*The story of the sri and the story of the skull*"), which is, unfortunately, not available to me.[69]

---

[65] Hadring (2013): 164-165.
[66] To briefly introduce these demons, I use the definition proposed by Charles Ramble: "*Later Buddhist works represent these creatures as minor demons that are bent on sabotaging the spiritual efforts of meditators. Sometimes translated as 'gnomes', the sri are identified as former human beings who have lived a succession of lives dedicated to harming the Buddhist doctrine. A more widespread view represents them as a class of predatory fiends, nine or thirteen in number that feed off the vitality of different categories of humans and livestock. Because of this trait, the term sri has also been translated as 'vampire'*." Ramble (2017): 16.
[67] Sihlé (2002): 186.
[68] Ibid: 193.
[69] Ibid: 192.

Similar type of these rituals are to be found in the text called *sTon pa gShenb [i.e. gShen rab] kyis gsung pa'i sri mnan khyadr [i.e. khyad par] can bzhugs+ho* ("*The special vampire-crushing ritual as taught by sTon pa gShen rab*").[70] However, in this ritual, nine kinds of animal skulls (of a tiger, yak, wolf, monkey, goat, dog, bird, weasel and rat) are used.

Based on the archeological excavations of numerous animal and even human skulls in Dulan and Naqu counties in Tibet, these practices are evidently of pre-Buddhist origin. These sites are described in the articles of Amy Heller (e.g. 1998) and Huo Wei (2009).[71]

And finally, based on my own observations made on our field research in Lubra (Lower Mustang, autumn of 2016), a skull of a deceased local lama was used during a week-long ritual called *'dod rgyab* for the purpose of divination as follows:[72] a mixture of chang and several other substances (which we were unable to identify quickly enough) were poured into a skull which was then placed on the altar (see Appendix 12/4). Following after that, melted butter was poured into the skull, and everything was covered by a khatag for several days. In the end of the festival, the head lama took the firm floating layer of butter out of the skull and examined the cracks and structure of it. Based on the length of the lines etc., the nature of the village's future events was predicted.[73]

1.2.4 Worshipping the bones as relics

Bentor discusses the context of relics in India and its connection with stūpas and images in Tibet in more details,[74] but for purposes of this work, it suffices to say that in Tibet, the bone relics (originally of the Siddhārtha Gautama (later of other saints too), which should be immured into every stūpa) are considered as one of the so-called "skillful means" (Tib. *thabs*,

---

[70] See http://kalpa-bon.com/index.php/texts/sri/sri-mnan-khyad-par-can. On this website are available texts of other similar rituals too.
[71] More on this is to be found also in Xinguo (1996).
[72] Loseries-Leick (1992): 167-168 mentions similar practices and also the use of skulls for black magic purposes, which she based on oral tradition from Darjeeling.
[73] Ramble mentions similar practice but with milk poured into the skull cup, examining the curdled result (Ramble (2008): 230).
[74] Bentor (1995). Numerous works on relics were also written by Dan Martin. For additional reading see bibliography of this thesis.

Sans. *upāya*), as well as a support of the enlightened motivation (Tib. *rten*).[75] They remind us of previous presence of the deceased, hence serve as objects of worship on their own. They are also part of his legacy, and as such, they can be used accordingly.

This belief is then closely connected with the idea of bones containing residual traces of the deceased's deeds (Tib. *las*).[76] In Tibet, these "karmic vessels" usually require an additional purification after the funeral and then final transformation into tsatsa (Tib. *tsha tsha*).[77] Heads of the corpses are sometimes treated differently than the rest of the body – detached in advance and occasionally even "*...set aside at the request of the family to make a skull-cup or for use by a 'tantric master'.*"[78] This perception of bones being still connected with their original bearer could explain why it is so important for Tibetans to precisely determine all the necessary qualities and characteristics of the skulls.

1.2.5 Tibetan craniology in the "thod brtags" manuals

Craniology, or literally "(ways of) examining the skulls" (Tib. *thod brtags* or *thod pa'i brtags thabs*)[79], is a genre of Tibetan religious manuals. Oldest available texts, for which we can determined the authorship, are the *Grags pa rGyal mtshan*'s "*Inner begging bowl [of] the esoteric teachings*" (chapter 3.10) and also his "*Six attributes of Heruka*" (chapter 3.14), together with the *Phag mo Dru pa rDo rje rGyal po*'s "*Examination [of] the criteria [of] the skull, [which is] the support of siddhi*", all of them from the turn of the twelfth, thirteenth century. But even older source is apparently the tantra from Nyingma collection called "*Examination of the skull – the Great Bhairava's tantra*" of anonymous authorship (chapter 3.13). The only Bonpo text available to me is called "*Explanation [of] the fundamental state similar to a grasping [towards] the supreme sacred substance relying on the Mahayāna esoteric teachings [otherwise called] "The yogi's feast of enjoyment"*", which has just one chapter dedicated to the skulls entitled *Thod zhal* ("skull face") and is of early late origin (18th century). Collected Tibetan materials suggest that this genre was mostly popular in Nyingma

---

[75] Bentor (1995): 249, referring to the *Suvarṇaprabhāsottama* and *Buddhabalādhāna-prātihārya-virukvāṇa-nirdeśa-sūtra.* Also Loseries-Leick (1992): 167.
[76] Loseries-Leick (1992): 171.
[77] Gouin (2010): 75. Numerous other works on funeral rites in Tibet were published by Charles Ramble and Daniel Berounský.
[78] Ibid: 67.
[79] Sometimes also as *thod pa'i ngos 'dzin*.

and Sakya traditions. Also, none of the authors seems to be from the Gelug order. However, many of the sources are anonymous hence hard to label by author, tradition or date.

Contentwise, these manuals explain not just the skulls (the color, shape, structure, number of pieces etc.), but some of them also describe the signs of the skull's original bearer, his corpse, and even its surroundings. All these different characteristics are divided into two groups of "good" and "bad" signs, as secondary literature describes them.[80] The position of these signs on the skull is very important, especially for the practitioner, as it can cause a lot of harm even if only the auspicious signs will be present, but unsuitably located.[81] To determine it, a system of so-called "grounds" (Tib. *sa*)[82] is employed, which vary from text to text.[83]

---

[80] As will be discussed in the end of this work, I prefer to call these categories "auspicious" and "evil".
[81] Loseries-Leick (1992): 163.
[82] In secondary literature as "places" or "sides".
[83] Loseries-Leick (1992: 165 and 2008: 92) has an illustration of these grounds according to *Grags pa rGyal mtshan* (see Appendix 7). I included another similar illustration, which is part of the "*The yogi's feast of enjoyment*" (W22300: 203-253) in Appendix 5/2.

2 AVAILABLE TEXTUAL MATERIALS

2.1 Secondary sources in Western languages

2.1.1 Accounts on skulls

First mentions regarding the use of skulls in Tibet are to be found in the oldest diaries of the early travelers to Asia. William of Rubruk was the first of them all. During his stay in Mongolia in 1253/4, he briefly mentioned a story (obtained from an eyewitness) of a son using his father's skull as a drinking vessel to honor him. After the funeral ritual, the son supposedly boiled it, ate the remaining soft tissues and then prepared a goblet to drink from in memory of the deceased father. Friar Odoric of Pordenone, who, among other topics, covered also the burial customs of the Tibetans during his stay there between 1316 and 1330, has a similar account. But even he admits, that it was based on hearsay.[84] Thus, although we have those reports at our disposal, we do not have any direct observation of such custom nor any Tibetan text describing it, which leaves some empty space for possible exaggerations or misinterpretations.[85] Later on, starting from the seventeenth century, the missionaries mention skull-related practices in their reports too. But this time, all the accounts are of tantric customs, as Loseries-Leick covers in brief.[86]

In 1870, George Busk described the first human skull brought from Asia (Beijing) to the West, which was previously exhibited during the Great Exhibition in London (1862).[87] The "mystic Tibetan inscription" on this skull, as Balfour calls it,[88] could possibly have the meaning of "enemy's skull" (Tib. *dgra thod*), although the available images show clearly only "*gra thad*". Then followed the first (and still the only comprehensive) translation of the *thod*

---

[84] Knobloch and Poucha (1964), Odoricus (1962), Rockhill (1888), Laufer (1923), Loseries-Leick (1992).
[85] Gouine (2010): 76. On the other hand, we cannot say for certain that there really were not any oral traditions or at least some family lineages practicing the custom of ancestral worshipping by drinking from the skulls. We can find similar accounts in Ronge (2004): 7 or Sangay (1984): 37.
[86] In Loseries-Leick (2008): 26-27, she points out the accounts of Antonio d'Andrade (1580-1634), Ippolito Desideri (1684-1733), Francesco Orazio Della Penna (1680-1745), Costantino da Loro (1707-1770) and Augustinus Antonius Georgi (1711-1797).
[87] Busk (1870).
[88] Balfourd (1897): 354.

brtags manual entitled "*On the use of skulls in Lamaist ceremonies*" by W.W. Rockhill for the purpose of the annual meeting of the American Oriental Society in Philadelphia, published in their journal.[89] Sadly, he does not provide any details concerning the original manuscript he worked with, not even its original Tibetan title.[90]

1895 marks the year of the first publication of Waddell's "*The Buddhism of Tibet or Lamaism: With its Mystic Cults, Symbolism and Mythology, and in its Relation to Indian Buddhism*". Besides all other topics, he also writes about the goddess Palden Lhamo and what she is being offered to: "*...the fat of a black goat, blood, wine, dough and butter, and these are placed in a bowl made from a human skull.*".[91] Further in his work, he offers some detailed descriptions of altars including notes on a ritual of "*sacrifice to the whole assembly of Rare Ones*" which reads: "*For the saint there is also placed on either side of his cake a skull-cap, the one to his right containing country wine, here called "Ambrosia" (amrita), in Tibetan literally "devils' juice"; and the contents of the other are called blood (rakta), though tea-infusion is usually offered instead.*".[92] He also made notes about the extensive use of animal skulls.[93]

Years later, in 1923, Berthold Laufer, the curator of Anthropology in Field Museum of Natural History in Chicago, wrote a handbook called "*Use of the Human Skulls and Bones in Tibet*". As he points out, the museum had several skull cups, ḍamaru drums and khangling trumpets on display. His note on such instruments was an interesting one: "*...these relics of an age of savagery and a barbarous cult leave no small surprise in a land whose faith is avowedly Buddhistic, and whose people have made such signal advances in literature, poetry, painting, sculpture, and art industries.*".[94]

Andrea Loseries-Leick published many pieces across the years in English and in German. Highly valuable proved to be her article "*The Use of Human Skulls in Tibetan Rituals*" from 1992, which was later supplemented by notes from her ethnographic field research conducted

---

[89] Rockhill (1888).
[90] See chapter 3.4 for more details.
[91] Waddell (1895): 365.
[92] Ibid: 430.
[93] Similar to the other authors like De Nebesky-Wojkowitz ("*Oracles and Demons of Tibet*", 1993) or previously also Rockhill ("*Land of the Lamas*", 1891) etc.
[94] Laufer (1923): 2.

between 1981 and 1982 in Darjeeling[95] and by additional chapters concerning other ritual bone implements and the relics. This extended work bears the title "*Tibetan Mahayoga Tantra: An Ethno-Historical Study of Skulls, Bones and Relics*".[96] Although this work is a genuine culmination of all the preceding reports on the role of human skull in Tibet, it lacks, in certain parts, an academic accuracy in precise referencing.

"*The Encyclopedia of Tibetan Symbols and Motifs*" compiled by Robert Beer in 1999 has a chapter (no. 10) dedicated to "The Wheel of Sharp Weapons", where he specifically talks about the use of skulls in tantric context[97] and a little bit about the Hindu Kapālikas too. Apart from that, this book shows how common is the skull in Tibetan Buddhist symbolism, as is evident from many other chapters, e.g. about the inner offerings etc. Although this encyclopedia is generally very helpful, my textual analysis of available primary sources reveals, that some of the information about the skulls given here should be taken with discretion (or revised, eventually broadened), as will be discussed in more detail in chapter 4. Sadly, he does not provide necessary information about his sources.

And finally, in 2011, Ayesha Fuentes (now a PhD student on SOAS in London) composed her MA thesis in history of art entitled "*Utilizing terror: On the adoption and refinement of skull cups in Tibetan Buddhism*". More on this topic will certainly be published by her in years to come, because according to her website: "*During the 2017-18 academic year, I will be traveling in the Himalayas looking at the construction of Buddhist ritual objects in their current cultural, geo-political and economic context. Since 2011, my focus has been on the use of human remains and the relationship between social practices, cultural technologies and the natural landscape.*".[98] However, she employs a little different approach to the skull studies, when she focuses on "*... the skull cup as a unique form of material culture*", thus putting aside the textual tradition completely.[99]

---

[95] And other notes from her multiple visits to Ladakh (1991-1993), Tibet (1987-1999), Mongolia (2000-2006) and Bhutan (2004).
[96] Loseries-Leick (2008).
[97] Pp. 263-268.
[98] See https://www.ayeshafuentes.com/research-1/.
[99] Fuentes (2011): 89.

To fulfill the purpose of this chapter, I feel obligated to mention several non-English sources I am aware of, but have not been able to work with (listed chronologically):

- Collin, V., "Les cranes humains dans l'art lamaique", *Bulletin amicale Franco-Chinoise*, vol. V (1913), pp. 167-173.
- Friedrich, A., "Knochen und Skelett in der Vorstellungswelt Nordasien", *Wiener Beiträge zur Kulturgeschichte und Linguistik*, Bd. 5 (1943), Wien, 189-247.
- Llanos, C.A., "Piezas oseas humanas de l'uso ritual en el Tibet", *Runa, Archivo pas las Sciencias del hombre*, vol. V (1952), Buenos Aires, pp. 210-218.
- Funke, F.W., "Kultischer Knochenschmuck aus dem Nepal-Himalaya", *Die Sherpa und ihre Nachbarn (Supplement Band: Beiträge zur Sherpa-Forschung)*, Teil VI (1982), pp. 13-76.

2.1.2 Related sources

First of all, there are plenty of books and articles on other ritual objects made of bones. Of course, Beer (1999) and Loseries-Leick (2008) cover these items too, but several dedicated studies are on hand, e.g. "*"Explanation of the Secret Gcod Ḍa ma ru" an Exploration of Musical Instrument Symbolism*",[100] which even offers a translation of a Tibetan text.

For Tibetan context of ascetism, I find especially the DiVelerio's "*The Holy Madmen of Tibet*" from 2015 and the "*Buddhism Beyond the Monastery: Tantric Practices and their Performers in Tibet and the Himalayas*" (2009)[101] very useful. Furthermore, some great studies on Tibetan *gCod* tradition have been published, starting with Janet Gyatso's contribution to the "*Soundings in Tibetan Civilization*" entitled "*The Development of the Gcod Tradition*" (1985), followed by Edou's "*Machig Labdrön and the Foundations of Chöd*" (1996) and finally the Harding's "*Machik's Complete Explanation: Clarifying the Meaning of Chöd*" (2013).[102] In similar fashion, for the basic insight into the Indian tradition, I have used Lorenzen's "*The Kāpālikas and Kālāmukhas: Two Lost Śaivite Sects*" (1972) and Gross's "*The Sādhus of India: A Study of Hindu Ascetism*" (2001).

---

[100] Dorje and Ellingson (1979).
[101] International Association for Tibetan Studies (2009).
[102] This tradition (and its central figure *Ma gcig Labs sgron* especially) is very attractive topic for Western scholars, and so countless other publications are available for any interested reader, such as the one from Sanders, Fabian and Pansa (2016) etc.

Balfour's paper on "*Life History of an Aghori Fakir; with Exhibition of the Human Skull Used by Him as a Drinking Vessel, and Notes on the Similar Use of Skulls by Other Races*" (1897) and Henschen's "*The Human Skull: A Cultural History*" (1966) provided me with more general, yet still very valuable anthropological notes on skulls and their cultural connotations in different societies around the world. Equally helpful was Sanford's "*The Abominable Tachikawa Skull Ritual*" (1991), which offers an interesting description of a bizarre Japanese tantric practice closely related to the Indian and Tibetan customs and finally McGowan's "*Is that a human skull? All in the name of art!*" (2006) comparing Tibetan and Western relationship towards the human corpses, ritual objects and art.

Regarding the texts about *sri* demons and their intersection with the topic of my thesis, number of sources is available, such as Sihlé's "*Written Texts at the Juncture of the Local and the Global: Some Anthropological Considerations on a Local Corpus of Tantric Ritual Manuals (Lower Mustang, Nepal)*" (2010) and "*Lhachö [Lha Mchod] and Hrinän [Sri Gnon]: The Structure and Diachrony of a Pair of Rituals (Baragaon, Northern Nepal)*" and Ramble's "*The Navel of the Demoness*" (2008).

Although this last account does not deal directly with the skulls, but only with bones generally, I still consider it somehow relevant to this topic. At least as an illustration of other macabre practice ascribed to Tibetans in early days of anthropological field research. In "*The Indian Antiquary*" from June 1876, within the chapter of "Selections and Miscellanea", is a mysterious and rather bizarre short article entitled "*Custom Among the Lamas of Thibet*" of anonymous authorship. It refers to the Report of the Yarkand Mission from Joh in which they describe an annual ritual involving "*... two or three aged Lamas [who] always sacrifice themselves by jumping into the boiling liquor [from other lamas' bones] and become converted into soup which is called sholanárshan*," for later distribution between the monks.[103]

2.2 Primary sources in Tibetan language

Regarding the primary sources in Tibetan language, B.D.R.C. proved to be, as usually, a good starting point. They even offer two controlled topics useful to the subject matter of this work.

[103] Anonym (1876): 192.

To date, first of those two topics, *thod pa* (T639, "skull"), contains seven works and texts. The second one, *thod brtag* (alias *thod sgrub*, T1626, "wealth rituals using skulls"), contains now six texts. Some of these texts will be described in more detail in chapter 3, where I also analyzed some other texts available to me. Following is a short list of the remaining sources I have not worked with for various reasons – some of them did not bring any new information about the skulls, others were describing similar rituals to those I have found elsewhere and some of them were (unfortunately) not available to me.

- *Thod pa/* (W1KG1892)

  "*Skull cup*"

  Pp. 113-115.

  Chapter 11 within the section 4 (called "Introduction [to] the instruments: An iron hook summoning the triad [of] gods, lu [and] nyen")[104] of the book entitled "*A hundred thousand precious treasures [of the] noble doctrine [from] the Land [of] Snow*"[105] by *Rig 'dzin bsTan srung* (1954-).[106] This short text is an introduction compiled of various skull-sādhanas and other sources.

- *Thod pa sgrub pa'i ngag 'don dngos grub 'byung gnas/* (W10347)

  "*The liturgy [of] the skull practices – the source [of] siddhi*"

  Vol. *ca*, 2ff., pp. 218-221.

  This short text is part of the *gsum 'bum* of *Tshul khrims Rin chen* (1697-1774),[107] the Sakya editor of the Derge Tengyur. It is similar to the other liturgical texts, such as the one translated in the introduction.

---

[104] Tib. *phyag mtshan gyi ngo sprod lha klu gnyan gsum 'gug pa'i lcags kyu/.*
[105] Tib. *gangs ljongs dam chos rin chen gter bum/.*
[106] B.D.R.C. ID: P1KG745.
[107] B.D.R.C. ID: P801.

- *Thod dpyad gsal ba'i sgron me dang thod pa'i dmar khrid dpe yig ri mo/* (W3CN14303)

  "*The butter-lamp illuminating the skull analysis with [some additional] drawings illustrating the terminology on skulls*"

  19ff.

  Regrettably, no more information is available at this time, including the scans.

- *Chos rgyal snying gi chos sde las/ Dzaṃ lha dmar po'i thod sgrub/* (W1GS61404)

  "*From the set of dharmarāja['s] heart teachings: Skull-sādhana of the Red Jam[bhala deity]*"

  Vol. 6, 4ff., pp. 225A-232B.

  Here presented as part of the *Kun bzang 'Gro 'dul*'s (1897-1946)[108] *gsung 'bum*. Volume 6 contains various texts on ḍākinīs, Gesar, gods of wealth and dharmarājas. This one describes a short offering using skull cup for a deity called *Dzaṃ b+ha la dmar po*.

- *Dzaṃ dmar thod brtag/* (W1GS61404)

  "*Skull-sādhana [of] the Red Jam[bhala deity]*"

  Vol. 6, 2ff., pp. 241A-243A.

  It is not the same ritual as the one mentioned above, but it is from the same work and even the same volume.

- *Thod sgrub sgos 'dod re skong/* (W23757)

  "*Fulfillment [of] wishes through the skull-sādhana*"

  Chapter on Glorious Black Protector. 16 ff., pp. 405-436.

[108] B.D.R.C. ID: P6897.

Terma text revealed by *'Ja' tshon sNying po* (1585-1656)[109]. It is part of a huge collection called *'ja' tshon pod drug* containing every terma brought to light by him.

- *Bla ma dgongs pa 'dus pa las/ Thod sgrub yid bzhin bang mdzod/* (W01CT0060)

  "*From the lama's wisdom intent: Wish-fulfilling treasury [of] the skull-sādhana*"

  Vol. 7 (*ja*), 3ff., pp. 325-329.

  Part of a very influential terma revealed by *Sangs rgyas gLing pa* (1340/1-1396)[110] entitled *gTer chen sangs rgyas gling pa'i Bla ma dgongs pa 'dus pa/* ("*Great treasure of Sangye Lingpa, The lama's wisdom intent*").[111] This exact text, together with the following one, are also part of the collection W22300 (*gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos*, see chapter 3.9), which contains several more works on skull cups (all of them reviewed below). Furthermore, it is also available in W20578, W18978, W23445 and W1PD96185. Because this is ritual text (sādhana), it does not contain many valuable information about the skull's characteristics.

- *Bla ma dgongs pa 'dus pa las/ Thod brtags gnod sbyin nor len/* (W01CT0060)

  "*From the lama's wisdom intent: Harm-bringing [and] wealth accepting skull examination*"

  Vol. 7 (*ja*), 5ff., pp. 315-323.

  It is part of the same terma (so it is naturally also included in the W20578, W18978, W22300, W23445 and W1PD96185) as the text before. This work is being referred to by Loseries-Leick as *Thod rtags gnod sbyin nor len* ("*The Harmful and Richness bestowing Characteristics of Skulls*"). I have reviewed this text as part of the collection W22300 (see chapter 3.7).

---

[109] B.D.R.C. ID: P882.

[110] B.D.R.C. ID: P5340. Also see Mei (2012).

[111] B.D.R.C. ID: T1339. According to the record in B.D.R.C., his teachings spread through his students mostly into Sakya and *Karma Kaṃ tshang bKa' brgyud* traditions.

Apart from the texts mentioned above, there are plenty of other rituals, during which the skull is being utilized in some ways. However, I reviewed texts mostly dealing with the characteristics and examination of the skulls.[112] By going through their (rare) colophons, I came across some earlier sources,[113] such as:

- "*The black skull [from] a charnel ground*"[114]
- "*The wisdom of all the accomplished scholars*"[115]
- "*The yogi's feast of enjoyment*"[116]
- "*The bouquet of white lotuses*"[117]

All the texts mentioned earlier are of a religious nature, some of them being more simple manuals full of lists and categories though. But one cannot speak about the skull without mentioning at least one of the medicinal (anatomical) texts. The most interesting mention of such work made Beckwith,[118] when he talks about *mGo sngon bsdus pa*, which Brian J. Cuevas translates as "*Compendium of the anterior head*".[119] The authorship is traditionally ascribed to the "Galenos from Rome in Tazig", whose influence on Tibetan medicine during the seventh and eighth centuries is still questionable.[120] Unfortunately, this text has not yet been discovered or could have been destroyed at some point during the centuries. Likewise, Loseries-Leick scratched the surface of the topic of possible similarities between the Tibetan skull division and Babylonian liver models.[121] Further research will be necessary to investigate any possible influences of medicinal texts on religious manuals examining the qualities of skulls in general.

---

[112] For further Tibetan sources (some of them not available to me), see Loseries-Leick (2008): 208-209. For supplementary sources on skulls in different contexts than those covered in this work, simpy type *"thod"* into the B.D.R.C. search engine (currently, it returns 24 works and 335 texts). I also did not explore Bonpo Kangyur neither Tengyur and strictly focused on the Buddhist textual tradition. Furthermore, I did not cover the topic of buddhakapāla (B.D.R.C. ID: T2012).

[113] From these, I was able to identify and consequently review only "*The yogi's feast of enjoyment*", which is also to be found in W22300 (203-253, see chapter 3).

[114] Tib. *Dur khrod thod nag zhes by ba'i/ rguyd* in W22308.

[115] Tib. *mKhas grub thams cad mkhyen pa* ibid.

[116] Tib. *rNal byor rol pa'i dga' ston* ibid.

[117] Tib. *Pad dkar chun po* ibid. B.D.R.C. holds two texts of this name (W21970 (W1KG16573 is another version of it) and W29006) yet to be verified and reviewed.

[118] Beckwith (1979): 300.

[119] Cuevas (2011): 92.

[120] Beckwith (1979): 300 and Yoeli-Tlalim (2012).

[121] Loseries-Leick (2008): 93.

3 ANALYSIS OF THE COLLECTED TIBETAN MATERIAL

3.1 W20751 (translation)

Dur khrod thod pa'i brtag thabs/

"*Techniques of examinations of the skulls [from] a charnel ground*"

Anonymous authorship: *Sa skya bKa' 'bum ma phyi gsar rnyed phyogs bsgrigs/.* Vol. 3, 2ff., pp. 207-210.

Here as a part of the "*Collection [of] discovered precepts [and] root texts [of] Sakya*". In addition, it is also part of the W22271 – both works are collected writings of the first five patriarchs of the Sakya order. This version was apparently re-edited for the purpose of those editions. The text has clear structure of verses and its overall stylistics is traditionally repetitive.

It starts with a useful list of all available categories one should examine, when considering the qualities of the skulls. Next, it distinguishes just three basic types of the so-called "grounds": one's own (forehead), enemy's (nape) and the ground of wealth (top part). It is similarly brief concerning the number of pieces: a single-pieced skull is the best (which is in conformity with several other sources), three-pieced one is in the middle and four-pieced is, as a matter of fact, "still usable". This scheme of a threefold classification is put in use throughout the text. Then it talks about various qualities and details and comes back to the number of pieces, where it adds, that it is unacceptable to hold the skulls of two, six or more pieces. Closing part is dedicated to the description of evil skulls, which should be rejected. On the other hand, in the beginning it clearly states, that a ritual vessel made out of an evil skull could be useful for taming the enemies or hindrances.

(f1v) mahāguru sarva namo/ vajradākinī sarva namo/

As for the condensed teaching [of] precepts, [there are] fifteen aspects [of a skull]:

1. pieces
2. shape
3. color
4. thickness
5. patterns of veins
6. weight
7. hardness
8. softness
9. smoothness
10. one's own ground
11. ground of wealth
12. enemy's ground
13. male
14. female
15. holes.

If [it is] intact, the precious gem [and] all the needs [and] desires will appear. The auspicious half will be separated from the evil one.[122] [If it has too] many defects [and just] a few qualities, it is completely evil skull. Use [it as] a ritual vessel [for] taming the enemies [and] hindrances. You should know most of the flawed [and] virtuous qualities.[123]

[Skull of a] single piece [is] the best of the bests. [Skull from] three pieces [is] a middle [one amongst] the bests. [Skull from] four pieces [is on] the verge of the bests. The best [one has a] shape, [which is] cut like an egg. The middle [one is] like a lotus's petal. [The one on] the verge [is] split like an egg.

Colors [are] white, yellow, red and maroon. Being luminous, [it] shines. Thick skull [has just] a small [amount of] soft parts[124] in its middle. Being even all around, it has [only] a few variations in [its] thickness. [Regarding] the traces [of] veins on the temples[125] etc. [of] the

---

[122] Or possibly: "The half-auspicious, half-evil [skulls] will be put aside." (Tib. *bzang ngan phyed ma srel du btub/*)

[123] This threefold categorization is present in many of the texts here, in different contexts (stages, levels, standards, qualities, amount of interest, enthusiasm etc.). In Tibetan, it is referred to as *rab 'bring tha gsum*, *rab 'bring mtha'*, *rab 'bring tha ma*, shortly *bzang 'bring ngan*. In *tshig mdzod chen mo* also as a *mchog dman bar gsum*. Here it is written as *rab kyi rab*, *rab kyi 'bring* and *rab kyi mtha'*. Could be also translated as "superior, middling and inferior", according to the context.

[124] Tib. *lha ba*; probably indicating the amount of residual tendons, coagulated blood etc. (compare *lha ba chen* and *lha ba chung*). This term is more discussed in the conclusions section of this thesis.

[125] Tib. *srin khung*.

kapāla without [any of the] six imperfections, fruits appear [on it], at the tip of the branches of the growing leaf patterns, [just] as the tip is touching[126] the brahmarandra.[127]

If [you] examine the patterns in detail, the insignias of five kinds of Buddhas *(f2r)* or the "Four Activities"[128] – pacifying, flourishing, empowerment and subjugating, will turn into a pattern as signs of accomplishment. If those [are] completed, [it is] the best of the bests. If [just] a few of [them have been] done, [it is] the middle one [amongst] the bests. If the tree leaves [are] perfect, [it is the one on] the verge of the bests.

Heavy [and] solid kapāla [is] very smooth [on] both inner [and] outer [sides]. The [first] four inches [of the] forehead [are] one's own ground. If the central section [of this part is] pointy,[129] plenty of prosperity and assistance will come.[130] The [following] four inches [of] an apex [belong to] the ground [of] wealth. In the middle [of it, there are] four or two depressions, similar to a toe-pressed hollow [in] white butter. [It is] so-called "wish-granting cow".[131] [And the final] four inches [of] the nape, [are] the enemy's ground. If [it] appears rounded, [it] is auspicious.

---

[126] Tib. *snyog*.
[127] Tib. *tshang bug* or *tshang pa'i bu ga*. Also known as "the hole of Brahma", "aperture", "posterior" or "occipital fontanel" is one of the necessary characteristics of any auspicious skull. It is a clear sign of accomplishments and successful meditation practices during the life of a yogi. It is located atop the main channel of the body (where the two parietal bones join the occipital bone), through which is the energy current being pushed up by the practitioner's mind, so it could escape the body at the moment of death. This practice (called Tib. *'pho ba*) is very well known and popular even amongst the Western practitioners (see Loseries-Leick (2008): 88). But, as will be clarified in chapter 4, I think this term is sometimes used in the craniological manuals as a "suture".
[128] Tib. *phrin las rnam bzhi*. This *terminus technicus* divides tantric rituals into four categories or stages: (1) Pacifying (Tib. *zhi ba*) or appeasement; (2) Flourishing (Tib. *rgyas pa*) or increasing; (3) Empowerment (Tib. *dbang ba*) or overpowering, subduing; (4) Subjugating (Tib. *drag po*) or destruction. These are mentioned in almost every text.
[129] Lit. "sharpened" – according to an illustration taken from a different text (see Appendix 5/2: 254), it is simply curved inwards the cranium.
[130] Lit. "a castle of prosperity and support is being build".
[131] Tib. *'dod 'jo'i ba*. Also-called "Bountiful Cow", which is an attribute of the Western continent (Tib. *ba lang spyod*, Sans. *aparagodānīya*). Correspondingly, the "Wish-fulfilling Tree" (Tib. *dpag bsam gyi shing*) which is mentioned, for example, in the W22308 (part I.), is an attribute of the Southern continent (Tib. *'dzam bu gling*, Sans. *jambudvīpa*). Question is, if the other texts are referring to this "Wish-fulfilling Tree", when they talk about "*ljong shing*" or not (see later).

If the hole of Brahma appears [on] the auspicious [and] meritorious male skull, thus, consequently, the kapāla [is] endowed with those [sings mentioned earlier]. When [such skull is being] held, [one] will gain two kinds of siddhis.[132] But holding [a skull with] two, six, eight or more pieces [is] unacceptable.[133]

[Such (evil) skull is] crooked like an ox's back, triangle[-shaped] like a tadpole's back, dark blue, light blue[134] [or] dark yellow. Reddish, whitish, delicate [and] soft as human ashes. Uneven [with] thick top [part and] smooth interior, being very thin all [around]. [With just] a single "stem" of a residual vein, and the traces of ravens and worms,[135] *(f2v)* [it's like] a graveyard [at] the bottom of a hollow.[136] And without the leaf patterns, the patterns [themselves are] disordered and the branches [are bended] downwards. Both inside [and] outside [of the skull] are rough, soft and light. And [it has] a lot [of] the soft parts.[137] And the central portion [of] one's own ground is not pointy. And on the ground [of] wealth are no depressions. And the enemy's ground appears pointy. And [it is] either without [any] brahmarandra or [with] many [of them]. [This] female skull [is of] evil kind, and [completely] filled with evil. Thus, wise men should abstain [from it].

With a triple-combination of references, lama's precepts and prophecies of ḍākinīs, [one] should know, [what kind of] skull [from] the charnel ground, [having all the proper] qualities, [should be] rejected [and what kind should be] accepted. Thus, the precepts of the skulls [are] taught [here] briefly by the Sakyapa holder [of] the collected scriptures.

May [it] become auspicious!

---

[132] Common (Tib. *thun mong*) and supreme (Tib. *mchog*) siddhis are the desired consequence of most texts about holding the skull cup.
[133] Here is finally given the reason why a skull having two parts is omitted in the beginning of this text.
[134] Similar to sky-like blue.
[135] Tib. *srin*.
[136] Tib. *rtsa ro dang ni sdong gcig dang/ bya rog rjes dang srin rjes dang/ gting khung dang ni dur sa dang/.*
[137] Tib. *lha ba chen*.

3.2 W18978 (including translation)

Bla ma dgongs pa 'dus pa las/ Thod ngan nag po kun thub kyi man ngag yod/

"*From the lama's wisdom intent: Dark [and] omnipotent esoteric instructions about an evil skull*"

Sangs rgyas gLing pa (14th century, terton): *Bla ma dgongs 'dus/*. Vol. 7, pp. 749-751.

This text is also part of the terma revealed by *Sangs rgyas gLing pa* (W01CT0060, see chapter 2.2 for more information). Although "*The lama's wisdom intent*" contains several other works on skulls, this is the only one describing *solely* the evil skulls. It is very different from all the other texts I have come across. It talks about what should a yogi do to utilize the evil skull and what will be the consequences for him. Rejecting a skull of evil signs is not an option here. Even more interestingly, it suggests using the woman's skull during the ritual.

(f1v) oṃ/ thyīlrahya swakwama/ namo ghuru dhewa ḍākkini huṃ/[138]

A yogi [who] holds [the teachings of] the secret mantras[139] [will] attain every single action, [with] no exception, by pacifying, flourishing etc.[140] Because [he] wields many different [kinds of] skulls, the dark [and] omnipotent evil one has to be uphold indispensably.

Draw a chakra according to the small analogical [illustration][141] on a sheet of paper,[142] silk, cotton [or] whatever [you have]. [Put] the authentic[143] relics, consecrated[144] hair, bones, nails, various medicines, precious gems [and] numerous kinds of seeds [into the wrapping illustrated with the chakra and then into the skull]. Cover [the skull with either] some kind of

---

138 Sic!
139 Tib. *gsang sngags*, Sans. *guhyamantra*.
140 It is referring again to *phrin las rnam bzhi* – thus the "empowerment" and "subjugating" are not mentioned here.
141 Which was not part of this text.
142 Usually made from birch bark.
143 Lit. "unquestionable".
144 Or "blessed".

silk or with a Persian badger's skin [you] have collected, [and] bind [it all together with] multicolored [silk]. When the day [of a week] and stars [are in an] auspicious constellation, the *tshogs gtor* [offering is] arranged [for] the Three Roots[145] [and] the mandala. Do a ritual consecration in accordance to the scripture. Recite hundred times the mantra of a chakra itself. Put the male [and] the female skulls "face to face" together.[146] Inside, [they are] filled [with] the chakra, precious [gems], medicines, [and] grains, [and] roll [them] together in any suitable wrapper. Conceal to the sacredness [of] a meditation seclusion under a sunrise, without being seen by [any] people. On top of that, put [inside] either a tsatsa or statue, [which] has been consecrated.

Regardless of which kind of skull [he] wields, the yogi who have done [all] this will be provided with siddhis by [holding] the best [skull]. *(f2r)* Correspondingly, by holding the middle one, ḍākinīs will gather. All the subjugating activities will be accomplished [by holding the one on] the verge.

Without [any of] that, [the yogi] will not accomplish [the siddhis, just by holding] the best [one]. The middle [one] will turn into various miseries [for him]. [The one on] the verge will create various kinds of [inauspicious] disasters.

Due to those numerous reasons [given] here, [all] the yogis have to know [this]! May this [text called] "Dark [and] omnipotent evil skull" meet with several mantradharas,[147] the fortunate beings with good deeds. Hopefully, it will not fall into the hands [of those who have] no commitment.[148]

Commitment! Seal, seal, seal! Secret! The end! Sealed in concealment! Sealed by entrustment! Sealed [as a] treasure!

---

[145] Refers to the lama, yidam and ḍākinī.
[146] Opposite to the way as ḍamaru is made.
[147] Tib. *sngags 'chang*.
[148] Tib. *dam med*.

3.3 W21578 (including translation)

bsKyed rdzogs 'brel ma lam 'bras bu dang bcas pa'i chos brtsam pa rdo rje'i snying po las/ Thod pa brtags pa'i rim pa rin chen bcud 'dus/

"*Dharma unifying the "cultivation and completion [processes]" together with the result [and the] path, written according to a core vajra, called "A gradual examination of a skull – the collected precious essence"*"

Mi 'gyur rDo rje (1645-1667, author):[149] *gnam chos/* Vol. 8, *bskyed rdzogs 'brel ma lam 'bras bu dang bcas pa'i chos brtsam pa rdo rje'i snying po las dpe tho le'u byang gi rim pa gzhung don gsal byed chos kyi nyi ma bzhugs so/* (*e*), 4ff (f. 7v-10r), pp. 67-74.

According to the colophon, whole work is ascribed to Padmasambhava and Indrabhūti. It has countless orthographical mistakes. I was able to easily recognize majority of them, still there were some words for which I had to seek the help of my colleagues. Particularly interesting is the unusual two pages long table in the end, summarizing the whole content (and adding several new details too), which is very helpful for better understanding. The vocabulary used here is an interesting mixture of "tibetanized" Sanskrit words (like the references to the castes, elephants etc.) and some Tibetan expressions (*'bar 'bur*, *thag thug*, *zang se zang* etc.). Significant is also the mention of a cuckoo, highly admired bird in Tibet.

Contentwise, the text suggest accepting skulls of up to five pieces and rejecting any female ones. It gives long lists of characteristics of both auspicious and evil skulls, which are alternated with nice passages full of analogies, written in verses. If the skull is cracked or otherwise broken, text recommends to repair it with precious substances like gold etc. A lot of attention is given to the various patterns and shapes on the skulls. Even the actual images of the shapes are included in the end.

---

[149] B.D.R.C. ID: P659. Nyingma master from Kham, student of Karma Kagyu lama *Kar+ma Chags med*. Later even received the teachings of *Rat+na gLing pa*.

[Heruka, you are] the one [who] owns all wisdoms and kāyas, [who] attained sublime siddhis [of/on] a charnel ground. After paying [this] homage to Heruka, as [I] write here: to recognize the qualities[150] of a bhandha [held] by a disciplined[151] yogi, [I have] collected a few [of them].[152] Ḍākinīs, grant [me] the blessing [and] permission [to proceed].

It is appropriate to accept [a skull of] up to five pieces and from six [up] reject [it]. Thus, [the ritual of] suppression[153] is auspicious. As for the shape, avoid [those which are like] a piwang, [have] holes,[154] [are] awry, dinted, or of uneven thickness. Reject [it, if the skull has]:

- bad smell of a garlic [representing] long enemy's ground[155]
- smell [of] a rotten [corpse, smelly] black beetle[156] [or] a lizard[157]
- numerous bruises, bumps [and] bulges,[158] [or] variances [in] distances[159]
- a hideous color.

[The skull, being from an] outcaste woman, [should be] rejected [too. Such skull:]

- [is not] heavy, [but it is] delicate [and] thin
- [has] deep, short, [and] tangled[160] patterns laid horizontally
- [has] many depressions [and] peaks crooked inwards
- [has] residual blood, images [of] a triangle, dagger or frog, [and also] a notch, cavities, [and] a cross[161]

---

150 Tib. *blang dor*. Lit. "to recognize the skulls of rejection and acceptance".
151 Tib. *brtul zhugs*.
152 I do not know if he refers to collected skulls or texts.
153 Tib. *mnan pa.*
154 Tib. *bang mig*.
155 Tib. *skya sgog dri dan dgra sa mtho*.
156 Tib. *sbur nag*.
157 Tib. *sa 'dzin*.
158 Tib. *'bar 'bur.*
159 Tib. *thag thug*.
160 Tib. *'dzin*.
161 These images are repeated in the end of this text, together with their actual visual representations.

... [that is all] evil.

- [is] triangular, similar [to] the tadpole's shape
- [is] soft
- [with] many huge rough cracks[162]
- [is] greyish, yellowish, and reddish
- [has] a lot of soft parts[163]
- [has] the appearance of ash
- [is] dark blue, dark grey, dark yellow
- [has] a pattern interlaced by [another] one
- [has] footprints of a raven and numerous deep holes
- [is] like a decaying yellow mud
- [is] without a brahmarandra or glitter
- [has] a blue tint [manifesting through] the white [color]
- [is] without [any] soft parts[164]
- and without the transparent brahmarandra and other miscellaneous [signs]
- [has] a vague bindu and a pattern [of] a dry tree [with] no leaves
- [is] double cracked [on] the back
- [has] a rounded head[-shape]
- [is] like [being] scratched
- [is] like [with] footprints [of] a bug
- [has] the ending [part completely] dashed[165]
- [is] cracked [in] the front, center [and on] the back.

Reject [it, if it is] cracked [or] broken. [If it has images of] crossed fangs of a wild beast, nails, and [if it has] sequential lines[166] or lacks white [color], reject [it]. If those [signs] appear

---

[162] Tib. *sob la srub rtsing rna lhan che*; possibly translated also as "with rough cracks and big depressions [around] the ears".
[163] Tib. *lha ba che.*
[164] Tib. *lha ba med.*
[165] Tib. *bor mjug.*
[166] Tib. *nyer rim*, corrected as *gnyer rim*.

on the enemy's ground, [it is] auspicious. If you fill the cracks with gold, silver or [some] precious [material] perfectly, [it] will suffice.

[If] the shape [of] the vessel [is] like:

- an egg split [into] halves
- necessarily without [any] bumps [and] bulges
- [or] variances [in] distances
- [or has any depressions] similar to white butter [being] pressed [down] by a thumb

… if those four [are] on the ground of wealth, [it is] very auspicious.

[If the] appearance [is:]

- shiny
- pure
- [and] attractive
- heavy as a gold
- and solid as an iron
- [it is] thick and even [around] the edges [and in] the center

… [then it is] auspicious.

In the front are two openings [and] smooth patterns similar to magic trees. The top of an apex [is] pure.[167] The clarified offering substances, syllables, eight [auspicious] substances, signs, mandala, attributes etc., [together with] the possessed images of a dragon, mudra, [and] kāya[168] [form] "the vessel [of] attainments" [consisting of] up to five pieces.

[It] has shapes resembling the pattern [of] the magic tree [in] full bloom, a flower [and] a fruit. A size [of] a direct, even [and] straight brahmarandra [is] taught [to be] fitting [into] the sesame seed. The dimensions [of such skull are] taught [to be] thirty-two, twenty-eight or even twenty-two times the size [of] the width [of one's] own finger.

---

[167] Tib. *zangs se zang*.
[168] Tib. *'brug dang phyag rgya sku gzugs ldan*. Another possible translation is "embodying the dragon and mudra".

[It is] like [when] a pond of nectar originates at the roots [of] the wish-fulfilling tree. [It is] like [if] a cuckoo descends at [its] peak. The wood itself [is] subtle, flexible, pliant, smooth, [and] coiled, [with] the peaks bend towards [the tree] itself.

[The part] above the eyebrows is like a sunrise, [the area] behind the ears is like a dawning moon. The margins on the left and on the right of the forehead are pegged like the tusks [of] an elephant. The crown is a right-handed conch shell. The backside [of] the shell, [which is] similar to a mirror, is like [being] ornamented with forms [of] the stars. If [there] are rounded patterns, [it] is known as the essence of sun [and it is] auspicious. In between the eyebrows, [there] is a lump of bones [and] an excessive bone, [which] is like a drop [of] a ghee in a dough, [like] throwing pomegranate seeds on a beam,[169] like putting white soil on frozen [earth]. [That is] auspicious! Inside [the skull is] a gem – a wish-granting cow, similar [to] putting the lentil seeds into a flour. In the center, [there] are four cavities. [That is] known as the wish-granting cow. The three cavities in the front are gems. The number of pieces [and other] related groups will be clarified by looking into the table.[170]

The identification of the skull [is] as follows:

- Thin, small [in] size, blue and yellow – that is of a female.
- Thick, hard [and] big is [known as] the male [one].
- [If there are] the footprints of the raven, [it is from] an infertile [man].
- If the color [is] grey [and there are] no soft parts, [it is] known [as the skull of] a leprosy [patient].

Furthermore, as for the division [of the skull], gradually examining [it] from the secret left [side, there are the grounds of]:

- oneself
- wifes
- children [plus] grandchildren
- servants
- [and] wealth,

---

[169] Tib. *smin 'tshams rus pa'i gong bu dang/ zan la mar khu gtib 'dra ba'i rus lhag byung dang phyam steng du/ ser 'bru gtor ba 'dra ba dang/.*

[170] See the end of this text.

… one by one. Likewise, from the right [side, one] counts [the grounds of]:

- patrons
- on the right [side] of the demon's gate[171], the enemies
- on the left [side of the demon's gate], the patrons of the enemies.

As for this, [it is] the innermost essence of the heart. Whoever hold [it, their] spiritual qualities will increase. This is a collection of the quintessence of the teachings of Padmasambhava and lopon Indrabhūti. [In] the beginning of the year of a mouse, [in] the beginning of the third month, [in] the beginning of the first day (according to the tradition of Kalachakra), I, Dorje Gyurme,[172] gained merit by finishing this writing.[173] May all the mother[-like] sentient beings attain the state of vidyadhara.

Bird's footprint. Depression at the temples. Residual blood. A notch. A cross. A triangle. A dagger. A cavity. Frog's body.[174]

The imprints [of] the roots have depth [and] length of a finger or half of a finger – [that is] the single trunk of a tree. A small opening [which goes] deep [inside and] spreads like a lightning – [that is] the charnel ground. Likewise, having numerous interconnected smaller depressions[175] – [that is] the deep hole. If [there] are hollow cavities deep as one or [just] half of the finger – [that is] the depression at the temples.

Number of pieces	One	Two	Three	Four	Five
Shape	Lotus-like	Like a precious jewel	Body of an elephant	Similar to vajra	
Odor	Odor of a sandal wood	Camphor	Musk / bezoar	Odor of chang	

171 Tib. *bdud sgo*.
172 Migyur Dorje's name appears inserted right under this name.
173 If it was written during Migyur's life, it was 1660.
174 Original text includes the images as examples of these motifs. See Appendix 3: 72.
175 Tib. *kang kung*.

Color	Conch shell-like	Golden / yellow	Coral	Agate	Like a bird's egg
Glow	Glow of a lotus	Beautifully rounded[176]	Ravishing blood-red	Bright as an appearance of a rhododendron / chrysanthemum	Having modestly blueish nature[177]
Type (origin)	Brāhmaṇ	Kṣatriya	Vaishya	Śūdra's type	Of an uncertain type,[178] thus [being of] the fifth type
Benefits	Power over the land	Power over the wealth / cattle	Power over the wealth / cattle	Accomplishments in mantras	Superior achievements
Activities	Pacifying	Flourishing	Empowerment	Subjugating	Accomplishing all [Four] Activities
Bhandha	Bhandha of kāya[179]	Bhandha of big cattle	Bhandha of ornaments [and] signs	Bhandha of fruition [and] flower	*dung chen* bhandha [alias the skull of] the sugata
Benefits of keeping	Becoming a religious [person]	Becoming a religious [person]	Proficient in writing and dharma	Proficient in Four Activities	Achieving the state of vidyadhara

176 Tib. *sdum la bsdug* (sic!). First possible correction is *zlum la sdug*. Ives Waldo translates *sdug* in his dictionary as "pleasant, sad, pretty, beautiful", which we find also in the phrase *blta na sdug pa*. But it does not tell us much about its "glow". Hence I would like to bring up the text W22308, which clearly says *snum la zlum po mchod gong 'dra/*. This I translate as "shiny and rounded as an agate", although I am aware, that in this table, the color of an agate (here as *'chong*) is mentioned in the column of a four-pieced skulls, I think this correction is the right one, considering all the other inconsistencies across the texts.

177 Tib. *bbag ldan ngo bo sngo*. Corrected as *bag ldan* – "modestly (or plain, simple) looking".

178 Tib. *rigs ma nges*, meaning "untouchables".

179 Tib. *sku'i bhan+dha*.

Number and type of brahmarandra	One; Brāhmaṇ	Two; Kṣatriya's type	Three; Vaishya	Four; Śūdra's type	If more, there are no accomplishments
Accomplishments	God's skills	Skills resembling a kingship	Skills resembling [those of] a county feudal	Accomplishing Four Activities	Pointless efforts, feasting [and keeping of] properties

3.4 W22308 (including translation)

Thod pa bzang ngan brtag thabs dang Ka pā la bzang po mchod nas dngos grub lent shul 'dud dgu'i 'byung gnas/ bZhed hor phyogs kyi gzhi dag rnams gyi bsang mchod/

"*"Examination techniques [of] the auspicious [and] evil skull" and "A source [of] all the desirable ways [of] attaining the siddhis by offering the auspicious kapāla'*"'[180]

Ngag dbang Shes rab (author):[181] No. 52, 10ff (f. 1r-10v).

"*The sources of Shehor bsang purification*" is incomplete, anonymous and unrelated ritual to the previous text. No. 57, only 2ff. available.

The title page contains several notes in English. Possibly "*given me by Lozang Tamba*"(?). According to the colophon, the text was written down by someone named *bKra shis*. Unfortunately, the date provided in the end does not include the number of rabjung, thus precise dating is very hard. By comparing my translation with the one made by Rockhill,[182] there are evidently some issues in interpretation, understandable due to antiquity of his translation. But, I am quite sure that my text really *is* the one Rockhill actually referred to. All

[180] As Rockhill puts it: "*Method for distinguishing good and bad skulls, and how, by offering a kapāla, to obtain wordly prosperity and create a wish-granting source*".
[181] B.D.R.C. ID: P7527.
[182] As my adviser pointed out, Rockhill did not have the necessary language skills, so the translations published under his name were probably a work of one of his Tibetan assistants.

the mantras and even the sentence order are alike. On the other hand, his translation skips a few passages included in my text and some terms have different spellings.

First, it shortly describes various kinds of evil skulls and encourages a yogi to reject them. On the other hand, the work still admits that such skulls works well as demon-suppressing objects. It clearly points out that both the skull of a woman or of a child born from incest are evil. Afterwards, it describes the signs of the auspicious skulls in great detail and points out that if such skull has more than six pieces, it should be rejected as the evil one. The text discusses skull's origin, colors, qualities and effects, providing several older sources as its references. Then it focusses on the original bearer, his origin and even gives some notes on his corpse. Second part is dedicated to the offering ritual to Amithāba and all its necessities, finishing up with the expected outcomes of such actions.

(f1v) namō gurudeva dākinī bhyaḥ/

Here will be explained the examination techniques [of] the auspicious [and] evil skull and all the desirable ways [of] attaining the siddhis by offering the auspicious kapāla. [I am] asking the gathering of lamas [and] ḍākinīs for forgiveness.[183]

Regarding the topics [of this text, there are] two:

1. The examination techniques of the auspicious [and] evil skulls.
2. All the desirable ways [of] attaining the siddhis by offering the auspicious kapāla.

The first [topic has] two [chapters]:

A. The examination [of] the evil skull.
B. The examination [of] the auspicious skull.

As for the first chapter (A.), [it has] also two [subchapters about] the general examination [of] the evil skulls. In particular:

I. The skulls [belonging to] a women.
II. [The skull belonging to the one, who was born from] an incest.[184]

[183] This introduction was skipped in the Rockhill's translation.

This should be known firstly: [it is]…

- awry[185]
- [with] numerous incurvations[186]
- [of uneven] dimensions
- very thin
- almost punctured
- of uneven thickness
- [of] great capacity[187]
- [with] stacked fissures
- and numerous parts.

(f2r) It [has] numerous footprints of birds and insects [and] chiseled triangle-like [holes].[188] [It is] like [when] a mouse [or] an insect gnawed [it]. The magic tree[189] [is] completely dried out. By just a [simple] look, mind does not like such skulls [which] are evil. [These] are known [as] demon-suppressing objects.[190] If [one] holds those, [his/her] lifespan [will get] short, because numerous diseases and loss [of wealth] will come. Numerous gossips and quarreling will arise. [It is] harmful to [one's] wealth, thus improper [to] hold [it].

[Again,] as for this second chapter, [it has] two [subchapters already mentioned earlier].

Firstly, as for the female skull (I.):

- [it] has no brahmarandra
- [it is] very thin
- both sides of the loose fissures [around] the ears [are] thin
- [and its] color is a mixture of blue, white and red.

---

184 Rockhill has a different division: (1) general characteristics of bad skulls and (2) skulls belonging to women and bastards.
185 Tib. *ya yo ba*.
186 Tib. *gyag gyog mang*. Rockhill translates this as "*indentations*", but I feel that the Tibetan word implies more of a curved shape of these holes and not anything with sharp edges.
187 Tib. *lto ba che*, lit. "*with big belly*". For more details on this term see chapter 4.2.
188 Rockhill says, that it looks "*like weevil-eaten grain*".
189 Rockhill translates as "*jon wood*".
190 Tib. *dam sri mnan pa'i rdzas*. According to Rockhill it is "*victorious devil-medicine*".

- Regarding both the magic tree [and] the wish-fulfilling tree, a male urine is being absorbed into these patterns,[191] filling [them and] touching [them]. Bubbles or *(f2v)* even [some] noise [will appear].
- In the forehead [is] a hollow.[192]
- If a crevice will [begin to] form from the left, [it] is definitely the woman's skull.

Although having all the precious qualities,[193] [it] will not become "the vessel of auspiciousness". Because [it] does not please the ḍākinīs, a tantric should not wield it.

Secondly, [to] what is known as an incest skull (II.):[194]

From a relationship between a father and a daughter or a relationship between a brother and a sister, an incest child [is] born, [and his] skull is famous as the incest skull. If [there] are uninterrupted fissures from the occiput up to the forehead, [it] is definitely the skull of the incest child. Moreover, since [it] is a polluted item, [it] will cause obstructions [during] the attainment [of] siddhis.[195] And because [it] will not become the vessel of auspiciousness, every single yogi *(f3r)* should reject it.

As for the second chapter [about] the auspicious skull (B.):

[The auspicious skull] has a beautiful white color like a shining conch shell. Being yellow and radiant, [it is] like gold. [It is] shiny and rounded as an agate.[196] Because [it is] not awry, [it is] like a gem. It has an even thickness and small capacity.[197] The forehead [is] long and perfectly sharp, like a garuda's beak and a tiger's claw. [It is] hard, solid and heavy as a rock.

---

[191] Tib. *rus pa'i nad du*. I assume there is a mistake. I read it as *ris pa'i nang du*, so it makes sence together with the preceding verse. Rockill translates it: "*... (unctuous) like jon and pa-sam wood; those in which the inner surface of the bone smells of human urine…*".
[192] Omitted by Rockhill.
[193] Tib. *yon tan kun dang ldan*.
[194] Rockhill mentions the original word, which he translated as "*bastard*". It is the same term as in my text – *rnal*. After consulting with geshe Nyima Woser Choekhortshang and also as the text describes it in the following paragraph, I truly believe that it refers to a child born from an incest. Hence the differences in our translations of what follows.
[195] As Rockhill mistakenly interprets it: "*an obstacle to the acquisition of wordly prosperity*".
[196] Rickhill's version is "*unctuous like a ball offered in the temples*" which should according to him refer to the tormas.
[197] Tib. *lto ba chung*.

[It is] smooth and dazzling[198] to the touch. It has a clear brahmarandra, not more than two [of them].[199] The bountiful cow and the river Ganga are bright, long and perfectly profound. Young trees, fully bloomed [ones,] fruitful flowers [and even] buds arise [on it]. If the *a* syllable and other seed syllables, the eight auspicious signs [and] the seven royal attributes, a sword and [some] other *(f3v)* weapons – if [all of] those form a convex pattern, [it is] very auspicious skull. [It is] utterly solid as a rock [and] very heavy as a gold. Like meeting a close friend, [it is] pleasing just to see [it].[200] Having those three distinctive features, there is no need to inspect [and] examine [such] skull. One may accept [it] immediately after seeing [it]. [This was] said according to [the text called] "*The bouquet of white lotuses*".[201] If [there] is an image of a sun around the middle path of the forehead at one's own ground, [it] is known as "the sun [of] joy [and] happiness".

[The text called] *"The wisdom of all the accomplished scholars"* says:[202] If the fissures do not exist at all[203] or alternatively, [if] the interconnections [between] the cracks and the crackless parts [are] about the width of a finger, [it] is said [to be] known as "the single-pieced skull".

(f4r) Right after seeing or hearing [about the skull] having whichever [of] those auspicious signs, [it is like when] a poor guy is coming across a treasure or like [when] a thunder [strikes] the heart of a peacock... It gives [such] joyful splendor to [your] mind.[204] [Then, it] is definitely the auspicious skull. Always held by a yogi, [he/she] will undoubtedly achieve the fulfillment.[205]

---

198 Tib. *'od 'tshar*. Rockhill's "*polished*" is maybe more suitable in this context but I have not been able to verify it in any dictionary.
199 According to Rockhill, it has "*no line on it save clearly defined suture ones (are among the very best)*".
200 Rockhill was not sure here about his translation, which goes like this: "*closely united like lovers*".
201 Tib. *pad dkar chun po las gsungs so* Rockhill translated as "*known as 'white lotus bunch (pe-kar chun-po)'*", reffering to a type of skull. He completely skipped the previous sentence.
202 Tib. *mkhas grub thams cad mkhyen pa*.
203 Tib. *srubs ni gtan nas med pa* Rockhill translates as "*sutures on a skull are without interruption*".
204 Tib. *rma bya'i snyid la 'brug sgra ltar/ yid la dga' ba'i dpal ster na/* was translated by Rockhill as "*feels on hearing the heart-stirring cry of the peacock*".
205 Tib. *bzhes don 'grub par the tshom med/* Rockhill translates as "*bring happiness*".

Kapāla of the proper characteristics [is]:[206]

- … found [in] the morning [of] the first half [of] the spring-time – [it] will pacify the diseases, sorrow [and] gossiping.
- … found [at] the noon [of] the first half [of] the summer-time – [it will cause that] the possessions, food [and] wealth will increase and expand.
- … found [in] the afternoon [of] the second half [of] the autumn-time – [it] will gather the triad [of] people, wealth [and] food [under its/his] control.
- … found [in] an evening after the sunset [of] the winter-time – [it] will expand control [over] sorcery and occult powers.[207]

- … obtained from a river *(f4v)* – the precious qualities will grow.
- … obtained from a jungle[208] – the family lineage will grow.
- … obtained from a settlement – it will [be] a source of numerous friends.
- … obtained from a peak of a mountain – it will have the all-mighty powers.
- … obtained from a charnel ground – [one] will get the occult powers.
- … received from a mouth of a bird or a wild beast – the food, wealth [and] possessions will always grow.

- … white – [it] will pacify diseases and sorrow.[209]
- … yellow – [it] will increase the retinue and possessions.
- … red – [it] will bring the people and wealth under [the yogi's] power.
- … green [or] black – [the yogi] will attain the destructive actions.

Even the round, square, semi-circular and triangular [skulls] – [they will work] correspondingly [to those four mentioned before].

---

[206] In contrast with Rockhill's translation, mine provides more details regarding the time periods, according to the original text.
[207] Tib. *mthu dang nus pa* Rockhill translates as "*might and power*". My translation is based on consulting these terms with geshe Nyima Woser Choekhortshang and looking into the *tshig mdzod chen mo*.
[208] Or forest.
[209] Here the text starts to refer to the "Four Activities", Tib. *phrin las rnam bzhi.*

- [When] the head [of] the corpse [is] facing towards the east or any other [cardinal] point, the accomplishment of the Four Activities will gradually appear.
- [When] facing towards [one of the] four intermediate points, [one] will attain the wrathful [powers].
- [When it is from a body, which was] lying on [its] back, [the yogi] will have control [over things].
- [When it is] facing down, [the yogi] will not have any diseases [and] will get [all the] possessions.

(f5r) If [it was] acquired [as] a head without the body, [one] will live happily by means [of] the dharma [and] without [any] enemies. Unless being a yogi [of] great comprehensions, [it is] better to reject those entrustments[210] towards such fierce actions by anyone like me [i.e. ordinary people].

Furthermore, there is [even] more to be said:[211]

- [By having a skull consisting from] a single part – [a yogi will have] control over the land.
- [By having a skull consisting from] two parts – [a yogi will have] control over the realm of desires.
- [By having a skull consisting from] three parts – [a yogi will have] control over the wealth.
- [By having a skull consisting from] four parts – [a yogi will have] control over the dharma.[212]
- [By having a skull consisting from] five parts – [the yogi's] family lineage will grow.

Although without [having] the precious qualities, [one] will carry out [the role] of lopon. Even [just] a part [of the auspicious skull has] the ability [to] be helpful. Although not having powers on its own, the skull is helpful.[213]

---

[210] Tib. *bsdags* (sic!) but I assume it should be *mngags*. Rockhill puts it as "*incantations*".
[211] Tib. *bshad par 'di ltar*, which would imply, as Rockhill points out, that the citation of "*The wisdom of all the accomplished scholars*" ends here. Moreover, as is evident from other texts, *gling* and *dum bu* are usually interchangeable terms (in this context). Thus, I translate the following passage according to this assumption, but Rockhill refers to the continents and corresponding cardinal points. I think it is wrong also because of the clear structure of this passage, which confirms previous statements about the number of pieces.
[212] Rockhill says "*rule through the law*".

- By [having a skull consisting from] six parts and so on (i.e. many parts) – [a yogi] will ruin himself and the others.

Thereby has been said by the masters.[214]

(f5v) Furthermore, examine the auspicious [and] evil skulls [even] during the life [of a human] as [follows]:

- The skulls of a kṣatriya, brāhmaṇ, vaishya or a pious man [are] auspicious.[215]
- [The skulls] of a śūdra, woman, wicked man, barbarian, outcast etc. [are] evil.[216]

These [are] the signs of the bearer of the auspicious skull:

- [has] soft [and] smooth hair [of] shining black [color]
- [has] thick eyebrows on the huge surface of [his] forehead
- [has] a mole[217] at the center of [his] forehead
- [has] extra teeth at the core of the upper palate[218]
- the tip of [his] tongue touches [his] nose
- [has] a subtle voice
- [has] blue appearance[219]
- [has] a nice face
- while walking, [he] starts with [his] left limbs.

Knowing this, take [the skull] in the time of [his] death.

[It is] auspicious, [if the bearer] suddenly died, fell into the abyss, was killed in battle or drawn, and not taken by a leprosy, chronic disease or some other long-lasting disease.[220] *(f6r)*

---

213 Our translations could not be more unalike. His translation reads: "... *it is useful and potent, and though one be weak, it will protect him. Skulls in six pieces or in a great many pieces are useful to one's self and others.*".
214 This could mark other possible end of the citation from "*The wisdom of all the accomplished scholars*".
215 Rockhill puts "Buddhist" as an adjective for these three castes. I have used *chos ldan* as "*pious man*".
216 Rockhill says: "*common people, bad women, persons of bad lineage and Chandālas*".
217 Or birthmark.
218 Rockhill says it is "*most of his teeth in his upper jaw*".
219 Rockhill says it is connected with the following line on this list and interprets it as "*his complexion as fresh as that of a youth*".

[It is auspicious, if] the body [and] mind are not separated [and still] covered in skin. [If the body is] without any precious substances,[221] [if it is] facing down, [hence you] do not know [if the skull is] auspicious [or] evil, or [you] do not make [the necessary] offerings; regardless of having the auspicious or the evil [skull], the result [of doing] virtues [or] evils will not appear during [your] life. Therefore, all the auspicious [and] evil skulls should be accepted [only] after careful examination.

Secondly (2.), from both:

A. Ways of offering.
B. Ways to receive the siddhis.

To the first one (A.), although regardless the month, the eighth day of the waxing moon [is] the best. Besides, [when] the moon [and] the stars are in the flourishing[222] conjunction, [it is] the auspicious day [of] the perfect conjunction.

[Go to] a hermitage or [some] other charming place, cleaned by perfectly executed *bsang*[223] and *bdug* [rituals]. Draw the base [of] lotus mandala *(f6v)* [with] the soil brought by a clean girl from the Tashi hill in Tsang [or some] other [sacred hill there].[224] All the proportions [of] the supporting stand [for the skull] are appropriate [and] properly made. On top [of that are] various kinds [of] lotuses, properly drawn with powdered colors etc. Inside the skull are [the following syllables] written [in] gold, indigo [or] vermillion [color]:

- *āḥ* on the east
- *hūṃ* on the south
- *srā* on the west
- *hā* on the north
- *oṃ* in the center.

---

220 Contrary to Rockhill, I think both parts of this sentence refers to the original bearer of the skull.
221 According to Rockhill, it is "*there is no jewelry on it*".
222 For context see the list of astronomical conjunctions, Tib. *sbyor ba nyer bdun*.
223 This is the only mention in this text, which connects it to the following "*Sources of Shehor bsang purification*" from this book.
224 Tib. *gtsang la bkra shis ri sogs nas/ bu mo gtsang mas blangs pa'i sas/*. It is also possible to translate it in more general way as follows: "soil brought by a clean girl either from an auspicious hill or some other clean place".

And [on] the outside [of] the mouth in the left-handed circle [is written the following mantra]:[225] "*oṃ rat+na rat+na sid+dhi pha la su pra si d+dhi pha la a yu pha la hūṃ*" or, also determined to be the: "*oṃ dē na rat+na si d+dhi pha la su pra sid+dhi sa ma ya a yup ha la hūṃ*". Inside, [there are] as many additional words[226] as desired.

Gather all kinds of jewels and various:

- scents
- medicines
- seeds
- soils
- stones
- tree fruits
- cottons
- silks[227]
- hairs [from] horses [and] cattle
- first wooden tumors[228]
- skins [and] other [objects]
- *(f7r)* kinds of a prosperous rich man's valuables.

Furthermore, fill [the skull] perfectly with:[229]

- the eight auspicious signs
- the seven royal attributes
- the five desirable qualities[230]

---

[225] Rockhill suggests different translation "*commencing on the left hand side of the face*".
[226] Tib. *spel tshig*. According to *tshig mdzod chen mo* these are added "*long or short prose or verses*", which Rockhill interprets as "*mixed prose and verse*".
[227] Tib. *ras dang gos dar rta phyugs spu/*. The logic indicates, that *dar* was mistaken for a simple connective particle *dang*, yet both occurrences make sense (*gos dar* means silk cloths).
[228] Tib. *lba dand po la sbags pa sogs/*. *lba* possibly refers to *lba ba*, known as wooden tumors (alias "suvel" or "kap" from Russian). Yet, another possibility is to see it as a "fox's skin" (as suggested by Rockhill) – *sbags pa* already occurred in this text, corrected as *pags pa*. In this case, the question would be, how to deal with the *dang po*… Would it be a reference to "a young fox"?
[229] It is uncertain, if one should fill the skull or the mandala circle with these, as was suggested by Rockhill.

- whichever drawing [and] filling [you] get[231]

… and precisely put [the skull to] the center [of] the mandala on top of the platform.[232]

Arrange:

- yogurt and milk to the east
- ghee to the south
- sugar, molasses [and] honey to the west
- flawless selected chang to the north
- various seeds [and/of] flowers to the four intermediate points.

If [the skull is] surrounded by [sense] offerings, food [offerings and] other [kinds of offerings], [and by] whichever worshipping implements [you can] afford [like] banners [of] victory, canopies etc., [it] is excellent.[233] Put the dorje [with some] mantras[234] to the center of the skull. Then look towards the east [with] your own face [and] concentrate on taking a refuge, [on] arousing the bodhicitta,[235] [on] all [of] the four boundless thoughts *(f7v)* and [on] all kinds [of] visualized yidams.

In front [of] the mandala, the kapāla [is being] prepared. The *bsang* purification will turn [it] into emptiness. From the empty continuum, in front of the palace, on top of the precious throne supported by peacocks, on top of the companion[236] [of] manifold lotuses… the light emanates from [the syllable] *hrīḥ*, having two aspects. Within the complete reabsorption [of

---

[230] Or desirable things.
[231] Rockhill merge the last two things on this list into one: "*the five desirable things, sketched or in fac-simile when procurable*", which also makes sense.
[232] Tib. *many+dzi*, corrected as *man dzi*.
[233] Rockhill's interpretation does not follow the structure of this sentence precisely.
[234] Tib. *gzungs rdor*, shortcut for *gzungs thag rdo rje*. Rockhill translates this as "*dorje wrapped around with (multicolored) strings*". Waddell (1895: 446) mentions *gzungs thag* in a similar context: "*... placing the vajra of his rdor-jehi gzuṅ-t'ag upon the nectar-vase which the image of Amitayus holds in his lap, and applying the other end to his own bosom, over his heart. Thus, through the string, as by a telegraph wire, passes the divine spirit, and the Lama must mentally conceive that his heart is in actual union with that of the god Amitayus, and that, for the time being, he is himself that god.*".
[235] Omitted by Rockhill.
[236] Rockhill simply translates as a "*stand*".

the light], the victorious Lord Amitāyus[237] [with] red-colored body, wearing precious adornments and an excellent silk dress,[238] [with] a single face [and] two hands [in] equanimity while holding a kapāla full of amrita, dwells in the way, [that] both [of his] legs [are in] crossed posture. From [his] body emanates the boundless light. It turns into the essence embodying all the shelters.[239] Through the light of [the syllable] *hūṃ* [coming from] the heart center, *(f8r)* the deities [of] wisdom and empowerment [are being] invoked, becoming inseparable [and] identical.[240] All the empowermenting deities will confer [their] empowerments and the head, adorned by the boundless light, [will] pass the companionship [of] purity through all the offering items from the realm of emptiness. [This] all-good cloud of offerings [is] comparable to the undefiled cloud of outer, inner [and] secret offerings [which] fills up the [whole] sky.[241] By saying the triad [of] syllables[242] three times, [you'll] get the [desired] powers.[243]

Hūṃ, invite everything, [what] dwells in the infinite wordly realm – [the lords of] life, [the lords of] servants,[244] [the lords of] possessions, the lords [of] treasures [and] all the great magicians.[245] Please, approach into this place.

---

[237] See https://www.himalayanart.org/search/set.cfm?setID=130. This section is translated by Rockhill differently, parts of it even omitted, but I believe it depends on the interpretation hence both translations are more or less correct.
[238] Tib. *rgyan dang dar gyi na bzas klubs/*, corrected as *dar gyon bzang*.
[239] Tib. *skyabs gnas kun 'dus*, i.e. the embodiment of all objects of refugee. Rockhill's translation is "*... he wears the features of the Universal Helper*".
[240] Tib. *dbyer med ro gcig*.
[241] Rockhill's passage is as follows: "*Wöpamed with bejeweled head has with their assistance filled the whole firmament with the subtle and spiritual parts proceeding from the objects which have been offered him and have been removed and become non-extant.*", but literally puts it as "*has filled the whole firmament with the most excellent subtle particles, both inner and outer, of the all-good cloud of the sacrifice proceeding from the objects which have been offered.*". I also have another version of this sentence's translation: "Amitābha, with [his] adorned head, will fill up the sky with the undefiled cloud of outer, inner [and] secret offerings, [which is] comparable to the cloud of offerings [emanated by the bodhisattva] Samantabhadra, [or] to the offering items [coming] from the empty continuum of preliminary practices [of] the *bsang* purification.".
[242] The syllables *oṃ*, *āḥ*, and *hūṃ*.
[243] The sorcery and occult powers.
[244] Omitted by Rockhill.
[245] Tib. *mthu chen*.

Hūṃ, once the undefiled cloud of outer, inner, [and] secret offerings, created [in] reality [and also in] mind, will be offered and [then] taken by the lamas, yidams [and] ḍākinīs,[246] the siddhis will be *(f8v)* bestowed [to you].

After that, invoke a heart, visualizing [it in] front [of you as being] attached [by] the mantra thread, the five-colored light [coming] from your heart center. Invite all the blessings[247] [and] precious qualities [without] any exceptions [and] absorb [them] into your own body. The whole body [and] the mental continuum [will be] saturated with joy.[248] Once again, the light emanating both from the heart of yourself [and from the visualized heart] in front [you], will remove the poverty of human beings and other miseries. All the hopes for desires will be appeased. Think about the rainfall of jewels [falling] from the tip of the light, [filling] the entire wordly realm and your own abode[249] [as well]. In accordance with that, prepare [such] conceptual framework [of] projecting [and] absorbing.[250]

[While] holding the mantra thread, recite this quintessence of attaining the siddhis, without any distractions. Say [this] entire [mantra]: "*oṃ āḥ hūṃ/ rat+na si d+dhi a yu pun+ye ka pa (f9r) la si d+dhi si d+dhi bhruṃ bhruṃ bhruṃ hūṃ hūṃ hūṃ/*" one hundred eleven thousand times.[251] Recite the "Essence of Causation"[252] hundred [times] or [at least] twenty-one times, with superior, middling [or even] inferior [interest] – any [of those] three.

Secondly, regarding the ways to receive the siddhis (B.):

The skull and the circle of followers[253] are established, empowered and blessed.

Hūṃ, from the immense mandala [of the] sky [radiates] the body [of] Amitāyus – the vidyadhara, the lord [of] wealth. The rays [of this] jewel pervade like the skandhas of the sun. [Give] me the empowerment [and] blessing with the precious adornments and attributes. The

---

[246] Tib. *Tā ki ma* (sic!).
[247] Tib. *byin rlabs*.
[248] According to Rockhill, the Tsapamed's soul "*being thus aroused, the longed-for spiritual blessings innumerable have entered his person, and that the body and mind are overflowing with bliss*".
[249] Tib. *kham khyim*.
[250] Tib. *spro bsdu'i dmigs pa*, i.e. "thinking".
[251] Or "hundred thousand times, ten thousand times or one thousand times".
[252] Tib. *rten brel snying po* is omitted by Rockhil, as well as the threefold interest which follows.
[253] Tib. *'khor gyi mgor* (sic!), which Rockhill ignores.

great magicians [will] bestow the sorcery. Those [of] great powers [will] bestow the empowerment. The greatly blessed [ones will] bring down the blessing. The life [will be] bestowed by the lords [of] life. *(f9v)* The wealth [will be] given by the lords [of] wealth. The desired siddhis will be bestowed [with] no exception.

Hūṃ, from the immense mandala [of the] sky falls down the stream of amrita. Diseases, malevolent influences, enemies [and] hindrances [will be] pacified. The pillar [of] the life [and] vital [forces] will be stabilized.

Hūṃ, from the immense mandala [of the] sky [comes] the precious endless heart-knot,[254] [which] increases the wealth, servants and possessions, and fulfills the desires [of] the yogi.[255]

Hūṃ, from the immense mandala [of the] sky [come] the great legions of sorcery, strength [and] occult powers. Immediately summon and bring under control all the persons valuable to you. All the sentient beings, [now being] mistaken [in] opposition, will be immediately liberated within the dharmic dimension.[256] The complete guardiancy and protection over the triad [of] base, path and result *(f10r)* will not fade away.[257]

Thus, all the deities, pleased by invoking [of] the empowerment, will turn [into] light and dissolve into the heart center [of] the Amitāyus. Even so, the skull will [also] turn [into] light.

Just as was clarified above, every object [of] desires will appear [as] intended. The *tshogs 'khor* [ritual][258] will satisfy [and] please the dharmapālas and the *bsang* [ritual] all the local deities and local spirits. After performing [those two] elaborately, a banquet [of] auspiciousness will be unfolded by uttering the [verses] of auspiciousness.

[Afterwards,] wrap the skull in five-colored silken pennants. Hide [it] into the treasure depository [or somewhere] else. If a yogi always strives to make [these] offerings accordingly, [he] will pacify the hindrances through attainments [in] noble dharma. After

---

[254] Rockhill's text says *dpal bon*, mine clearly *dpal be'u*, hence the difference in our translations.

[255] I am not sure why Rockhill says instead of "yogi" "*dreams*".

[256] It is unclear if the author talks about true "liberation" or more of an "annihilation", i.e. killing.

[257] Tib. *gzhi lam byes gsum thams cad du*. Thanks to my adviser, Daniel Berounský, for his advice on this sentence. According to Rockhill, it is: "*all those who are traveling within the land*".

[258] Tib. *tshogs kyi 'khor lo*, Sans. *gaṇacakra*.

thorough completion [of] the supportive necessities and pleasing the ḍākinīs, the supreme [and] common siddhis[259] will be immediately bestowed.

(f10v) According to the tantra called *"The black skull [from] a charnel ground"*,[260] [it] is said like this: "If [one] knows the offering [rite of] the skull, [he] will gather the triad [of] servants, possessions [and] abundance. If [one] does not offer the skull, [it] is like tossing [it] to remain [somewhere] under the ground.".[261] Thus said, after offering the skull, [one] will receive the siddhis. And if [there] is [any] accumulation [of] transgressions [inside the yogi],[262] the gathering of ḍākinīs will forgive [him]. If [there] is [even] a sesame seed's worth of goodness [in him, it] will cause a delight [to] the ḍākinīs.[263]

Regarding to [what] was said here, [it] was formerly collected from several ancient scriptures [and some] eloquent descriptions [from were taken from] "*The wisdom of all the accomplished scholars*", "*The yogi's feast of enjoyment*"[264] as well as "*The bouquet of white lotuses*" and other skull explanations. Rabjampa called *Ngag dbang Shes rab* finished [his] writings [in] the year [of] fire [and] snake, [during] the autumnal month,[265] [when] the enclosure of the waning moon on the first day [was] complete, [thus] turning [it] into goodness [and] auspiciousness.

bKra shis

---

[259] Even here, similarly to all the other instances, Rockhill talks about "*the most excellent kinds of wordly goods*" and not about siddhis.
[260] Tib. *dur khrod thod nag zhes by ba'i rguyd*.
[261] Or possibly: "similar to a treasure resting under the ground". Tib. *sa 'og gnas pa'i gtor dang 'dra*, where *gtor* could be easily mistaken for *gter*.
[262] Tib. *nyes pa*.
[263] Here the Rockhill's translation finishes.
[264] Tib. *rnal byor rol pa'i dga' ston*.
[265] August.

3.5 W22300 (203-253)

gSang sngags theg pa chen po'i bsten par bya ba'i dam rdzas mchog ji ltar bcang ba'i rnal bshad rNal 'byor rol pa'i dga' ston/

"*Explanation [of] the fundamental state similar to a grasping [towards] the supreme sacred substance relying on the Mahayāna esoteric teachings [otherwise called] "The yogi's feast of enjoyment"*"

Rig 'dzin Kun grol grags pa (18th century, author):[266] *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 203-253, chapter on skulls is on pp. 231-237 + illustrations on p. 254.

This long text describes various ritual objects in 14 chapters. It is the only text I have reviewed, which refers to the skulls as *thod zhal* (and not *thod pa*, *bha+ndha* or *ka pā la*). The overall style of writing and certain vocabulary are different. It could be due to the fact, that the author is a Bonpo terton. It is the first text (out of total six) from the collection called *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/* (W22300, Appendix 5/1, "*Treatise on adornments [and] musical [instruments of] the Sar[ma and] Nying[ma traditions]*") which all cover the topic of skulls. It is also the only text referring to the following sources:

- *rGyal mo thugs kyi gzer bu'i rgyud*
- *Lha mo srid gsum bdag mo'i rgyud*
- *'Khor lo sdom pa* (?)
- *sNgags rgyud*
- *mKha' 'gro gsang rgyud*
- *thod rabs* and *thod bshad* (oral tradition)

Chapter on skulls (no. 10) is very well structured. It starts with a passage on various types of people, followed by the second one describing their corpses, in which we find useful tips on preliminary examination. After that follows the part discussing the number of pieces of the

---

[266] The author's master called *Sangs rgyas gLing pa* (1705-1735; B.D.R.C. ID: P6873), also known as *Byang chub rDo rje rtsal*, should not be confused with much older *Sangs rgyas gLing pa*, author of the *Bla ma dgongs 'dus* cycle.

skulls and the supposed influences on the holder. One to five pieces are preferred, six, seven or eight-pieced skulls should be rejected, which is in accordance with majority of other sources. Then the colors are discussed, the shapes and the so-called "magic tree".[267] It also includes a list of the grounds[268] and numerous other details and qualities, especially of one's own and enemy's grounds. The list goes as follows:[269]

- ground of the lamas, lopons, food and wealth
- one's own ground
- enemy's ground
- ground of the sons and grandsons
- ground of the ancestors
- ground of the deceased
- ground of the relatives
- wife's ground
- patron's ground.

Next is the passage on holes (Tib. *bu ga*), which categorizes the skulls into one of the four castes according to the number of holes (more holes means lower caste). If the skull has no holes or too many of them, one should immediately rejected it. The text talks similarly about the number of brahmarandras. Although this time, the categorization goes only up to three. If it has four of them, the skull belongs to a woman or an untouchable and thus should be rejected too. If it has no brahmarandra at all, it is a skull of a stupid (or mute?) person (Tib. *lkugs thod*). The text finishes with other miscellaneous information, effects of holding the skulls etc.

---

[267] Tib. *ljong shing*. This section is found in other texts usually under the "patterns" (Tib. *ri mo*) section.
[268] The *sa* and *gling* terms are interchangeable in this context, as is evident from the title of the illustration on p. 254 (see Appendix 5/2). However, I have to point out, that in other text from this collection (pp. 320-321) *gling* is a synonym for *dum bu* and not for *sa*.
[269] For their precise layout, see Appendix 5/2: p. 254.

3.6 W22300 (281-290)

mTshan ldan thod pa'i pra khrid gsal ba'i sgron me/

"*A butter lamp illuminating the Instructions on omens of a genuine skull cup*"

Anonymous authorship: *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 281-290.

The Indian title (in Tibetan transcription) is *sid+hā ka ra ka pā lwa nāṃ u pa de sha nāma* (sic!), no colophon is available. This text clearly emphasizes the auspicious skulls, which are referred to as "skulls to be adopted" (Tib. *blang bya'i thod pa*). The structure goes starts with the marks,[270] followed by the ways of cutting and the number of pieces. Here, a clear division is described for up to eight pieces and then is stated, that there is no information about skulls with more pieces. Following is division from the chapter on the origin of the skulls:

- One or five pieces = brāhmaṇ
- Two = kṣatriya
- Three = vaishya
- Four = lotus beings.[271]

It is the only text which says that the five-pieced skulls have the same original bearer as the single-pieced ones. Following is the rest of the categories in this order: shapes and gradings, patterns, nine grounds, added commitments (Sans. *samaya*) and finally ways of holding the skulls. The rest of the text briefly describes "the evil skulls which should be rejected".[272] It points out a triad of evil skulls, which have six, seven or eight parts and light blue, dark blue

---

[270] Tib. *la nye*.
[271] There are three classes of beings (Tib. *lha rigs*, *mi rigs*, *klu rigs*), also referred to as "vajra, padma and sugata (or tathāgata) families". Thus, I assume that *pa+dma'i rigs* refers to the *mi rigs*, which is the same class as *dmangs rigs* alias śūdra in other texts. This Buddhist threefold classification could be the reason for the five-pieced skulls being placed on the same level, as the single-pieced ones.
[272] Tib. *ngan thod dor bya ba*.

or dark yellow color[273], which is in accordance with most of other sources. In the end, there is a short section of general remarks of skulls from charnel grounds.

3.7 W22300 (291-297)

Thod brtags gnod sbyin nor len/

"*Harm-bringing [and] wealth accepting skull examination*"

Sangs rgyas gLing pa (author): *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 291-297.[274]

The text starts with short introduction to the general characteristics of the auspicious skulls (here Tib. *blang bya bzang po*) of both living and dead people *of both sexes* (!), followed by a chapter on the skulls of the dead people. It contains numerous details of common characteristics in this order: shape, color, number of parts, grounds, brahmarandras and effects of holding the auspicious skulls. Both evil and auspicious signs are mixed within a single paragraph here. Most attention is given to the single-pieced skulls up to four-pieced skulls and then the text just says: "*Supreme skull of up to eleven [parts] is auspicious.*".[275] Similarly surprising is a rather short list of just four grounds, compared to usual nine. Following chapter on the evil skulls (here Tib. *spang bya'i thod pa*) has two parts: first is a description of its defects and the second one of the crippled siddhis one would attain by holding such skull.

---

[273] W22300: 289.
[274] Originally from the terma W01CT0060, already mentioned in the chapter on primary sources.
[275] W22300: 295.

3.8 W22300 (299-307)

Thod pa'i brtags thabs nor bu'i phreng ba/

"*Ways to examine the skull [called] 'The garland of gems'*"

Anonymous authorship: *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 299-307 + illustrations on pp. 375-377.

This text has additional illustrations taken from another work called *Lab 'phel gdung rabs byams pa'i thod brtag*.[276] In the colophon we find just the name of the writer, *Blo bzang Dar rgyas*.[277] Contentwise, it starts with some general notes on the corpses. It connects the number of pieces (of the skull) to the cardinal points (towards which the head of the corpse is turned) as follows:[278]

- East = one or two
- West = three
- South = four
- North = four.

Then it continues with colors, brahmarandras, grounds, patterns and their locations. The information on auspicious and evil skulls are, again, mixed together. Regarding the number of pieces, one to six are desirable numbers. Seven to nine pieced skulls are called "wrathful vessels".[279] Following is the section on "the skulls with proper signs" (Tib. *thod pa mtshan nyid ldan pa*), characterized by having neither many nor none brahmarandras, as is usual. Text finishes with chapter on determining the evil and auspicious skulls based on the divination methods (Tib. *pra*), where it clearly states, that holding both auspicious and evil skulls is allowed. As a supplementary footnote to this text, the last sentence after its colophon

[276] Although I have tried to find this text, I have not been able to locate it in any database.
[277] It is very common name, most of the search results on B.D.R.C. are for people who lived during eighteenth to nineteenth centuries.
[278] None of the other texts make such connection. I have to admit though, that I am not completely sure if I have interpreted this passage correctly.
[279] Tib. *drag po'i snod*. W22300: 304.

reads: "*If [you] wish to hold the evil skull: if [you] have a shell of both male and female tortoises, [it is] the best. If [you] do not – if [you are] holding [just] the male's shell, [you will still be] able to avoid all the drawbacks of the evil skulls.*".[280]

3.9 W22300 (309-313)

Thod sgrub yid bzhin bang mdzod/

"*Wish-fulfilling treasury [of] the skull-sādhana*"

Sangs rgyas gLing pa (author): *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 309-313.

Originally from the terma W01CT0060.[281] This short text describes a skull sādhana, thus deals only with the auspicious skull. No information is provided concerning the qualities nor characteristics of such skull. I have translated other similar ritual in the introduction to this thesis (W1PD95844).

3.10 W22300 (315-331)

gSang sngags nang gi lhung bzed brtags pa/

"*Inner begging bowl [of] the esoteric teachings*"

Grags pa rGyal mtshan (1147-1216, author):[282] *gSar rnying rgyan dang rol mo'i bstan bcos/*, pp. 315-331.

This text is also part of the author's *gsung 'bum* (W2DB4569, Pedurma edition, vol. 3), *Sa skya bKa' 'bum* (W00EGS1017151, available also as a blockprint (W22271), vol. *nya*.), and the W20751 (similar to the text in chapter 3.1). It is being referred to by Loseries-Leick as

---

[280] Tib. *thod pa ngan pa bcang 'dod na rus sbal pho mo gnyis ka'i khog pa yod na rab/ med na pho yi khog pa bcang bar byas na thod ngan gyi skyon thams cad thub bo/.*
[281] Already mentioned in the chapter on primary sources.
[282] B.D.R.C. ID: P1614.

gShab sngags nang gi lhun bdzed brtag pa/ ("*The Inner Offering Bowl in the Guhyamantrayāna*").

This is the last one from the collection W22300, concerning the topic of skulls. It explains already familiar categories in their typical order: ways of cutting the skull, the proper characteristics, shapes, colors, number of pieces and the differences between one's own ground and the enemy's ground, including the auspicious and evil signs. Almost every chapter is filled with numerous other details on both types of the skulls and especially the chapter dealing with the grounds is exceptionally elaborate. When the author speaks about the number of pieces, he suddenly switches from the term *dum bu* to *gling*, which is confusing. Apparently, the so-called "pearl sews" alias "pearl teeth"[283] of the sutures divide the *gling*s from each other.[284] The skull of up to five pieces is described here as "useful", however starting from six up, such skulls are rather problematic. More precisely: "*[Skulls of] six [pieces] bring all [kinds of] diseases. [Such] evil [skulls, generally] rejected by the teachings [and] masters, suppress the hail, enemies, obstructers, misfortune and sri demons. Regarding the skulls [of] six, seven, eight [or] nine [pieces and] evil characteristics – because [they] are sacred objects, [they] should be hold onto.*".[285] In the end, additional remarks about the identification of corpses are given and also more details about the number of parts.

3.11 W23891

dngos grub kyi rten ka pā la'i brtag thabs/

"*Examination [of] the criteria [of] the skull, [which is] the support of siddhi*"

Phag mo Dru pa rDo rje rGyal po (author, 1110-1170):[286] *gsum 'bum*, Vol. *ja*, 6ff., pp. 625-636.

Possibly one of the oldest available sources, considering the author's lifespan. In the beginning, it cites as one of its sources the *he ru ka dpa rgyud/* which could be a reference to

[283] Loseries-Leick (2008): 88.
[284] Tib. *rin po che mu tig tshem gyis bcad pa ni/ gling so sorb cad pa yin/.*
[285] W22300: 320.
[286] B.D.R.C. ID: P127.

the W1KG14783 (chapter 3.13). It is true though, that both texts share many similarities. If this connection is correct, the W1KG14783 could be the oldest source amongst the *thod brtags* manuals. Furthermore, the division used here is very different from what is usually presented elsewhere. It talks about all the usual categories, but in three distinct chapters:

1. *phyi yi rten 'brel*
    a. shape
    b. color
    c. number of pieces
        i. 1-5 is considered auspicious due to various given reasons
        ii. 6-8 should not be held and should be destroyed
2. *nang gi rten 'brel*
    a. six grounds and their details
    b. patterns
    c. brahmarandra
3. *gsang ba'i rten 'brel*
    a. ritual offering, attaining the siddhis etc.

When it firstly refers to the brahmarandra (as the hole), it talks about it as *mtshog ma* (p. 627) and later on, it speaks about it as *tshangs bug* (in the meaning of sutures, p. 632). Another interesting fact is, that it apparently distinguishes between the *a mri ta* and *bdud rtsi* (633-3), which are usually considered to be synonyms.

3.12 W23919

Ma gcig gsar sbyod snyan brgyud las/ Ka pā la'i brtag thabs nyung ngu don gsal/

"*Illumination of the purpose of a short examination [of] the skull's criteria (according to the oral transmission [of the] Machig's secret practice)*"

Thang stong rGyal po (author, $14^{th}/15^{th}$ century):[287] *gsum 'bum,* vol. *ki*, 5ff. (f. 431-435), pp. 291-300.

---

[287] B.D.R.C. ID: P2778.

This is the only text connected to the *gCod* tradition, although being written by the author more than two hundred years after the *Ma gcig*'s death. In its beginning it is less structured, compared to the other works. It starts with the chapter on colors of the auspicious skulls and continues with structural qualities (like thickness, smoothness, patterns, holes etc.). Regarding the number of sections, they go like this:

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and their effects
- 8 is the one with evil omens
- 9-13
- 14+ are auspicious.[288]

Then it connects the number of holes correspondingly to the skull's caste origin:

- One = brāhmaṇ
- Two = kṣatriya
- Three = vaishya.

When there are four holes, the siddhis will disappear. Then there are the grounds of:

- one's own
- the gods
- the lamas
- the disciples, patrons and wives
- the charnel grounds
- the enemies.

Following this is a passage on what should be expected, if the proper skull is being held by a yogi. After that, a ritual offering of the skulls is described, also very similar to the other ones. Expectably, no colophon is present in the end.

[288] This contrasts with what I have found in Harding's book on the *gCod* tradition, where is a dedicated section dealing with the enumeration of bones, which reads: "*Those are the 360 bones. As for extras, the skull can be counted as anywhere from one to twelve pieces, so those are extras.*". Harding (2013): 192.

3.13 W1KG14783

Ka pā la ka la paṃ ma+hā bha ra tan tra nāma/ Thod pa brtag pa 'jigs byed chen po'i rgyud/

"*Examination of the skull – the Great Bhairava's tantra*"

Anonymous authorship. *sNga 'gyur rgyud 'bum rin po che phyogs bsgrigs/*, vol. 41, 13ff., pp. 205-230.

This mahāyoga tantra from Nyingma tradition (also part of the W21521 as blockprint) is very different from all the purely technical manuals discussed above. It starts in a typical Buddhist fashion with the phrase "*Thus was once heard by me…*",[289] which introduces the reader into the story from a charnel ground narrated by the Great Bhairava Heruka.[290] It has ten chapters in following order:

1. **Living people** (Tib. *gson po*) and **the corpses** (Tib. *bam bkro ba*).
2. **Skull's characteristics** (Tib. *ban dha'i mtshan nyid*, alias *ban dha rgyal ba lngar rnam par dga pa'i rigs*), such as type of the skull, number of pieces, color (appearance), shape, veins and patterns. It is basically a summary of the next chapters.
3. **People's characteristics** (Tib. *mi rigs kyi mtshan*, alias *thod pa mi rigs kyis rab tu dbye ba*) according to the number of pieces of their skulls. Special attention is given to the five-pieced skull due to its doubtful origin.
4. Skulls divided according to their **number of pieces** and **various "qualities"** (Tib. *dum bu'i grangs dang tshad la*, alias *dum bu'i grangs la bzang ngan gyi mtshan nyid*), where are discussed also their desired effects. Although skulls of up to ten pieces are mentioned here, special attention is given only the those of up to five pieces. From six up, there are certain conditions for them not to be harmful.
5. Skulls' **colors** (Tib. *mdog*, *kha dog*) and **shapes** (Tib. *dbyibs*). Interestingly, the colors listed here (Tib. (1) *dkar ser ba*, (2) *dmar la gdang*, (3) *gro ba*, (4) *smug* and (5) *sna*

---

[289] Tib. *'di skad bdag gist hos pa'i dus gcig na/.*
[290] Tib. *'jigs byed chen po he ru ka/.*

tshogs) do not correspond to those mentioned in chapter 2 of this text.[291] On the other hand, the shapes mostly corresponds to those from other texts.

6. Chapter on general characteristics of the covering **veins** (Tib. *spyir khyab pa rtsa'i mtshan nyid*, alias *rtsag dang tsag ro la sogs pa'i don*) is full of commonly used terms such as *ljon shing*, *dpag bsam shing*, *srin rjes*, *bya rog rjes* or *tshangs pa'i bu ga* etc. It specifically talks about certain aspects of the skulls belonging to the alive and dead boys (Tib. *bu yi dung chen*, *bu yi ka pā la*).
7. **Characteristics of the bone** (Tib. *rus pa'i mtshan nyid*), which Loseries-Leick usually refers to as "the feel of the skull".
8. **The areas** (Tib. *yul*) and **the grounds** (Tib. *sa*) in this text add yet another pair of synonyms to those already seen before: *gling* X *sa* and *gling* X *dum bu*. This text registers seven of these areas, but later in the chapter lists more than seven grounds, which is confusing. Despite this fact, these two terms seems to be interchangeable in this context.
9. **Methods to overcome the evil signs [of a skull]** and [the resulting] **fulfillment** (Tib. *ngan pa'i bzlog thabs* (*dang*) *bskangs pa*) is a relatively shorter chapter in comparison with the others and discusses exactly what the title says.
10. **Methods to hold on to the auspicious signs [of a skull]** and [the resulting] **fruition** (Tib. *dung chen mtshan ldan bcang thabs dang/ bcangs pa'i 'bras bu*) is also shorter and contains numerous notes on the effects of holding the proper skulls etc.

[291] I have compiled all available information into the table below.

ban dha'i rigs	*de bzhin gshegs rigs*	*rdo rje rigs*	*rin chen rigs*	*pa+dma rigs*	*las kyi rigs*
dum bu	*gcig*	*gnyis*	*gsum*	*bzhi*	*lnga*
zhal	*dpal chen yab yum ma*	*dkar mo mi gcig ma*	*nag po mche gtshigs ma*	*dmar mod bang sdud ma*	*ser mo las mkhan ma*
mdog	*dkar (dkar ser ba)*	(*cung zad*) *dmar* (*dmar la gdang*)	*gser (gro ba)*	*lcog sgong (smug)*	*snum (sna tshogs, mdog lnga)*
snod	*de bzhin gshegs pa'i rigs*	*mi bskyod rdo rje'i rigs*	*rin chen 'byung ldan rigs*	*'od dpag med kyi rigs*	*don yod grub pa'i rigs*
mi rigs	*bram ze'i rigs*	*rgyal rigs*	*rje rigs*	*dmangs rigs*	*rigs ma nges* ("uncertain")
…ban dha	*sku yi rgyan sogs*	*tshe yi don gyi*	*mtshan ma rtags kyi*	*'bras bu me tog*	*bde gshegs dung chen*

This text's attitude towards the female skulls is to reject them (Tib. *bud med thod pa dam pas spangs/*, 212-5). That is consistent with most of the other sources. Also, numerous descriptions used to characterize individual aspects are very much alike (e.g. *'bar 'bur*, *thag thug*, *'thug srab med pa'i snyoms* etc.) with what we have already seen. It refers to the skull cup mostly as *ban+dha*, *zhal bu*, *snod*, *dung chen* or just *rus*. It is also full of Sanskrit "tibetanized" terms like *thod pa tsi+tta* (207-4), *bha ga* (209-4) etc., but there is considerable amount of "originally" Tibetan words too, e.g. *rnel dri mo* (212-6), *sbam pra* (219-3) etc.[292] Due to this "mix", it is not easy to determine, if this tantra has its origin in India and was later adapted for specific Tibetan environment or if it is a creation of a Tibetan author, who tried to "mask" its Tibetan origin by adding Sanskrit expressions to it.

Moreover, this work shares many features with the text W23891. E.g. references to the classification of shapes (Tib. *rin po che*, *rdo rje*, *pad ma*; W23891: 627), opinion on number of pieces or its old Tibetan orthography (e.g. *myur*, 210-2; *myong*, 219-2 vs. W23891: *myur*, 631-3) etc. W23891 even cites a text called *he ru ka dpal rgyud*, which *could* be a reference to this work. All evidences support this assumption, which makes this text presumably the oldest example of *thod brtags* manual yet. If the authorship of W23891 (*Phag mo Dru pa rDo rje rGyal po*) and his biographical data (1110-1170) are correct, then this text could easily be from the tenth century or even older.

3.14 W2DB4569 (481-503)

He ru ka'i chas drug/

"*Six attributes of Heruka*"

Grags pa rGyal mtshan (1147-1216, author): *gsung 'bum* (*dPe bsdur ma*), vol. 2, pp. 481-503.

One of the six attributes usually ascribed to various Heruka deities[293] is a skull cup, which is discussed in this text, starting from page 492 (chapter *don gnyis pa*). Although this work is

[292] Many thanks to my adviser who helped me to identify them.
[293] https://www.himalayanart.org/search/set.cfm?setID=2261.

definitely not a *thod brtags* manual and talks more about the symbolism of skull, it is quite similar to them in the structure of this particular passage. On the other hand, it does not provide any additional or new details. Topics briefly mentioned (Tib. *mdor bstan*) here without any descriptions are:

- the (proper) signs (Tib. *mtshan nyid*)
    - shape
    - color
    - varieties
    - pieces
    - patterns
    - smell
- purity (Tib. *dag pa*)
- ways of holding (Tib. *bcangs pa'i thabs*)
    - *bzang po = dngos grub 'byung*
    - *'bring po = phrin las 'grub*
    - *ngan pa = nyes pa mi 'byung*
- requirements (Tib. *dgos pa*)
- meaning (Tib. *ming don*).

4 CONCLUSIONS

4.1 The issue of "evilness"

In general, Tibetan craniology refers to two types of skulls by the terms *bzang* (the so-called "vessels of attainments" or "vessels of auspiciousness", viz W21578 and W22308 respectively) and *ngan*.[294] Both of these have numerous translations. It would be perhaps easier to translate them simply as "good" and "bad" and thus *bzang ngan* as "(good and bad) qualities" or just "characteristics". However, according to some of the reviewed materials, *ngan* skulls are not necessarily "bad". Based on these facts and the language limitations, I would like to suggest the translations of these terms (in this context) as "auspicious" and "evil", as is used in all of my translations.

According to the texts I have had the opportunity to review, two possible approaches to these skulls are:

1. The evil skulls should be rejected no matter what.
2. *Even* the evil skulls could be utilized for certain purposes.[295]

In the beginning of the W22308 is written about the evil skulls: "*[These] are known [as] demon-suppressing objects.*". Similarly, W20751 says in its preface: "*[If it has too] many defects [and just] a few qualities, it is a completely evil skull. Use [it as] a ritual vessel [for] taming the enemies [and] hindrances.*".[296] And the text in chapter 3.10 specifies: "*[Skulls of] six [pieces] bring all [kinds of] diseases. [Such] evil [skulls, generally] rejected by the teachings [and] masters, suppress the hail, enemies, obstructers, misfortune and sri demons.* These mentions suggest, that what was considered as the "evil use of the evil skulls", were the (originally) Bonpo practices like the *sri*-exorcism etc. mentioned in chapter 1.2.3.

From the collected text, W18978 is the only one focused purely on the evil skulls, although such practices are not mentioned in the oldest sources. It puts the evil skulls truly equal to the

[294] Some texts operate also with the terms *blang* and *dor*.
[295] Also, depending on the holder's intent, sometimes seems to be optimal to have a skull, which has the evil signs/qualities on the enemy's ground and the auspicious on the one's own ground.
[296] W22300 (315-331): 320 presents similar passage.

auspicious ones, when it says: "*Because [the yogis] wield many different [kinds of] skulls, the dark [and] omnipotent evil one has to be uphold indispensably.*". And then it continues: "*Put the male [and] the female skulls "face to face" together.*". This claim is in contrast to the prevalent message of other sources. Typically, female skulls are being referred to in this fashion: "*...female skull [is of] evil kind, and [completely] filled with evil. Thus, wise men should abstain [from it]*,"[297] and as Rockhill points out: "*A woman being an inferior creature ([...] skyes dman [...]) her skull is naturally unfit for such a purpose as an offering to a god.*".[298]

But Loseries-Leick argues: "*The sex of the person is immaterial*,"[299] and "*Although, both male and female skulls are utilized, it is important to be aware of the original owner's gender. In order to determine the sex of a decomposed skull the texture and sutures are examined. Female skulls have a thinner texture near the ear and the vein imprints are deeper. If that does not yield a positive result a bizarre practice is reported: only a female skull will produce a special 'tinkling sound' when the examiner urinates into it.*".[300] She supposedly refers to "*a manuscript called 'skull stories' (Thod pa'i lo rgyus) of two treasure texts (gter ma), one revealed by Sangye Lingpa (14th century), and the second by Ratna Lingpa (15th century)*," here specifically to the *Rat+na gLing pa*'s work, folio no. 14.[301] Yet unfortunately, I was not able to find this passage she refers to, thus verify it.[302] The only *remotely* similar passage I have found is in W22308: "*Regarding both the magic tree [and] the wish-fulfilling tree, a male urine is being absorbed into these patterns, filling [them and] touching [them]. Bubbles or even [some] noise [will appear].*", which does not speak about female skull at all, though.[303]

---

[297] See W20751.
[298] Rockhill (1888): xxvi.
[299] Loseries-Leick (2008): 85. This could be based upon some similar passage, as I found in the text in my chapter 3.7, which was also written by *Sangs rgyas gLing pa*. See W22300 p. 293.
[300] Loseries-Leick (2008): 86.
[301] Ibid: 84.
[302] The text is available under B.D.R.C. ID W8870.
[303] Other statements about utilizing the female skulls Loseries-Leick obtained during her field research, such as the one on p. 93 (2008).

So there is yet another duality amongst the *thod brtags* texts:

1. Authors do not suggest utilizing the female skulls in accordance with the Indian tradition, where only the skulls on Brāhmaṇs were used.
2. Authors suggest only partial usage of female skulls or, according to the Loseries-Leick, propose a technique to transform their evil nature.

Nonetheless, I feel rather uncertain about the skull qualities described by Beer: "*The skull of a murder or execution victim is believed to possess the greatest tantric or spirit power; the skull of one who has died from a violent or accidental death, or from a virulent illness, possesses a medium magical power; the skull of a person who died peacefully in old age has virtually no occult power. The skull of a child who died during the onset of puberty also has great potency, as do the skulls of a miscegenated or misbegotten child of unknown paternity, born from the forbidden union of castes, out of wedlock, from sexual misdemeanour, or particularly from incest.*[304] *The 'misbegotten skull' (Tib. nal thod) of a seven or eight-year-old child born from an incestuous union is considered to possess the greatest power in certain tantric rituals.*".[305]

4.2 Notes on the terminology

Although the texts vary greatly, the familiar structure is present in almost all of them. In some cases, they even share the same exact phrases. Other expressions are modified only to some extent, such as in the case of *lha ba*. It probably refers to the residual tendons or coagulated blood etc. (compare *lha ba chen* and *lha ba chung*; W20751: 208-5, 210-2). If so, it could denote, if the skull is more "wet" (Tib. *thod rlon*) or "dry" (Tib. *thod skam*), as described in the chapter 1.3. But it could be also mistaken for similar pair of terms *lto ba chen* and *lto ba chung*, as it is in the text W22308, where they presumably have the meaning of "[a skull of] great capacity", lit. "[skull] with big belly" and reversed. Furthermore, in two of the oldest texts I have found another very similar phrase. In W23919 it is as follows: *lha mig chung ba pho rus yin/ lha mig che ba mo rus yin/* (293-1). Consequently, my hypothesis is that this is the original form of the terms mentioned above, because even the text W1KG14783 presents

[304] In W22308 we clearly see, that skulls of an incest children should be rejected by every single yogi.
[305] Beer (1999): 263.

similar phrase: *lha ba pho mo rnam pa gnyis/ lha dmig chung ba pho yin bcang/ lha dmig che bam o yin spang/* (221-4). Although this theory is probably right, I am currently unable to decipher the meaning.

Another problematic term is the brahmarandra. While the term *tshangs bug* (and its variations) is usually simple to understand,[306] Rockhill interpreted it as a "suture", which I thought at first is a mistake.[307] But numerous texts mention the possibility of having multiple brahmarandras. So I have discussed this issue with geshe Nyima Choekhortshang and he found it rather confusing too. Therefore, I thought I misinterpreted the phrases, but the illustrations within the W22300 (see Appendix 5/2) clearly show more than one brahmarandra. Hence my assumption is, that the oldest sources intended the word *tshangs bug* to has its usual meaning of the "Brahma hole". But when these texts were enriched by the oral craniological tradition and the result of this fusion was firstly written down, the term *tshangs bug* became confused with similar sounding term *'tshem skud* (lit. "sewing thread"), which would be here an analogy for the "suture". This type of mistakes is common in Tibetan texts, especially in the case of teachings which used to be transmitted orally.

This theory is also partially supported by the presence of the expression *mu tig tshem* ("pearl teeth"), which is used in the text in chapter 3.10 to describe the curves of the skulls' sutures. Consequently, I think, that *tshangs bug* gained two separate meanings in the craniological manuals:

- The usual, as the "Brahma hole", a single aperture at the top of the practitioner's skull's apex.
- The analogical, representing actually *'tshem skud*, having the meaning of the "suture".

Following are some excerpts from the texts confirming the dual perception of the term *tshang bug*. The W20751 says: "*If the hole of Brahma appears [on] the auspicious [and] meritorious male skull, thus, consequently, the kapāla [is] endowed with those [sings mentioned earlier].*", which clearly speaks about the aperture. But W21578 mentions *tshangs bug* in a single passage twice: "*[is] without a brahmarandra or glitter*" and "*without the transparent brahmarandra and other miscellaneous [signs]*", where, I think, each instance implies

---

[306] I have discussed the traditional meaning in chapter 3.1.

[307] But there are numerous other terms of a similar meaning e.g. *srubs* ("fissures"), which Rockhill translated also as a "suture". This created unnecessary confusion in his translation.

different meaning. However, later in this text it is a little bit confusing, because of the following formulation: "*A size [of] a direct, even [and] straight brahmarandra [is] taught [to be] fitting [into] the sesame seed.*", where it is unclear if it speaks about the brahmarandra as the hole or as the suture. Also the W223891 refers to the brahmarandrain two disctinct ways: (the hole) as *mtshog ma* (p. 627) and later on, it speaks about it as *tshangs bug* (the sutures, p. 632).

The text in chapter 3.6, from which I translated just the corresponding passage, is an example of the consequent confusion, created by this mistake: "*If [it] has no brahmarandra, [the skull comes from] a boy [or] a silly woman. Your own intellect will be corrupted [by holding it]. If [it] has many holes, [your] siddhis will vanish. Women's and hermaphrodites'*[308] *skulls have no brahmarandras. [Those with] many holes should be rejected.*".[309] W22308 concurs: "*Firstly, as for the female skull: has no brahmarandra…*". And finally, the fairly late Bonpo text from the 18th century, described in chapter 3.5, talks about the brahmarandras (holes) as *bu ga* and then uses the term *tshags bug* probably also in the meaning of holes, thus enhancing the overall confusion. In the end, almost all the texts agree, that having no brahmarandra or many of them is a distinct characteristic of any evil skull:

- The expression "no brahmarandra" refers to the aperture. It's presence would be a sign of accomplishment of the bearer.
- The expression "many brahmarandras" describes nowadays the number of holes, but originally it used to imply the number of sutures.

4.3 Final comments on the *thod brtags* manuals

There is no indication that the skulls used by the Kapālikas in India were picked based on some kind of elaborate typology resembling the Tibetan craniological texts. Indian sādhus "*used skulls and bones as symbols or 'seals' (Mudra) for the union of the two realities… [as they] left the world subject to petty differentiations between 'good' and 'bad', 'high' and 'low', 'pure' and 'impure'.*".[310] Balfour even emphasizes, that for the Aghori ascetics "*…<u>any</u>*

---

[308] Tib. *ma ning*.
[309] W22300: 285.
[310] Loseries-Leick (2008): 157.

kind of human skull will answer the purpose".[311] Originally, there was just one simple request: "*It [i.e. the skull] had to be the skull of a noble man (uttama-puruṣa-kapāla) or the skull of a Brahman (Brahma-kapāla)*,"[312] which corresponds to the original requirement based on the Śiva's myth discussed in the introduction. I think that this requirement was absorbed into the Tibetan craniological manuals as a necessity for the brahmarandra (the hole) to be present on *any* auspicious skull.

Moreover, as Lorenzen says: "*Hostility to caste consciousness is a normal feature of tantric worship and is consistently espoused by Kāpālikas in Sanskrit literature. [...] In most tantric works the denial of caste occurs only in ritual situations.*".[313] In accordance with this, the earliest available tantric text, the W1KG14783 (chapter 3.13), does not explicitly connects the number of pieces with Hindu caste system. Thus, such connection was apparently added by later Tibetan authors to enhance the Indian heritage of these manuals. Earliest datable source to mention the dependence of the number of parts on the corresponding caste is the W23919 (chapter 3.12). Based on the title of this text ("*... according to the oral transmission [of the] Machig's secret practice*") it is further possible to assume, that this belief later spread through the *gCod* tradition into the individual schools of Tibetan Buddhism.

However, Western scholars agree that the custom of creating skull cups for tantric ritual practices was imported into Tibet earlier, probably during the tenth or eleventh century[314] which would be also coherent with the oldest textual sources presented in this thesis (W1KG14783, W2DB4569 (481-503) and W23891). We can only assume, that prior to the Early Diffusion of Buddhism (Tib. *snga dar*), Tibetans did not have any elaborate tradition of differentiating and selecting proper human skulls used for the purposes of pre-Buddhist rituals (and if they did, no textual accounts are available to confirm it). But archeological evidences mentioned in chapter 1.2.3 clearly show, that rituals focused on suppressing the *sri* demons were practiced by that time.

Later on, as the Buddhism was spreading and the so-called "monastic Bon" (Tib. *g.Yung drung Bon*) rapidly developing alongside to it, the Buddhist authors of religious texts wanted

---

[311] Balfour (1897): 347.
[312] Lorenzen (1972): 81.
[313] Lorenzen (1972): 7 (already mentioned in the introduction of this thesis). Also in Loseries-Leick (2008): 21.
[314] Fisher (1997): 18 and Loseries-Leick (2008): 24-25.

to highlight the differences between these two traditions, often by acknowledging their Indian heritage in colophons and citations or rendering the Bonpos in negative light.[315]

However, there is surprising lack of the colophons in almost all of the available manuals. Missing sources in Tibetan texts usually indicate that the original core of the text *could be* based in oral tradition. In this case, several texts even refer to it (Tib. *thod rabs* or *thod bshad*). Moreover, still vital oral tradition of manufacturing the ritual implements from bones was confirmed by Loseries-Leick (2008) during her field research among Tibetan diaspora in Darjeeling. It is thus possible, that once the idea of using skulls during the tantric rituals came to Tibet, it was enriched by the local oral tradition and written down at some point between the eight to eleventh centuries.

When Tibetan Buddhist authors started to distinguish the evil and auspicious skulls in their works, they utilized all the most common types of skulls (of one to five pieces) for their ritual purposes as the auspicious ones. Moreover, they acknowledged that "certain evil skulls" (of six pieces) are used in Bonpo demon-suppressing rituals, hence rendering these rituals (and *de facto* the Bon on its own) as something "evil" too, which was in accordance with the religious atmosphere in Tibet, especially between the eight to twelfth centuries.[316]

And so it is quite possible to assume that the craniological manuals partially developed due to this need for differentiation between the Buddhists and Bonpos. Such hypothesis would be also coherent with the fact, that the *thod brtags* genre was developing at first only within the Buddhist tradition and entered the Bon quite late, as the only Bonpo text describing the skull qualities available to me (see chapter 3.5) is from the eighteenth century.[317]

From the presented overview of the available materials it is still not possible to precisely specify, to what extent was the Indian original custom enhanced with Tibetan ideas, because the assumed Indian sources are not available (if there actually were any). A deeper linguistic analysis of the W1KG14783 could expose more details in this regard. Nonetheless, it is possible to identify certain Tibetan influences, by comparing the oldest sources with the newer ones. Example of such modifications would be the ascending number of pieces in later

---

[315] Karmay (1998, 2007) and Skorupski (1981).
[316] Skorupski (1981). See also the text in chapter 3.10.
[317] Actually, even this text does not bear the title of *thod brtags*, although its content is quite similar.

texts (W23919) or making use of the evil skulls even in the tantric ritual context (see W18978). By focusing on particular authors, their lineages or selected criterias, further research could prove to be fruitful and reveal additional details especially concerning the stages of development of the craniological manuals.

5 Bibliography

Anonym. "Custom Among the Lamas of Thibet." Edited by J. Burgess. *Indian Antiquary: A Journal of Oriental Research* 5 (1876): 192.

Balfour, Henry. "Life History of an Aghori Fakir; with Exhibition of the Human Skull Used by Him as a Drinking Vessel, and Notes on the Similar Use of Skulls by Other Races." *The Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland* 26 (1897): 340–57.

Beckwith, Christopher I. "The Introduction of Greek Medicine into Tibet in the Seventh and Eighth Centuries." *Journal of the American Oriental Society* 99, no. 2 (1979): 297.

Beer, Robert. *The Encyclopedia of Tibetan Symbols and Motifs*. Boston: Shambhala Publications, 1999.

Bentor, Yael. "On the Indian Origins of the Tibetan Practice of Depositing Relics and Dhâraṇîs in Stûpas and Images." *Journal of the American Oriental Society* 115, no. 2 (1995): 248–61.

Beyer, Stephan. *Magic & Ritual in Tibet: The Cult of Tara*. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1973.

Busk, George. "Description of and Remarks upon an Ancient Calvaria from China, Which Has Been Supposed to Be That of Confucius." *The Journal of the Ethnological Society of London (1869-1870)* 2, no. 1 (1870): 73–83. http://www.jstor.org/stable/3014439.

Crawfurd, John. "On Cannibalism in Relation to Ethnology." *Transactions of the Ethnological Society of London* 4 (1866): 105–24.

Cuevas, Bryan J. "Illustrations of Human Effigies in Tibetan Ritual Texts: With Remarks on Specific Anatomical Figures and Their Possible Iconographic Source." *Journal of the Royal Asiatic Society* 21, no. 1 (2011): 73–97.

DiVelerio, David M. *The Holy Madmen of Tibet*. Oxford University Press, 2015.

Edou, Jérôme. *Machig Labdrön and the Foundations of Chöd*. New York: Snow Lion Publications, 1996.

Fisher, Robert E. *Art of Tibet*. London: Thames and Hudson, 1997.

Fleet, J. F. "The Tradition about the Corporeal Relics of Buddha." *The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland*, 1907, 341–63.

Fuentes, Ayesha. "Utilizing Terror: On the Adoption and Refinement of Skull Cups in Tibetan Buddhism," MA thesis, Tufts University, 2011.

Germano, David, and Kevin Trainor (edt.). *Embodying the Dharma: Buddhist Relic Veneration in Asia*. New York: State University of New York Press, 2004.

Gouin, Margaret. *Tibetan Rituals of Death: Buddhist Funerary Practices*. Oxon: Routledge, 2010.

Gross, Robert Lewis. *The Sādhus of India: A Study of Hindu Ascetism*. Jaipur and New Delhi: Rawat Publications, 2001.

Gyatso, Janet. "The Development of the Gcod Tradition." *Soundings in Tibetan Civilization*, edited by Barbara Nimri Aziz and Matthew T. Kapstein, 320–41. New Delhi: Manohar, 1985.

Harding, Sarah. *Machik's Complete Explanation: Clarifying the Meaning of Chöd*. The Tsadra. Boston and London: Snow Lion, 2013.

Heller, Amy. "Preliminary Remarks on the Excavations at Dulan." *Orientations* 29, no. 9 (1998): 84–92.

Henschen, Folke. *The Human Skull: A Cultural History*. Praeger, 1966.

International Association for Tibetan Studies. *Buddhism Beyond the Monastery: Tantric Practices and Their Performers in Tibet and the Himalayas*. Edited by Sarah Jacoby and Antonio Terrone. Leiden and Boston: Brill, 2009.

Karmay, Samten G., "A General Introduction to the History and Doctrines of Bon", *The Arrow and the Spindle: Studies in History, Myths, Rituals and Beliefs in Tibet*. Kathmandu: Mandala Book Point (1998): 104-157.

Karmay, Samten G., "A Historical Overview of the Bon Religion." *Bon: The Magic Word, The Indigenous Religion of Tibet*. New York: Rubin Museum of Art (2007): 54-81.

Kearl, Michael C. "The Proliferation of Skulls in Popular Culture: A Case Study of How the Traditional Symbol of Mortality Was Rendered Meaningless." *Mortality* 20, no. 1 (2015): 1–18.

Knobloch, Edgar, and Pavel Poucha. *Putování k Mongolům*. Prague: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1964.

Laufer, Berthold. *Use of Human Skulls and Bones in Tibet*. Chicago: Field Museum of Natural History, 1923.

Lorenzen, David. *The Kāpālikas and Kālāmukhas: Two Lost Śaivite Sects*. New Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1991.

Loseries-Leick, Andrea. "The Use of Human Skulls in Tibetan Rituals." *Tibetan Studies: Proceedings of the 5th Seminar of the International Association for Tibetan Studies, NARITA 1989*, edited by Shōren Ihara and Zuihō Yamaguchi, 1: 159–73. Monograph Series of Naritasan Institute for Buddhist Studies Occasional Papers 2. Chiba-ken: Naritasan Shinshoji, 1992.

Loseries-Leick, Andrea. *Tibetan Mahayoga Tantra: An Ethno-Historical Study of Skulls, Bones and Relics*. B. R. Publishing Corporation, 2008.

Martin, Dan. “Pearls from Bones: Relics, Chortens, Tertons and the Signs of Saintly Death in Tibet.” *Numen* 41 (1994): 273–324.

McGowan, Dianne. “Is That a Human Skull? All in the Name of Art!” *Negotiating the Sacred: Blasphemy and Sacrilege in a Multicultural Society*, edited by Kevin White and Elizabeth Burns Coleman, 89–98. ANU Press, 2006.

Mei, Hsuan Ching. “Sangs Rgyas Gling Pa (1341-1396) & His Longevity Teachings.” *Zhèng Guān*, no. 63 (2012): 191–226.

Nabokov, Isabelle. *Religion Against the Self: An Ethnography of Tamil Rituals*. Oxford University Press, 2000.

Nebesky-Wojkowitz, René De. *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*. Book Faith India, 1993.

Odoricus Boemus de Foro Julii. *Bratr Oldřich Čech z Furlánska: Popis Východních Krajů Světa*. Translated by František Gel and Rostislav Kocourek. Prague: Lidová demokracie, 1962.

Ramble, Charles. *The Navel of the Demoness*. Oxford and New York: Oxford University Press, 2008.

Ramble, Charles. “From ‘Greatest Leaders’ to ‘Gnomes’: The Decline of Tibetan Vampires and the Rituals for their Subjugation,” abstract. *Conference: Deities, Spirits and Demons in Vernacular Beliefs and Rituals in Asia, November 8–10, 2017*, edited by Margaret Lyngdoh, Valentina Punzi and Ülo Valk: 16-17. Tartu: Bookmill, 2017.

Rinjing, Dorje and Ter Ellingson. “‘Explanation of the Secret Gcod Ḍa ma ru’ an Exploration of Musical Instrument Symbolism.” *Asian Music* 10, no. 2 (1979): 63–91.

Rockhill, W. W. “On the Use of Skulls in Lamaist Ceremonies.” *Proceedings of the American Oriental Society at Its Meeting in Philadelphia, PA., October 31st and November 1st, 1888*, 24–31, 1888.

Rockhill, W. W. *Land of the Lamas: Notes of a Journey through China, Mongolia and Tibet*. New York: The Century Co., 1891.

Ronge, V. “The Corpse Cutters of Sera”, *Tibet Journal*, vol. 29, no. 2 (2004): 7.

Sanders, Fabian and Margherita Pansa. “On Some rDzogs chen Aspects in a gCod Text from the Bla ma dgongs ‘dus, a gTer ma Collection Discovered by Sangs rgyas gLing pa (1341-1396).” *Revue d’Études Tibétaines*, no. 35 (2016): 169–202.

Sanderson, Alexis. “The Śaiva Age: The Rise and Dominance of Śaivism during the Early Medieval Period.” *Genesis and Development of Tantrism*, edited by Shingo Einoo. Tokyo: Institute of Oriental Culture, University of Tokyo, 2009. Institute of Oriental Culture Special Series, 23, pp. 129-131.

Sanford, James H. “The Abominable Tachikawa Skull Ritual.” *Monumenta Nipponica* 46, no. 1 (1991): 1–20.

Sangay, T. “Tibetan Rituals of the Dead”, trans. G. Kilty, In *Tibetan Medicine*, no. 7 (1984): 37.

Sharf, Robert H. “On the Allure of Buddhist Relics.” *Representations*, no. 66 (1999): 75–99.

Schopen, Gregory. “On the Buddha and His Bones : The Conception of a Relic in the Inscriptions of Nāgarjunikoṇḍa.” *Journal of the American Oriental Society* 108, no. 4 (1988): 527–37.

Schopen, Gregory. *Bones, Stones, and Buddhist Monks: Collected Papers on the Archaeology, Epigraphy, and Texts of Monastic Buddhism in India*. Studies in the Buddhist Traditions. University of Hawai’i Press, 1997.

Sihlé, Nicolas. “Lhachö [Lha Mchod] and Hrinän [Sri Gnon]: The Structure and Diachrony of a Pair of Rituals (Baragaon, Northern Nepal).” *Tibet, Past and Present: Religion and Secular Culture in Tibet*, edited by Henk Blezer, 185–206. Brill’s Tibetan Studies Library. Brill, 2002.

Sihlé, Nicolas. “Written Texts at the Juncture of the Local and the Global: Some Anthropological Considerations on a Local Corpus of Tantric Ritual Manuals (Lower Mustang, Nepal).” *Tibetan Ritual*, edited by José Ignacio Cabezón, 35–52. New York: Oxford University Press, 2010.

Skorupski, Tadeusz. “A Short Historical Outline of Bon Religion.” *Kailash – A Journal of Himalayan Studies* VIII, no. 1–2 (1981).

Strong, John S. *Relics of Buddha*. Edited by Stephen F. Teiser. Princeton and Oxford: Princeton University Press, 2004.

Waddell, L. Austine. *The Buddhism of Tibet or Lamaism: With Its Mystic Cults, Symbolism and Mythology, and in Its Relation to Indian Buddhism*. London: W. H. Allen & Co., 1895.

Wei, Huo. “The Custom of ‘Using Skulls to Suppress Evil Spirits’ in Primitive Witchcraft of the Tubo Kingdom.” *China Tibetology*, no. 1 (2009): 37–47.

White, David Gordon. *The Alchemical Body: Siddha Traditions in Medieval India*. Chicago: University of Chicago Press, 2012.

Williams, Paul, and Anthony Tribe. *Buddhistické Myšlení: Úplné Uvedení Do Indické Tradice*. Translated by Dušan Zbavitel. Religionistická knihovna. Prague: ExOriente, 2011.

Wood, Nicholas Breeze. “The Art of Bone.” *Sacred Hoop*, no. 79 (2013): 22–25.

Xinguo, Xu. “An Investigation of Tubo Sacrificial Burial Practices”, *China Archeology and Art Digest*, vol. 1 (1996), pp. 13-21.

Yoeli-Tlalim, Ronit. “Re-Visiting ‘Galen in Tibet’1.” Medical History 56, no. 03 (2012): 355–65. doi:10.1017/MDH.2012.21.

6 ONLINE REFERENCES

Ayesha Fuentes. https://www.ayeshafuentes.com/research-1/, accessed on 7/31/2018.

Himalayan Art Resources. https://www.himalayanart.org/search/set.cfm?setID=130, accessed on 07/31/2018.

Himalayan Art Resources. https://www.himalayanart.org/search/set.cfm?setID=2261, accessed on 07/31/2018.

Rituals of the Bön Religion. http://kalpa-bon.com/index.php/texts/sri/sri-mnan-khyad-par-can, accessed on 07/31/2018.

7 LIST OF APPENDIXES

- Appendix 1: *Techniques of examinations of the skulls [from] a charnel ground* (W20751)
- Appendix 2: *From the lama's wisdom intent: Dark [and] omnipotent esoteric instructions about an evil skull* (W18978)
- Appendix 3: *Dharma unifying the "cultivation and completion [processes]" together with the result [and the] path, written according to a core vajra, called "A gradual examination of a skull – the collected precious essence"* (W21578)
- Appendix 4: *"Examination techniques [of] the auspicious [and] evil skull" and "A source [of] all the desirable ways [of] attaining the siddhis by offering the auspicious kapāla"* (W22308)
- Appendix 5/1: additional texts for references (as part of the W22300)
    - *Explanation [of] the fundamental state similar to a grasping [towards] the supreme sacred substance relying on the Mahayāna esoteric teachings [otherwise called] "The yogi's feast of enjoyment"* (pp. 203-253, chapter on skulls is on pp. 231-237 + illustrations on p. 254)
    - *A butter lamp illuminating the Instructions on omens of a genuine skull cup* (pp. 281-290)
    - *From the lama's wisdom intent: Harm-bringing [and] wealth accepting skull examination* (pp. 291-297)
    - *Ways to examine the skull [called] 'The garland of gems'* (pp. 299-307 + illustrations on pp. 375-377)
    - *From the lama's wisdom intent: Wish-fulfilling treasury [of] the skull-sādhana* (pp. 309-313)
    - *Inner begging bowl [of] the esoteric teachings* (pp. 315-331)
- Appendix 5/2: annotated illustrations in higher resolution (p. 254 and pp. 375-377)
- Appendix 6: *Ritual of skull offering* (W1PD95844)
- Appendix 7: illustration of the grounds according to *Grags pa rGyal mtshan*, taken from Loseries-Leick (2008): 92
- Appendix 8: *Examination [of] the criteria [of] the skull, [which is] the support of siddhi* (W23891)

- Appendix 9: *Illumination of the purpose of a short examination [of] the skull's criteria (according to the oral transmission [of the] Machig's secret practice)* (W23919)
- Appendix 10: *Examination of the skull – the Great Bhairava's tantra* (W1KG14783)
- Appendix 11: *Six attributes of Heruka* (W2DB4569: 481-503)
- Appendix 12: additional images
    - 12/1 – Altar with two offering skull bowls in Bonpo monastery; Menri, India
    - 12/2 – Skull bowl from Ladakh (20th century); National Museum of India, New Delhi
    - 12/3 – Skull bowl held by lama from the gompa in Tiri (repaired with butter and wax); Tiri, Lower Mustang
    - 12/4 – Altar with the skull cup for divination purposes during the *'dod rgyab* ritual; Lubra, Lower Mustang

7.1 Appendix 1 (W20751)

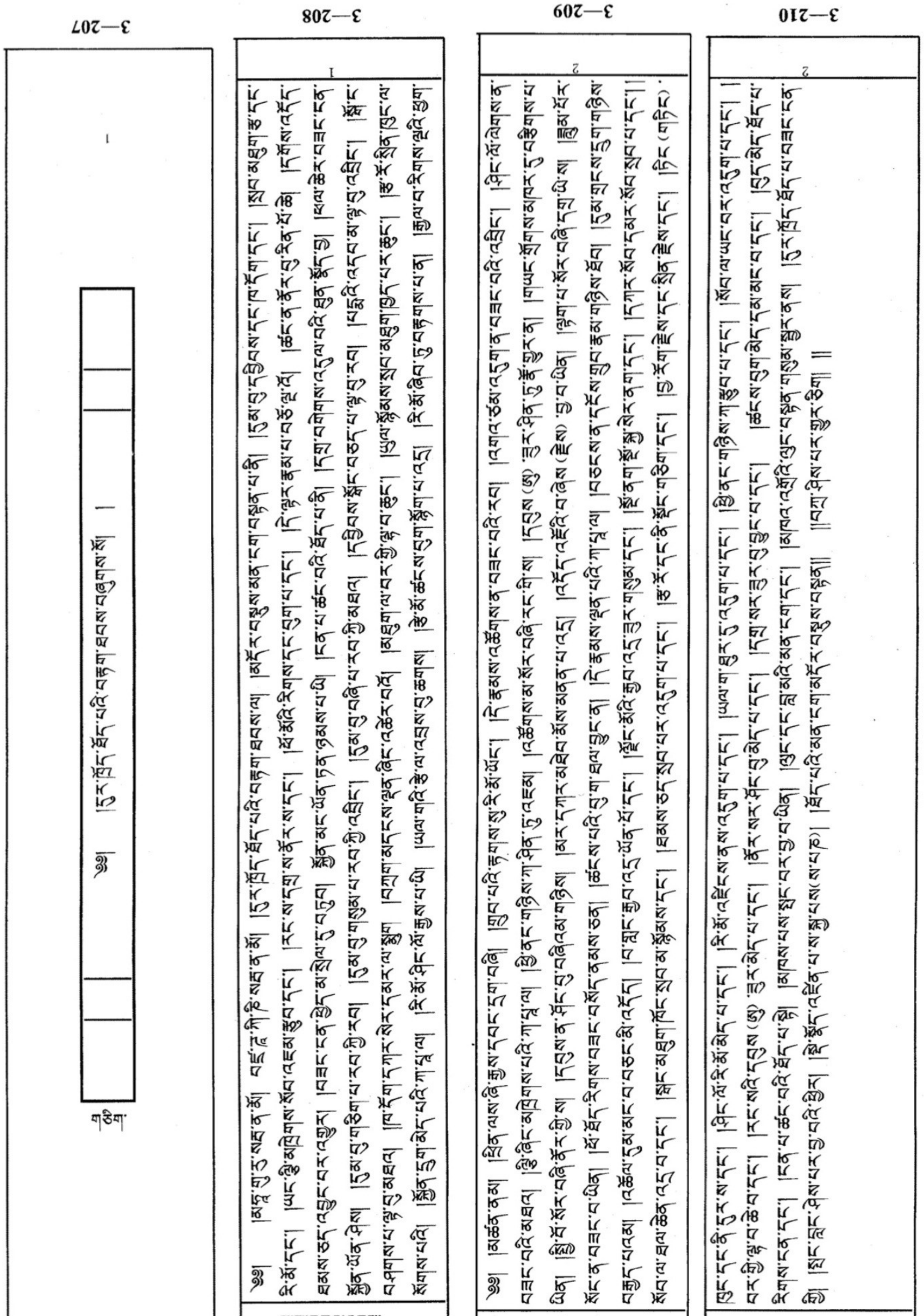

7.2 Appendix 2 (W18978)

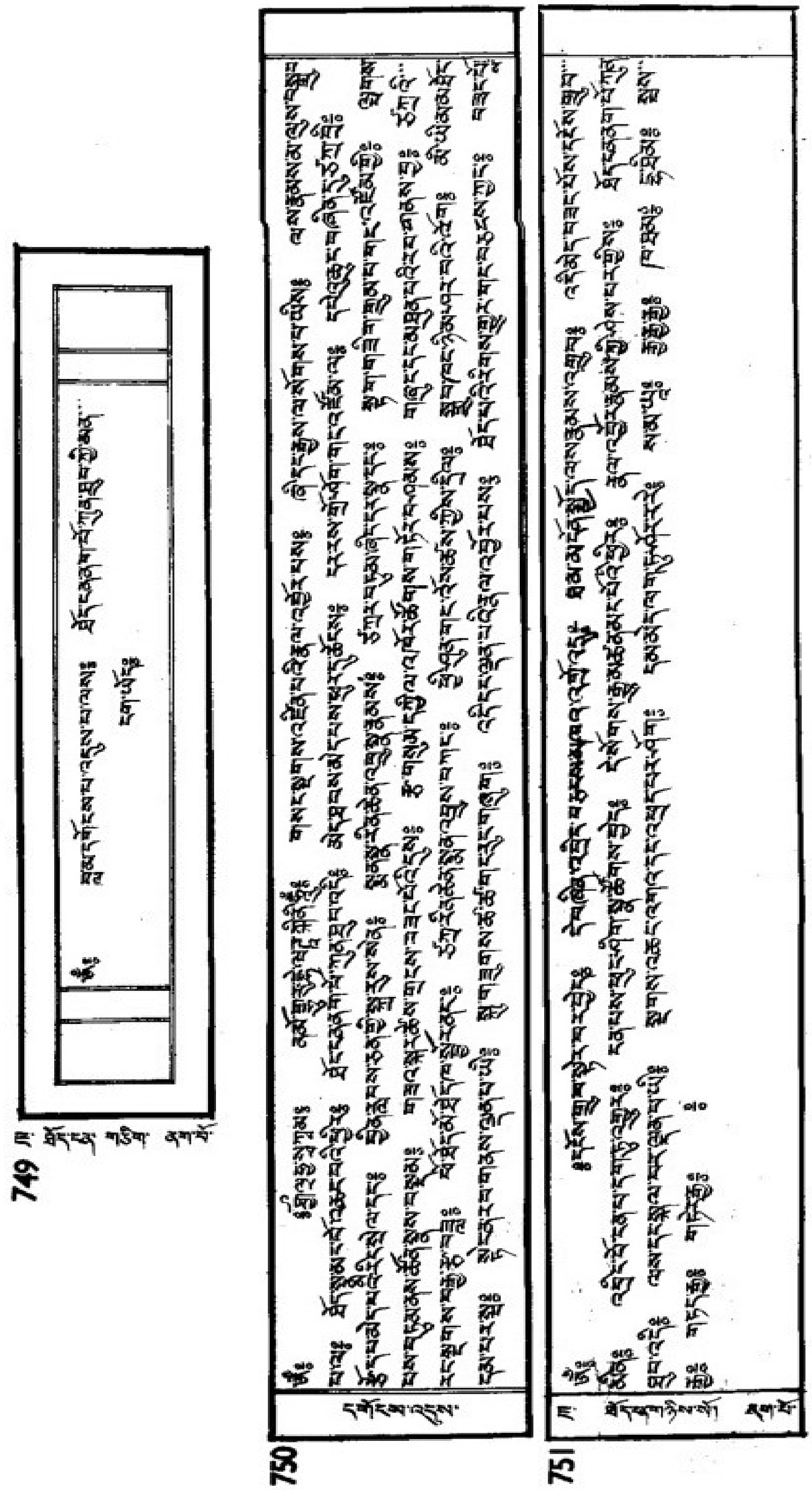

7.3 Appendix 3 (W21578)

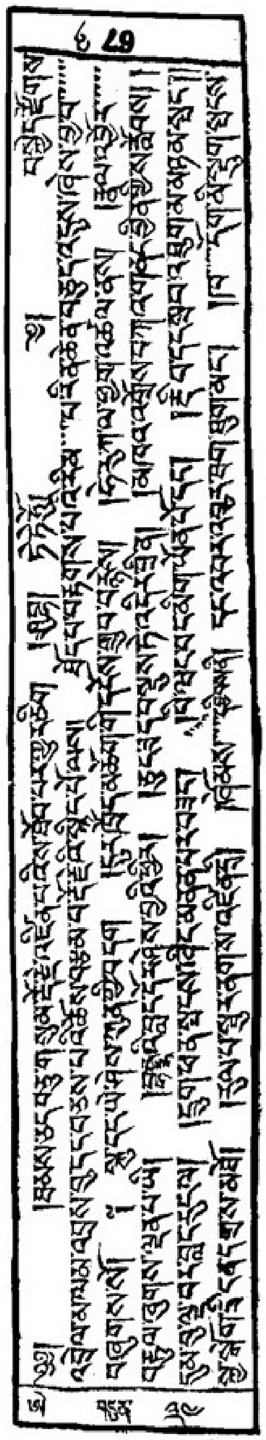

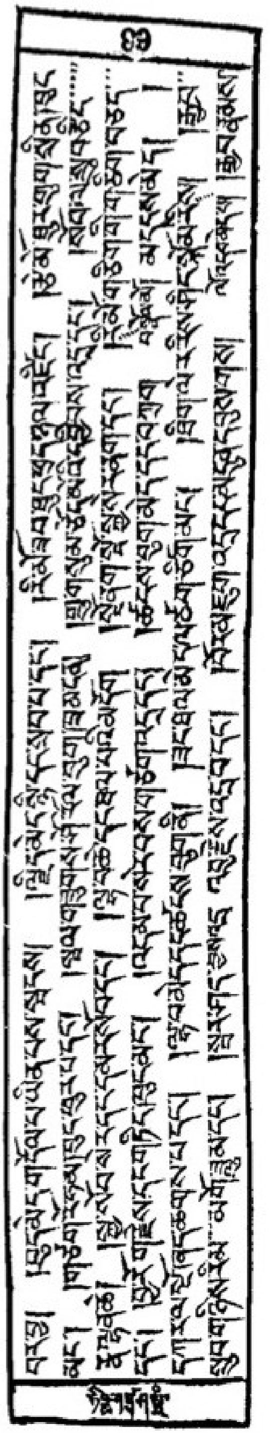

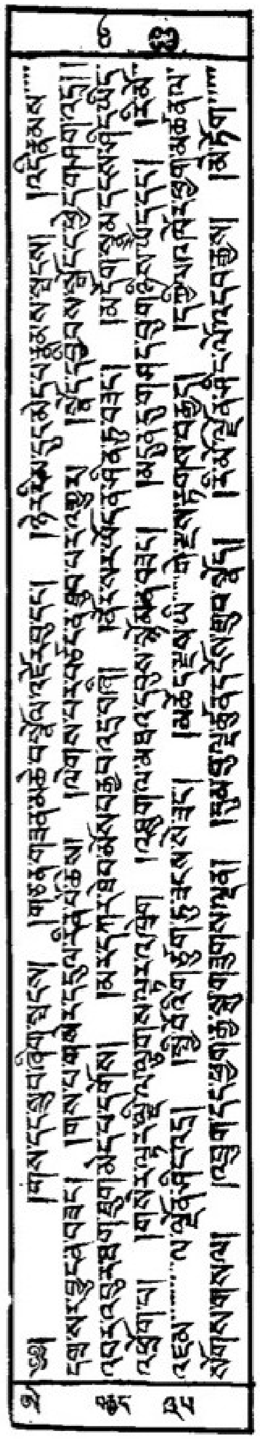

འབྲས་བུ་འི་དབྱིབས་འདྲ་ཡོད། །ཚངས་བུག་ཐད་དཀར་མཉམ་ཞིང་དྲང་། །རྟིལ་འབྲུ་ཤང་བ་འི་ཚད་དུ་བསྡུས། །རྒྱ་ཕྱིན་རང་སོར་སུམ་ཆ་ག་ཉིས
ཡོད་ནི་ཉེར་བརྒྱད་ཡང་འདུ་ནི། །ཉེར་གཉིས་ཚད་དུ་བསྡུ་ན་བའོ། །དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་རྩ་བ་ཏུ། །བདུད་རྩི་འི་རྟེན་……སྦུབ་འབྲུངས་འདྲ་ཡོད། །
སྟེང་ལ་ཁ་སྦྱར་བ་བ་འདྲ་ཡོད། །ཤིང་རང་སྡུ་ལྟེམ་མཉེན་འདམ་……འཁྲིལ། །རྩེ་མོ་རང་གི་སྡོང་བ་ཤ་སུ་བུག །སྟེན་ག་དེ་ནི་ས་པ་རབ་འདྲ་ཡོད། །སྟེང་
ལྷག་ལྷ་བ་ཆེས་འདྲ་ཡོད། །དཔྲལ་བ་ཞིག་པ་ས་དང་ག་ཡོན་ནུ་རུ། །སྙིང་ཆེན་མཆེ་བ་ཟུར་འདྲ་ཡོད། །སྟེ་གཙུག་དུང་དཀར་ག་ཡས་འཁྱིལ
ཡོད། །མེ་ལོང་ལྟ་བུ་འི་དུང་རྒྱ་བ་ས། །ཀ་རྨ་འི་རྩལ་གྱིས་སྒྲས་འདྲ་ཡོད། །རྒྱུ་པ་འི་རི་མོ་འདྲུག་ཡ་ན། །ཉི་ཟླ་འི་ཐིག་ལེ་ཞིམ་བུ་བཅད། །
སྡིན་འཚམས་རུས་པ་འི་གོ་དབྱུང་དང་། །ཟན་ལམ་བ་ཁྱུག་ཏི་བ་འདྲ་བ་འི། །རྣམ་ལྷག་རྩ་དང་དུ་མ་རྒྱེ་དུ། །སེར་བ་ཁྱུ་གཏེར་བ་འདྲ་བ་དང་། །

༄༅། །ཡེ་གཡག་ལས་དཀར་བ་དཔའ་འདུ་བཞང་། །རང་དུ་ཉེར་སུ་འདོད་འཛིན་ཞིབ། །ཕག་རྩེར་ལྡན་འབྲུ་བཞག་འདྲ་ཞེང་། །དབུས་སུ……
གཞན་དབུ་བཞི་ཡོད་པ། །འདོད་འཛིན་ཞིབ་ཞིས་བྱ་བ་ཡིན། །མདུན་ན་གཤང་གསུམ་ནོར་བུ་ཡིན། །དུམ་བུ་འི་སྣ་དང་པ་ནཛྙ་ན་ཚོགས། །ཤིང་
རྩེ་ནུང་དབུ་བ་ཕྲ་ས་པ་ལས་ག་ས་ལ། །ཞིང་པ་འི་དོས་ཀར་རྟེན་འདྲ་བྱེད། །ཕྱབ་ལ་མདང་ཆུང་སྐྱོང་དང་ལེ་ར། །དུང་མེད་ཡིན་ཞིང་འཁྱུག་དང་མཁྲིས། །ཆེ་བ་
ཐིག་ཡིན་པར་ཤེས། །སྦྲུ་སོག་རྫེས་སྦྱོང་རབ་ཚད་ཡིན། །མདོག་སྐྱ་ལྷ་བ་མེད་པ་ན། །མཛེ་ཚབ་ཡིན་པ་མེ་ལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ལ་བ་ཆད་རྒྱེ་བ
ནི། །ག་ཡོན་གློག་ནས་ནི་རིམ་བར་གཞལ། །རང་དང་རྒྱུད་མཐུད་ཅོ། །བྱིན་འཁོར་ནི་རས་རིམ……བཞི་ནའོ། །ག་ཡས་ནས་དེ་བཞིན་ཡོན……
བདག་སྟེ། །བདུད་རྩི་འི་གཡས་ནས་དགྲ་བ་སྟེ། །ག་ཡོན་ནས་དགྲ་ཡི་ཡོན་བདག་གོ། །འདི་ནི་གནད་ཀྱི་སྙིང་ཐིག་ཡིན། །སུམ་ཚད་ཡོན……

ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་པ་ཏྲ་འབྱུང་གནས་དང་། །སློབ་དཔོན་ཤི་ཀྵ་ཏི་ཡི། །གསུང་ལེགས་ཡང་བཅུད་བསྡུས་པ་སྟེ། །ལོ་རི་མགོ……
པོ་ཡི་བཞི་ལོ། །རྒྱ་བ་འི་མགོ་བོ་འདུ་ལྷ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་མགོ་བོ་ཨོ་ཀྱི་ཉི་མ། །བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འབྱུང་མེད་ཀྱིས། །རྟོགས་པར་སྦྱིས་པ་འི་དགེ་བ……
འདི་ས། །མཆན་འགྲོ་ [illegible] ཐམས་ཅད་ཀུན། །རིག་པ་རྟོན་གྱི་འཕང་ཐོབ་པར། [illegible]
[illegible]
སོར་ག་དང་མ་སོར་བྱིན་ནི་སྙིང་ཅིག་གོ། །འཆུ་དགའ་ཉིད་ཉིད་ཆེན་པ་སྒྲོག་པ་འདུ་བ། ནི་དུ་རས་ལོ་ཡིན། །དེ་དང་འདུ་བ་ཀ་དཀྱིལ་མ་དཔོ་འཕྲེལ་མར……
ཡོད་པ་ཉིད་ལུང་ངོ་། །སོར་ག་དང་མ་སོར་སྦྱིན་ཐབ་ལ་སྟོང་དྲེད་དུ་འདུག་ན་སྲི་མ་བྱང་……ཡིན་ནོ། །

ཐ ཚ ཙ	ཏམ་ཤུའི་བྲ་དམ་ནི དབྱིབས་ནི དྲི་ནི ཁ་དོག་ནི མདངས་ནི རིགས་ནི།	གཅིག པདྨ་རག ཙན་དན་གྱི་དྲི དུང་འདྲ པདྨའི་མདངས བྲམ་ཟེ	གཉིས ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདྲ གཟུར གསེར ཀུམ་ཡ་བསྒྲུག རྒྱལ་རིགས	གསུམ གླང་པོའི་གཟུགས མགྲིན ཀྲི་ཙ དམར་འཚེར་ཡོད་འཕྲོག རྗེའུ	བཞི རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ ཚང་གི་དྲི འཚོད ཤུ་ཏྲ་ར་ལྟར་གཟུགས་ལ་གནས དམངས་རིགས	ལྔ ལྷོ་གའི་སྔོང་ཀཱ་ཏ ཕག་ཕྱུགས་ནོར་བོ་སྟེ སེམས་མཐུན་ཉེ་བའི་དོན་བོ།	73 ༧

[illegible]	ཕན་ཡོན་ནི ལས་ནི སྔགས་ནི བཙན་པོའི་ཕན་ཡོན་ནི ཚོགས་སྤྲུལ་གཞི་གསལ་དང་རིག་པ་ནི དངོས་གྲུབ་ནི།	ས་ཡ་དབང ཞི་བ ཨོཾ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ ཚེ་རབ་འབྱུར གཅིག་བྲམ་ཟེ ལྷ་ཡི་དངོས་གྲུབ	ནོར་ལ་དབང རྒྱས་པ ཆེ་པོ་ནོར་གྱི་ཧྲཱུཾ ཚེ་ལ་བར་འགྱུར གཉིས་རྒྱལ་རིགས རྒྱལ་སྲིད་འཕེལ	ནོར་ལ་དབང དབང མཚོན་པ་ཧྲཱུཾ་ཀ་ས་ཡེ་ཧྲཱུཾ ཡིག་ཕྱིས་དང་ཚོགས་པ་མ་ཡིས གསུམ་ རྗེ་རིགས རྒྱལ་པོ་འདུ་བ	སྟག་ས་འགྱུར དྲག་པོ འབྲས་བུ་མི་རྟོག་གི་ཧྲཱུཾ ཕྱི་ནས་བཞི་པ་མ་ཡས བཞི་ དམངས་རིགས ཡས་བཞི་འགྱུར	མཆོག་ཐོབ དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོ་ཧྲཱུཾ རིག་འཛིན་གྱི་ས་ཐོབ མདན་དངོས་གྲུབ་མེད རྒྱས་པ་བདེ་ན་མེད	74

7.4 Appendix 4 (W22308)

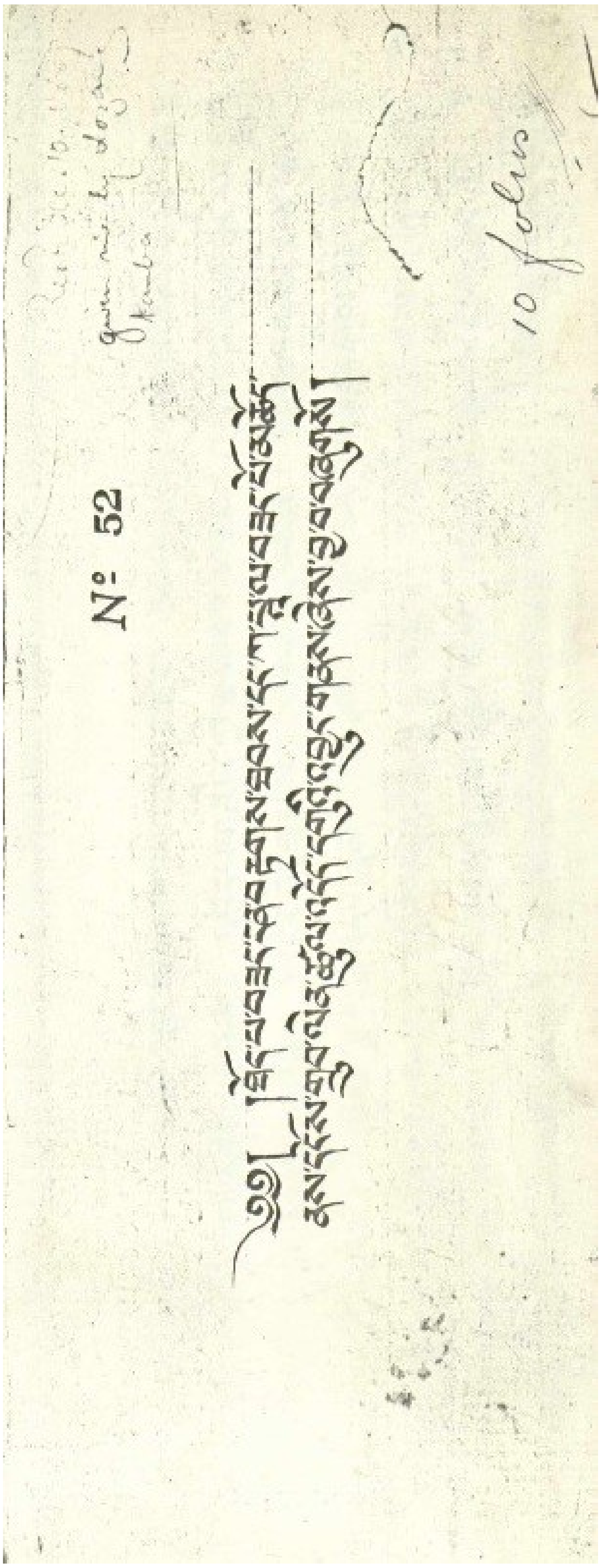

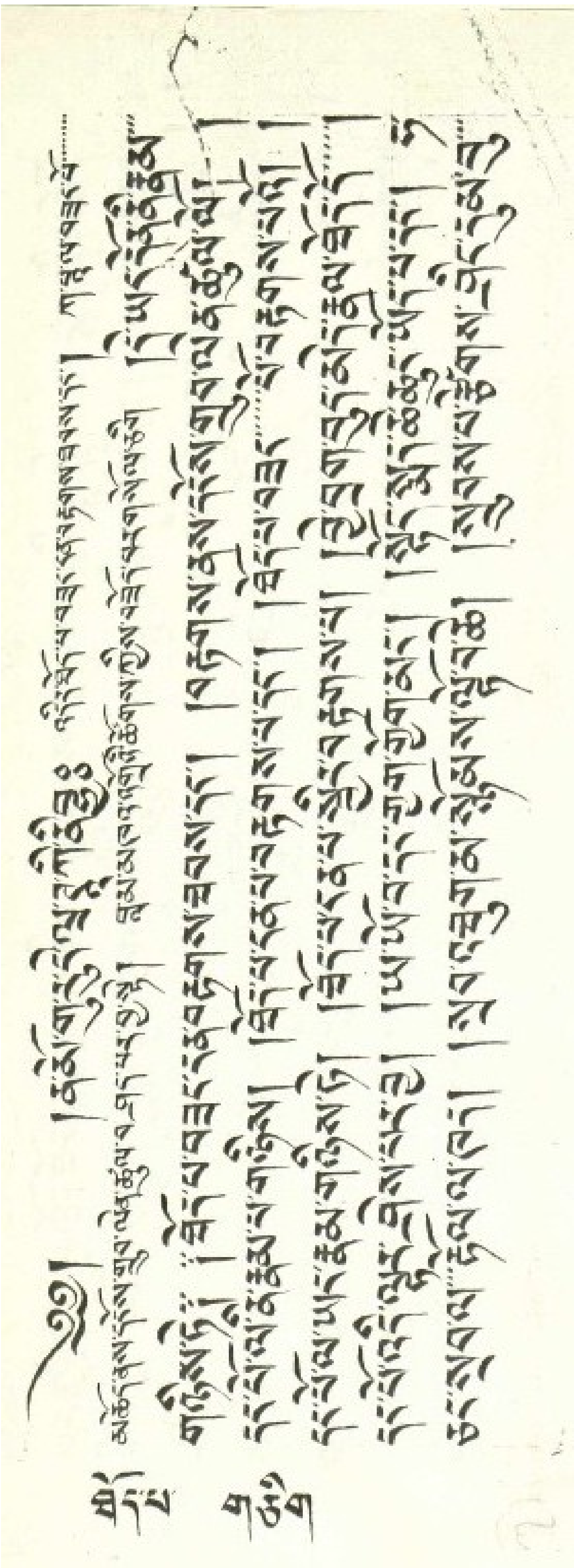

དང་པོ

༄༅། །མང་། ཐུ་དང་གླིང་བུའི་རྣམ་ཐར་བ། །ཧོར་ཞིང་བྲུས་པ་འདུ་བ་དང་།
བྱི་བ་འབུ་གླིང་ཟེར་པ་འདྲ། །ལྗོན་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐམ་པ་དང་། །མཆོད་བཙུམ་རྒྱས་ཡོད་མི་དགའ།
དེ་དག་ཟེར་པ་ལྟར་པ་ཡིན། །དམ་སྤྱི་མཐུན་པའི་རྫས་ཞེས་བྱ། །གང་གིས་བཅང་ན་ཚེ་བྲུང་ཞིང་། །
ནད་མང་བར་ཆད་གོད་ཁ་འོང་། །ཁ་སྨྲས་མང་ཞིང་འཐབ་རྩོད་འོང་། །ཧོར་ལ་གཏོད་པས་བཅང་མི་རུང་།

གཉིས

གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །དང་པོ་བྱུང་མེད་ཐོད་པ་ནི། །ཚོས་བུག་མེད་ཅིང་ཏྲ་ཚང་ལྡབ།
ལྡབས་ལྷོད་རྣ་བའི་རྩིས་གཉིས་ལྡབ། །མ་རིག་སྟོང་དཀར་དམར་འདྲེས་པ་དང་། །ལྗོན་ཤིང་དཔག
ནམས་ཤིང་གཉིས་ནི། །རུས་པོའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་དང་། །སྐྱེས་པའི་དྲི་རླུང་བཀང་ལ་རེག །ལྷུ་བའམ

ཀ 1

ཡང་ན་སྣང་འཛིན་པ། །འཚོགས་མའི་ནང་དུ་སྐྱོང་བུ་ནི། །གཡོ་ཅན་ལོང་ལྷུར་གནས་རྒྱུ་ན། །
དེས་པར་བྱུང་མེད་ཐོད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །ཤིས་པའི་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར
ཞིང་། །མཁའ་འགྲོ་དགའ་བྱེད་མ་ཡིན་པས། །ལྷག་པས་བཅང་ནས་མི་བྱེད། །གཉིས་པ་རྒྱལ
ཐོད་ཞེས་བྱ་བ། །པ་དང་བུ་མོ་འགྲོགས་པའམ། །ཕྱུ་ཕྱིར་པ་ནས་རྫུན་འགྲོགས་པ་ལས། །སྐྱེས
པའི་རྒྱལ་ལྷག་ཐོད་པ་ལ། །རྒྱལ་ཐོད་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །ལྟག་མ་གོ་ཏན་ནི་ཁྲོལ་བའི་ནང་།
ལྷབས་ནི་མ་ཆད་ཡོད་ན་ནི། །དེས་པར་རྒྱལ་བུའི་ཐོད་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་གྱི་བཅན་རྫས་ཡིན་པས། །
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ལ་བགེགས་བྱེད་ཅིང་། །ཤིས་པའི་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བས། །རྒྱལ་འགྲོར་པ་རྣམས

ཀ 2

ཕྲེང་བ

གསུམ

༄༅། །སྤྲིང་བར་བྱ། །གཉིས་པ་ཐོད་པ་བཟང་པོ་ནི། །མདོག་ལེགས་དཀར་ལ་དྭངས་
འཚེར་འདྲ། །སེར་ལ་མདངས་ལྡན་གསེར་དང་འདྲ། །སྨུག་ལ་ནམ་པོ་མཆོད་གོང་འདྲ། །ཡ་ཡོ་
མེད་ཅིང་ཆེར་བྱ་འདྲ། །སྤྱ་བ་འབྱུག་སློམ་ལ་ལྟོ་བསྐྱུར། །འཚེ་གིས་མ་རིང་ལ་རབ་ཏུ་ཐེ། །མཁའ་
ལྡིང་མཆུ་དང་སྟག་སྤྱིན་འདྲ། །སྤྱ་འཁྲིགས་ལྟོ་བ་རོ་དང་འདྲ། །རིགས་ལྡན་འཛམ་ལ་འོད་འཚེར་ཞིང་། །
ཚོས་བྱུག་གསལ་ལ་གཉིས་ལྷག་མེད། །འདོད་འདོད་པ་དང་གཉིས་སྐྱུར། །གསལ་ཞིང་རིལ་ལ་
རབ་ཏུ་ཐབ། །སྤྱོད་ཤིང་གཞོན་ལ་ལོང་བརྒྱས། །མི་ཏོག་འབྲས་བུ་བུར་ཆགས། །ཨ་ཡིག
ལ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་དང་། །བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་རྒྱལ་སྲིད་བདུན། །ཧ་ལ་གྲི་ལ་སོགས་

མཚན་ཆས། །བྱུར་དོང་རི་མོ་ཡོད་གྱུར་ན། །མཆོག་ཏུ་བཟང་བའི་ཐོད་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤིན
ཏུ་འཁྲིགས་པ་དང་། །གསེར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྡེང་ཚེ་ཞིང་། །མཛའ་བའི་གྲོགས་དང་འབྲད་པ་ལྟར། །
མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་སྨོན་པ། །ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ལྡན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་བརྟགས་དཔྱད་བྱ་མི་
དགོས། །མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བླང་ཚོགས་ཅིས། །པད་དཀར་འཆང་བ་ཡིས་གསུངས་སོ། །དཔལ་
བའི་དཔེ་ལ་ལམ་དང་མཐུ། །ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་ན་ནི། །ཀོང་སྐྱི་ཉམས་ཞེས་བྱ་
བར། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། །སྐྱབས་ནི་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡམ། །
ཡང་སྐྱབས་བར་ན་སོར་གང་ཙམ། །ཚད་ནས་སྐྱབས་མེད་འབྲི་ལ་དགག་ན། །ཚེམ་བུ་གཅིག་

ཕྲོད་པ བཞི

༄༅། །ཡིག་ཞེས་གསུངས། །བཟང་རྟགས་ནི་རྣམས་བཀོད་ཀྱང་ལྡན། །མཛོད་དམ་
ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །དབུལ་བོ་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་ལྟར། །སྨྲ་ཞིང་སྤྲོ་ལ་འབྲུག་སྒྲ་ལྟར། །
ཡིད་ལ་དགའ་བའི་དཔལ་སྐྱེར་ན། །ངེས་པར་ཐོད་པ་བཟང་པོ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་
བཅང་ས། །བཞིན་རྟོན་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ཀ་པཱ་ལ། །དཔྱིད་གསུམ
ཟླ་སྐྱོད་ལ་ནི་རྩེ། །ཁྲ་དང་སྒྲུབ་བསྒྲལ་ཁ་སྦྱར་ཞི། །དབྱར་གསུམ་ཟླ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཐོད་ཚོ། །ཟླས
ཚོད་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །སྟོན་གསུམ་ཟླ་སྨར་བྱ་རྣོ། །སི་ཚོ་ཟླ་པ་གསུམ་དང་
ཅུ་སྟུད། །དགུན་གསུམ་ནམ་སྐྱོད་སྤྱོད་ལ་རྩེ། །མཐུ་དང་ནུས་པ་དང་ཟང་རྒྱས། །ཚེ་ལྷུང་ནས

རྩེ་ཡོན་ཁ་ན་འཕེལ། །ཞགས་ཐོད་ནས་རྩེད་རིགས་བརྒྱུད་འཕེལ། །གཡོད་ཡུལ་ནས་རྩེ་གྲོགས
མང་ཞིང་། །རི་རྩེ་ནས་རྩེད་དབང་ཕྱུག་ལྡན། །དུར་ཁྲོད་ནས་རྩེ་ནུས་པ་ཐོབ། །ཁྱི་དང་གཅན
གཟན་ཁ་ནས་བླངས། །རྟག་ཏུ་ཟས་ཆོར་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ། །དཀར་པོ་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ
ཞི། །སེར་པོ་འཆིར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། །དམར་པོ་མི་ནོར་དབང་དུ་སྡུད། །ལྗང་དང་ནག་པོ་མི་མཐོང
སྤྱོད་འགྲུབ། །ཟླུམ་པོ་གྲུ་བཞི་ཟླ་གམ་དང་། །གྲུ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྩེ་མ་གོ་སྒྲུར
སོགས་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས། །ལས་བཞི་དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པར་བཞིན་འབྱུང་། །མཚམས་བཞི
བསྐྱལ་བ་དྲག་པོ་འགྲུབ། །གན་སྐྱིལ་བ་ནི་དབང་ཟང་ལྡན། །ཁ་བུབ་ན་མི་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་།

ཐོར། ༡༢

༄༅། །ལུས་དང་བྲལ་བའི་མགོ་རྣ་ན། །དགྲ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་བདེ་བར་འཚོ། །འོན
ཀྱང་དྲུག་པོའི་ལས་རྣམས་ལ། །བལྟགས་པ་དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་རྣམས་ལ་མ
གདོགས། །ངའ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱངས་ན་ལེགས། །གཞན་ཡང་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡོད། །སྒྲིང་གཅིག
པ་ནི་ས་ལ་དབང་། །སྒྲིང་གཉིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དབང་། །སྒྲིང་གསུམ་པ་ནི་ཚོར་ལ་དབང་། །
སྒྲིང་བཞི་པ་ནི་ཚོས་ལ་དབང་། །དུས་བུ་ལྡན་པ་རིགས་བརྒྱུད་འཕེལ། །ཡོན་དམ་མེད་ཀྱང་སློབ་དཔོན
བྱེད། །དུས་བུས་ཀྱང་ནི་སྲན་ཐོག་སྣུམ། །དང་སྤོབས་མེད་ཀྱང་ཐོད་པས་སྐྱོབས། །དུས་བུ་རྒྱ
པལ་སོགས་པ། །དུས་བུ་མང་བས་དང་གཞན་ཕུད། །ཅེས་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

གཞན་ཡང་ཐོད་པ་བཟང་ངན་རྣམས། །གསོ་ཅ་པའི་ཚོན་འདི་ལྟར་བརྟགས། །རྒྱལ་རིགས་དང་ནི་བྲམ
ཟེ་དང་། །རྗེ་རིགས་ཚོས་ལྡན་གྱི་ཐོད་བཟང་། །དམངས་དང་བུད་མེད་ཐོག་ཅན་དང་། །རིགས་ངན
གདོལ་པ་སོགས་ཀྱི་དང་། །སྐྲ་འཛམ་སླེ་ཞིང་ནག་པོ་འཚེར། །དཔྲལ་བའི་གདངས་ཚེ་སྨིན་མ་འབྲུག
དཔྲལ་བའི་དཀྱིལ་ན་ཐེ་བ་དང་། །ཡ་རྐན་དཀྱིལ་ན་སོ་ལྷག་ཡོད། །ལྗེ་ཅེ་སྣ་ལ་རིགས་པ་དང་། །སྐར
མ་མདོག་སྔོན་བཞིན་མཛེས་ཤིང་། །འགྲོ་ཚོ་རྐང་ལག་གཡོན་སྔོན་དེར། །དེ་ལྟ་ཐོད་བཟང་འཛིན
པའི་རྟགས། ×།ཤེས་པས་ཤི་བའི་དུས་ན་བླང་ས། །མཇེ་དང་གཅོད་ནད་ལ་སོགས་པའི། །ཡུན་རིང
ནད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ས་པར། །གློ་བུར་ཤི་དང་གཡར་དུ་ལྷུང་། །གཡུལ་དུ་གསོད་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟང།

ཕྲོད་པ

སྟག

༄༅། །ཞེས་རིག་འབྲལ་ལྷུགས་པས་བསྐུལ་མས། །རིན་ཆེན་རྡོ་སེམས་ཀྱི་ཁ་བྲུབ་དཀར།
བཟང་རབ་མ་ཤེས་མ་མཆོད་པས། །དང་ལ་བཟང་ངན་གང་ཡོད་ཀྱང་། །གསོལ་ཆེ་ཆེ་སྨོན་ཡོན་འབྲུམ
མི་འབྱུང་། །དེ་ནས་ཐོད་པ་བཟང་ངན་རྩམ་ས། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བློ་བ་ར་བྱ། །གཉིས
པར་རྡོ་ལྷར་མཆོད་པ་དང་། །དངོས་གྲུབ་ཞུ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་བླ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་།
ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་བྱུང་ན་རབ། །དེ་མིན་གཟའ་སྐར་ཞིལ་སྦྱོར་དང་། །སྤྱན་ཚོགས་སྦྱོར་བ་བཟང་
པོའི་ཉིན། །དབེན་གནས་ལ་སོགས་ཡོད་འདོད་གནས། །གང་དར་བསྲུང་བདུག་ལེགས་པར་བྱས། །
གཙང་ལ་བཀྲ་ཤིས་རི་སོགས་ནས། །རྡུ་མོ་གཙང་མས་བཀྲུས་པའི་སས། །མཎྜལ་ལྔ་བྱིས

པའི་གཞི། །སྤྱིགས་བུ་མཐོ་རབ་ཆེ་ཆུང་རྣམས། །དེ་ལྟར་འཚམས་པ་ལེགས་པར་བཅོས། །དེ་སྟེང་སྣ
ཚོགས་པདྨ་ནི། །རྩ་ལ་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྲིས། །ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཤར་དུ་ཨཱཿ ལྷོར་ཧཱུྃ
ཧྲཱིཿ་ནུབ་དུ་སྭཱ། །བྱང་དུ་ཧཱ་ང་དབུས་སུ་ཨོཾ། །ཕྱི་རོལ་ཁ་དོག་ཡོན་བསྐོར་དུ། ཨོཾ་ར་ཏྲ་ར་ཏྲ
སིདྡྷི་ཕལ་ལ་སྭཱ་ཧཱ་སིདྡྷི་ཕལ་ལ་ཨ་ཡུ་པ་ལ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་གསེར་རབ་མཚལ་གྱིས་བྲིས། །ཨོཾ་ཧྲཱི་ཨ་ར་ཏྣ
སིདྡྷི་ཕལ་ལ་སྭཱ་ཧཱ་སིདྡྷི་ས་མ་ཡ་ཨ་ཡུ་པ་ལ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་འདྲ་འདུག་པས་དཔྱད་པར་བྱ། །རྣ
རྒྱུ་འདོད་སྤྱོལ་ཚིག་བྲིས། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་འབྱོར་ཚོད་དང་། །དྲི་སྣ་སྨན་སྣ་འབྲུ་སྣ་དང་། །
ས་སྣ་རྡོ་སྣ་ཤིང་ཐོག་དང་། །རས་དང་གོས་དང་ཧ་སྤྱུགས་སྤུ། །ལྕགས་དང་པོ་ལ་ལྕགས་པ་སོགས།

༄༅། །ཀུན་ཡང་ཅན་སྐྱུག་ལོའི་སྟོན་ཟླ་རྫས་རིགས། །གཞན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས
བརྒྱད་དང་། །རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་འདོད་ཡོན་ལྔ། །ཕྲེང་མ་གླུ་གམ་གར་སྟེང་གྱིས། །ལེགས
པར་བཀང་ལ་མཆོད་འབུལ། །མཆོད་འདི་སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པར་བ་ཞིག །ཤར་དུ་ནོར་དང་དགོས་དང་། །
སྔོ་ནུ་མར་འཁྲུན་བདུན། །ཀར་བུ་རམ་སྤྲ་སྐྱི་དང་། །རྩང་ཟླ་ཅང་བུད་མ་ཞལ་ས་བ། །འཚམས
བཞིར་འབྲུ་སྣ་མི་རིག་བཀྲམ། །མཐའ་བསྐོར་འཇེར་སྤྱོད་ཞལ་ཟས་སོགས། །མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད
ཅི་འབྱོར་དང་། །རྒྱལ་མཚན་བ་དན་ཟླ་རེ་སོགས། །ཕྱུར་ནར་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཕྱོགས་པའི
འབྲུས་སུ་གཟུངས་རྫོང་བཞག །དེ་ནས་རང་ཉིད་ཁ་ཤར་བལྟས། །སྐྱབས་སེམས་ཚད་མེད་བཞི

རྣམས་དང་། །ཡི་དམ་བདག་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་བསྒོམ། །མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲོང་པ་བཅས། །
ལས་སྦྱོར་སྔོན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་། །སྔོན་པའི་དང་ལས་མཆུ་གྱི་མ་ཁར། །མཐུ་ཟས་བདེག་པའི་རིན་པོ
ཆེའི། །ཁྲི་སྟེང་སྣ་ཚོགས་པད་ཟླའི་སྟེང་། །ཧཱུྃ་ལས་འོད་འཕྲོས་རིན་གཉིས་ཐུས། །སྤྲུལ་འདུས
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། །བཅོམ་ལྡན་མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད། །སྐུ་མདོག་དམར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི། །
རྒྱན་དང་དར་གྱིན་བཟས་སྤྲས་བས། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་སྟེང་། །བདུད་རྩིས་གང་
བའི་ཚེ་པ་འཛིན། །ཞབས་གཉིས་སྐྱིལ་དཀྲུང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། །སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག
མེད་འཕྲོས། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ངོ་བོར་གྱུར། །ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །

ཕྲད་པ   བརྒྱད

༄༅། །ཡེ་ཤེས་པ་རྣ་དབང་གི་ལྷ། །སྤྱན་དྲངས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར། །ང་དང་ལྷ
རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་ཞིང་། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། །བསང་སྦྱང་སྨིན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་མཆོད་རྫས་རྣམས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ལ་འགྱུར་བའི། །ཟག་མེད་བྱིན་གསར་
བ་ཡི། །མཆོད་སྤྲིན་འཛམ་མཁའ་གང་བར་གྱུར། །འབྲུ་གསུམ་ལྔ་གསུམ་བརྗོད་པས་རླབས། །ཧཱུྃ
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རབ་འབྱམས་ན། །ཚོང་ར་ལོངས་སྤྱོད་གདིང་ཀྱི་བདག །མི་ལྷ་ཆེན་དེ་སྐྱོད་བཞུགས
པ་རྣམས། །སྤྱན་འདྲེན་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཧཱུྃ་ཟག་མེད་དངོས་པོ་ཕྲམས་ཡིད་སྤྲུལ
པའི། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྲིན་འདི། །བླམ་ཡི་སམྦྷ་ཀི་སོར། །འབུལ་ལ་བཞེས་ནས་དངོས་གྲུབ

སྩོལ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ལས། །འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་འཕྲོས། །གཟུངས་ཐག་ལ་འཁྲིལ
མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི། །ཐུགས་ཀར་རོག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ། །བྱིན་རླབས་ཡོན་ཏན་ཕྲམ་ལུས་པ། །
སྤྱན་དྲངས་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ། །ལུས་ངག་སེམས་རྒྱུད་བདེ་བས་ཚིམ། །བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་
ཐུགས་ཁ་ལས། །སྣང་ཡང་འོད་འཕྲོས་སེམས་ཅན་གྱི། །དབུལ་ཕོངས་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སེལ། །
འདོད་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་སྐོང་། །འོད་ཀྱི་སྣེ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི། །ཆར་བབས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་དང་། །
རང་གི་ཁམས་ཐིམ་གང་བར་བསམ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་བསྡུའི་དམིགས་པ་བཅས། །གཟུངས་ཐག་ནས་བཟུང
མ་ཡེངས་པར། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོ་བཟླ། །ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། རཏྣ་སིདྡྷི་ཛ་པ་ཀྲྀ་ཀ་ཡ

སྤྱོད་པ། དགུ

༄༅། །ཡ་སི་ཧྲཱི་སི་ཧྲཱི་ཧྲཱིཾ་ཧྲཱིཾ་ཧྲཱིཾ་ཧྲུཾ་ཧྲུཾ་ཧྲུཾ། ཞེས་པ་འབུམ་ཕྲི་སྔོན་ཕྱག་གཅིག །རབ་འབྲིང་ཐ
གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་། །ཧེ་ སྤྲོ་ བསྡུ་འོས...... ཉེར་གཅིག་བཟླ། །གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཚུལ
ནི། །ཐོད་པ་བདུད་རྩི་འཁོར་གྱི་མགོར། །ཞལ་ཟས་སྣ་དབང་བསྐུར་བྱིན་གྱིས་བརླབ། །ཧཱུྃ་ནམ
མཁའ་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །རིག་འཛིན་ནོར་བུ་དགེ་ཚེ་དཔག་མེད། །སྐུ་ནི་......ཉི་མའི
ཤར་བ་འདྲ། །རིན་ཆེན་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད། །རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་རིན་པོ་ཆེས། །བདག་ལ
དབང་བསྐུར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ས་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཐུ་སྩོལ་ཅིག །དབང་ཆེན་རྣམས......
ཀྱིས་དབང་བསྐུར་སྩོལ། །བྱིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་རློབས་ཅིག །ཚེ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་སྩོལ......

ཅིག །ནོར་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་སྩོལ་ཅིག །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩོལ། །ཧཱུྃ་ནམ......
མཁའ་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །བདུད་རྩི་འི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་བ་ཅིང་། །ནད་གདོན་བགྲ་བགེགས
ཞི་བ་དང་། །ཚེ་སྲོག་ཀ་བབ་རྫས་པར་མཛོད། །ཧཱུྃ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །
ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེའུ་རིན་པོ་ཆེ། །ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་འདོད་པ་བསྐང
བར་མཛོད། །ཧཱུྃ་ནམ་མཁའ་ཡངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །མཐུ་སྟོབས་ལྡན་པའི་དཔུང་ཆེན་གྱིས། །
བདག་ལ་མཁོ་བའི་སྲིད་བུ་རྣམས། །སྤྱིར་དུ་ཕྱུག་པ་དབང་དུ་བསྡུས། །ལོག་པར་འཕྲུ་བའི་སེམས
ལྡན་རྣམས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྒྲུར་དུ་སྒྲོལ། །གཞི་ལམ......ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །

༄༅། །བསྟོད་ཞེ་སྨོན་པ་གཡེལ་མེད་མཛོད། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐུར་གསོལ་བཏབ་པས། །
ལྷ་རྣམས་དགྱེས་བཞིན་འོད་ཞུ་ནས། །ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། །དེ་ཡང་འོད་ཞུ་ཐིམ་པར་གྱུར།
གོང་དུ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཞིན། །འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བསམ། །ཚོགས་འཁོར་ཆོས་སྤྱོད་……
བསྐང་བསོལ་དང་། །ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་བསང་། །རྒྱས་པར་བྱས་ནས་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས། །
བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བར་བྱ། །ཐོད་པ་དཀར་མོའི་སྒྲ་ལྷུས་གྱིལ། །མཛོད་ཁང་སོགས་ལ་སྤྲ་བར་བྱ།
དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པ་ལ། །འཇོན་པར་བྱས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས། །དམ་ཚིག་སྲུང་བ་པའི་བར་ཆད་ཞི། །
མཐུན་རྐྱེན་ལེགས་པར་ཚང་བ་དང་། །མཁའ་འགྲོ་མཉེས་ནས་མཆོག་ཐུན་གྱི། །དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩོལ

བར་གྱུར། །དུར་ཁྲོད་ཐོད་ནག་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་སྒྲུ། །ཀ་ལྷ་ལ་ནི་མཆོད
བྱེས་ན། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། །ཀ་ལྷ་ལ་ནི་མ་མཆོད་ན། །ས་འོག་གནས
པའི་གདོན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ནི་ཕྱིར་ཀ་ལྷ་ལ། །མཆོད་ནས་དངོས་གྲུབ་བླང་བར་བྱ། །འདི
ལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །ལེགས་ཚ་ཆེ་ལ……
འབྲུ་ཙམ་མཆིས་ན། །མཁའ་འགྲོ་མཉེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་༡༩༨༦་དེ་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱག་རྣལ་འབྱོར་རྡོལ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། གཞན་ཡང་བདག་གིས་རྩ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཐོད་པ་དཀར་ནག་ལས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཡི་གེར་བཀོད་པ
ཡོ་སྨོ་བཞུ་བ་བའི་སར་དེའི་རྗེས་པ་དང་ཡི་གེ་ཞིབ་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། བཀྲ་ཤིས།། ||

7.5 Appendix 5/1 (W22300)

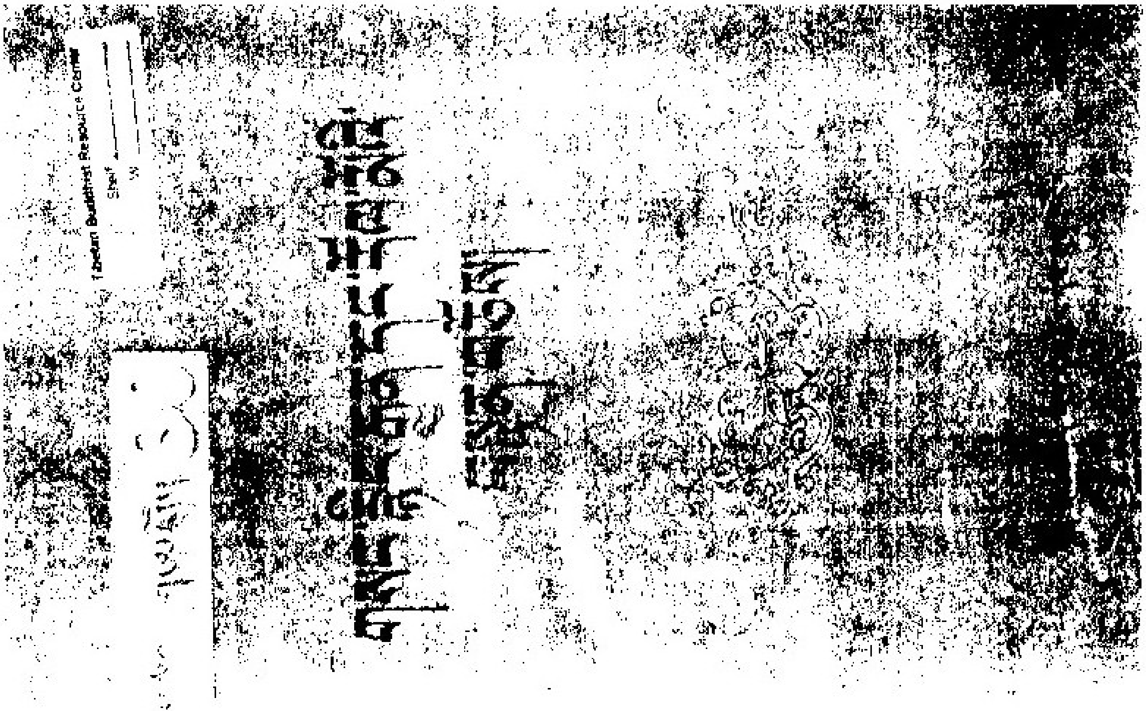

གསང་སྙིང་རྒྱུད་དང་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས།

བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན།

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

དཔེ་དེབ་སྡོམས་སྒྲིག་འདིའི་ནང་བསྒྲིགས་པའི་མ་དཔེ་དང་པོ་《ལྷ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིགས་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆས་གོས་རྒྱན་དང་རོལ་མོའི་རྣམ་བཤད་ཐུགས་འཆང་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག》ཅེས་བྱ་བའི་རྩོམ་པ་པོ་ནི་མཚན་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་དཔེ་ཆ་དེ་རང་གི་ཞབས་མཇུག་ཏུ"ཕྱུར་ཡིན་མིག་ཅན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར"ཞེས་འཀོད་པ་ལྟར་ལ། འབྲེལ་ཡོད་དཔྱད་ཡིག་ལྟར་ན་གང་ནི་ལྷ་འགྱུར་རྙིང་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ། ཞང་མཁར་བ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་སློབ་མ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་པའི་སྙིང་ཏིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ལུང་དང་ཕུར་པ་ལྷ་ནག་སོགས་པ་གསན་སྦྱོང་བའི་སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་འདུག་ཀྱང་འཁྲུངས་འདས་ཞིབ་ཕྲ་རིས་གསལ་ཞིག་འཁོད་མི་འདུག འོན་ཀྱང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ་སྤྱི་ལོ་1392ལ་འཁྲུངས་ཤིང་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་བཞུགས་ནས་ལྕགས་མོ་གླང་སྤྱི་ལོ་1481ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན་པས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་པས་ལྷུགས་རྩོམ་འདི་སྦྱིན་པར་མཛད་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཡིན་པར་ངེས། སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་འདི་མ་བཅམས་གོང་དུ

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་ས་སྐྱ་ཤུགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང་། ཊཱ་མ་རུ། རྩེ་གསུམ། ཆས་རྣུག་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། སྙིང་མའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་འཛིན་ནས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལ་དམིགས་སུ་མགོ་བའི་རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ཆས་རྒྱན་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཆ་ཚད། དེ་དག་རྒྱ་གར་ལས་བླུབ་དགོས་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱོད་དགོས་པའི་སྐོར་ཆ་ཚང་ཞིང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཀྲུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་གསལ་ཕྱོགས་སྡེབ་ཏུ་བཀོད་པ་སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཕྱག་དཔེ་འདི་རང་རྒྱས་ཉམས་སུ་མཛད་པས་ན་ཞེངས་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་དེབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་འདིའི་ཐོག་མར་བཞག་པ་ཡིན། སྤྱིར་བོད་དུ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་གསང་བའི་བཀའ་རྒྱས་དམ་དུ་བཅིངས་ནས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དཀའ་ཞིང་། བླ་སློབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བབས་ཐོབ་ནས་སྙན་བརྒྱུད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། ཚིག་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལུང་གདམས་ངག་འཕོགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་དཔེ་ཆ་འདི་རིགས་ལ་ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐུབ་པ་དང་། སྔོན་ཐོན་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཆས་རྒྱན་རོལ་མོའི་སྐོར་གྱི་བཤད་ཁྲིད་སོར་རིམས་སུ་འཁོད་པ་ཤུང་ཤས་ཀྱང་རིང་ནས་ཁ་ཐོར་ལག་ཁྱེར་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱུས་ཡོད་པས་དཔེ་དེབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་འདི་བཞིན་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་ནི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་ལྷག་པར་དུ་སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་རྩོམ་ཕྱུ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཞིག་པའི་རྒྱན་དང་རོལ་མོའི་རྣམ་གྲངས་སྤྲུམ་ཚུ་ཙམ་འཁོད་པ་འདི་ཨི་མ་ཨི་བཞིན་པ་སྒྲིག་པ་པོ་ཀུན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ནི་དེ་བས་གཙིགས་ཆེ་བ་ཡིན།

ས་དཔེ་གཉིས་པ་《རྒྱ་ཆས་རྣམས་ཀྱི་འཁྲོས་ཞུས་པ་སྐད་བརྒྱུད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》ཞེས་བྱ་བའི་མཇུག་བྱང་དུ་"མཉམ་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་མཚུངས་མེད་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱིས་རྒྱ་བོ་གསེར་ལྡན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གནས་ཆེན་མགོ་དཀྱུ་དཔྱུས་རི་པདྨ་འོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་བཀོད་"ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་དེ་ནི་མཉམ་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་མཚུངས་མེད་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་ཞུ་བས་མཛད་འདུག་སོད། སྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ནང་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པར་དེའི་ནང་གྲགས་ཆུང་ཆེ་བ་ནི་དར་རྒྱས་ཆོས་སྡིང་གི་རི་ཁྲོད་བདག་སྤྱི་འཆད་ཉན་དང་སྒྲུབ་ཕྲིན་བྱུང་འཕེལ་དུ་མཛད་ནས་རཏྣ་གླིང་པའི་སྤྲུ་སྐྱེར་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། 《གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་རྩའི་གསོལ་འདེབས》ཅུ་བ…མཛོད་པོ་རིག་འཛིན་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ། ཡང་ཨོ་རྒྱན་གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པའི་རྗེས་འཚམ་དུ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ། ད་དུང་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་བདེ་ཆེན་གླིང་པའི་སློབ་བརྒྱུད་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་གླིང་པ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་སོགས་མཆིས་ཀྱང་མཚན་ཆ་ཚང་ལ་མཉམ་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་མཚུངས་མེད་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་ཞུ་བ་ཞིག་མ་མཐོང་། དོན་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་འདི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་བཟོ་ཆེ་བ་འདུག་སྟེ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ་ལས་མཚུངས་མེད་ཅེས་པའི་ཟླ་སྐད་དེ་དང་མཚན་དངོས་གཉིས་མཉམ་དུ་འབོད་པས་ན་མཚུངས་མེད་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་དུ་ཞུ་བ་ཡང་སྲིད་པས་སོ། རྒྱ་ཆས་ཀྱི་འཁྲོས་ཞུས་པའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་བྱང་འདི་

དུས་མཚམས་གསུམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་དུས་བུ་གཉིས་པའམ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་དེ་མཚུངས་མེད་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་ཞུ་བ་དེས་ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གནས་ཆེན་མགོ་དཀྱུ་དབུས་རི་པདྨ་འོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དུས་བུ་དང་པོ་དེ་ནི་"ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་ངོགས་མགོ་དཀྱུའི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་བཀོད་"ཅེས་དུས་བུ་གཉིས་པ་དང་རྗེས་ཡུལ་གཅིག་མཚུངས་སུ་འདུག་ཀྱང་ཡི་གེར་བཀོད་པ་པོ་དེ་མཉམ་མེད་པདྨ་ལེགས་གྲུབ་རྩལ་ཡིན་པ་དང་། དུས་བུ་གཉིས་པ་འགོ་ཚུགས་དུས་"སྔར་ཡང་སྔ་མ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་བྱ་ཆས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོས་ཞུས་"ཞེས་འཁོད་པ་མ་ཟད་དུས་བུ་དེའི་མཇུག་ཏུ་མཚུངས་མེད་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནམ་སྙམ། དུས་བུ་གསུམ་པ་དེར་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་དེའི་ཐོག་མར་"ཁ་སང་གསུངས་པའི་འཕྲོས་ལས་"ཞེས་འཁོད་པ་ལས་སྔོན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ངེས། དཔེ་ཐུང་འདི་ཡི་གེར་བཀོད་པ་པོ་མཚུངས་མེད་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱིས་མཁས་གྲུབ་སུ་ཞིག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་མིན་འཁོད་མི་འདུག་ཀྱང་གང་དེའི་བློ་མ་ནི་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་པདྨ་གླིང་པ་ཡིན་པ་དང་འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་དང་ཡང་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་བོད་རབ་བྱུང་དགུ་པ་དང་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ཡི་གེར་བཀོད་ཟིན་ཡོད་འདུག་ཅིང་། དེ་མིན་པའི་བྱ་ཆས་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་བཟོ་འདུག ད་ཐེངས་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་དཔེ་ཐུང་འདིའི་ནང་བྱ་ཆས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒོམ་ཐག་སྒོམ་འཁར་རྣ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་ཀུན་དོ་སྣང་ཆེར་མི་བྱེད་པའི་བྱ་ཆས་ཀྱི་མཚན་དོན་ཡང་བཀོད་འདུག

མ་དཔེ་གསུམ་པ《ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་དཔལ་གྱི་རིག་པ་

བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ》ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་བཞིན་རང་རྣམ་ཡིན་དང་གཞན་གྱིས་མཛད་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ཀྱང་《ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་ཀྱི་རྣམ་བཤད》འདི་ནི་ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་ཉིད་ལྷ་ལར་ཇོ་མཇལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་རང་གི་སྐུའི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་དགེ་རྒན་ཞིག་གིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུང་འདུག་པ་དེ་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་བཙུག་པར་མངོན། ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དུ་བྱུང་ཞིང་། འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའི་སློབ་བརྒྱུད་དང་། གང་དེའི་གསང་གཏེར《དགོངས་མཆོག་སྤྱི་འདུས》བྱ་བ་དེ་རྒྱ་ནག་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གླང་ཆེན་ལྗོངས་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་དར་བར་མཛད་མཁན་གྲགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་ལྗོངས་སུ་ཐོག་མར་སྤེལ་བར་མཛད་པོ་ནི་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་དང་ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ལུང་གསན་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་ཐོག་མར་བཀའ་ཆོས་འདི་ཞལ་སྐྱེལ་བར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་བདག་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ངེས་པ་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ནང་འཁོད་འདུག

མ་དཔེ་བཞི་པ《གསང་ཐུགས་ཐིག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་རྫས་མཆོག་ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་གཏེར་སྟོན་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་མཚན་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་ཆེན་དམ་པ་ཕྱིའི་མཚན་ལ་ཡོ་རྒྱུན་ལས་འགྲོ་གླིང་པ་དང་། ནང་གི་མཚན་ལ་རིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ། གསང་བའི་མཚན་ལ་ཐུགས་འཆང་རྡོ་རྗེ་ནག་མེ་འབར་ཞེས་སྐུ་གཅིག་ལ་མཚན་

གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན། གང་ཞི་ཀོང་ཡུལ་ལ་རུ་གནས་ཚལ་དུ་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་དང་ཡུམ་མ་སངས་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤིང་མོ་བྱ་སྤྱི་ལོ་1585ལོ་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབས་པའི་ཉིན་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ཞི་ཤུར་མ་ཐེབས་བར་སློབ་གཉེར་གནང་། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་མི་ཕམ་བཀྲ་ཤིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དབང་པོ་ཞེས་གསོལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། མི་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་འདགས་ཕྲུར་ཕོ་ན་མཛད་ནས་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེན་དུས་གཏེར་ལུང་མང་པོ་བྱུང་བར་གྲགས། སྲིབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ལྕགས་ཕོ་སྤྲེལ་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དང་། སྐམ་པོ་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ས་ཕོ་སྤྲེལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་ལ་ཕྱག་ཕྱིལ་ནས་གཏེར་ཐོག་མར་བཞེས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཟབ་ལུང་དང་། ཀོང་པོ་བུ་ཆུ། སྐྱི་མོ་ལྷ་རི་སོགས་ནས་གསང་གཏེར་དང་ཟབ་གཏེར་མང་པོ་བཞེས་པར་གྲགས་ཤིང་། བོད་སྤྱི་དང་ཅི་ཐུབ་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་ཚུལ་མང་པོའི་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་རྩི་བསྐྱལ། རྗེ་ཉིད་སྐུ་བཙུན་ཞིང་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་ཀུན་སྤྱོང་གི་མཛད་པ་ཕྱོན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་བང་རི་འཛོག་པ་ཞེས་པའི་དབེན་གནས་སུ་སྒྲུབ་སྡེ་བཏབ་སྟེ་ཞུགས། དགུང་གྲངས་དོན་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕོ་སྤྲེལ་སྤྱི་ལོ་1656ལོར་དབེན་གནས་དེར་འདས། གང་དེར་གཏེར་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞྭ་དམར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་གྲགས། རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ། འཇང་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོ། གཉེར་

སྟོན་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བདག་མང་ཞིང་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ། «འདའ་ཚོན་པོད་དྲུག»གིས་མཚོན་གཏེར་མ་དང་གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཆིས། གང་དེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ཕོ་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་1622ལོའི་བོད་ཟླ་དགུ་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྨིན་གྲོལ་རི་ཁྲོད་དུ་བརྩམས་པར་མཛད་པའི་«རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན»འདིར་རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆས་རྒྱན་ལ་མཁོ་བའི་དམ་རྫས་ཁག་བཅོ་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆས་རྒྱན་ལ་མཁོ་བའི་དམ་རྫས་ཁག་བདུན། དེ་བཞིན་སོ་ཐར་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆས་རྒྱན་སྐོར་སོགས་འཁོད་ཅིང་། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་དོན་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ་དང་། རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག

དེ་ཡིན་མ་དཔེ་ཁག་རྣམས་ནི་མཛོད་བྱང་ཡེ་མི་གསལ་བའམ་གསལ་ཀྱང་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་ནང་ནས་བརྙེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་ན་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བས་རྩོམ་པ་པོའི་སྐོར་ཞིབ་རྒྱུས་མ་བཀོད་པ་བཅས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་ཞུ་རྒྱ་ན། «རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་བཤད་པ་རྒྱུད་ལུང་དཔང་བཞག» ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྲ་སྤལ་ཀུ་སུ་ལུ་འདྲིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པ་དང་། «སྐོད་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་བང་མཛོད»ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་རྒྱན་གྱི་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་མཁར་ཆེན་བཟའ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་གཏེར་དུ་སྦས་པ་སངས་རྒྱས་གླིང་པས་བཞེས་ཞེས་གསལ། «བོད་བརྟག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ»ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་ལྡན་རབ་འབྱམས་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དང་། «བོད་བརྟག་གནོད་སྦྱིན་ནོར་ལེན»ནི་ཏེ་རུ་ཀ་གལ་པོ་ཆེ་ལས་བཏུས་པ། «གསང་སྔགས་ནང་གི་ལྟུང་བཤད་བརྟག

པ》ཞེས་བྱ་བ་ནི་"དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་རྣལ་འབྱོར་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་(1147—1216)ལ་ཕུལ་"པ། 《མར་མེའི་བརྟག་ཐབས》ཞེས་བྱ་བ་ནི་"དར་མོ་སྨན་རམས་པའི་གདམས་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ་ལས་"ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་དར་མོ་སྨན་རམས་པས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་མོ་བྱ་སྤྱི་ལོ1681ལོར་བརྩམས་པའི་《མན་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ》ཞེས་པ་དེ་ནས་བྱུར་དུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་འདུག 《ཇ་སྦྱོར་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས》ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔལ་ཞྭ་ལུ་པའི་མཁས་པ་ཙནྡྲ་ཤྲཱི་ས་མཛད་ཅེས་འཁོད་པ། 《མཚན་ལྡན་བོད་པའི་ཐྲ་ཁྲིད》དང་《བྲུམ་པ་དང་བྲུམ་མཚན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་མེ་ལོང》 《ཇ་སྣྲགས་གཡོག་ཐབས》བཅས་ཀྱི་མཛད་བྱང་མི་གསལ་བས་རེ་ཞིག་ངེས་འཛིན་ཞུ་སྤོབས་བྲལ།

མཇུག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་བསྒྲིགས་པ་ཀུན་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཡིས་མ་ཞེ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་བའི་ཆས་གོས་རྒྱུན་དང་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འབའ་ཞིག་ ; བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། སོ་རྒྱས། རིག་གནས། གོམས་སྲོལ། རྒྱུན་གོམ་ཆས་ལུགས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་ནང་ཚན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས། གསེར་ཡང་ཧྲི་མའི་ནང་ནས་ཡོན་ཐུབ་པའི་དཔེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་ཏེ་མཁོར་དམིགས་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པ་འདིའི་ཚ་བའི་རེ་ལྭ་དང་མ་འགལ་བར་མཁས་པའི་སྤྱན་དཀྲུས་ཡངས་པོས་སྐྱིགས་འདོར་བཅུད་ལེན་གནང་རྒྱ་གནད་ཀྱི་དམ་པའོ།

དཔེ་དེབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་འདིའི་མ་དཔེ་ཁག་ནང་ཁུངས་བཙོལ་ཞུང་འཛིན་གནང་བའི་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་པོའི་མཚན་བྱང་འཁོད་འདུག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་

དོན་གཉེར་བར་སྟབས་བདེ་ཡོང་ཆེད་ཞར་ཐྱུང་གི་ཚུལ་དུ་དཔེ་མིང་ཞལ་བྱང་ཀ་ཤེར་བསྒྲིགས་ནས་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས། །

བྱ་སྟོང་དཔང་འདུས་ཀྱིས་རྒྱལ་མཁར་རྩེར།

1996ལོའི་ཟླ11པར།

དཀར་ ཆག

སྔ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིགས་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆས་གོས་རྒྱན་
དང་རོལ་མོའི་རྣམ་བཤད་ཐུགས་འཆང་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།

མཆོད་བརྗོད། …… (3)
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། …… (5)
ཕྱི་ནང་གི་རྒྱན་ཆས་ཅེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ། …… (14)
མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆས་གོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། …… (21)
དང་པོ། ཕྱི་ཡི་ཆས་གོས། …… (21)
ཞྭ་ང་བཟེད། …… (25)
འཁར་བསིལ། …… (25)
ཕོ་ཏི། …… (29)
གདིང་བ། …… (29)
ཆུ་ཚགས། …… (29)
གཉིས་པ། ནང་གི་ཆས་བརྒྱད། …… (29)
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་གོས། …… (29)
པེར། …… (30)
ཕོད་ཀ། …… (30)
ཤམ་ཐབས། …… (30)
ཞྭང་བཟེད། …… (30)
འཁར་ཤིལ། …… (36)
ཐོད་ཕྲེང་། …… (38)
པད་ཞྭ། …… (39)
གསུམ་པ། གསང་བའི་ཆས་བརྒྱད། …… (45)
བཞི་པ། དབང་གི་ཆས་བཅུ། …… (46)
རྡོ་རྗེ། …… (46)
དྲིལ་བུ། …… (51)
གཟུང་ཐག …… (53)
རིགས་སྔ། …… (53)
རྒྱལ་ཐེབས། …… (53)
སྨན། …… (54)
གཏོར་མ། …… (60)
ཐོད་པ། …… (64)
དཀར་ཐུགས། …… (64)
རལ་པ། …… (67)
སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ། …… (67)
ཕུར་པ། …… (69)
དབུམ་པའི་རྣམ་བཞག …… (72)
སྒྲ་ཧྲིན་གྱི་རྣས། …… (77)

གསུང་། ………………………… (77)
བཤད་སྲིད། ………………………… (78)
ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ། ………………………… (89)
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་འགའ། ……… (91)
༡. ཞི་ཡི་རྩལ། ………………………… (93)
༢. ནང་གི་རྩལ། ………………………… (94)
༣. གསང་བའི་རྩལ། ………………………… (96)
༤. སྤྲུལ་ཆེན་གྱི་རྩལ། ………………………… (97)
མཆོད་པའི་རྣམ་བཞག ………………………… (99)
མཆོད་པ་སྤྲིར་བཤད་པ། ………………………… (99)
བླ་མེད་ཡོ་གའི་རྒྱུད་སྡེའི་ལུགས་བཤད་པ། ………………… (100)
རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། ………………………… (101)
བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། ………………………… (104)
འདོད་ཡོན་ལྔ། ………………………… (104)
སྐུ། ………………………… (106)
གར། ………………………… (106)
སྟོ། ………………………… (107)
ཚོགས་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ། …… (107)
བླ་མེད་ཐེག་པའི་མཆོད་པ། ………………………… (107)
ཐ་ཆས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྔོན་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྦྱང་བ། …… (112)
ར་རྒྱུག ………………………… (112)

རས་གོས། ………………………… (115)
སྒོད་པ། ………………………… (117)
སྐབས་དང་པོ། ཕྱི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་
གོས་རྒྱན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག ………………… (119)
སྣ་ལྷུག ………………………… (119)
འཕོལ་རྒྱང་། ………………………… (122)
སྒོམ་ཞུ། ………………………… (123)
སྒོམ་ཐག ………………………… (125)
གཉེན་པོའི་དུང་ཆོས། ………………………… (126)
རང་གྲོང་གི་ཅོག་བུ། ………………………… (126)
སྒྲེང་བ། ………………………… (127)
ཡང་རག ………………………… (127)
མདུན་ཤིང་། ………………………… (127)
རྒྱབ་ཤིང་། ………………………… (128)
སྐབས་གཉིས་པ། སྤྱི་དང་ཕྱི་ཐག་རོལ་མོའི་རྣམ་གྲངས། ……… (128)
དང་པོ། དཀྲོལ་བའི་རོལ་མོ། ………………………… (130)
རོར་དྲིལ་གསོར་དཀྲོལ་བྱེད་ཐབས། ………………… (130)
ཌཱ་མ་རུའི་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད། ………………… (131)
སིལ་སྙན། ………………………… (133)
གཤང་། ………………………… (133)
གཉིས་པ། བརྡུང་བའི་རོལ་མོ། ………………… (134)

ཐ། ………………………………………… (134)
ཆ་ཡང་ངམ་སྦྲུབ་རྩོལ། ………………………………… (137)
རྟིང་ཞག ………………………………………… (138)
གཏྲི། ………………………………………… (139)
ཕྱི་སྦྱོ། ………………………………………… (139)
གསུམ་པ། འབྱུང་པའི་རོལ་མོ། ……………………… (140)
དུང་དཀར། ………………………………………… (140)
དུང་དམར། ………………………………………… (142)
གླིང་བུ། ………………………………………… (144)
རྐང་གླིང་། ………………………………………… (144)
བརྡུག་པ། ………………………………………… (146)
སྐབས་གསུམ་པ། གར་དབྱངས་ཀྱི་ས་བཅད་བསྟན་པ། ……… (147)
ཆས་བཤད་པ། ………………………………………… (147)
གར་འཆམ་དངོས་བཤད། ………………………………… (154)
དབྱངས་ཀྱི་ས་བཅད་བསྟན་པ། ………………………… (161)
སྔོན་འགྲོའི་བསླབ་བྱ། ………………………………… (161)
དངོས་གཞིའི་རིམ་དོན་དམར་ཁྲིད། ……………………… (162)
རྒྱ་མཚན་དགོས་ཆེད། ………………………………… (165)
བྱ་ཆས་རྣམས་ཀྱི་འཁྲོས་ཞུས་པའི་སྐྱན་རྒྱུད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།
རྣ་བ་དང་སྐོམ་ཐག ………………………………… (173)

རྐང་གླིང་། ………………………………………… (175)
སྣར་ཡང་བླ་མ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱིས་བྱ་ཆས་རྣམས་ཀྱི་འཁྲོས་ཞུས་པ་
ལས་སྐོམ་ཐག་དང་སྐོམ་འཁར། ……………………… (177)
ལྷ་བསྟན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་དཔལ་གྱི་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་
པའི་རྣམ་ཐར་ལས་རྟེ་རྒྱ་ཀའི་ཆས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱུར་དུ་སྡུང་བ་
བཞུགས་སོ།
༡. དཔལ་རྟེ་རྒྱ་ཀའི་ཆས་ཀྱི་དགོས་པ། ………………… (185)
༢. མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། ……………………… (186)
༣. བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། ……………………………… (186)
༤. བརྟེན་བྱའི་དམ་རྫས་དངོས། ……………………… (187)
༥. ཐུམ་དབང་གི་དམ་ཚིག………………………………… (187)
༦. གསང་དབང་གི་དམ་ཚིག ……………………………… (187)
༧. ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་གི་དམ་ཚིག ………………… (187)
༨. ཚིག་དབང་གི་དམ་ཚིག………………………………… (187)
༩. ཐུམ་དབང་གི་དམ་ཚིག………………………………… (188)
༡༠. བླ་མ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཁྲིས་སྐུ། ……………………… (188)
༡༡. གཡང་གཞིའི་དགོས་པ། ………………………… (189)
༡༢. དེ་དག་གི་དག་པ། ……………………………… (189)
༡༣. ཚངས་སྐུད་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ།
………………………………………………… (190)
༡༤. ཐོར་གཙུག་ཞྭང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ། …………… (190)

༡༥. ཞག་གི་བཟོ་རིས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ...... (191)
༡༦. ཁ་ཊྭཱ་ཁ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ...... (191)
༡༧. ཕྲེང་བ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ...... (191)
༡༨. དུང་གི་གླིང་བུ། ...... (191)
༡༩. ཌ་མ་རུ། ...... (192)
༢༠. ཤེར་དབང་གི་དམ་རྫས་བརྟེན་ཚུལ། ...... (192)
༢༡. གྲི་གུག་གི་དགོས་པ། ...... (192)
༢༢. ཀ་པཱ་ལའི་དགོས་པ། ...... (192)
༢༣. ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ། ...... (192)
༢༤. ཚིག་དབང་གི་དམ་རྫས་བརྟེན་ཚུལ། ...... (193)
༢. གང་གིས་སྒྲོགས་དང་དུས་ཚོད་གང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་མིན།
...... (193)
༣. བསྒོམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ། ...... (194)
༤. སྤྱོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱན་ལུགས། ...... (195)
༥. འབྲས་བུ་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱན་ལུགས། ...... (195)
གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ། ...... (196)
༡. དང་པོའི་སྤྱོད་པ། ...... (196)
༢. ཉམས་སྤྱོང་ཚུང་ཟད་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་པ། ...... (196)
༣. བརྟན་པ་ཚུང་ཟད་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ། ...... (197)
༤. བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ། ...... (198)

གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་རྫས་མཆོག་ཐི་
ལུང་བཅང་བའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།
མཆོད་བརྗོད། ...... (205)
ས་བཅད་དང་པོ། རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་རྒྱན།
...... (205)
༡. ཞྭ། ...... (206)
༢. གཞད། ...... (208)
༣. སྨུག་ཆོལ། ...... (210)
༤. རྡོ་དྲིལ། ...... (212)
༥. ཌ་མ་རུ། ...... (216)
༦. བགྲང་ཕྲེང་། ...... (220)
༧. ལུས་རྒྱན། ...... (222)
༨. ཁ་ཊྭཱཾ་ག། ...... (227)
༩. ཤུར་པ། ...... (229)
༡༠. ཐོད་ཞལ། ...... (231)
༡༡. རྐང་གླིང་། ...... (237)
༡༢. དགང་བླུགས། ...... (240)
༡༣. ཞྭམ་པ། ...... (242)
༡༤. གོས་སྔོན། ...... (246)
ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་རྒྱན།
...... (250)

༡. བསྐོམ་ཁུ། .... (250)
༢. བསྐོམ་ཐག .... (250)
༣. རྡུལ་གཟན། .... (251)
༤. ཨང་རག .... (251)
༥. རྡར་སིལ། .... (252)
༦. ཐོད་ཞལ། .... (252)
༧. ཐུག་འཁར། .... (252)
ས་བཅད་གསུམ་པ། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་རྒྱན། .... (253)
རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་བཤད་པ་རྒྱུད་ལུང་དཔང་བཞག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།
དང་པོ། རྡོ་རྗེའི་བཤད་པ། .... (257)
གཉིས་པ། དྲིལ་བུའི་བཤད་པ། .... (260)
གསུམ་པ། རྡོ་རྗེའི་རྣམ་གཞག་དང་མཚོན་དོན། .... (264)
བཞི་པ། དྲིལ་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་མཚོན་དོན། .... (268)
ལྔ་པ། རྡོར་དྲིལ་མཉམ་བཤད། .... (270)
མཚན་ལྡན་བོད་པའི་པུ་ཏྲིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།
སླང་བུའི་མཚན་ལྡན་བོད་པ། .... (283)
༡. ལ་ཏེ། .... (284)
༢. ཐིག་མཚམས། .... (284)
༣. དུམ་གྲངས། .... (284)
༤. བོད་རིགས། .... (285)

༥. ཁ་དོག .... (285)
༦. དབྱིབས་དང་རིམ་པ། .... (285)
༧. རི་མོ། .... (286)
༨. ས་དཀྱུ། .... (287)
༩. དམ་ཚིག་བསྲེ་བ། .... (287)
༡༠. བཅང་ཐབས། .... (288)
ངན་བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། .... (288)
བོད་བཏག་གཙོད་སྦྱིན་ཚོར་འདོན་བཞུགས་སོ།
སླང་བུ་བཟང་པོའི་ངོས་འཛིན། .... (293)
སྐྱོང་བ་ངན་པའི་ངོས་འཛིན། .... (296)
བོད་བསི་བཏག་ཐབས་ཚོར་བུའི་ཕྲེང་བ།
མདོག་དང་དབྱིབས་སོགས། .... (301)
མཚན་ཉིད། .... (305)
བཟང་ངན་ལྟ་བརྟག .... (306)
བོད་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས། .... (311)
གསང་སྔགས་ནང་གི་སླང་བཟེད་བརྟག་པ་བཞུགས།
དང་པོ། བཅད་པའི་ཐབས། .... (317)
གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། .... (318)
གསུམ་པ། དབྱིབས་བསྟན་པ། .... (318)
བཞི་པ། ཁ་དོག་བསྟན་པ། .... (318)
ལྔ་པ། དུམ་བུའི་གྲངས། .... (320)

དྲུག་པ། རང་ས་དང་དགུ་སའི་མཚམས་བཅད་པ། ········· (321)
བདུན་པ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མཚམས། ··············· (321)
བརྒྱད་པ། བཟང་ངན་བརྟག་པ། ························· (324)
མར་མེའི་བརྟག་ཐབས། ······································· (335)
ཐུམ་པ་ཐུམ་མཚན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་མེ་མོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།
དང་པོ། ཐུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ··························(339)
༡. སྒྲ་བཤད་པ། ·· (339)
༢. ཁ་དོག་བཤད་པ། ·· (340)
༣. དབྱིབས་བཤད་པ། ··· (340)
༤. ཚད་བཤད་པ། ·· (341)
གཉིས་པ། ཐུམ་པའི་རྒྱུན། ······························· (342)
༡. མཚན་མའི་རྒྱུན། ·· (342)
༢. ཆ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུན། ··· (342)
གསུམ་པ། ཐུམ་པའི་རྣམས། ······························ (346)
༡. མདོར་བསྟན་པ། ·· (346)
༢. རྒྱས་པར་བཤད་པ། ······································· (347)
བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། ཐུམ་པའི་སྦྱབ་རྩོལ་དང་གནས། ········· (350)
དྲུག་པ། ཐུམ་པའི་བྱ་བ། ································· (351)
ཟ་སྒྲུག་གི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་དཔལ་ཞྭ་ལུ་བའི་མཁས་པ་ཙནྡྲ་
ཤྲཱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།
དང་པོ། ཟ་བཤད་པ། ··································· (357)
གཉིས་པ། སྒྲུག་ཚུལ་བཤད་པ། ························ (358)
ཟ་སྒྲུགས་གསོག་ཐབས་བཞུགས། ······················ (363)

༄། །སྔ་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིགས་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཆས་གོས་རྒྱན་དང་རོལ་མོའི་
རྣམ་བཤད་ཐུགས་འཆང་རྒྱན་གྱི་
མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༄། །གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྙེན་པར་
ཐུ་བའི་དམ་རྫས་མཆོག་ཏི་ཕྱར་བཅད་བའི་
རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་
དགའ་སྟོན་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཧཱི་ལྟར་བཅང་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡེ་དག་མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ཞིང་ཁང་ནས། །ཧོ་མཚར་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་བརྙན་ཅི་ཡང་འཆར། །སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་སྨོངས་མུན་སྦྱོང་མཛད་པའི། །ཐྭ་མ་ཡི་ནམ་མཁའ་འགྲོའི་སྙིང་དབུས་རོལ། །གསང་བ་གསང་ཆེན་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡི། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི། །མཁྱེན་དང་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པར་མ་ལུགས་ཀྱང་། །རྣམ་དཀར་རྣམ་པར་བརྩེ་བས་འདི་ཉིད་བསྟན། །བསྐལ་མང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོང་གི་མཐུ། །ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་མགྲོན་དུ་སྒྲོན་པ་ལ། །རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་འོ་མཚོ་བསྲུབ་པའི་འབྲས། །གསང་སྔགས་འཆང་ལ་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་སྤྲིན། །

དེ་ཡང་རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ཚོགས་པའི་ཆས་རྒྱན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་གི་བློན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་སྤྲང་བའི་ཆས་རྒྱན་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་གདམས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་གི་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཆས་རྒྱན་གསུམ། །

དང་པོ་ནི། གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བླངས་ཏེ་རིག་འཛིན་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་པ་དག་གི་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་དགོས་ཏེ། དང་པོ་གདངས་རེའི་ཕྱོད་འདིར་སྦྱོངས་པ་བ་བླང་གི་ལྷ་ཚོགས་ནང་ནས་སྔགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་

སྙོམས་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་པ་རེ་འགའ་དེ་དག་གི་བརྡ་ལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས། ཐུགས་བསྒོམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་གསང་བདག་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གསང་ཐུགས་གཡུང་དྲུང་ཐེག་པའི་ལམ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གི་ལུགས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐྱོང་ཞིང་གཟུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་འཆང་འོས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་ལ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཟ་དང་གཤང་དང་སྨུག་ཚོལ་དང་རྗེ་དྲིལ་དང་ཊ་མ་རུ་དང་བཤུང་ཐེང་དང་ལུས་རྒྱན་དང་ཁ་ཊཱཾ་ག་དང་ཕུར་པ་དང་ཐོད་ཞལ་དང་རྐང་གླིང་དང་དགང་བླུགས་དང་བུམ་པ་དང་གོས་སྟན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཟ་ཡི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེ་ལས། ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཟུང་འབྲེལ་ཕྱིར། ། ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་ཆ་ཟ་ཞིག་དགོས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟ་ཡི་རྒྱུ་དང་། ཟ་ཡི་ཆགས་ཚད་དང་། ཟ་ཡི་བཟུང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ཟ་ཡི་རྒྱུ་ནི། ལུང་ལས། རི་རབ་ལྷུན་པོའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི། ། དུང་རིས་དཀར་པོའི་ཙ་བ་ན། ། དུང་མཆོ་དཀར་མོའི་དབུས་དཀྱིལ་དུ། ། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ཤིང་གཅིག་སྐྱེས། ། དེ་ལ་མིང་དང་མཚན་བཏགས་པ། ། སྨན་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ཨ་ག་རུ། ། ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་དྲག་དབང་དྲག་རྒྱན་གྱི་ཟ་སྦྱོར་རྒྱག་དང་། ཕྱད་པར་བོན་སྒོ་རང་གཞུང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག

གཉིས་པ་ཟ་ཡི་ཆགས་ཚད་ནི། ལུང་ལས། དཀར་ལ་སྐྲུམ་པ་ཞི་བའི་ཟ། ། སེར་ལ་ཤུ་བཞི་རྒྱས་པའི་ཟ། ། དམར་ལ་ཟླ་གམ་དབང་གི་ཟ། །

མཐིང་ནག་ཁ་གསུམ་དྲག་པོའི་ཟ། ། ཟུར་བཞི་སོགས་བརྒྱད་རྒྱན་གྱི་ཟ། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་སོ་སོ་བཤད་ཀྱང་དེང་སང་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་མཁས་དབང་གྲུབ་བརྙེས་ཀུན་གྱི་བཞེད་དུ་སྒྲུམ་པོ་བྱེད་པ་ལགས་པས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། གྲུ་ཆེན་འཁྱིལ་བའི་བོད་པའི་ཟ། ། དེ་དག་ཆེའམ་ཆུང་ཡང་རུང་། ། རྒྱ་རུ་ཅི་ལྟར་དཔག་པ་ཡི། ། ཟམས་སུ་དེའི་སྲིད་སྲིད་དཔེ། ། ཞེས་པས་རྒྱ་ཡི་བྱད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྲི་དང་ཐེ་ཐག་ཏུ་བསྒྲུབ་ཐབས་རང་གཞུང་ལ་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། ཟ་ཡི་ངོས་ནས་ཐད་ཀར་གཙལ་བའི་སྲིད་དེ་ཟམས་སུ་ཡོད་པ་དགོས་ཏེ། ཏ་ཙང་དཔངས་མཐོ་བ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཤུང་གིས་གྲུབ་བཞིན་དེའི་རྗེས་སུ་འཐུང་བར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་ཟ་ཡི་དཔངས་དེ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་དཀྱིལ་གྱི་འབུར་ཚད་ཡིན། གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ཆ་བཞི་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་དེ་གཞུ་རྒྱུད་ལ་ཆ་གསུམ་དེ་གཡོགས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལགས་སོ། གཡོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་བ་ལ་བ་གླང་དཀར་པོ། རྒྱས་པ་ལ་ཀྱི་ཡིང་སེར་པོ། དབང་ལ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་པོ། དྲག་པོ་ལ་རྒྱ་སྟག་སྔོན་པོ། རྒྱན་ལ་དབལ་ར་ཁམ་དཀར་གྱི་པགས་པས་གཡོགས་ཏེ། གཞན་ཡང་རང་གཞུང་དུ་གྲགས་པའི་གཡོགས་སོ་སོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་ཟ་ཡི་བཟུང་ཚུལ་ནི། ཟ་རབས་ལས། དེ་འདྲ་གཡག་སྐྱིང་ཟ་ཆེན་དེ། ། བཟུང་ནི་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་བཟུང་། ། གྲགས་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་གྲགས། ། ཐུགས་ནི་དགྲ་བགེགས་སོག་འདྲེན་ཐུགས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨྲལ་ལྷ་གཤེན་གྱིར་ས་དབྱིལ་ལ་སོགས་གཉེར་སྟོན་རིམ་རྫོན་རྒྱན་འཛིན་བྱ་ཞ་ཤ་མིའུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་མ་ཉོར་བ་སྐྱོང་ཞིང་།

ཁྱད་པར་གཏེར་གསར་གྱི་རྒྱུ་ཐུན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་ལུགས་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྱིལ་བའི་གླིང་ཆེན་ལ་ཐིམ་བཞིན་སེང་གེའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྟར་ཐོར་བ་མེད་པར་མཛོད། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཇ་གདང་འགེལ་མའི་དུས་སུ། བསྐང་བཤད་རྣམས་ལ་ཚུར་བརྟང་། བསྒྲོག་བཤད་རྣམས་ལ་ཕར་བརྟང་བ་དང་། མཆོད་ཇ་ཐེང་ཁང་མའི་དུས་སུ། ཇ་ལྷུགས་བྲང་གི་མཆོད་རོལ་བྲང་བརྒྱུགས་བྱེད་པ་སྟེ། ངེས་ཚིག་ནི། རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་མཆོད་དོ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ལས་སྦྱོར་ལག་འཆང་མའི་དུས་སུ། ཇ་བྲུར་སོད་བྲུར་འཕྲོད་པའི་ངོས་ནས། བསྐང་བཤད་རྣམས་ལ་ཚུར་བརྟང་ཞིང་། བསྒྲོག་བཤད་རྣམས་ལ་ཕར་བརྟང་སྟེ། ཇ་ཕྱུགས་རང་གི་ཁྲག་པར་ཡོང་ཞིང་རོག་ལ་མི་གཟན་པར་དགོས་རྒྱུ་སོགས་ཞལ་ཤེས་ཐེངས་པར་གྱིས་ཤིག །

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་གཤང་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། གསེད་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། གྲམ་བུ་གཞུང་རྒྱལ་འཕྲུག་གི་སྒྲ། །གསེར་གཤང་སེར་པོ་གསིལ་བའི་སྒྲོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཤང་གི་རྒྱུ། གཤང་གི་ཆགས་ཚད། གཤང་གི་དཀྲོལ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་གཤང་གི་རྒྱུ་ནི། གཤང་རབས་ལས། རིན་ཆེན་དངས་མ་གསེར་དང་དངུལ། །ལི་དང་བསྲེས་པའི་སིལ་སྙན་སྒྲ། ཞེས་པས། ལི་དང་གསེར་བསྲེས་པ་ལ་ཕོ་སྐད་སྒྲོམ་པོ་ཡོང་ཞིང་མིང་གསེར་གཤང་སེར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལི་དང་དངུལ་བསྲེས་པས་མོ་སྐད་ཕྲ་མོ་ཡོང་ཞིང་། མིང་དངུལ་དཀར་གཤང་ཆུང་ཞེས་པ་སོགས་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། ། གཉིས་པ་གཤང་གི་ཆགས་ཚད་ནི། ཕྱོང་ལས། ཁྱད་འཕགས་སྒྲ་སྙན་པོ་ཡོང་ཞེས་བྱ་བ། །སྒྲོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུམ། །ཆེ་ཆུང་ཅི་

བྱེད་པོ་བྲང་ཕྱེད་ཀྱི་ཆ། །གཉིས་གཉིས་སྦྱིལ་ཞིང་སྒྲ་གསུམ་འགྲོ་དོན་བརྡ། ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲ་སྙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཤང་ངམ་སིལ་སྙན་ཁྲི་ས་ཕོ་མོང་སོགས་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཕོ་བྲང་གི་སྒྱུ་ཡི་བྱེད་ཆ་གཤང་ཁྲུང་ཚུན་ཆད་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་སྦྱིལ་དགོས་ཤིང་། ཕོ་དང་གི་སྒྱུ་རིམ་དུ་སུ་ཁྱད་སྒྲུམ་པོ་ཡི་ནང་བར་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ནི་བོན་སྐུ་ཚོགས་སྐུ་སྐྱེལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་དོན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་བརྡ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གྱི་བཀོད་ལུགས་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་ཞུ་ལ་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ཨཱཿཨ་ཧཱུྃ་རཾ་ཛཿཞུ་བཀོད། སུ་ཁྱད་པར་མ་ལ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་བཀོད་པར་བྱའོ། །ཕོ་བྲང་གི་དཀྱིལ་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་པད་སྡོང་གི་སྙིང་དུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཨ་ཡང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉག་ཐག་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱོ་སྟོན་པའི་གཤང་ལྕེ་པདྨ་ཁ་འབུས་དང་། དུས་གསུམ་མི་ཐུབ་བོན་གྱི་འཕེན་དར་གྱིས་བསྒྲུན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཤང་གི་དཀྲོལ་ཚུལ་ནི། གཤང་རབས་[ལས་]དང་པོ་ཡར་ལ་བཀྱག་ཙམ་ན། །མེ་ཏོག་པདྨ་རྒྱས་པ་འདྲ། །བསྐྱབ་དོན་ཐུག་ཏུ་བསྒྲུམས་ཙམ་ན། །མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པས། ཁྲི་སོ་གཅིག་སྐྱར་དཀྲོལ་དུས་གཡས་ཀྱིས་དཀྲོལ་བ་བཤད་ལ། ཇ་ཡི་སྒྲོགས་སུ་འོས་ཚེ་གཡོན་དུ་བརྒྱང་ནས་དཀྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། ལུང་ལས། ཁྲི་སོ་གནམ་གྲགས་སིལ་སྙན་འདི། །ཕར་དཀྲོལ་རྒྱེན་དང་བར་ཆད་བཟློག །ཚུར་དཀྲོལ་བདག་འཁོར་ཡོན་བདག་བསྲུང་། །གསེར་གྱི་གཤང་ཆེན་ཤ་ལ་ལ། །དངུལ་གྱི་གཤང་ཆུང་སེ་ལི་ལི། །ལི་མཁར་སྒྲ་སྙན་ཁྲོ་ལོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤང་ཅི་ལྟར་དཀྲོལ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཤང་འདི་བན་རྣ་ཐོས་ཆུང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་པོའི་ཕྱག་ཆ་སྐོན་བཞག་འདུག་ཀྱང་། འཛམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ལས། གཤང་གི་རང་སྒྲ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཤེས་རབ་སིལ་སྙན་ཡང་དག་སྒྲོར་བའི་སྒྲ། །ཞེས་བཤད། དེ་ལ་སྐོན་ན་རེ། གཤང་ནི་འཁར་རྔ་དང་། སིལ་སྙན་ནི་སྦུག་ཆོལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། མི་ཤེས་པའི་རྟོལ་ཚིག་གམ། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྨོན་ཚིག་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྦུག་ཆོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦུག་ཆོལ་གྱི་རྒྱ། སྦུག་ཆོལ་གྱི་ཆགས་ཚད། སྦུག་ཆོལ་བརྒྱུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྦུག་ཆོལ་གྱི་རྒྱ་ནི། རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཟོ་མཚར་གསེར་དངུལ་ཟངས་མའི་ཕྲུགས་ས་ནི། །ཞེས་པས། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟོ་མཚར་ཅན་གྱི་གསེར་དང་ཟངས་བསྲེས་པ་དང་། དངུལ་དང་ཟངས་བསྲེས་པ་ལ་ཕོ་སྐད་སྒྲུང་པོ་དང་མོ་སྐད་སེང་ངར་ཅན་འོང་སྟེ། དང་པོ་བཏུང་བའི་དུས་སུ་ཟངས་དང་གསེར་དངུལ་བསྲེས་ནས་བརྡུང་ཞིང་། ཚར་ནས་ལི་འཕྱུར་གྱི་གདམས་པ་བྱེད་པ་དང་། འཁར་བ་རང་བཞིན་དུ་བརྡུང་བ་སོགས་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྦུག་ཆོལ་གྱི་ཆགས་ཚད་ནི། ཁ་སྦྱོར་བདུན་པ་ལས། སྦུག་དང་སེང་གེའི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་ནི། །ཕོ་བྲང་ཅི་བྱེད་ཆ་གཉིས་བརྡུང་ཞིང་སྒྲོལ། །ཞེས་པས་སྦུག་ཆོལ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཕོ་བྲང་གི་ཆ་བྱེད་ཁོང་གསེང་ནས་རྩ་བའི་བར་ལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་དེ་འདབ་མར་འོང་བར་བརྡུང་ཞིང་། ཡང་ཕོ་བྲང་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པ་ཆ་གཅིག་དེ་འདབ་མ་ཐུས་པ་ལ་ཧོར་སྦུག་ཅེས་གྲགས། སེང་ཆོ་ཡང་ཆེའམ་ཆུང་

ཡང་རུང་སྟེ། ཕོ་བྲང་གི་ཁོང་གསེང་རྩུན་ཚད་ནས་རྩ་བའི་བར་དུ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཆ་གཅིག་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་འཕེལ་བ་སྤེལ་ཤེས་པ་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་སྦུག་ཆོལ་བརྒྱུག་པའི་ཚུལ་ནི། གསང་སྔགས་སྤྱི་རྒྱུག་ལས། སེང་གེ་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱི་མ་མདང་། ནང་མ་བུ། ཀླུ་ཕྲང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཉེར་བླངས་ཏེ། ཉི་མ་ལ་བསྐོར། རི་བོ་བང་བསྐོར་དང་། སྐྱང་ཆེན་མཆོངས་སྟོབས་ལ་སོགས་སོ་སོར་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པས། སྦུག་ཆོལ་གྱི་ཕྱི་མ་ལ་ནང་མ་བུ་སྟེ། རང་གི་ལག་གཡོན་པས་ཀླུང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་སྦུག་ཆོལ་གྱི་མ་དང་། གཡས་པས་སྦྱལ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལྕང་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུག་ལ། སྟོན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བརྡུང་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཞེད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྡུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ཐར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱལ་སྒྲ་གཏེར་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བོན་སྐྱོང་པའི་རིགས་ཡིན་ན། སྤྱི་མཆམས་སྙན་འདྲེན་ཞི་བའི་སྒྲ་བསྟོད་བཤང་མཆོད་ཀྱི་མགོ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་ལ་བསྐོར་ཏེ། དང་པོ་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་དྲང་པོར་བཟུང་ནས་ཚིགས་ཚིགས་ལན་གསུམ་ཅུས་ལ། གཡས་ཀྱི་ནང་ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་ཏུ་སླངས་ཤིང་བསྐོར་ཏེ། གཡོན་ཕྱོགས་ཡར་བཀུག་གཡོན་ཕྱོགས་ཕྱིན་དུ་པག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུག་པ་དང་། ཡང་ནང་མཆམས་གསང་མཆམས་དྲག་པོའི་སྐུ་བསྟོད་བཟློག་བཤད་བསྐུལ་བ། དམར་ལམ་མཐའི་གཏོར་འབུལ་རྣམས་ལ། སྐྱང་ཆེན་མཆོངས་སྟོབས་ཏེ། །སླངས་མེད་བཟུང་ལུགས་སོགས་གོང་དང་འདྲ་ལ། མདུན་ཕྱོགས་ནས་སླངས་མེད་མདུན་ཕྱོགས་ཕྱིན་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་། ཡང་བྱིན་འབེབས་བསང་ཡིག་བསྐང་བ་མཆོད་འབུལ་རིགས། བསང་དང་ཚོགས་ཀྱི་གཏོར་རོལ་བཀའ་འཁོར་རྣམས་ལ་རི་བོ་བང་བསྐོར་ལགས་ཏེ། སླངས་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་འདྲ་ལ། གཡས་ཕྱོགས་

ནས་ཡར་སླངས་ཤིང་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དུ་གཡས་སྐོགས་སྟོན་དུ་བསྐུག་པར་བྱ། དེ་གསུམ་ཀ་ཡས་མར་སླངས་བའི་ཚད་ནི། སྤྲིན་མ་ལས་མི་མཐོ་ཞིང་ཉི་བ་ལས་མི་དམའ་བ་དང་། ལག་གཡོན་གྱུ་མོས་མཁལ་ཁུང་གཡོན་པ་མནན་ལ། ལག་གཡས་ཀྱི་དཔུང་པས་རྣ་མཆོན་པ་དང་། ཁ་སྦྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ཀྱང་སྦྲུག་ཚོལ་ཆེ་བ་ལ་ཚོས་བཞིའི་སྣ་བ་ཧྲ་བུ་དང་། ཆུང་བ་རྣམས་ལ་ནས་འབྲུ་ཐར་བ་ཙམ་དགོས་སོ། །འཇོག་པའི་ཚེ་ན་སྟོན་དུ་སྨྲུལ་གྱི་སྦུག་རྒྱུའི་སྦྲུག་ཚོལ་གྱི་བུ་འཛོག་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱུང་གི་སྦུག་རྒྱུའི་སྦྲུག་ཚོལ་གྱི་མ་འཇོག་ལ་ཀླུང་ཕྱུང་གཉིས་སྦྱང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བྱའོ། །ཀྲིར་གསར་རྣམས་ལ། ཀུན་བཟང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་གར་ཡོང་སར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་འཛམ་པ་ཉི་མ་ལ་བསྐོར་དང་། མ་མོ་དམ་ཅན་གྱི་ངེས་ཚིག་ལ་མགྱོགས་བྱལ་རན་ལ་སྨན་པ་རི་བོ་བང་བསྐོར། རབ་འབྱམས་དབང་དྲག་གི་ངེས་ཚིག་ལ་ཙུང་ཟད་མགྱོགས་ལ་རྩུབ་པ་གླང་ཆེན་མཆོངས་སྟབས་བརྟུང་ངོ་། སེང་ཚོལ་བརྟུང་ཐབས་མང་ཡང་དེང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལ་རྒྱ་སོད་" གསོག་སྲུགས་འབད་དོ། འདི་ལྟར་གྱི་སྦྲུག་ཚོལ་དང་སེང་ཚོལ་གཉིས་ནི་" བསྟན་པ་ཕྱི་དར་མ་གཏོགས་སྔ་དར་ལ་མེད་པར་བཟང་བ་ནི་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་གཉིས་རབ་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ལས་ལ་ལ་ཞིག་ནི་གཙག་པར་ཞེབས་སོ། ཞེས་དང་། སྟོན་པའི་རྒྱན་དྲུག་ནང་ལ་ཤང་ཤང་པ་དྲ་ན་ཡི་སྦྲུག་ཚན་སེང་ཚོལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་ལོ། །

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་རྡོ་དྲིལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གསུམ། རྡོ་དྲིལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྡོ་དྲིལ་གྱི་ཆགས་ཚད་དང་། རྡོ་དྲིལ་ཇི་ལྟར་འཆང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱུ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་འཁར་བ་ཤིང་ལ་གང་ཡང་

འཁོར་བ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་གསང་རྒྱུད་ལས། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་དྲག་པོ་ཡི། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བརྟུང་། །ཐམ་ཤིང་ལ་བྱས་པ་སྟེ། །ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་ཡང་རུང་། །ཞེས་སོ། །དྲིལ་བུ་ནི་གསེར་དངུལ་ལི་ཁྲོ་རྣམས་ལས་བྱས་པ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་རྩ་རྒྱུད་ལས། གསེར་དང་དངུལ་དང་ལི་དང་ཁྲོ། །དྲིལ་བུའི་རྒྱུ་རུ་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆགས་ཚད་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཆགས་ཚད་ནི། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་དང་། དགུ་པ་སོགས་རྩེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཤད་པ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། རྩེ་དགུ་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་དང་། །རྩེ་ལྔ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ཅན། །དེ་ལྟར་ལ་སོགས་རྡོ་རྗེ་ཆེ། །རྩེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུའོ། །ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་། དབང་དྲག་གི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་གཉིས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་ལ། དབུས་ཀྱི་འཆང་ཐུང་ཆ་གཅིག ཡར་མར་གྱི་རྭ་ལ་ཆ་རེ་རེ་ཚད་མཉམ་པའི་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་ལས། ཕྱག་མཚན་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེ་ནི། །ཆགས་ཚད་ཆ་གསུམ་རྣམ་པར་ལྡན། །ཞེས་པས། འཆང་བཟུང་གི་སྟེ་བ་སྐམ་པོས་གཡས་གཡོན་དུ་སུ་རིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་བསྐོར་བ་ལ། པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱུས་པའི་སྟེང་དུ་མཐའ་ནས་སུ་ཕྱུད་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ། དབུས་རྭ་སུ་བཞི་ཙ་བ་རན་ལ་སྙིང་པ་སྦོམ་པ་རྩེ་མོ་ཕྲ་བ་ལ། རྭ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དབུས་སུ་སྨྲུམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་བྱིར་བལྟ་བའི་ཁ་ནང་ནས་ཐུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཙ་བ་རན་ལ་སྙིང་པ་ཕྱིན་གྱི་སྦོམ་ཞིང་རྩེ་མོ་གཉིས་དེ་དག་དབུས་སུ་རྭ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་གསུམ་མཚམས་སུ་སྨྲུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཙ་གསུམ་ལས། རྡོ་རྗེ་འདི་

ཉི་ཐབས་མཆོག་ཡབ་ཀྱི་མཁའ། །ཉེ་བ་སྙམས་པོ་སྒྲོལ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཡར་མར་རྩེ་མོ་རིགས་ལྔ་ཡབ་དང་ཡུམ། །བཅུ་དྲུག་འདབ་ལྡན་སེམས་དཔའ་སེམས་མའི་ཚུལ། །རྒྱ་ཕྱིན་ཞལ་བརྒྱད་སྒོ་བ་སྒོ་མ་བརྒྱད། །རྡོ་རྗེའི་གདོང་དྲུག་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པ་དྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་ནི། ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དགུ་དགུ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་ལུང་གིས་གྲུབ་བོ། །

དྲིལ་བུ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དྲིལ་བུ་ཁའི་ཞེང་ཚད་དེ་དྲིལ་བུའི་སྙེ་བའམ་ཁོག་པ་མཉམ་ཞིང་ཁ་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པ་ལ། ཁོག་པའི་ཕྱིའི་སྟེང་གི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྟོན་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤར་ཏུ་བསྐོར་ལ། ལྷོ་རུ་ཀྲཱི་ནུབ་ཏུ་པཾ་བྱང་དུ་མཱཾ་ཤར་དུ་ལཱཾ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་བཾ་ནུབ་བྱང་དུ་ཏཱཾ། བྱང་ཤར་དུ་ཧྲཱི་ཤར་ལྷོ་མ་ཞེས་བཀོད། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་རེ་འགའི་བཞེད་ལུགས་ཀྱི་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་དུ་བསྐོར་བ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་སྐ་རགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་ཕར་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་ནང་དུ། ཤར་དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོ་རུ་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་ཏུ་པདྨ། བྱང་དུ་རལ་གྲི། ཤར་ལྷོར་སྦྲུན། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ། ནུབ་བྱང་དུ་པདྨ། བྱང་ཤར་དུ་ཨུཏྤལ་ཏེ་མཚན་མ་བརྒྱད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐ་རགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་བསྐོར། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པ་དེ་ཆ་གཉིས་བགོས་པའི། མགོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་བུམ་པ་ལྡན་པ། སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་དང་བཅས་པ་ལ་ཆ་གཅིག དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བྱེད་ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ལེགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གསང་མཛོད་ལས། དྲིལ་བུ་དེའི་ནང་གི་མཁའ། ཞེང་དང་རྒྱུ་ཏུ་མཉམ་པའི། ཆ་གཅིག་ཤེས་རབ་ཞལ་བུམ་

པ། ཆ་གཅིག་པདྨ་རྡོ་རྗེ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གང་བྱེད་ཞི་དྲག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་དང་བུམ་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བུག་པ་བྱེད་པ་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དང་སྐ་རགས་ཙམ་ལས་པདྨ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མེད་པའི་འཇམ་དྲིལ་ལ་དཔའ་བོའི་དྲིལ་བུ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་ཞལ་དང་། འཁོར་ལོའི་དྲ་བས་བསྐོར་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲིལ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་དྲ་བ་སྐ་རགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བསྐོར་བ་ལ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དང་། པདྨའི་དྲ་བས་བསྐོར་བ་ལ་པདྨ་རིགས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དང་། རལ་གྲིའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྐོར་བ་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དྲིལ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལགས་ཏེ། ཀུ་རུ་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ལ། དྲིལ་བུ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲོང་། །རྩེ་མོ་ལྔ་རྫོགས་སྒྲོལ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཤེས་རབ་ཞལ་བྱང་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ལ་རྫོགས། །བདུད་རྩི་བུམ་པ་གང་འདུལ་སྤྲུལ་སྐུར་འགྱེད། །པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ། །སྐོར་བའི་མཚམས་དྲུག་ཐུབ་པ་རིགས་དྲུག་ལ། །ཟ་ཚག་དོ་ར་ལྷ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རྡོ་དྲིལ་ཇི་ལྟར་འཆང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དེ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་སུ་བྱིན་རླབས་ལ། རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ལ། ལག་གཡས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གུང་མོ་སྲིན་ལག་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཁར་བཟུང་ཞིང་གསར། ལག་གཡོན་གྱི་མཐེ་བོང་གུང་སྲིན་གསུམ་གྱི་དྲིལ་བུའི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་ཐུས་ལ་གཡོན་གྱི་དཀུར་བརྟེན་ཞིང་འཁྲོལ་བ་ལས། ལག་པ་…

གཡས་ཀྱིས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་དང་། གཡོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་མི་འཛིན་པར་ལག་པ་གཅིག་གིས་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བ་དང་། ལག་གཉིས་ཀས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། དྲིལ་བུ་མི་འཛིན་པར་རྡོ་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་བསྒྲུབ་ལ། རྡོར་དྲིལ་སར་བསྐྱེའི་ལ་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱི་མ་གུས་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཐུགས་རྗེན་བཟང་པོ་ལ་མ་གུས་བརྙས་པའི་ཉིག་པ་ཡོད་ཅིང་ རྡོར་དྲིལ་དང་ཟས་ཀྱི་ཕྱག་མ་ཕུན་ཅིག་ལག་ཕྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆིང་ན། གསུང་རབ་པོ་ཏི་དང་ལྷམ་མཉམ་པོ་སྦྲགས་ནས་ཁུར་བ་དང་ཉིག་པ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྤང་བླང་མ་ནོར་བ་དགོས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ལ་རྗེ་ནི་རིག་པ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་འཕར་བའི་མ་རུང་དཔུང་ཚོགས་བཤིགས། གསོར་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐར་ལམ་འདྲེན། །སྐྱེ་མེད་ནམ་དག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཟུང་། །ཞེས་དང་། དྲིལ་ནི་བོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ། །བུ་ནི་མ་འགག་རང་རྩལ་ཆོས་སྒྲ་སྒྲོགས། །འགྲོ་ཀུན་དང་བ་འདྲེན་པའི་དྲིལ་བུ་བསིལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ངེས་པར་མཛོད་ཅིག རྡོར་དྲིལ་འདི་ནི་བོན་པོ་བོས་ཆུང་འགའ་ཡིས་བན་རྙེ་ཁོ་ནི་ཕྱག་ཆ་འདོད་ཀྱང་། ཕྱོན་ཆེ་བན་རྙེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་གཏན་ནས་མེད་དུས། རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་སྐུའི་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ། ལ་ལ་ཞིག་ནི་ཁོལ་མ་དྲིལ་ཆེན་དཀྲོལ་ལོ། །ཡ་ལ་ཞིག་ནི་དངུལ་དཀར་དྲིལ་བུ་གསིལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གསེར་རམ་རིན་ཆེན་སྦྱི་སྦྱངས་ཁྲོ་བོ་དབང་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་དྲུག་ལས་ཀྱང་། མཆོད་འབུལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། སྟོར་གཡུའི་དྲིལ་བུ་ཐོགས། ཞེས་པ་ལ་དྲིལ་བུའི་རྒྱན་བཤད་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

སྤྱི་དོན་ལྔ་པ་ཌཱ་མ་རུ་ཡི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཌཱ་མ་རུ་ཡི་སྒྲ་དང་། ཌཱ་མ་རུ་ཡི་ཆགས་ཚད་དང་། ཌཱ་མ་རུ་ཡི་དཀྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཌཱ་མ་རུ་ཡི་སྒྲ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་འཕྲུལ་ནྲ་བ་ལས། ཌཱ་མ་རུ་ཅང་ཏེའུ་མཚན་ཉིད་ནི། །ཙན་དན་དཀར་དམར་སེང་ལྡེང་དང་། །མི་ཡི་ཐོད་པ་སོགས་གང་ཡང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཙན་དན་དཀར་དམར་སོགས་བཞི་པོ་ནི་རྒྱ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མ་རྙེད་ན་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་ཤིང་རུང་བ་དེ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཌཱ་མ་རུ་ཡི་ཆགས་ཚད་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་འཕྲུལ་ནྲ་བ་ལས། ཤིང་ལ་བྱས་པའི་ཌཱ་མ་རུ། །ཆེ་ཚད་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ལ། །འབྲིང་པོ་དགུ་དང་ཆུང་བ་ལྔ། །རྒྱ་ཞེང་མཉམ་པའི་ཚད་དུ་བླང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཌཱ་མ་རུ་ཆེ་བའི་ཚད་ལ་རྒྱ་ཞེང་ངམ་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་གསུངས་ཀྱང་ད་ཙང་རིང་ན་མི་མཛེས་པས་ཁང་ཞེང་ཚད་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་པ་དགུ་པ་བརྒྱད་པ་བདུན་པ་དྲུག་པ་ལྔ་པའི་བར་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་ཁའི་ཞེང་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཆ་གསུམ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་གཉིས་རྒྱུ་རུ་ཡོད་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ལགས་སོ། །ཐོད་པ་ལ་བྱས་པ་དེ་ལ་གསང་བའི་ཛ་རྒྱང་ངམ་ཅང་ཏེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྙེ་ལས། གསང་བའི་ཛ་རྒྱང་ངམ་ཅང་ཏེའུ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཐོད་པ་ལས་བྱས་བསྐོར་བ་ནི། །ཕྱག་ཐུད་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པས། སྐྱེས་པ་པོ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོད་པ་སྦྱིན་མཚམས་ནས་འཕྱེག་སྟེ། སྤྱི་བོ་ནས་བསྐོར་ཞིང་ལྷག་པ་སྤྲད་ཐོད་སྟུན་ཕྱོགས་འོག་ཏུ་འོང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་པོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཁྱུ་བ་འཛག་ཅིང་། བུད་མེད་མོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྣྲ་མཚན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག

མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་ཁྲུར་ཁྲག་མི་འཛག་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་པོ། །འདི་བླུན་པོ་རེ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོག་གཉིས་ཐིག་ནས་འཛམ་པོར་བྱས་ཏེ། ནྲ་གའི་ཕགས་པས་གཡོགས་མེད་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་བརྡུང་བ་བྱེད་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འདོད་པའི་གསང་བའི་ཛ་རྒྱུང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ཐབས་གསར་རྙིང་གང་གི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ལ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །རྒྱན་མང་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཏཱ་མ་ཏུ་རུ་དཔངས་མཉམ་པར་བྱུང་པ་དེའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་སྨུ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པའི་ཤིང་གི་ལྷུང་མོ་བྱས་པ། སྒྲུད་མོ་དེ་གཉིས་ལ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་རེ་བྱས་ཤིང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤུ་ག་ཐད་ཀར་མ་འཛོལ་བར་བྱས། དེ་ལ་སྐྱེས་པ་ཕོ་བཅུ་དྲུག་དང་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྨྲ་ཡི་སྨྲད་པ་སོ་སོར་ཐ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པར་བཀལ་ཏེ་མཉམ་པར་བཞིབས་ནས། ཕན་ཚུན་བསྐོལ་ཐར་དྲངས་ལ་རེ་མིག་རྒྱམ་བྲུར་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོང་བར་དགོས་ཏེ། ཡས་བབ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ན་སྐྱའི་མཚམས་སུ་འགྲོ་གང་རུང་གི་ཕོ་ཏུན་མོ་ཏུན་གཉིས་གཉིས་ལས་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། །དེ་བས་ཆུང་བ་ལ་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་མེད་དཀྲིས་ཀྱང་སོ་སོར་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པ་སྲུན་མོ་ཞིག་གི་རེ་མིག་དཀྱིལ་ནས་རན་ཚོད་བསྡམས་པར་བྱས་པས། སོ་སོའི་བསྡམས་སྟོད་ཀྱི་ཐེ་ཐག་གི་སྐད་ཕྲ་སྲོམ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏཱ་མ་ཏུ་དང་ཅང་ཏེའུའི་རྒྱན་མང་གསུམ་ཀའི་གཡོགས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྲེའུ་ཤྭགས་པས་གཡོགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་དྲ་ལས། སྦྲེའུ་ཤྭགས་པའི་གཡོགས་ནས་ནི། །ཛོས་གཉིས་ལ་ནི་པདྨ་ཡི། །ཉམས་ལེན་དང་པོའི་དཀར་དམར་གྱི། །སོ་

སོར་བྱུག་ཅིང་མཛེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་དང་པོ་འབབ་པ་དེའི་གཡོགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱུག་ཅིང་། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཕྱེས་པའི་དབྱིབས་སུ་བྲིས་ཞེས་བྱི་བར་བྱའོ། །བརྡུང་བྱེད་ནི། ཁ་སྦྱོར་བདུན་པ་ལས། རྒྱ་སྐར་ཁང་པའི་རུས་པའི་བརྡུང་། །ཞེས་པས། རྒྱ་བྲ་མཐིང་རིལ་གྱི་ཁང་ཚིག་སྲིན་ཀ ·ཀྱིས་བྲིལ་ནས་དར་དམར་པོ་གཡོགས་ཤིང་དར་རས་ཀྱི་སྨྲད་པས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོང་བར་བྱ་སྟེ། བརྡུང་ཐག་ཀྱང་མིག་ཙའི་ཚུལ་དུ་དམར་པོ་བྲ་ལ་ཕན་ཚུན་རེ་རེ་བཏགས་པ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཏཱ་མ་ཏུ་དཀྲོལ་ཚུལ་ནི། ཏཱ་མ་ཏུའི་ཅང་ཏེའུ་རྒྱན་མངས་ཀྱི་དགོས་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཅང་ཏེའུ་ཉིད། །ཤེས་རབ་ཏཱ་མ་ཏུ་ཡི་སྒྲ། །ཞེས་པས། ཏཱ་མ་ཏུའམ་ཅང་ཏེའུའི་རྒྱན་མངས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་ལ། སྒྲ་སྐད་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། གཏེར་རྙིང་རྣམས་ལ་གཉིས་བརྡུང་གི་དུས་སུ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱ་དང་ཐ་བརྒྱད། ཅེས་པས། ལུམ་བརྡུང་གི་ཚབས་སུ། མ་དང་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱ་དང་ཐ་བརྒྱད་སྟོང་དང་ཐ་གཉིས། ཞེས་སོ། །གཏེར་གསར་རྣམས་ལ་ཏཱ་བརྡུང་མཁའ་འགྲོ་འདུམ་བཞད་དམ། ཡང་ན་གཉིས་བརྡུང་གི་ཚབས་སུ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་མཐྱིན་ཅིང་དགོངས། གཅིག་གཉིས་བརྡུང་གི་ཚབས་སུ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་མཁྱེན་ཅིང་དགོངས། གཉིས་བསྐོར་བྱེད་པར་ཤེས་སོ། །ཚིག་བཤད་ཀྱི་དུས་སུ་ཏཱར་མི་ཡིན་ན་ཏཱ་མ་ཏུ་ཚུར་དཀྲོལ། མིལ་ལྡན་ཕར་དཀྲོལ། ཏཱ་དྲིལ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་དཀྲོལ་ལ་ངེས་ཚིག་ནི། ཏཱ་ཏུ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། དྲིལ་དུ་ནི་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་ཞེས་ཡོང་དགོས་སོ། །འཛོག་པའི་ཚེ་ཕོ་ཐོད་དང་བྱང་

སེམས་དཀར་པོ་ལྷག་པ་དེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འོང་བཞིན། མོ་ཐོད་དང་ཕྲང་སེམས་དམར་པོ་ལྷག་པ་དེ། གཡོན་དུ་འོང་བར་ཕྱ་སྟེ། ཀུ་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྲུངས་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་སྟོང་འོག་གོ་ཏོར་དུ་སྦས་པ་སོགས་ཉེན་ཁུ་མི་ཐུང་ངོ་། །

ཕྱི་དོན་དྲུག་པ་བགྲང་ཕྲེང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། བགྲང་ཕྲེང་གི་རྒྱུ་དང་། གང་བརྒྱུ་བའི་སྐུད་པ། རབ་གནས་ཀྱི་དགག་པ། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་འགྲོ་གསང་མཛོད་ལས། ཞི་བ་ཤེལ་དང་ཤ་ཕྲིས་དང་། །མུ་མེན་དུང་གི་མཛོས་པ་ཡིན། །རྒྱས་པ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་ཏེ། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་འཕེལ་བ་ཡིན། །བྱུ་རུ་བཟངས་དང་ཙན་དན་དམར། །འགུགས་བྱེད་དབང་གི་ལས་རྣམས་འགྲུབ། །དྲག་ཏུ་རཀྵ་ཤུག་ཐང་འབྲས། །ཐོད་པ་མཚོན་སྤྱོད་དྲག་པོའི་ལ། །བོ་དེ་ཙི་ཏི་སྤྱི་ལ་རྒྱུག །ཅེས་གསུངས་པས། ཞི་བ་ལ། ཤེལ་དང་ཤ་ཕྲིས་མུ་མེན་དུང་དང་རྫོའི་ཕྲད་པར་དཀར་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ། གསེར་དངུལ་དང་བ་སོ་ནི་གླང་ཆེན་དུས་པ་ལ་ལྷུང་བ་དང་། དབང་ལ་བྱུ་རུ་བཟངས་དང་ཙན་དན་དམར་པོ་ལས་བྱས་པ་དང་། དྲག་པོ་ལ་རཀྵ་ཤུག་ཐང་འབྲས་བུ་མིའི་ཐོད་པ་ལས་བྱས་པ་དང་། བོ་དེ་ཙི་ཏི་ཕོན་སྣ་སྤྱི་ལ་རྒྱུག་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་མདོ་གཟེར་མིག་ལས། སྣ་བཞི་མཛོད་ལྔའི་ཕྲེང་བ་གསུངས་པ་སོགས་རང་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སྣང་བླངས་ཀྱིས། གྲངས་ནི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་གི། ཞི་བའི་ཕྲེང་བ་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་སྐྱབ་པའི་ཕྲེང་བ་ལ་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། དབང་གི་ཕྲེང་བ་ལ་གྲངས་ལྔ་བཅུ། དྲག་པོའི་ཕྲེང་བ་ལ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྟགས་ཀྱི་གྲངས་བགྲང་བར་ཡིན་གྱི་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་བརྒྱུ་བའི་སྐུད་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཞི་བ་དུང་དང་རྒྱས་པ་གསེར། །དབང་ནི་ཟངས་ལ་དྲག་པོ་ལྕགས། །ཞེས་པས། ཕྱིའུ་དང་བུ་མོ་གཙང་མའི་ཁ་ཤར་དུ་ཀྲུ་བ་ལས་དར་རས་ཀྱི་སྐུད་པ་དཀར་པོ་བཀལ་བ་ནི་ཞི་བའི་ཕྲེང་ཐག་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ་ལྔ་བསྒྱུ། དབང་ལ་དམར་པོ་ཉུང་བསྒྱུ། དྲག་པོ་ལ་གྲི་བོ་གྲི་སོས་ཕྱང་དུ་ཁ་བསྒྱུ་སྐུད་པ་བཀལ་དགོས་ཤིང་། ཞི་བ་ལ་གསུམ་བསྒྲིལ། རྒྱས་པ་ལ་བཞི་སྒྲིལ། དབང་ལ་ཉིས་སྒྲིལ། དྲག་པོ་ལ་དགུ་སྒྲིལ་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཕྲེང་བུ་ལ་བྱེད་ཚེ་ཞི་བ་ལ་སྣ་སྐྱུན། རྒྱས་པ་ལ་རཀྵ་པ། དབང་ལ་བ་དམར་པོ། དྲག་པོ་ལ་ཞིང་ཆེན་རས་ལ་འབད་དོ། །གསུམ་པ་རབ་གནས་ཀྱི་དགག་པ་བཤད་པ་ནི། རིན་ཆེན་གཏེར་ལས། ཕྲེང་ཐག་ཐུགས་རྗེས་ཉག་ཐག་ལ། །ཕྲེང་བ་རང་གཞུང་ལྷ་ཡི་ཚོགས། །བཙུ་འཛབ་ལས་བྱེད་པོ་ཉ་ལ། །མདོ་འཛིན་གཉིས་བརྩེགས་པོན་སྐུ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རུ་མཆེད། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྲེང་ཐག་ནི་ལས་བཞི། རང་གཞུང་དང་བསྟན་པས་ཞི་བ་ལ་ཡུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་ཐག རྒྱས་པ་ལ་བ་ཐག་གཟིངས་པའི་ཉག་ཐག དབང་ལ་སྨུག་དམར་འོད་ཀྱི་ཉག་ཐག དྲག་པོ་ལ་གནམ་ལྕགས་ཞུན་མའི་ཉག་ཐག་དུ་མོས་ལ་ཕྲེང་རྡོག་རང་གཞུང་གི་ལྷ་ཚོགས་གཙོ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་དང་བཅས་པ། བཙུ་འཛབ་ནི་ལས་བྱེད་ལྷ་མོ་པོ་ཉ་ལས་མཁན་གྱི་ཚོགས། མདོ་འཛིན་ཏོག་མ་ལྷུམ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་པོན་སྐུ་དང་། དེ་སྟེང་འཕྲུམ་པ་ནི་སྒོ་བྱུར་དྲི་མ་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་རུ་ཤེས་པ་ནི་དམ་ཚིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཐེ་ལྟར་བཞིན་དུ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་གཉིས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྟི་ཞིང་། ཕྲེང་བའི་བརླབས་པ་འགྱུར་དུ་འགྲོ་

བའི་གསང་ཐུགས་སྙིངས་འཕྲང་ལས། ཨོཾ་ཙཎ་ཊི་ཧྲཱི་ཡེ་སྭཱ་ཙམ་ཎྜ་ར་ཁི་ཁར་ཀྵེར་ཞི་ཧཱུྃ་འདུ་ཿཞེས་དང་། རང་གཞུང་གི་བསྙེན་འཛབ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་"བཏགས། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་དང་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། མཁའ་འགྲོ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་མོར་བཞག རྒྱས་པ་གུང་མོ། དབང་སྲིན་ལག དྲག་པོ་མཐེའུ་ཆུང་། བསྒོམ་བཤད་ཕར་མཐེའུ་ནང་ལྷུགས་ཀྱུའམ་ལྷ་རྣམས་འགུགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞི་བ་ལ་མཛུབ་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་ཚུར་བསྒྲུངས། དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་ལ་གུང་མོ་དབང་སྲིན་ལག དྲག་པོ་ལ་མཐེའུ་ཆུང་ངོ་། དེ་ཡང་ཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་ངོས་ནས་ལྷ་པོ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ལག་པ་གཡས་དང་མོ་རྒྱུད་རྣམས་གཡོན་གྱིས་བགྲང་བ་དང་། ལྷའི་སྐུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བཤད་པའོ། ། བསྒོམ་ཐུགས་དང་གསང་ཐུགས་བགྲང་བའི་དུས་སུ་ཕྲེང་བ་ལ་ལག་གཡོན་གྱིས་བཟུང་ནས་གཡས་ཀྱི་མཐེ་བོང་དང་མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་ཕར་ལ་བཙུད་ནས་བགྲང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་དོན་བདུན་པ་ཞུས་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱན་ཆ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་དུས་རྒྱུན་གྱི་དག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྒྱན་ཆ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁའ་འགྲོ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ལས། །གཅེར་བུར་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡི་བརྒྱན། །ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་བརྒྱན་པ་ནི། དབུ་རྒྱན་འཁོར་ལོ་རང་འབྱུང་ལྟ། །སྙན་ཆ་བདག་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མགུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་དགའ་དོན་འགྲུབ། །གདུབ་བུ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བས་ཁྱབ། །སྐ་རགས་དགེ་ལྷ་གར་དབང་ཕྱུག །ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི། །སོ་སོར་དག

པ་འདི་ལྟར་ཏེ། །མ་སྤྲིན་མི་ལེན་སྤྲིན་པའི་ཆར། །ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ཇོར་འཛིན། །ཚིག་རྒྱུབ་མི་བཟེ་བཟོད་པའི་གོས། །འཆིལ་པ་སྙན་ཆ་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གཡེང་དུ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུགས། །ཁྲམས་པས་མགུལ་རྒྱན་མགུལ་དུ་འཆང་། །གནོད་པ་སྤངས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན། །བཞུགས་དང་སྤྱོད་པ་གདུབ་བུ་འཁྲོལ། །བདེ་སྤྲིད་ལས་བརྒྱ་བསམ་གཏན་བསྒོམ། །འཆིང་བ་འགོ་ཕག་སྐྱེད་དུ་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་སོ་སོར་ཡང་དག་པའི་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ལགས་ཏེ། གཞན་གྱིས་མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་ཞིང་སྦྱིན་པ་ཅར་ཆེན་དབབ་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་བཀུར་བའི་བརྡ་རུ་དང་པོ་མགོ་ཡི་རྒྱན་ཐོག་ཁ་བཤད་དོ། །ཞི་བའི་དབུ་རྒྱན་རིགས་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་མོ་དཀུ་པ་མཛུབ་གང་ངམ་ཇི་ལྟར་མཛེར་པས་མཆོད་པའི་ཙ་བ་མུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་འཁོར་མོའི་རྩིབས་ལྔ་བུ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རལ་རྒྱབ་ཏུ་རྩིབས་གསུམ་ལྷག་པའོ། དྲག་པོའི་དབུ་རྒྱན་ཐོད་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དྲག་པོའི་ཤིང་ལ་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་སོར་ལྔ་པའི་ཙོ་རྗེ་རྩེ་ཕྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཙ་བ་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་འཁོར་མོའི་རྩིབས་ལྔ་བུ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གོང་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལ་སྦྱར་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་བྱེད་བཅིངས། ཟུར་ཕུད་ཀྱིན་བརྩེས་ཏེ། ཐོར་ཅོག་ནི་སྐྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོར་བསྡུས་ནས་རལ་པའི་མདུད་པའི་སྐྲ་སྣ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་མཐོན་པོར་བཅིངས་ཏེ་སྐྲ་ཡི་རྣ་མོ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དཔངས་ཚད་ནི་རང་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ལ་ཏོག་ནི་སོར་གསུམ་ཙམ་མཛེས་པར་མཆོད་པའོ། །རལ་པ་ཕྱེད་བཅིངས་ནི་ཕྱེད་གོང་བཤད་པ་ལྟར་

བཅིངས་ཡ་ཏིད་བྱུར་དུ་ཞིལ་བའོ། །བྱུར་ཤུད་ནི་བྱུར་དུ་ཞིལ་བ་དེ་བྱུར་ཤུད་ལྷན་མ་གསུམ་ལ་སོགས་བྱེད་དོ། །ཕྱིན་བརྗེས་པ་ལ་ཡང་སེར་པོ་ཁམ་པ་ནག་པོ་སོགས་ཡིན། བསྐྱབ་པ་པོ་ལ་རལ་པ་མེད་ན་བཅིངས་མའི་ནོར་ཅོག་དར་རས་མཐིལ་ནག་གིས་བྱེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དཔངས་སུ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་འོག་མ་སོར་བདུན་ནི། རང་གི་མགོ་དང་བསྟུན། དེའི་སྟེང་དུ་སོར་གསུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སོར་གཉིས་པ་ཏོག་སོ་སོའི་གསུམ་མམ་སོར་ཕྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆིན། ནོར་ཅོག་འདིར་ཡང་སྤྲུལ་སྐུའི་ནོར་ཅོག་སྨྲས་ལ་ཡོངས་སྐུའི་ནོར་ཅོག་ལེབ་མོ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་ཡིད་རྟོན་མེད་པས་སྨྲས་པར་འཐད་དོ། །བྱུར་ཤུད་ཀུང་དཔའ་བོ་དམའ་མོའི་དབུ་རལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རབ། མིན་ན་ཐགས་ཀྱིས་བརླས་ལ་རང་བྱུན་རྒྱུད་པའི་སྐྲ་ལ་བྱེད་པ་འཕྲིད། ཐ་མ་ནི་སྒྲོང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྲུ་ཡུ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྲ་ལས་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་ཁྲིལ་ཚིག་རྒྱལ་ཀྱི་མཆིན་ཆས་མི་བརྗེ་ཞིང་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་པའི་བརྡ་རུ་འཁྱིལ་པ་སྟན་ཆ་ནི། རྒྱ་གསེར་དངུལ་དང་རུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣན་ཆ་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ཕྱིབས་བརྒྱད་དམ་རྡོ་རྗེ་གྲམ་ཕྱི་རོལ་སུ་ཕྲེད་བྲུམ་པོ་ལ་སྣན་ཤལ་དུ་འགྱུར་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་དང་འོག་ཏུ་པད་བྲུམ་གཉིས་བརྒྱགས་རིམ་གྱིས་གཞོལ་ཞིང་བུ་ག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་གཡེང་དུ་མེད་པར་ལྷའི་བརླས་པ་སོགས་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ལྕགས་སུ་ཕྱུར་པའི་བརྡ་རུ་བརླས་པའི་མཀུལ་རྒྱན་ནི། དབྱུས་བཞུགས་དང་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོལ་མར་བརྩམས་ཤིང་། དེ་ལས་དོ་ཤལ་གྱི་རྩལ་འཆང་བ་རུས་པའི་ཤམ་བུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བརྒྱད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་གཅོད་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་རྩལ་

ཁྲིམས་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའི་བརྡ་རུ་བཞུགས་པ་རྐང་གདུབ་དང་སྒྲོད་པ་ལག་གདུབ་ནི་རུས་པའི་གདུབ་བུ་མཐའ་གཉིས་དབུས་དང་གསུམ་དུ་རུང་བའི་གཞུང་དང་མཐའ་བརྟེན་བྱས་པའི་དབུས་ཀྱི་གཞུང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་དང་། མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་བྱུར་ལ་བུག་པ་ལྔ་ལྔ་བྱས་པ་ལ་སྦྲད་པ་རྡངས་ཏེ་དེ་ལས་བརྒྱུས་པའི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ལྔ་ལྔ་བསྡམ་པའི་སྣོད་ངོས་ལ་ཤམ་བུ་དང་གཡེར་ཁ་རྒྱང་ངེ་རུ་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། དཔུང་རྒྱན་གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྲིད་དུ་རིང་བ། དེ་བས་རྐང་གདུབ་ཐུང་བ། དེ་བས་ལག་གདུབ་ཐུང་བའོ། །གདུབ་བུ་དང་སྐྲ་རག་མཀུལ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་རྣམས་ལ་ཀིང་རུས་དང་མཆོད་ལྷ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བྱེད་པ་སྤངས་ནས། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་མོ་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་པ་དྲུས་མཐའ་བསྐོར་བ་དག་བྱས་ན་འཐད་དོ། །ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་བརྡ་རུ་སྙེད་དུ་འཆིང་བ་ཤར་བུ་ཞེས་སྐྲ་རགས་ནི། དབུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་བུག་པ་བརྒྱད་བྱས་པ་ལས་དྲངས་པའི་སྐྲད་པ་ལ་བརྒྱུས་པའི་འཕྲེང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བསྐོལ་མར་བཟླས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷ་མོའི་ཆ་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྣ་ན་མེད་པའི་ཆས་དྲུག་ཟེར་བ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ལུས་རྒྱན་པ་དྲ་དྲུག ཡང་ན་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་དང་། ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་ཞག་གི་སོར་རིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུས་ཕྱག་པའོ། ཡང་ན་དཔྲལ་བ་དང་མ་ནེ་མཁུར་ཚོས་གཡས་གཡོན་ཤངས་ཀྱི་མགོ་དང་ལྟེ་ལ་ཚོམ་བུ་རེ་རེ་སྤྱི་བོ་ཚོམ་དང་། ཁྲིན་མཚམས་སུ་ཞག་ཆེན་གྱི་སོར་རིས་རྗེ་

གསུམ་པ་དང་། སྙིང་མཚམས་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ཁྲག་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེ་བྱེད་པའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ། དབུ་བརྒྱན་སྙན་ཆ་མགུལ་ཆ་ཕྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་སྒྲ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་སྐེ་རགས་དང་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་རུས་རྒྱན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ་ནི། གསང་མཆོག་ལས། དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དྲུག་ནི། རྒྱན་འདི་ལུས་ལ་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། ལུས་རྒྱན་པ་ཏྲ་ནི། སྙིང་གའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་གཉིས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་ལས། འཁོར་ལོའི་གཞི་གྲུ་བཞི་པའི་ཟུར་བཞི་དྲྭ་ཕྱེད་ཕྲ་ཕུལ་པ་ནས་འཐོན་པའི་སྣད་དུ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས་པ་ཕྲེང་བ་ཕྱག་པ་གཉིས་དང་མཚན་འོག་གཉིས་ནས་བསྐོལ་མར་འོང་བར་བྱས་ཏེ། ཕྲག་པ་རེ་ནས་སྦྲུད་པ་གསུམ་གསུམ་ཐོན་ང་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་གསུམ་བསིལ་ཤུང་ཐུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་ཆས་དྲུག་གོ། །རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་ཟེར་བ་ནི། མིང་གི་རྟེ་ཐག་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། དབུ་རྒྱན་རིགས་ལྔའི་ཛ་ཐོར་བཞུ། །འཁོར་ལོ་གསེན་ལྷ་འོད་དཀར་པོ། །སྙན་ཆ་བདག་ཉིད་རྟེ་ཐག་མེད། །མགུལ་རྒྱན་དཀའ་བ་དོན་གྲུབ་དག །ཕྱག་ཞབས་གདུབ་བུ་ཀུན་སྣང་ལྟབ། །ལུས་རྒྱན་པ་ཏྲ་རང་འབྱུང་ལྔ། །སྐེ་རགས་དགེ་ལྷ་གར་ཕྱག་གོ། །ཅེས་པས་དབུ་རྒྱན་དང་དེའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་སྟེ་གཅིག་སྙན་ཆ་ཡ་ལུང་དང་གཉིས། མགུལ་རྒྱན་འཕྲེང་བ་དང་གསུམ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱན་གདུབ་བུ་དང་བཞི། ལུས་རྒྱན་པ་ཏྲ་དང་ལྔ། སྐྱེད་རྒྱན་སྐ་རགས་དང་དྲུག་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་ཅེས་བཤད་དོ། །རྒྱན་དྲུག་འདི་ལ་རེ་འགའ་ཕྱག་རྒྱ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ཁྲག་ཞག་ཐལ་བ་རྣམས་གཅིག

ཏུ་བསྡོམས་པར་འདོད་ཀྱང་རུས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འགའ་ཞིག་གིས་དབུ་རྒྱན་སྙན་ཆ་མགུལ་རྒྱ་དཔུང་རྒྱན་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་གདུབ་བུ་སྐེ་རགས་དང་དྲུག་ལ་འདོད་ཀྱང་། དཔུང་རྒྱན་དང་གདུབ་བུ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་དགོས་པས་གཅིག་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབུ་རྒྱན་ནི་རིགས་ལྔ་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གསེན་ལྷ་འོད་དཀར། སྙན་རྒྱན་ནི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་མེད། མགུལ་རྒྱན་ནི་དཀའ་བ་དོན་གྲུབ། ད་དུང་རྒྱན་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་གདུབ་བུ་སོར་གདུབ་རྣམས་ནི་ཀུན་སྣང་ཁྱབ་པ། ལུས་རྒྱན་པ་ཏྲ་ནི་གསལ་བ་རང་འབྱུང་། སྐ་རགས་ནི་དགེ་ལྷ་གར་ཕྱུག་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་ཞག་གི་སོར་རིས་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་སོགས་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ཆེན་པོ་རྒྱས་གདབ་པའི་ངོས་ནས་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ། །

ཕྱི་དོན་བརྒྱད་པ་ཁ་ཊྭཾ་ཀའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁ་ཊྭཾ་ཀའི་བྱ་ཚུལ་དང་། ཁ་ཊྭཾ་ཀའི་དག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ཁ་ཊྭཾ་ཀའི་བྱ་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཐབས་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་རང་སྣང་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར། །དངོས་མེད་དངོས་མཚན་བདེ་སྟོང་ཁ་ཊྭཾ་ཀ། །འདས་ཁྲུ་མཐོང་ལྡན་བུམ་པ་རྒྱ་གྲམ་སྟེང་། །སྣོད་སྙིང་སྐམ་པའི་མགོ་ལ་རྩེ་གསུམ་ཏྲ། །ཞེས་པས། ལྷ་པོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཊྭཾ་ཀ་ཡུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཊྭཾ་ཀ་ཡབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟེན་པ་ལ། ཁ་ཊྭཾ་ཀ་འཆང་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་གང་ཡིན་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཁོར་སྣང་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གར་བསྒྱུར་དུ་ཆོག་ཅིང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྒྱུ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཞིང་ལུས་

སེམས་ལ་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐི་ཤུལ་ལམ་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀའི་ཆགས་ཚད་ནི། ཡུ་བ་དཀར་པོ་འདོམ་གང་ཡོད་པའི་མར་སྣེར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་བྱེད་པ། ཡར་སྣེའི་སྙིང་དུ་བུམ་པ་སེར་པོ་སོར་དྲུག་པ། དེའི་སྙིང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེའི་སྙིང་མི་མགོ་རློན་པ་ནག་པོ། རྙིང་པ་དམར་པོ། སྐམ་པ་དཀར་པོ་དང་གསུམ་ལ་སོར་མོ་བཞི་རེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས། །དེའི་སྙིང་དུ་ཡི་ཞུགས་ལས་བྱུང་བའི་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་མཐོ་གང་། གཡས་གཡོན་མཐུབ་གང་ཡོད་པའི་འཕྲིལ་དུ་ཨ་སོང་གསུམ་གསུམ་དྲུག བུམ་པའི་རྩ་བར་"""" བཏགས་པའི་དྲིལ་བུ་དང་སྣ་ཚོགས་དར་གྱི་ཅོད་པན་མཛེས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཁ་ཊྭཱཾ་ཟེར་ཚེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཚབས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་ཡས་མས་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ལས་རྩེ་བྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡུང་དྲུང་ཁ་ཊྭཱཾ་རིན་ཆེན་ཁ་ཊྭཱཾ་པདྨ་ཁ་ཊྭཱཾ་འཁོར་ལོ་སོགས་སོ་སོར་བསྒྲུར་ཞེས་པར་མཛོད། དེ་དག་ནི་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་མཚོན་ཆའི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ཊྭཱཾ་ནི་རྒྱན་ཆ་མེད་པའི་རྩེ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁ་ཊྭཱཾ་འཛིན་ཚད་དེ་ཁྲུ་གང་སྟེ་སོ་སོར་ཉི་ཤུ་བཞི་པ། ཐུང་ཚད་ནི་མཐོ་གང་སྟེ་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤུ་བཞི་འདོམ་གང་གི་ཚད་དེ་ལ་རིམ་གྱི་གཞོལ་བའི་བུམ་ཐོད་རྩེ་གསུམ་རྣམས་རིག་པས་དཔྱོད་ཅིག གཉིས་པ་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀའི་དག་པར་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཊྭཱཾ་ལྷའི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ངོས་ནས། ཁ་ཊྭཱཾ་གྱི་རྩེ་མོ་གསུམ་དུ་གསུམ་གཅོད་པ། ཨ་སོང་དྲུག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། ཐོད་པ་སྐམ་རྙིང་རློན་གསུམ་བོན་ཡོངས་སྦྱལ་གསུམ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རལ་པ་ཐོར་ཅོག་ལ་མཆོད་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ། བུམ་

པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་དར་སྣ་"" ཚོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྒྲས་འགྲོ་བ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་དགྲི་ཞིང་ཉོན་མོངས་མ་སྤྱངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། ཡུ་བ་ལུས་ཚད་ཡོད་པ་ནི་རང་དང་མཉམ་པའི་ལྷ་ལ་སྦྱོར་ནས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་རྩལ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡུ་བ་མར་སྣེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ཕྱེད་ཀྱིས་མཚན་པ་ནི་འཁོར་བ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་བཏང་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་དོན་དགུ་པ་ཕུར་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། ཕུར་པའི་རྒྱ། ཕུར་པའི་ཆགས་ཚད། ཕུར་པ་འཆང་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱ་ནི། ཕུར་པའི་རྒྱུད་ལས། ཞི་བ་ལ་དུང་ཤེལ་རྒྱ་ཤུག་དཀར་པོ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་གསེར་རམ་ར་གན་སྤག་པ་ཤིང་། དབང་ལ་ཟངས་སམ་སེང་ལྡེང་ཙན་དན་དམར། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུགས་ཚེར་ནག་སྐྱེ་ཚེར་དུག ཅེས་པས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞི་བའི་ཕུར་པ་ནི། དུང་དམ་ཤེལ་ལམ་འཁར་བའམ་རྒྱ་ཤུག་དཀར་པོ་ལས་བྱས་པ། རྒྱས་པ་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཕུར་པ་ནི། གསེར་རམ་ར་གན་ནམ་སྤག་པའི་ཤིང་ལ་བྱས་པ། དབང་སྡུད་མོད་དུ་སྡུང་བའི་ཕུར་པ་ནི་ཟངས་སམ་སེང་ལྡེང་ཙན་དན་དམར་པོ་ལས་བྱས་པ། དྲག་པོ་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་ཕུར་པ་ནི། ཁྲི་ལྕགས་སམ་གནམ་ལྕགས་ཞེས་ཐོགས་ལགས་སམ་ཚེར་ནག་གམ་སྐྱེར་ཚེར་རམ་དུག་ཤིང་ངམ་ཤེལ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་སྟེ་རུང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ཕུར་པའི་ཆགས་ཚད་ནི། ཕུར་པའི་འབྲེལ་རྒྱུད་ལས། བསྙེན་བསྒྲུབ་ལས་ཀྱི་ཕུར་པ་ནི། །རིང་ཚད་ཁྲུ་ནས་སོར་བཞི་ཡི། །ཚེ་ཐུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། །དབལ་སོའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཏེ་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

བསྙེན་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཕུར་པའི་ཆགས་ཚད་སོ་སོར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། ཕོ་བོ་ནི་བསྙེན་བསྒྲུབ་གཉིས་ལ་སོ་སོའི་ཕྱིན་ལས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་གཅིག་ལ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་ཚད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་འདོད་དེ། དང་པོ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྟེན་ཕུར་དེ་སོར་མོ་བཞི་པ་ནས་ཟླ་གང་གི་བར་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། བརྟེད་ལ་ཕྱིན་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་གང་པ་ཞིག་བྱེད་ན་ཟླ་གང་དེ་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་ཕུར་པའི་སྐད་དཀྱིལ་ནས་གཞལ་བའི་དཔལ་སོ་ལ་སོར་མོ་བཅུ། ཆུ་སྲིན་ལ་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་ཕྱེས། རྒྱ་མདུད་གོང་འོག་གཉིས་ལ་སོར་མོ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གསུམ་གཞོག་ལ་སོར་མོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་པའི་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཕྲེན་སྟོམ་པའི་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་སོགས། དེའི་སྟེང་དུ་ཏོག་ལ་སོར་མོ་གསུམ་འཕེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལས་ཕུར་པའི་ཆགས་ཚད་དཔལ་སོས་གཞལ། ཞེས་པས་ཕུར་པའི་དཔལ་སོའི་སྟོད་ཀྱི་ཞེང་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚ་གཅིག་དང་སྨེད་དེ་ཐུར་ནས་གཞལ་བའི་དཔངས་སུ་ཡོང་བའོ། ལས་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་པ་ནི་དྲག་པ་དང་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔལ་སོའི་སྟོད་ཞེང་གི་ཚ་དེ་འདྲ་གཉིས་དང་སྨེད་སྲིད་དུ་འོང་བར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་ཆུ་སྲིན་མན་ཆད་སྨེད་དུ་བརྩི་ཞིང་ཏོག་གི་འཕེལ་ཕྲུགས་སོགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཕུར་པ་སོར་མོ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དེའི་འདྲེས་སུ་ཆགས་ཚད་བགོ་ལ་མཉེར་བ་དགོས་ཏེ། གཏེར་རྫོགས་ལས། རང་འབྱུང་སྤྲུལ་པའི་དཔལ་ཕུར་འདི། །ཏོག་ནི་ཕྱུགས་ཉིད་ཞི་བ་ལ། །བཅུ་སུམ་གཞོག་ཆེ་བསོད་[ནམས་]དབང་ཐང་རྒྱས། །རྒྱ་མདུད་གོང་འོག་ཆགས་པ་དབང་། །ཆུ་སྲིན་དཔལ་མོ་ཐབ་ཏུ་འཁོལ། །ཟུར་གསུམ་དྲག་པོས་གང་ཡང་སྒྲོལ། །ཞེས་གསུངས་

པས་སོ། །གསུམ་པ་ཕུར་པའི་འཆང་ཚུལ་ནི། གསང་ཕུར་ལས། གཟི་བརྗིད་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཕུར་པ་འདི། །རིན་ཆེན་དབྱུ་ཏོག་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྫུམ། །རྒྱ་མདུད་གོང་འོག་ཡེ་སྲོང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཤིང་སེང་སྒྲོས་ཐལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་ཐུགས། །ཆུ་སྲིན་ཞག་གདོང་སྤྱལ་ནག་ཆུང་འཕྱང་སྤྱལ། །སྐྱིད་དམ་ཟུར་གསུམ་ཕུར་པའི་དཔལ་དང་ལྡན། །བཞུགས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་དང་གི་འདུ། །ཕུར་བས་སྟོང་ཁམས་སྲིད་གསུམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དྲིལ་བས་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དབང་དུ་བསྡུད། །འདེབས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་ནས་སྐེམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཕུར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་འཆང་། ལས་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲལ་ཕུར་ནི་ཕྱགས་འཆང་རང་གི་སྙིད་ལ་འཆང་ཞིང་ནམ་དགོས་ཀྱི་དུས་སུ་མཆོན་དུ་ཁྱུང་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འདྲུག་པའི་ངོས་ནས་ཕུར་པ་གདབ་སྟེ་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའོ། །རྣམ་ཤེས་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་བསྐྱིམ་པས་དག་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་དོན་བཅུ་པ་བོད་ཞལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། མི་ལ་བརྟགས་པ། ནོར་ལ་བརྟགས་པ། དུམ་བུ་ལ་བརྟགས་པ། ཁ་དོག་ལ་བརྟགས་པ། དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པ། སྟོན་ཤེད་ལ་བརྟགས་པ། བུ་གུ་ལ་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་མི་ལ་བརྟགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མིའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བདུན་པ་དང་། གདུང་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྟོགས་ལྡན་བཟང་པོའི་དབུ་བོད་ནི་མཆོག་གི་བོད་པའོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཕོ་མོའི་བོད་པ་ནི། གསོན་གྱི་དུས་སུ་མིག་བཀྲག་ཞན་པ་དང་། མིག་འོད་མདངས་ཆེ་བ་དང་།

མཆེ་བ་རྗེ་ཞིང་རྣ་བ་ཆེ་བ། དེ་ལ་ཐོད་པ་འཁྱིགས་མིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོད་དོ།
ལྡན་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སོ་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། ཀན་ལ་སོ་ཡོད་པའི་རིགས་
དང་མི་ཚེ་དབུལ་བ་རྣམས་ལ་ནོར་ཐོད་ཡོད། སྣ་སྙིད་ཉག་ཅིང་སྣ་རྟོག་ཆེ་བ་
དེ་ལ་ཕྲུང་མཆུ་བཟང་བ་དེ་འོངས། དཔལ་རྒྱུར་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་གླང་ཆེན་མཆེ་
བ་དེ་ཡོད། དབང་པོ་རྗེ་ཞིང་སྐད་བདེ་བའི་རིགས་ལ་ཚང་ཕྱུག་ཡོད། སྤྱི་
བོ་འབུར་བ་དེ་ལ་འདོད་འཛོམ་བ་ཡི་ཏྲ་རྗེས་གསལ་བ་དེ་ཡོད། སྨྲ་རྒྱུབ་པ་དེ་ལ་
མར་དཀར་མཐིབ་རྗེས་གསལ་བ་དེ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རོ་ལ་བརྟགས་པ་ནི།
རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཀྱི་གཟེར་བུའི་རྒྱུད་ལས། ས་གཞི་ལེགས་མཉམ་ཡུལ་དང་ནི།
ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་གསོང་དག་ཏུ། །ཐུགས་པའི་བསྒྲུབ་པ་བྱའོ་དེར། །རོ་
དེ་འགྲེལ་བ་ལ་ནི་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་རོ་སྤྱི་བོར་
བསྟན་པ་དུས་བུ་གཅིག་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་བསྟན་པ་ལ་དུས་བུ་
གསུམ་པ་གཡས་གཡོན་བསྟན་པ་ལ་དུས་བུ་གཉིས་པའམ་བཞི་པ། ལྷག་པ་
བསྟན་པ་ལ་ཐོད་ངན་དུས་བུ་དྲུག་པའམ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་སོགས་ཡོང་
བས་སྤང་བར་བྱ། མདུན་བསྟན་ཀྱང་ཡས་མར་གྱི་སྡུན་སོ་མ་ཚང་ན་ཕུང་ཐོད་
དང་བརླག་ཐོད་ཡོང་བས་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ཐག་ཏུ་རུང་བ་དེ་སྐྱེ་ནས་
བཅད་དེ་ས་ལ་སྦྲང་པོར་བཞག་ནས་དོན་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
ཐོད་པ་དེ་འཆང་རུང་ངམ་མི་རུང་སྒྲ་བརྟགས་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དམོད་པར་ལ་ཆོས་
སྐོར་དུ་བསྐོར་ལ་ལན་གསུམ་བརྟགས། རང་ལ་མདུན་བསྟན་ན་བཟང་ལ་
རྒྱབ་བསྟན་ན་ངན་པས། བཟང་རྟགས་གཉིས་དང་ངན་རྟགས་གཅིག་ལ་
བཟང་བར་བཤད། ངན་རྟགས་མང་ལ་བཟང་རྟགས་ཉུང་ན་སྤང་བར་བྱའོ།
གསུམ་པ་དུས་བུ་ལ་བརྟགས་པ་ནི། ཐིག་ཏུ་རུང་བའི་ཐོད་པ་དེ་ལ་དཔལ་

བའི་སྨིན་མཚམས་ནས་ཆ་ལྡན་གཡས་གཡོན་དང་། ལྷག་པའི་བདུད་མགོའི་
དཀྱིལ་དུ་ཐིག་དམར་པོ་སྟེ། མ་ཉམས་པ་བྲེག་ཅིང་ཕྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་
བརྟགས་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། དུས་བུ་གཅིག་པ་ཐོན་ལ་དབང་། །
གཉིས་པ་ནོར་དང་གསུམ་པ་ཟས། །ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆ་བཞི་པ། །ལྔ་
པ་ལ་ནི་ཞི་དང་རྒྱས། །དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་སུ་སྟེ། །ནོར་བུ་དེ་ནི་
སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་པས། རྒྱ་སྒྲུབ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་མངོན་པར་ཉེལ་གྱི་
སྐོང་ང་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་རི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཆོག་གོ། །གཞན་
ཡང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་སྒྲུབ་ཆད་མ་ཆད་ལ་དུས་བུ་
བརྟགས་ཏེ། ན་ལྡན་དང་ན་ལྷག་ལྡན་ན་མི་བཙོའོ། །ཐོད་རབས་ལས།
རྒྱ་སྒྲུབ་ཕྱི་ནང་འབྲེལ་བའི་བར། །རྟ་རྫ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་ཅིང་། །ཤུང་
དཀར་ཙམ་དུ་མ་འབྲལ་ན། །དེ་དག་དུས་བུར་རྩི་བར་བྱ། །ཞེས་པས།
དུས་བུ་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆ་བཞི་པ་ཟེར་བ་ནི།
ནལ་བུའི་ཐོད་པ་སྟེ། ཐོད་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་སོགས་ལྟའི་ཐད་ནས་དཔྱལ་བའི་
གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱིས། ནལ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདི་ལྟར་མི་འབྱུང་ངོ་། །
གཏོར་སྒྲོད་དུས་སུ་དབུས་སུ་མ་ཤིང་གི་ཐོད་པ་ཟེར་བ་ནི་ནལ་ཐོད་དུ་གཏོར་མ།
དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སུ་ཕོ་ཐོད་མཚན་ལྡན་དུ་སྨན་ཕུད། གཡོན་དུ་མོ་ཐོད་
མཚན་ལྡན་དུ་རཀྟ་བཤམ་མོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་བུད་མེད་སྐྱེ་བ་དམན་པའི་
ཕྱིར་ན་ཐོད་པ་མཚན་མེད། ཅེས་པས། བུད་མེད་ལ་ཐར་ལམ་མེད།
ཚང་ཕྱུག་མེད་ཟེར་བ་ནི་ཡིད་བརྟེན་མེད་དེ། ལུང་གསར་རྙིང་མང་པོ་ནས།
བུད་མེད་མཚན་ལྡན་གྱི་ཐོད་པ་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་འོད་ལྡན་ཞལ་བུ་རུ། །
ཞེས་དང་། ཀླུ་མཆོག་རོ་རྫོང་ཐོད་རྫོང་རྣམས་སུ་མཚན་ལྡན་གྱི་ཐོད་པ་ལ་

རྩོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །བོད་པ་དུམ་བུ་དྲུག་བདུན་བརྒྱད་རྣམས་ནི་གཤིན་རྗེ་ཞལ་ཐོད་དང་ངན་སྔགས་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་མི་དགོས་པའི་ཐོད་པ་སྐྱེ་ཐང་ལྷང་གྱིས་ཤེག བཞི་པ་ཁ་དོག་ལ་བརྟགས་པ་ནི། ལྷ་མོ་སྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་རིགས་བྲམ་ཟེ་རྗེའུ་རིགས་དང་། །དམངས་རིགས་གདོལ་རིགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོད་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་རྒྱལ་རིགས་དང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་མཆོག་གཉིས། སེར་པོ་དམར་སེར་ནི་རྗེ་རིགས་ཏེ་འབྲིང་། ལྗང་གུ་ནི་དམངས་རིགས་དང་སྔོ་སྐྱ་ཐལ་མདོག་ནི་གདོལ་པའི་རིགས་ཏེ་ཐང་བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལས། ཞི་བ་དཀར་ལ་སྲུམ་པ་དང་། །རྒྱས་པ་སེར་ལ་གྲུ་བཞི་སྟེ། །དབང་ནི་སྨུག་ལ་པད་མ་རྒྱས། །དྲག་པོ་སྔོ་ལ་ཟུར་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་པས་ཐོད་པ་སྲུམ་པོས་ཞི་བའི་ལས་སྒྲུབ་སྟེ་དཀར་དང་འབྲེལ་ན་བཟང་། གྲུ་བཞིས་རྒྱས་པའི་ལས་སྒྲུབ་སྟེ་སེར་བ་དང་འབྲེལ་ན་བཟང་། པད་འདབ་འདྲའམ་སྒོ་དང་གཤག་པ་འདྲ་ན་དབང་སྒྲུབ་སྟེ། སྨུག་པོ་དང་འབྲེལ་ན་བཟང་། ཟུར་གསུམ་དབྱིབས་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་ནི་དྲག་པོའི་ཕྲིན་ལས་འགྲུབ་སྟེ་སྔོ་བ་དང་འབྲེལ་ན་བཟང་། །དྲུག་པ་སྟོན་ཤིང་ལ་བརྟགས་པ་ནི། འབྱུང་རྩིང་ལས། དབུས་ཀྱི་གནས་སུ་གསོང་བུ་བཞི། །འདོད་འཇོའི་བ་ནི་བལྟ་བར་བྱ། །མདུན་ཕྱོགས་སུ་ནི་གསོང་བུ་གཉིས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བཤད། །ཅེས་པས་དབུས་ཀྱི་གསོང་བུ་གཉིས་ནི་མདུན་གྱི་གསོང་བུ་གཉིས། ཕྱིར་ཤིང་ལོ་ན་ལྔན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ནས་རྩེ་མོ་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚང་བུག་གི་ནང་དུ་འཐོན་པར་འདྲ་བ་ནི་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལོ་ཐམས་ཅད་མདུན་ཕྱོགས་

སུ་འཕྲིལ་ན་བཟང་། ཤིང་ལོ་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྡོང་པོ་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ་ཡལ་ག་མེད་པ་རྣམས་སྡུང་ཞིང་། ལོ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་རང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་དུ་བླང་ངོ་། སྡོང་ཤིང་ཟ་བ་ཚང་བུག་ནས་བྱུང་ཞིང་ཁ་དྲང་ལ་བསྐུས་པ་ནི་ནོར་བོད་འཆུག་མེད་ཡིན་ཞིང་མཐའ་ཐོད་དང་མ་འབྲེལ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁ་ཕོར་སྤྱང་བཅུད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་ལས་གྲུབ་བོ། །ལྷག་པའི་མདུད་མགོ་ནས་ཚང་བུག་བར་དུ་ཁུང་བུ་ཟབ་པའི་རི་མོ་ནང་ལ་ཐལ་མར་འདུག་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟ་ཕུང་སྐྱེ་བཟང་། ནང་གི་གདོང་དེ་ལ་སྦྲང་མཆུའམ་སོག་སྨ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་མཛུབ་མོ་ལ་བཀལ་ནས་འཕྱང་ཐུབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྲོག་ཤིང་ཡིན་ཏེ་ངན་པ་དགུ་ཐུབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །ངན་པ་དགུ་ནི་ཐོད་པ་གླིང་དགུ་སྤྱི་ཡུགས་འོག་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སོག་སྟོས་ཐུབ་པར་འདོད་དོ། །ཕྲེང་མཆུའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐད་ཀར་སོར་བཞི་རེ་གཅལ་བའི་སར་ཕྲང་བོའི་མཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རུ་ཡོད་ཏན་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱག་ཅེས་བཤད་དེ་ཕ་རོལ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐོད་ཞལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཐོད་པའི་ན་ལྔན་གཡས་གཡོན་ཐད་ཀར་དང་། མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་རེ་རེ་ལའང་གཡས་གཡོན་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་ཞིག་ལེ་གླིང་དགུར་ཕྱེས་ལ། དབུས་ལྟ་མ་སློབ་དཔོན་དང་ཟས་ནོར་གྱིས། མདུན་རང་ས། རྒྱབ་དགྲ་ས། གཡས་བུ་དང་ཚ་བོའི་ས། གཡོན་པ་མེས་ས། གཡས་མདུན་ཚེ་འདས་ས། གཡོན་མདུན་སྐྱེ་འབྲེལ་གྱི་ས། གཡས་རྒྱབ་གཉེན་མའི་ས། གཡོན་རྒྱབ་ཡོན་བདག་ས་དང་དགུ་ལ། ཕྱིན་ཁུང་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་རུ་བྲེལ་པ་དང་། སྨྲལ་རེས་དང་ཐུ་རྗེས་ཕྱི་རྗེས་ལྷགས་ཤུ་ལྟ་བུ་དགུ་ས་ཚེ་འདས་ཀྱི་ས་ཡོད་ན་བཟང་ཞིང་། །དེ་མིན་གར་ཡོད་པ་དེ་

ལངན་པ་ཤེས་སོ། །རང་སར་སོག་བཟང་འོས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཁུང་དེ་ཤིང་སྲོའི་འབྲུའི་ཚུལ་བྱུང་ན་བཟང་། རང་ས་ཞིག་ལེ་ལྷུམ་པོ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བུའི་རི་མོ་འདུག་ན་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། རི་མོ་སྨུག་པོ་ལྷུམ་ལ་འཁྱིལ་བ་འདུག་ན་ཞག་གི་རྒྱ་མིག་དང་། སོག་ལྟའི་ནང་དུ་རི་མོ་དཀར་པོ་ཕྲ་བུར་དོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚེ་ལམ་ཡིན་པས་བཟང་། དེ་ཡང་ས་ལ་མཉམ་པར་ཐོད་པ་བསྐྱང་ལ་བཞག་པས་རང་ཕྱོགས་མཐོ་ན་ཐོད་པ་ཐེག་ཤེས་པ་ཡིན། རང་ས་ཡངས་ཤིང་འཁྱུག་ལ་དགྲ་ས་དོག་ལ་སྐྱབ་པ་བཟང་། དེ་གཉིས་གོ་ལོག་ན་ངན། ཆ་མཉམ་པ་འབྲིང་དུ་ཤེས་ལ། འདོད་འཇོ་བའི་རྟེན་བཟང་ན་ཟས་ནོར་འཕེལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཏུ་རྟེས་འདུག་ན་ལྷ་ངན་འོང་། ཡོ་བར་འདུག་ན་ཡིད་མི་བདེ། ཤིང་ལོ་ཁྱིར་ལོག་ན་ཟས་ནོར་འཛད། དགྲ་མཆུ་ནོ་ན་དགྲ་ངོ་ཆེ་བའི་རྟགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚེ་པོ་བྲང་རིང་ཕྲང་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ནི། རང་ས་ནས་བརྩིས་དགྲ་སའི་བར། ཆོས་སྐོར་གཙལ་བའི་སོར་རེའི་འོག ཞི་སོ་ལྷ་ལྷར་བརྩིས་པ་ཡིས། རང་སར་འདས་དང་མཐོང་བའི་བར་དུ་བརྟགས་པ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ས་ནས་དགྲ་སའི་བར་དུ་འཕེལ་སོར་གཙལ་བའི་སོར་མོ་རེ་རེའི་གཙལ་ཐོག་ཏུ་ཞི་ལོ་ལྷ་ལྷར་བརྩི་བའི་ལོ་བརྒྱའི་བར་གྱིས་བཟང་ངན་བརྟག་པར་ཤེས་སོ། །

བདུན་པ་བྱུ་ག་ལ་བརྟགས་པ་ནི། ཞུགས་རྒྱུད་ལས། བྱ་ག་གཅིག་པ་རྒྱལ་རིགས་ལ། བྱ་ག་གཉིས་པ་བྲམ་ཟེར་སྒྱུར། །རྗེའུ་རིགས་ཞེས་བྱ་བྱ་ག་གསུམ། དམངས་རིགས་དག་ནི་བྱ་ག་བཞི། །བྱ་ག་མང་བའམ་བྱ་ག་མེད་པ་མཁས་པས་སྤྱངས་པར་བྱ། ཞེས་པས། ཚང་བྱུག་གཅིག་ནི་བཟང་བ་སྟེ། ཡང་ཚད་ཐོ་ཟག་པ། ངོག་ན་རྒྱ་བོན་པར་ཤེས་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་བྲམ

ཟེ་དེ་འབྲིང་ལ། གསུམ་པ་རྗེའུ་རིགས་ཏེ་ཐ་མའོ། །བཞི་པ་དང་མང་པོ་ནི་དམངས་རིགས་གདོལ་རིགས་ཡིན་པས་སྤངས་པར་རིགས་སོ། །ཚང་བྱུག་མེད་པ་ནི་ལྷུགས་ཐོད་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་བཟང་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྫ་ཡི་ཁ་བསྒྲ་ཕྱོགས་དུམ་བུ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སྡོན་ཤིང་བྱ་ག་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་བཤད་ལྟར་ཚང་ཞིང་། དེའི་བརྙོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་པ་ནི་རབ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་འབྲིང་། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་སྤངས་བྱར་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོད་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་བྲེག་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་པ་ལག་ཏུ་ཚུད་ན་བཟང་ངན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པས་གསལ་ལོ། །རྒྱ་སྐྱབ་བསྐོལ་ཆེ་བ་མོ་ཐོད། བསྐོལ་ཆུང་བ་དང་རྣ་ལྡན་སྐྱབ་པ་སོ་ཐོད། རྒྱ་སྐྱབ་དལ་པ་དབྱར་ཤི་བའི་ཐོད་པ། རྒྱ་སྐྱབ་ཐེ་བ་ནི་དགུ་ལ་ཤི་བའི་ཐོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱུ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀ། འགགས་པ་མེད་པས་ཕྱ། སྐྱེ་འགག་གཉིས་སུ་མེད་པས་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་རྩལ་བཞིན་དུ་འཆང་བའི་ཤན་ཡོན་ནི། མཁའ་འགྲོ་གསང་རྒྱུད་ལས། མཚན་ཉིད་མ་ལུས་རྫོགས་པ་ནི། །ཐོད་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །བཅང་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིང་ཕྱུ་ཡུག་དང་། འགམ་འཚོངས་བརྙས་ཐབས་རྣམས་སྤངས་དགོས་པ་ལགས་སོ། །

སྤྱི་དོན་བཅུ་གཅིག་རྐང་གླིང་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྐང་གླིང་གི་རྒྱུ། རྐང་གླིང་གི་བྱ་ཚུལ། རྐང་གླིང་ཅི་ལྟར་འབུད་པའོ། །དང་པོ་རྐང་གླིང་གི་རྒྱུ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྩ་རྒྱུད་ལས། མཁའ་འགྲོ་འབོད་བརྡ་དུང་ཆེན་ཡི་རྐང་གླིང་། །ཞེས་པས། མཁའ་འགྲོ་འབོད་པའི་སྐད་ནི་དཔའ་བོ་

གཡུལ་དུ་ཤི་བའི་གྲི་ཀྲང་གི་གླིང་བུ་དང་། དཔའ་བོ་འབོད་པ་བུ་མོ་དར་མའི་གྲི་ཀྲང་ཡིན་ལ། གཅོད་སྒྲུབ་ལས་ལར་ཐ་རྐོད་ཀྱི་གླིང་བུ་ཡང་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཀྲང་གླིང་གི་བྱ་རྩལ་ནི། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་རོ་ཆར་སྦྱིན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བརྟགས་ཏེ། རོ་སྨམས་གསལ་བའི་མི་སོང་ལས། ཤར་སྐྱ་ཚེ་རིང་། བྱང་སྐྱ་མཐུན་རྩལ་ཆེ། ནུབ་སྐྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ལྷོ་སྐྱ་གཤིན་ཁ་ཐེ། ཞེས་གསུངས་པས། ནུབ་སྐྱ་བ་སྤྱངས་ལ་ཤར་བྱང་སྟོ་གསུམ་ལ་སྐྱས་པའི་རོ་དེ་ལ། གཞི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོས་ནས། ཐབས་ནི་ལམ་ཟམ་མོའི་འཕོ་བ་དང་། ཕྱུས་སྦྱིན་བྱ་ལ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐོད་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་ཅིང་བརླ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤའ་བར་བྱ་སྟེ་རུས་པ་ཚངས་ལ་མ་ཉམས་པར་བླངས་ཏེ། གཟུགས་དབྱིབས་ཟུར་གསུམ་དང་ཞེང་སོ་དང་གཡས་གཡོན་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡ་ཡོ་ཀུག་ཀྱོག་མང་བ་སྤངས་ལ། ཆུམ་པོ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་འགྲུག་པ་མགོ་འདུག་གི་ཐུག་པ་ནས་གནམ་ཐུང་ཟད་མཐོང་པ་དག་བཟང་བར་ལགས། དེ་དང་པོ་ཕྱི་མ་ནང་སྨ་བ་ཙམ་དུ་སྤྲངས་ལ་ཀྲང་རྣམས་ཕྱི་རུ་ཐོན་པའི་ཐབས་བྱ། དེ་ནས་ཆུ་རུ་བཙོས་ལ་རྩོ་ངར་ལྡན་པའི་གྲི་ཡིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བཅད་གཞོན་བྱ་སྟེ། ཡར་སྟེའི་རུས་ལྷག་མཚམས་ནས་བཅད་ཅིང་བཞོག་ལ་མགོར་པད་སྤྲངས་ཁ་ཕྱིར་གཡེར་བའི་རྩ་བར་སྣ་རགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུན་པ། སྐྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རྩེ་བ་ཡང་ཤུང་ཐུག་པ། མར་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་གསང་གཅོད་ལས། ལྷ་བ་མ་ལ་མཁའ་འགྲོ་འདུ། །ཟངས་ཁ་མ་ལ་དམ་ཅན་འདུ། །རྣ་ཁ་མ་ལ་དྲི་ཟ་འདུ། ཞེས་པས། ལྷ་བ་ཆེ་ཆུང་ལེགས་པར་གཅོད་ཅིང་རྒྱུས་སྦྱིན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་སེག་ལ་སོགས་ལ་གྱེན་དུ་ཚོན་རི་གཅལ་བའི་མིག་གཉིས་ཕྱུག བར་གྱི་ཕྲ་སར་

སོར་ཕྱེད་ཡོད་པར་བྱ་ལ་ཞིང་ལྤགས་ཀྱིས་ཕྲུད་གང་བར་དུ་གཡོགས་ནས་དམར་པོ་བྱ། མཚམས་དང་ཟད་ཀར་སྤྲི་སྦོན་གྱིས་བརྒྱན། རྩེ་སྙེད་མཐའ་གསུམ་དུ་ཤྲི་རྒྱས་ཀྱིས་དམ་པར་བརྒྱམས། ཡང་ཞུང་ལ་རྒྱན་བུ་གཉེན་མོའི་རྒྱབ་ཞུང་བྱའོ། །ཟངས་ཁ་མ་ནི་རྒྱ་སྲིན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཅོས་ཏེ་གཞན་རྣམས་གོང་དང་འདྲའོ། །རྣ་ཁ་མ་ནི་ནལ་འབྱོར་ཐུ་ཆས་སྦ་བདུན་ལས། མི་རྐོད་དར་མའི་ཀྱི་ཀྲང་ལ་ཐུ་རྐོད་དར་མའི་རུས་པས་དགྲིས། གཡག་རྐོད་དར་མའི་སྦོད་རུ་བསྐོར། འབྲུག་དང་རྒྱ་སྲིན་གཟུགས་སུ་གཏོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དར་མ་གྲིས་བཤད་པའི་ཀྲང་རུང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དེ་ཐ་རྐོད་ཀྱི་རུས་པས་དགྲིས་ཤིང་། གཡག་རོག་པོའམ་གླང་རོག་པོ་ཤ་མ་བཅད་པའི་རུ་ཅོལ་འབྲུག་དང་རྒྱ་སྲིན་གྱི་གཟུགས་སུ་གཏོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཀྲང་གླིང་དེ་ལྟར་འབུད་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་གསང་གཅོད་ལས། ཕྱིན་རླབས་ཆར་འབེབས་མ། གཏད་པ་མདའ་གཞུ་མ། ཕྱིན་ཆེན་གཡང་འབེབས་མ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མ། ཞེས་དང་། ཡང་ཕྱིན་རླབས་ཆར་འབེབས་མ་དེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཚོགས་མངོན་སྤྱན་དྲངས། ཞེས་པས། ཕྱི་མཚམས། སྤྱན་འདྲེན། ལུས་སྦྱིན། གསོལ་འདེབས། ཞི་བའི་སྒྲ་སོད་དོད། བསང་མཆོད་མགོ། བཀའ་འདོང་དབུ་རྣམས་ལ། ཕྱིན་རླབས་ཆར་འབེབས་མའོ།

ཡང་དད་པ་མདའ་གཞུ་མ་དེས་ནི། སྒྲག་སྔ་བའི་ཉམས་སོད་དབང་དུ་སྡུད། ཅེས་པས། ནང་མཚམས། གསང་མཚམས། གཅོད་ཀྱི་དབང་སྐུར་ཟིལ་གནོན། དྲག་པོའི་སྒྲ་སོད་དོད། བསྒྲག་པ། བསྒྲལ་པ། བཀའ་འདོང་། མཐའི་གཏོར་འབྱུལ་རྣམས་ལ་གཏད་པ་མདའ་གཞུ་མའོ། །

ཡང་ཕྱིན་ཆེན་དབྱིངས་ནས་འབེབ་པ་ཡིས། །བདག་ལུས་བདག་མེད་

སྒྲིན་པ་བཀྲ། །ཞེས་པས། བསྐང་བ། མཆོད་འབུལ་རིགས། ལུས་མཆོད་སྦྱིན། བསང་གི་གཏོར་འབུལ། ཚོགས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། བཀའ་འོང་སྐྱ་དོད་ནམས་ལ་ཕྱིན་ཆེན་དབྱིངས་འབེབས་མ། ཡང་དག་འགེགས་དབུང་ཚོགས་བཅོམ་པ་ལས། །དགྲ་དང་བགེགས་ལ་དམོད་མདའ་བསྟན། །ཞེས་པས། འཁྲུགས་པ་ལྷ་དབྱེ་བསད་པ་དམོག་བཅོལ་ནམས་ལ། དགྲ་བགེགས་དཔུང་བཅོམ་མཛོ། །དེ་ལྟར་གྱི་འབྲུད་ཐབས་བཞི་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མ་དང་། དགྲ་བགེགས་དཔུང་བཅོམ་མ་གཉིས་ནི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སོ་སོར་ཞལ་ཤེས་དང་དཔེ་རིས་ལ་གཟིགས་པར་མཛོད་ཅིག

(མོག་གྲངས་254ཡི་དཔེ་རིས་དང་པོར་གཟིགས་)

སྨྲི་དོན་བཅུ་གཉིས་པ་དཀར་ལྷུགས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ཞི་བ་རྒྱས་པ་དབང་དྲག་པོ་རྒྱན་ནོ།

དང་པོ་ཞི་བའི་དཀར་ལྷུགས་ནི་གསང་ཐུགས་སྒྲིའི་རྒྱུད་ལས། ཞི་བའི་དཀར་ལྷུགས་དཀར་ལ་རྒྱུམ་པ་སྟེ། ཆགས་གང་ཚད་ལྡན་གཡུང་དྲུང་རབས་བསྐོར། །ཞེས་པས། དཀར་གཟར་ལྷུགས་གཟར་གཉིས་ཀའི་ཚད་ནི། ཆགས་གང་སྐྱམ་པོ་ཐུས་ཏེ། ལྷུགས་གཟར་ནང་དུ་སྐྱམ་པོ་གཉིས་རིམ་དང་ཡ་མ་བཀོད་ཅིང་ཁ་ལ་གཡུང་དྲུང་རབས་ཕྱིར་སོར་གཅིག་འཕེལ་བའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ཕྱེད་ཀྱི་དཔུས་ནུ་སྲུ་གུར་དོད་པར་བྱས་ཏེ། ཡུ་བའི་ཕྲད་པར་མར་རྡོ་ལ་རྒྱ་སྲིན་གྱི་ཁ་དང་སྐྱེད་པར་རྒྱ་མདུད་ཡར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ཕྱེད་ཀྱིས་མཚན་ཞིང་། རིང་ཐུང་གི་ཕྲད་པར་ནི་སྦྲིན་བསྲེགས་ཀྱི་མེ་ཡིས་རང་གི་ཆས་ཁོལ་སོགས་ལ་མ་གནོད་ཀྱི། དགོས་པས་དབེན་ཕྱིར་འདོམ་གང་ཙམ་བྱེད་ན་བདེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་དཀར་ལྷུགས་ནི། ལུང་ལས། རྒྱས་པའི་དཀར་ལྷུགས་སེར་ལ་གྲུ་བཞི་སྟེ། །ཆགས་གང་ཚད་ལྡན་རྡོ་རྗེ་རབས་བསྐོར། །ཞེས་པས། དཀར་ལྷུགས་ཆགས་ཚད་ནི་གོང་དང་འདྲ་བ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་སྟེ་ལྷུགས་གཟར་ནང་དུ་རིམ་གཉིས་བྱེད་པ་ཁ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ཕྱིར་འཕེལ་ལུགས་གོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དབང་གི་དཀར་ལྷུགས་ནི། ལུང་ལས། དབང་གི་དཀར་ལྷུགས་དམར་ལ་ཟླ་གམ་སྟེ། ཆགས་གང་ཚད་ལྡན་པད་མའི་ར་བས་བསྐོར། ཆགས་ཚད་དེ་ནི་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་དབྱིབས་ཟླ་གམ་ལ་ལྷུགས་གཟར་རིམ་གཉིས་པདྨས་བསྐོར་པ་སོགས་གོང་དང་འདྲའོ། །

བཞི་པ་དྲག་པོའི་དཀར་ལྷུགས་ནི། ལུང་ལས། དྲག་པོའི་དཀར་ལྷུགས་ནག་ལ་ཟུར་གསུམ་སྟེ། །ཆགས་འཁོར་ཚད་ལྡན་ཐོད་པ་ར་བས་བསྐོར། ཞེས་པས། ཆགས་ཚད་གོང་བཞིན་དབྱིབས་ཟླ་གམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ། ལྷུགས་གཟར་རིམ་གཉིས་ཐོད་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་བ་སོགས་ཤེས་སོ། །

ལྔ་པ་སྤྱི་རྒྱུག་རྒྱན་ནི། སྦྱིན་སྲེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རྒྱན་གྱི་དཀར་ལྷུགས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་དབྱིབས། ཆགས་གང་ཚད་ལྡན་པདྨས་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པས། དཀར་གཟར་དང་ཧོ་གཟར་ནི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དཀར་གཟར་གྱི་ནང་དུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ཚང་ཞིང་ཁ་ནས་སྐྱམ་པོ་དོད་པའི་པདྨའི་ར་བས་བསྐོར་བ་ལ། ལྷུགས་གཟར་རམ་འབྱམས་གཟར་གྱི་ནང་དུ་འོང་ཞི་རྒྱས་དབང་གི་དབྱིབས་ཚང་ཞིང་ཁ་ལ་པད་ར་གྲུ་བཞི་སོགས་གཉིས་ཕྱིར་འཕེལ་ཞིང་རྡོ་རྗེའི་སྲུ་གུ་དང་ཡུ་བ་སྐྱར་ལུགས་སོགས་གོང་གིས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་སྲེག་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་དཔའ་བོའི་ཆས་དྲུག་གམ་

ཐིགས་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། ལག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་དགང་བླུགས་ཁ་སྦྱོར་དུ་འཛིན་ལ་སྟེང་མ་ཐབས་ལ་འོག་མ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། འབྱམས་གཟར་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་མཁའ། །ཐབས་ཤེས་སྦྱོལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ། །པོ་ཏ་མངགས་གཞུག་རྩོལ་དུ་བདག་གིས་བཞེས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་པར་དྲན་པའི་ངོས་ནས་བྱེད་པར་ལགས་སོ། །

ཕྱི་དོན་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཐུམ་པའི་རྒྱ། ཆགས་ཚད། ཐུམ་རྫས། དེའི་དགག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ཐུམ་པའི་རྒྱ་ནི། རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཏྲ་བ་ལས། རིན་ཆེན་ཕྲ་མེན་མེལ་དང་མཐིང་། །སྔོན་དང་ཡི་ཟངས་ཛའི་ཐུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པས། རབ་གསེར་དངུལ་དང་ཕྲ་མེན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་མེད་། དེ་བཞིན་མེལ་དང་མཐིང་ཁ་སུ་མན་ནོ། །འབྲིང་གསེར་སྔོན་དངུལ་སྔོན་ཟངས་སྔོན་དང་ཡི་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཐ་མ་ཟངས་དང་རྫ་ནི་འཇིམ་པ་ལས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆགས་ཚད་ནི། རིན་ཆེན་ཏྲ་བ་ལས། རྣམ་རྒྱལ་ཐུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཆུང་ཚད་སྟོ་བ་སོར་མོ་དྲུག །ཆེ་ཚད་སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་པ། །རྒྱ་ནི་མཐའ་སྐོར་དེ་གསུམ་འགྱུར། །མཁྲིན་པའི་དཔངས་ནི་སྟོ་བས་ཤེས། །ཁ་གཡེལ་ཞབས་ཞུམ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཁ་རྒྱན་མགུལ་འཆིངས་གཟུང་ཐག་དང་། །རང་འགྱུར་མཛེའི་ཁྲི་དང་བཅས། །ཞེས་དང་། མདོ་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་གང་ལའང་བསྒྲུབ་རྫས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་རྒྱལ་ཐུམ་པ་དང་། ལས་ཐུམ་མོ། །

དང་པོ་ཐུམ་པ་ཆུང་བའི་ཚད་ནི་སྟོ་བའི་དཔངས་སུ་སོར་མོ་དྲུག་ཡིན་ལ།

རྒྱ་ནི་སྟོ་བ་ཞེར་བའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཐུམ་དཔངས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲུག་དེ་དག་གསུམ་འགྱུར་དུ་བྱས་པས་སོར་མོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། མཁྲིན་པའི་དཔངས་མཐོ་ ངར་ཅ་སྟོ་བའི་དཔངས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་ཏེ་སོར་མོ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་གཡེལ་བ་དང་ཞབས་ཞུམ་པའི་ཚད་ཀྱང་སོར་མོ་གཉིས་མིན་ཙམ་མིག་ལ་རྣམ་པར་མཛེས་པའོ། །ཁ་རྒྱན་ནི་ཀུ་ཤ་ཡའི་རྒྱན་པོ་ཆ་བྱའི་མདོངས་སྒྲོ་ལས་བྱས་པའི་རིང་ཚད་ཐུམ་པ་རང་ཉིད་སུམ་འགྱུར། དེ་ལས་ཐུང་བ་གཉིས་འགྱུར་དང་དེ་ལས་ཐུང་བ་ཐུམ་པ་རང་དང་རིང་ཐུང་མཉམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཐུང་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །སྐབས་སུ་འོས་པ་ཙན་དན་དང་ཤུག་པ་སོགས་བཟང་ཤིང་གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །ཐུམ་པ་ཆེ་བའི་ཚད་ནི་སྟོ་བ་ལ་དཔངས་མཐོ་དམན་སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རུ་སུམ་འགྱུར་བྱེད། །ཡུང་ནས་ཁ་རྒྱན་གྱི་བར་གོང་དུ་བཤད་པས་གསལ་ལོ། །འབུམ་པ་འབྲིང་གི་ཚད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ། ཐུམ་པ་ཆུང་བའི་ཚད་སྟོ་བ་སོར་མོ་དྲུག་ལས་ཆུང་མི་རུང་བའི་རྐྱེན་འབྲེལ་དེ་བདེན་མོད། ཆེ་ཚད་སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ལས་འདས་པ་ཅ་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ལས་ཆེར་བྱེད་པ་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཆེ་བ་འཆང་སྐབས་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཐུམ་ནི་ཁྲུས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་མཆུ་བཏག་པར་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཏྲ་བ་ལས། བསྒྲུབ་ཐུམ་ལས་ཐུམ་རྒྱ་དང་ཚད། །མི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ལས་ཐུམ་ནི། །ལས་བྱེད་དགོས་ཕྱིར་མཆུ་ཡིས་བརྒྱན། །སྟོ་བའི་ཚད་གཞའ་གུག་པ་འཁྱིལ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཆུ་སྨྱུག་སྨྱམ་ལ

འཕྲིལ་ཞིང་སྟོད་ཁུག་ལ་འཕྱོང་བ་སྟེ། དཔངས་ཚད་ནི་སྟོ་བའི་དཔངས་ཚད་དང་གཞལ་བ་ལས་ཅུང་ཟད་སྲིལ་བ་ལེགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ལས་ཚད་ཞན་ན། །ཡོན་བདག་དགེ་བ་འགྱུར་མ་ཡིན། །ནག་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བ་དང་། །ཙ་བ་དོར་ཞིང་མ་འབྱུར་བ། །བུ་ག་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གས་ཆག་མེད་པར་གཟུངས། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བུམ་རྫས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྡེ་རྒྱུད་ལས། སྨན་ལྔ་སྤོས་ལྔ་འབྲུ་སྣ་ལྔ། །རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་སྙིང་པོ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྨན་ལྔ་ནི། གནྟ་ཀ་རི། རྒྱ་མཚོ་ལྦུ་བ། དབང་པོ་ལག་པ། ཤུ་དག སླེ་ཏྲེས་དང་ལྔའོ། །སྤོས་ལྔ་ནི། གབུར། གུར་གུམ། ཛ་ཏི། གླང་ཆེ། ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་ལྔའོ། །འབྲུ་ལྔ་ནི། ནས་འབྲས་གྲོ་སོ་ཏིལ་དང་ལྔ། རིན་ཆེན་ལྔ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་མུ་ཏིག སུ་མེན་དང་ལྔ། སྙིང་པོ་ལྔ་ནི། ས་ཡི་སྙིང་པོ་ཏིལ་དཀར། ཆུའི་སྙིང་པོ་ལན་ཚྭ། ཤིང་ཐོག་སྙིང་པོ་མར། ཤིང་གི་སྙིང་པོ་བུ་རམ། མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩི་དང་ལྔ་སྟེ། ཕྱི་མདོ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བུམ་རྫས་ཉེར་ལྔའོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་ནང་གསང་ཐུགས་ལུགས་ལ་བདུད་རྩི་ལྔ་བསྣན་པའི་སུམ་ཅུ་ཡིན་ལ། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི། འགྲུ་ཡ་ལས། དྲི་ཆེན་བྱང་སེམས་དྲི་ཆུ་དང་། །པཉྩ་རཀྟ་གསང་ཤ་ལྔ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ན། དབུས་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྫས་དྲི་ཆེན་ཏེ། ཕྱིའི་དྲི་ཆེན་ནི་འབྲུ་ཟན་ཀུན། ནང་གི་དྲི་ཆེན་ནི་བུམ་སྦྲང་ལ་གསེར་བདར་བ། གསང་བའི་དྲི་ཆེན་ནི་ཐུགས་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་བཤད་གཅི། དེའི་སྐབས་སུ་ཧཱུྃ་ཏེའོ། །ཤར་

གཡུང་དྲུང་རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྫས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྟེ། ཕྱིའི་བྱང་སེམས་ཞོ་དང་མར། ནང་གི་བྱང་སེམས་གླད་རྫིང་དུ་ཐིག གསང་བའི་བྱང་སེམས་ནི་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་བྱང་སེམས། དེའི་སྐབས་སུ་ཙ་གང་ངོ་། །བྱང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྫས་དྲི་ཆུ་སྟེ། ཕྱིའི་དྲི་ཆུ་ནི་ཆུ་ཆེན་སོགས་ཆུ་སྣ། ནང་གི་དྲི་ཆུ་ནི་ཤི་ཏ་དང་ཚང་སྦྲུར། གསང་བའི་དྲི་ཆུ་ནི་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་དྲི་ཆུ། དེའི་སྐབས་སུ་ཙོང་ཞིའོ། །ནུབ་པདྨ་རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྫས་རཀྟ་སྟེ། ཕྱིའི་རཀྟ་ནི་མཚལ་དཀར་ཐག་ཞུན། ནང་གི་རཀྟ་ནི་དུད་འགྲོའི་བཞུར་ཁྲག གསང་བའི་རཀྟ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའམ་བུ་མོ་གཙང་མའི་རཀྟ། དེའི་སྐབས་སུ་སིནྡྷུ་རའོ། །ལྷོར་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་རྫས་ནི་གསང་ཤ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཕྱིའི་གསང་ཤ་ནི་ཨ་རུ་གསེར་མདོག ནང་གི་གསང་ཤ་ནི་གཡག་ལུག་དོན་སྙིང་། གསང་བའི་ཤ་ནི་སྐྱེས་པ་དར་མའི་ཤ། དེའི་སྐབས་སུ་སྙིང་ཞོ་ཤའོ། །དེ་ནི་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀྱི་བུམ་རྫས་ངོས་འཛིན་པའོ། །

བཞི་པ་དེའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། བདུད་རྩི་བུམ་སྒྲུབ་ལས། བུམ་པ་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཁ་རྒྱན་མགུལ་ཆིངས་ན་བབ་རྒྱན། །གཟུངས་ཐག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཞགས། །སྨན་ལྔ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྤོས་ལྔ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་སྤུག །འབྲུ་ལྔ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་གསལ། །རིན་ཆེན་རྣམ་ལྔ་སྐུ་ཡི་འོད། །སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཀྱི་དབྱིངས། །དམ་རྫས་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྒྲུབ་བུམ་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རང་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཁ་རྒྱན་ནི་བོན་གྱི་སྐུ། མགུལ་འཆིངས་ནི་རྫོགས་པའི་སྐུ། གཟུངས་ཐག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། སྨན་ལྔ་ནི་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས། སྤོས་ལྔ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤུག་པ།

འབྲུ་ལྔ་ནི་ལྔ་ལྡའི་རང་བཞིན། རིན་ཆེན་ལྔ་ནི་སྨན་ལྔའི་འོད་ཟེར། སྙིང་པོ་ལྔ་ནི་ཐུགས་ཡིད་ཀྱི་དབྱིངས། དམ་རྫས་ལྔ་ནི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལྔ་རུ་ཤེས་པའི་ངོས་ནས་བྱམས་པ་དང་རྫས་ཀྱི་དག་པར་དྲན་པར་བྱའོ། །ལས་བུམ་ནི་སྤྱི་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནང་ལྷའི་གཞལ་ཡས་སུ་གསལ་བའི་ནང་དུ་མདོ་ལུགས་ལྟར་ན་ལྷ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་བོ་སྤྲོ་ཞིང་། སྔགས་ལུགས་ལྟར་ན་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཚམས་ནས། བྱང་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བབ་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས། ཡུལ་སྒྲིབ་དང་འཁྲུལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་དོན་བཅུ་བཞི་པ་གོས་སྣན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བགོ་བ་ཞ་གོས་དང་། འདི་དང་བཞུགས་གདན་གཉིས། དང་པོ་བགོ་བ་གོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྦྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལས། སྐྲ་མ་བཅོས་པ་ལྟུང་བ། གོས་མ་བཅོས་པ་དཀར་པོ། སེམས་མ་བཅོས་པ་གཅིག་མ་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་། རྔག་པོ་ལས་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་ནི། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་ཆས་གོས་མཐིང་ནག་ནི། །རིང་ཐུང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་མཛེས། །ཡོད་ཁ་གནམ་རུ་སྦྱིད་ཀྱི་ཚད། །ནག་གཟིག་མཐའ་ཤན་ཐུབ་པ་གསོལ། །ཞེས་པས། སྔགས་གོས་ཁ་དོག་མཐིང་ནག་རང་ལ་མཛེས་པ། ཡོད་ཁ་ཕྱ་ཐུ་དྲང་ཐུར་དུ་ཕྱུང་བའི་ཚད་ནི་གནམ་རུ་སྟེ། གཞུའི་སྦྱིད་འཆང་བཟུང་མན་ཆད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་གོན་ནས་ལག་གཉིས་དྲང་པོར་བརྐྱང་ཚེ་མས་ལྷ་ཕུས་མོ་ཐད་ཀར་སླེབས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཧ་ཅང་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ནག་གཟིག་གི་མཐའ་ཤན་མཐུད་གང་པ་གཅིག་བསྒྲིལ་པའི་ཆ་ག་གསུམ་གསུམ་དང་། སྙིང་པ་ནས་མཐའ་ཤན་བར་དུ་གཉིས་སྐྱེབ་ཐུབ་

པའི་བར་སྙེད་དཀྱིལ་གསུམ་གསུམ་ལའང་སོར་མོ་གསུམ་རེ། མཚན་དོག་ཏུ་སྟོད་ཧྲུག་ཧྲུག་གས་བཅུ་བཅུར་བཤད་དོ། །སྔགས་གོས་འདི་ལ་ཕྱི་ནས་མ་ཡིན་པར་ནང་ཚོགས་སྣ་རགས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་སྙིད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་མཛེས་ལ་སྐེག་པ་དེ་ཡོང་བར་ཡིན་ནོ། །སྔགས་གཟན་ནི། ཆས་འཇུག་ལས། སྔགས་ཀྱི་རྟུལ་གཟན་དཀར་པོའམ་ཁ་དོག་གང་ཡང་རུང་བ་དེ། ཁྲ་གསུམ། འདོམ་དོ་གང་བ་སྒྲོགས། ལྷུགས་རི་མཐོ་གང་སོར་བཞིའི་ཕྲུམ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁ་དོག་ནི་དཀར་པོའམ་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་ཞེང་དུ་ཁྲ་གསུམ་དཀྲིས་སུ་འདོམ་དོ་ཙ་ཡོད་པ་གོང་བའི་སྒྲོགས་སུ་ལྷུགས་རི་མཐོ་གང་ལ་སྲུམ་མམ་གཅན་གཟན་ཁ་ཐི་མཐིད་གང་ངམ་སོར་བཞི་པ་བྱེད་དོ། །སྟོད་གཡོག་ནི། ལུང་ལས། སྨུག་འོད་འཕྲོས་པའི་སྟོད་གཡོག་ལ། །གསེར་འོད་འབར་བའི་ཚགས་བརྒྱན། །ནམ་མཁའ་སྔོན་པོའི་ཁ་བྲུམ་ཐུམ། །པདྨ་རྒྱུམ་པོ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་པས། སྟོད་གཡོག་དང་སྟོད་ཁེབས་དཔུང་ཁེབས་ཟེ་ཁེབས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། དེ་ཡང་གཞི་མ་དམར་པོའི་ཟུར་སེར་པོའི་ཚགས་བརྒྱན་ཞིང་སྔོན་པོའི་ཁྲུམ་ཕྲ་བུར་ཅན་སྟེ། སྤྱི་ནང་ཀུན་ལ་པད་རྒྱམ་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་སྟོད་པའི་དཔུང་པའི་གྲུ་མོ་ཁེབས་པ་ནི་ཆགས་ཚད་ལེགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྔགས་གོས་དང་སྟོད་གཡོག་འདི་གཉིས་ལ་ལས་བཞིའི་རིགས་ལྔ་དང་བསྟུན་པའི་ཁ་དོག་བཤད་ཅིང་། དར་གྱི་བཅིངས་ཀྱང་རིགས་ལྔ་དང་མཐུན་པར་བཤད་བཞིན་དང་སྟག་གི་ཐོག་ཞུ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་མཛོད། ཞྭ་ནག་ཆགས་ཚད་ནི། དམོད་པ་དྲག་སྔགས་ལས། ཏག་ཏུ་ལྷ་མ་སྲིན་པོར་བཀུར་བའི་བརྡ། མཐོ་མཐུད་ཚད་ལྡན་ཞྭ་ནག་གཙུག་གི་རྒྱན། །ཞེས་པས། དུས་འདི་ནས་ནི་གཡུང་དྲུང་གི་སྙིང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་

དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྲོ་བོར་བཀུར་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་རུ་ཞྭ་ནག
གཙུག་ཏུ་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞྭ་ནག་འདབ་མ་མཁྱིད་གང་མཐའ་ཛ་མ
ནག་པོ། གཙུག་ཏུ་མཇོ་གང་། མཚམས་སུ་ཛ་མ་ནག་པོ། དེའི་སྟེང་དུ
བོད་སྐམ་སོར་བཞི། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གྱིད་དམ་ནོར་བུ་འབར་བ་མེ་རིས་བརྒྱན་པ་ལ
མཁྱིད་གང་། རྒྱ་ཞགས་ལས་དཀྲུས་སུ་མཇོ་གང་སོར་བཞི་ཞིང་དུ་མཁྱིད་གང་
སྟེ། ཆེ་ཆུང་མིག་ལ་རན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཞྭ་ནག་དང་ཡོད་འདི་དུས
སུ་ནམ་གྱི་ཚེ་བགོ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་གར་མཆོད་དང་། དགྲ་བགེགས་བསྒྲལ་བ
དང་། དྲག་པོ་ཟོར་དུ་འཕངས་པ་སོགས་ལ་རང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ
བའི་ངོས་ནས་ལུས་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་འདིང་བ
བཞུགས་གདན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གསང་སྔགས་ཛ་རྒྱུད་ལས། དཔའ་བོ
ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གདན། །དུར་ཁྲོད་རོ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དང་། །ཡང་སྟག
གི་ལྤགས་པ་ཉིད། །དུར་ཁྲོད་རས་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། སྒྲུབ
མར་སྨིན་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བཞི་པའི་ཚེ་ན་གདན་འདི་ལྟ་བུ་འདུག
པར་འོས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་མ་ཉམས་པ་དེ་ལ་གླུ་རྩི་རྣ་ལ་སོགས
རྫུག་ནས་བླགས་པ་མ་རུལ་བ་རྣམས། དེ་ཉིད་སྐར་བྱེ་མ་སྨོན་པ་ལ་སྦྱངས་ནས།
ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་ཐམས་ཅད་སྐམ་མ་སོང་བར་དུ་བཞག་ལ། གདན་དུ་འདིང
བར་བྱེད་ཚེ་ཕོ་ཡི་རོ་ཡིན་ན་གན་ཤུག་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན། མོ་ཡི་རོ་ཡིན
ན་གན་རྒྱལ་མགོ་བོ་གཡོན་དུ་བསྟན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་ནི་གདན་གྱི
རབ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་བསྒྲལ་བ་ཏེ་ར་རོའི་གདན། ཞེས་གསུངས་སོ།
དེ་བཞིན་དུ་སྟག་ལྤགས་མགོ་དང་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་མཉན་པོར་བྱས་ཏེ།

སྦྲང་ན་འདུག་སྟེ་མགོ་བོ་གཡས་ཕྱོགས་དང་ཁྲི་ཁེབས་དགོས་པའི་ཚེ་མགོ་མདུན
ཕྱོགས་དང་། ཞལ་བའི་ཚེ་མགོ་བོ་ཐུར་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་བར་དགོས་ཏེ།
གདན་འབྱིང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཞེ་ཐུང་རྩ་བཅད་ངར་ཆེན་སྟག་གི་གདན།
ཞེས་སོ། །རོ་རས་ནི་དྲིལ་བའི་རས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་རབ་དམར་
སྐྱའམ་དམར་སྨུག་གིས་ཞིང་ཆེན་ལྤགས་པའི་རྩལ་དུ་བཅོས་ཏེ། མགོ་བོ
གཡས་སུ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་གདན་ཐ་མའི་ཁྱད་པར་རོ། །
དེ་ལྟར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆས་རྫ་ནས་གཤང་ནས་གོས་སྟན་གྱི་བར་དུ་བཅུ
བཞི་རུ་བཤད་པ་འདི་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན
ན་མ་གཏོགས་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ནི། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཆས་ཛ་དང་རྫོར་དྲིལ། དེ
བཞིན་དུ་གཤང་དང་ཐུག་ཆོལ་སེང་ཆོལ་དབྱུ་རྒྱན་ལའང་རིགས་ལྔའི་སྐུའི་རིན
པོ་ཆེའི་སྙིག་ཞུ་ཙམ་ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གིས་བླངས་པ་ནི། གནས
སྐབས་སུ་ཤེས་དགོས་པ་ལགས་ཏེ། དེང་སང་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཞིང་འདིར
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆས་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ནག་པོ་སོགས་དང་།
སྨྲའི་ཐོར་ཅོག་དང་རུས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ
བཀོ་བ་དང་བརྒྱན་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། ལག་ཏུ་གསང་བའི་རྫས་དུ་མ་ཞིག
ཐོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ངག་གི་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་སྒྲོགས་པ
དང་། སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་དབུས་སུ་འཁྱིང་བག་གིས་སྤྱོད་པ་དག་ནི
འདུལ་བ་དང་སྔགས་སྡོམ་གཉིས་ཀ་དུས་ཅིག་ཏུ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་དམྱལ་བ
ངང་ཐོག་ཏུ་བསགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསང་སྔགས
ལྟའི་དག་པ་དྲན་པའི་ངོས་ནས་གསང་བའི་རྫས་དང་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ
འགལ་བ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་སྔགས་ལུགས་ཡིན་ལ་འདུལ

ལུགས་མ་ཡིན་པས་གསལ་ལོ། །ཐུགས་སྨོན་གྱི་སྐབས་སུ། ཤ་ཆང་བཟའ་བ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །དགྲ་བོ་བསྒྲལ་བ་བསྟན་པའི་མཚོན་ཆ་ཡིན། །བུད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །རྒྱན་ཆ་ཐོགས་པ་དཔའ་བོའི་ཆ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐད། ‥གདམ་ལ་གནས་པ་དག་གིས་སོ་ཐར་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་པ་མི་རུང་ངོ་། མ་རྒྱུད་ལས། བླ་འོག་གོ་རྗེས་མཐོ་ནས་དམའ་སར་མཆོངས། །གསང་སྔགས་པ་འདུལ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདུལ་བ་པ་སྐྱེ་བོའི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ནོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་སྣང་པོ་ལྷ་བྲ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བླ་མེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་སྤང་བླང་གཉིས་མེད་རང་སར་གྲོལ་ལམ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཕྱིར་དགག་སྒྲུབ་མེད་ནའང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ཟས་དང་པོ་བྱད་ཤུང་བ་ལ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་རང་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཆས་སྣ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། བསྒོམ་ཞུ། བསྒོམ་ཐག སྟོལ་གཟན། ཡང་རག རྣ་སིལ། ཐོད་ཞལ། ཕྱག་འཁར་རོ། །

དང་པོ་བསྒོམ་ཞུ་དཀར་མོ་སྟེ་རྒྱལ་ནི། བདག་གི་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གཡུང་དྲུང་བསྟན་འཛིན་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་མཐོང་སྣང་ལས་བྱུང་བ་འདི་ཡིན། བྱུང་ཁུང་ཡོན་ཏན་གྱི་དག་སྣང་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྒོམ་ཐག་གི་རྒྱུ་ནི་རས་ཕྱུག་འཇམ་པོ་ལས་བྱས་པ་དམར་པོ་སྟེ།

རིང་ཚད་གཉིས་ཁྲུ་ཕྱེད་བྱས་པ་རང་གི་མགོ་ལ་དཀྲིས་ནས་ཆང་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིལ་ཤུང་གི་ཕྱུས་མ་གཉིས་ནས་རོ་སྟོད་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀྲིས་པའོ། །འཕྲིང་ཚད་ནི་གཉིས་ཁྲུག་མགོ་གང་དང་ཆང་པ་དོ་ཡིན་ལ་ཕྱུས་མོ་གཡས་གཡོན་གང་རུང་ཞིག་ལ་སྐོན་ནས་སྟོད་རྒྱབ་ཏུ་དཀྲི་བ་གོང་དང་འདྲའོ། །ཐུང་ཚད་ནི་གཉིས་ཁྲུག་མགོ་གང་དང་ཆང་པ་གང་སྐྱེ་ལུས་གནད་མི་ཐབ་ཏུག་འཆིངས་སམ་སྣང་སྐོང་ཙོག་པུ་འདུག་པའི་བསྒོམ་ཐག་སྐེ་རྒྱན་དུ་འཆང་བ་ལ་འདི་བདེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་སེ་རལ་ཁ་ཏུ་དཀྲིས་པ། འདུག་པའི་དུས་སུ་ལུས་གནད་གཅུན། ཉལ་བའི་དུས་སུ་ཐུམ་མགོར་བཞག་པ་ལུང་ནས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རྟོལ་གཟན་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། བླ་ཞུན་འཕྲིག་འདྲའི་རས་དཀར་སྣལ་ལ་གསོལ། །ཞེས་པས། གཟན་དཀར་འདི་ནི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་གི་གོས་ཡིན་པ་བདེ་སྟོང་ནང་ནས་འབར་ཞིང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་བརྡའོ། །ཡང་ན་ཨ་ཧྃ་ཁ་དམར་ཡིན་ཏེ་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བརྡ་རུ་འཕྲེད་དུ་ཞིང་གསུམ། ཐབས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བརྡ་རུ་དཀར་ལ་དམར་པོའི་བརྒྱན་བཏགས་སོ། །ཆགས་ཚད་ཕྲར་དུ་ཁྲུ་གསུམ། འཕྲེད་དུ་རྒྱ་རས་ཀྱི་སྐབས་རིང་ན་ཞིགས་ཕྱིར་ཁྲུ་དགུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཡང་རག་ནི་གསང་རྒྱུད་ལས། དར་ནག་ཡང་ག་ར་མན་ནས། ཟབ་ལམ་རྩ་རླུང་བདེ་སྟོང་འབར། །ཞེས་པས། ཡ་རག་གི་གོང་བ་དང་། བར་འཆིངས་ནི་རྣམ་ཕྱུག་གིས་བྱས་ཏེ། གོང་བ་གཉིས་སྐེད་ལ་མཛེས་པ་དོ། །བར་འཆིངས་གཉིས་སྐེད་ལ་མགོ་བང་གསུངས་ཕྱིར། མདོར་ན་རང་ལུས་འཇོར་པའི་ཆགས་ཚད་བྱེད་ལ། དེ་ལ་དར་མཐིང་གི་ཁྱེར་ཉམ་བཏགས་ཤིང་

ཙ་རླུང་ཐིག་གསུམ་འཁྲུལ་འཁོར་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཡིན་དུས་སུ་ཡང་རག་མི་ལ་མི་བསྟན་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྔ་པ་ཧར་ཤིལ་ལ་ཧར་དྲིལ།

དྲུག་པ་ནོད་ཞལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ནི། གོང་དུ་ཐུགས་ཆས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

བདུན་པ་ཕྱག་འཁར་ནི་གོང་དུ་ཐུགས་ཆས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་སྔ་དགྱུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཆས་ལས། སྤྱི་མ་ཐོག་གི་རྩ་བ་བཅད་པ་དེ། །འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་བཅད་པའི་བརྡ། །ཡ་ཐོག་གི་རྩེ་མོ་བཅད་པ་དེ། །ཞེ་ཆེམ་གོལ་ས་བཅད་པའི་བརྡ། །སྤྲ་མ་ཐོག་ཕྱུགས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དེ། །ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འཁྱིམ་པའི་བརྡ། །ཡ་ཐོག་ཟངས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དེ། །སེམས་ཉིད་དམར་ཐག་ཆོད་པའི་བརྡ། །སྤྲ་སྤྲ་བཞི་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དེ། །ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བརྡ། །སྤྲ་ཚོགས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། །ཚེ་གསུམ་བྱང་དུ་འཁྱིལ་བའི་བརྡ། །སྤྲ་ལ་ལྷུང་སྤུལ་ཡོད་པ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་རི་ཁྲོད་འཁྱིམ་པའི་བརྡ། །སྤྲ་ལ་ཕྱུགས་མཛེར་བརྒྱབ་པ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་སྙིང་རུས་ཆེ་བའི་བརྡ། །དེ་ལ་ཨ་ལུང་ཡོད་པ་དེ། །ཕྱི་སློབ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བརྡ། །དེ་ལ་དར་སྣ་བཏགས་པ་དེ། །ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དར་བའི་བརྡ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚོན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་སྤྱང་སྟོམ་གྱི་ཆས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཟིན་ཏོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དག་གིས་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཆས་ནི་འདུལ་བ་རང་གཞུང་ལ་གསལ་བར་ཡོད་ཀྱི་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

ནམ་སྤྱོད་འཛིང་ཟབ་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་རྒྱ་མོ་འདུ་བའི་གཞི། །བཙུ་ཕྱག་རིག་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བ་ཅན། །སྐལ་བ་ལྡན་རྣམས་སྙིང་གི་བདུད་རྩི་སྤེལ། །འོན་ཏང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་མཁྱེན་སྤྱན་ཆེས་ཕྲ་ཡང་། །ཉག་བསམ་སྟོན་ཟླའི་མདངས་ལ་འཕྲོ་བ་ན། །གསང་ཐུགས་འཆང་ལ་རྣམ་པར་བརྩེ་བས་སོ། །བདག་གི་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་། །སྲུབ་ཆེན་གོང་མའི་བཟུང་མཐར་སྐྱོང་ཆེད་དུ། །ལེགས་བཤད་གཏམ་དུ་སྨྲ་བའི་དགེ་བ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་གསང་སེམས་བྱང་གི་སངས་རྒྱས་མྱོག །ཅེས་གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་གི་ཟས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་ནི། རྗེ་མཚུངས་མེད་གསང་སྔགས་གྲགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱ་མོ་ནས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་སྙིང་གི་དབུས་སུ་རོལ་པ་དང་། ཉེ་བར་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་གདན་ས་དགེ་བཤེས་རྩ་བའི་བླ་མ་སྦྱང་བ་མཛོག་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་བ་[ལ་]བརྟེན་ནས། ནོས་མེད་ཐོག་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་མིང་རིག་འཛིན་ཀུན་གྲོལ་གྲགས་པ་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོར་འབོད་པ་བདག་གིས། གནམ་ལོ་དབྱར་གྱི་ཟ་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཤར་བའི་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཉིན་བྱེད་སྤང་གི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་འདུ་ཚོགས་སུ། བསླབ་གསུམ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྨིན་གྲོལ་རི་ཁྲོད་དུ་བརྩམས་པ་གསང་སེམས་བསྟན་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ། ། ། །

མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་མཐུ་སྟོབ་ཤོག །

རྡོར་རྗེ་དྲིལ་བུའི་བཤད་པ་རྒྱུད་ཁུང་དཔང་བཞག་ཅེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།

དགེའོ། ། བཀྲ་ཤིས། ། ། །

— 280 —

༄༅། །མཚན་ལྡན་སྟོད་པའི་ཕྲ་ཕྲིང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བཞུགས། །

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤིརྴ་ཀ་ར་ཀ་ཕྱ་ལ་ནྲི་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་སྔོན་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་རིག་མ་ཀ་ཕྱ་ལ། །མཚན་ལྡན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །ངེས་པར་འཐོབ་པར་རྒྱུད་ནས་བཤད། །འདིར་ནི་མཚན་ལྡན་ཀ་ཕྱ་ལའི། །བརྟག་ཐབས་བཅང་ཐབས་གདམས་ངག་དང་། །ངན་སྔོན་དོར་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །ལུང་དང་མི་འགལ་གསལ་བར་བསྟན། །སྔོན་བྱུང་བཛྲ་ཧེ་རུ་ཀས། །ཙཎྜ་ནག་པོ་བསྒྲལ་ངའི་ཚེ། །བམ་རིལ་སྔོན་པའི་རི་རབ་བྱུང་། །དེ་དུས་ཀྲོ་དྷི་ཤྲི་ནིས་ཕྱུས། །བར་དུ་པདྨ་སྔོན་ཕྲེང་གིས། །འདྲེ་སྲིན་གདུག་པ་བདུལ་བའི་ཚེ། །སྐྱེ་བདུན་སྔོན་པ་ཐུག་ཏུ་བྱུང་། །དེ་དུས་མཁའ་བདག་རྒྱལ་པོས་ཕྱུས། །ད་ལྟ་ར་ཏྣ་སྐྱེ་ན་ཡིས། །སྔང་པོ་དགོན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། །ཀ་ཕྱ་ལ་ཡི་བཤད་པ་བྱས། །དེ་དུས་རྣམ་ཤེ་དྲས་ཕྱུས། །རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་ལྷ་འགྲོས་དང་། །ཡིག་རྒྱུང་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་ཚེ། །ཞེ་ཆེམ་མེད་པར་ཕྱུས་པའི་དོན། །ཐ་ཕྱིད་སྒྲོན་མེ་གསལ་བར་བྱ། །དེ་ལ་སྔང་དང་དོར་བྱ་གཉིས། །

སྔང་བྱའི་སྔོན་པ་མཚན་ལྡན་ལ། །མི་ནག་སྔོན་པོའི་བརྟག་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་སྔོན་པོའི་བརྟག་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཚེ་ན་ཡིད་དུ་འོང་། །ལག་ཏུ་བླངས་ན་ཉིད་དང་ལྡན། །བྱང་ལ་བཀབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད། །དེ་ལས་ལོག་ན་དོར་ཏུ་ཡིན། །

རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་བརྟག་པ་ལ། ལ་ལ་ཉེ་ཆེ་བིག་ཐབས་དུས་བུ་རིགས།

ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་རི་མོ་དང་། །ས་དཀྱུད་མཆོག་བགྲེ་བ་དང་། །བཙུང་
ཐབས་དག་དང་རྣམ་པ་བཅུ། །
དང་པོ་ལ་ནི་བརྟག་པ་ནི། །བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །
མཉམ་ཞིང་འཐོལ་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །བམ་རིལ་ཕོད་པའི་རྣ་བ་ནས། །
བཟུང་ལ་ཤུང་དཀར་ཐགས་ཀྱིས་བྲབ། །ཨོཾ་ན་མོ་ཧྲཱ་ག་ལ་ཧི་མ་ཧཱ་ཤེ་ར་ས་ད
ཧ་པ་ཨ་ཤུ་སི་ནི་ཨཱ་ཧྲི་ཀ་པཱ་ལ་ཤཱ་ཏེ་ཤཱུ་ཡ་ཧཱུྃ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། །ལན་བདུན་བཟླས་ཏེ་
ནམ་མཁའ་ལ། །ཕྱུ་གང་འཕངས་ཏེ་སྒྲུར་བར་བྱ། །དེ་ཚེ་ཤར་བལྟས་རང་
ཉིད་གསོད། །ལྷོ་ཕྱོགས་བལྟས་ན་བྲམ་ཟེ་མེད། །ནུབ་ཏུ་བལྟས་ན་རིགས་
ངན་ཡིན། །བྱང་དུ་བལྟས་ན་ཕྱུག་པོར་འགྱུར། །མེར་བལྟས་དངོས་གྲུབ་ཐེ་
ཚོམ་མེད། །སྲིན་པོའི་ཕྱོགས་བལྟས་བ་ལང་གསོད། །རླུང་གི་ཕྱོགས་བལྟས་
གསང་མི་ཐུབ། །དབང་ལྡན་ཕྱོགས་བལྟས་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །འོག་ཏུ་
བལྟས་ན་ཚོམ་ཀུན་འཕེལ། །སྟེང་དུ་བལྟས་ན་བུད་མེད་གསོད། །བདུན་
དོར་གསུམ་པོ་(བྱང་། མེ། དབང་ལྡན་)སྣང་བར་བྱ། །
གཉིས་པ་ཐིག་མཚམས་བསྟན་པ་ནི། །སྲིན་མཚམས་དག་ནས་རླུང་
སྐོའི་བར། །ཐིག་གིས་བཏབ་ལ་ཐིག་པར་བྱ། །ཐིག་མ་ཤེས་ན་ཉམས་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་དུས་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། །རྡོ་རྗེ་དུས་གཅིག་ས་ལ་དབང་། །
དེ་ཡང་ཆིག་རྫོགས་དུས་གཅིག་ནི། །སྤྲུལ་ཞི་མངོན་པར་གཅིག་ཏུ་རྫོགས། །
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དུས་གཅིག་ནི། །ནུས་གང་ཕན་ཆད་འབྲེལ་བ་ཡིན། །
རིན་ཆེན་དུས་གཉིས་རྒྱལ་ལྡན་འགྱུར། །པདྨ་དུས་གསུམ་ནོར་ལ་དབང་། །
རལ་གྲི་དུས་བཞི་ཐུགས་གྲུབ་འགྱུར། །འཁོར་ལོ་དུས་ལྔས་མཆོག་ཐོབ་པོ། །

རལ་གྱི་དུས་བཞི་ཐུགས་གྲུབ་འགྱུར། །འཁོར་ལོ་དུས་ལྔས་མཆོག་ཐོབ་པོ། །
སྲིད་དུས་དྲུག་སློང་པོར་འགྱུར། །ཧཱུྃ་དུས་བདུན་གཏེ་ཕྱུག་འགྱུར། །ན
རག་དུས་བརྒྱད་དགྱེལ་བར་སྐྱེ། །ལྷ་མོ་གནས་མཁར་ལ་སོགས་ནས། །དེ
ལས་མང་བ་མ་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་ཕོད་རིགས་བརྟགས་པ་ནི། །དུས་གཅིག་དུས་ལྔ་ཐམ་ཟེའི
རིགས། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་རྗེ་བཞི་པ་པདྨའི
རིགས། །མགོ་རྒྱང་སྤྲབ་སེར་བུད་མེད་ཡིན། །ཕོ་མོ་མ་ཤེས་མ་ཉིང་ཡིན། །
ཚངས་ཐུག་མེད་ན་བུ་ཚ་སྐྱེན། །རང་ཉིད་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་འགྱུར། །བུ
གམང་ན་དངོས་གྲུབ་ཡལ། །བུད་མེད་མཐིང་ཚངས་ཐུག་མེད། །ཕྱུག་མང་
རྣམས་དོར་བར་བྱ། །
ལྔ་པ་ཁ་དོག་བསྟན་པ་ནི། །དཀར་ལ་དམར་ཆགས་ཞི་བའི་རིགས། །
དུམ་བུ་གཅིག་ལ་སྦྱང་ན་བཟང་། །སེར་ལ་དམར་ཆགས་རྒྱས་པའི་རིགས། །
དུམ་བུ་གཉིས་ལ་སྦྱང་ན་བཟང་། །དམར་ལ་ཕྱུམ་ཆགས་དབང་གི་རིགས། །
དུམ་བུ་གསུམ་ལ་སྦྱང་ན་བཟང་། །སྔོ་ལ་དཀར་ཆགས་ལས་ཀྱི་རིགས། །དུམ
བུ་བཞི་ལ་སྦྱང་ན་བཟང་། །དཀར་ལ་རིགས་པ་ཞིའི་ཐིག་ལེ་བརྒྱན། །དུམ
བུ་ལྔ་ལ་སྦྱང་ན་བཟང་། །སྔོ་སྐྱ་ཐི་བའི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། །སྔོ་ནག་ཕྱུག་རོན
སྐྱི་འདྲ་དང་། །སེར་ནག་ཙུག་པའི་རྒྱབ་འདྲ་བའི། །ཁ་དོག་ངན་པ་མེད
པའོ། །
དྲུག་པ་དབྱིབས་དང་རིམ་པ་ནི། །ཟུང་ཟད་སྐྲུམ་དང་ཤུ་བཞི་དང་། །
ཟླ་གམ་ཟུར་གསུམ་ཟུར་བརྒྱད་པ། །ལངས་རྒྱུས་སྤྲིན་དང་མ་སྔུ་ཀི། །ནོལ་
དཀར་མ་དང་དམ་ཚིག་སྒྲོལ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་རིམ་བཞིན་དུ། །

ས་སའི་ཕྱག་མཚན་ཡིན་པར་འདོད། །

བདུན་པ་རི་མོ་བསྟན་པ་ནི། །གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཚངས་པའི་བུ་གར་འཐེན་པ་འདྲ། །ཡལ་ག་མང་ཞིང་རྒྱས་པ་ལ། ལོ་འདབ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་བརྒྱན། །འབྲས་བུའི་དབྱིབས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་དུམ་གཅིག་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས། །འཁོར་ལོའི་བར་དུ་འགྲེ་བར་བྱིས། །དབུས་ན་གནོང་བུ་བཞི་འདུག་ན། །དེ་ནི་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་ཡིན། །མདུན་ན་གནོང་བུ་གཉིས་འདུག་ན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཕྱིད་སྔོན་ནས་ནི་དཀྱིལ་གྱི་པར། །ཞུང་བུ་ཟབ་པར་འདུག་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཟ་ཞུང་ཡིན། །སོག་པོ་ལྟ་ནི་རིང་འགྱུར་ན། །ས་དཀྱུ་པོ་ཡིན་ན་དཀྱུ་ཐུབ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སློག་ཤིང་ཡིན། །ངན་པ་དཀྲུ་ཐུབ་བྱ་བར་གྲགས། །སོག་ལྟའི་གཡས་གཡོན་སོར་བཞིའི་བར། །ཕྱི་ནང་སྐྱང་པོའི་མཆེ་བ་ཡོད། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དབང་ཕྱུག་ཡིན། །རང་ལས་ཞི་བའི་ཞིག་ལེ་ལ། །ཉི་མའི་རི་མོ་འདུག་པ་ནི། །སྲིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་སུ་གྲགས། །ཉི་མ་འཁྱིམས་འདྲའི་སྐྱག་པོ་ནི། །ཞག་གི་རྒྱ་མིག་ཅེས་སུ་གྲགས། །ལྟ་ལར་ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཡི། །རི་མོ་བཞི་པོ་གང་བྱུང་བཟང་། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ས་དཀའ་ཏུ། །རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཚན་གང་བྱུང་བཟང་། །སློབ་མའི་ས་རུ་མཆོད་པ་ལྔའི། །གཟུགས་བརྙན་ལྔ་པོ་གང་བྱུང་བཟང་། །ཚེ་འདས་ས་རུ་གར་སྐྱེ་བའི། །རིགས་དྲུག་ས་བོན་འབྱུང་བར་བཤད། །ཡོན་བདག་ས་རུ་གླིང་བཞི་ཡི། །རི་མོ་གང་བྱུང་མཐང་བར་བཤད། །གཟུངས་མའི་ས་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི། །རྫས་བརྒྱད་གང་བྱུང་བཟང་བར་འདོད། །དུར་སར་ཚེ་ལམ་བྱུང་ན་བཟང་། །རི་མོ་དཀར་པོ་མོ་ཁབ་ཙམ། །འབྱུར་དུ་དོད་དམ་མའོ་ལ། །ཚེ་ཡི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

དཀྲ་ཤར་དུར་ཁྲོད་བྱུང་ན་བཟང་། །མི་དགེ་བཅུ་དྲུག་མེད་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ཀ་པ་ལ། །རང་གི་བསོད་ནམས་སྐྱེ་འཕྲི་དང་། ། བསྟན་ཞིང་དུས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ། །མདོག་དང་རི་མོ་འགྱུར་བར་བཤད། །

བརྒྱད་པ་ས་དཀྱུའི་བཙལ་ཐབས་ནི། །སྔོན་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནས། །ཤིང་བུའི་འཕྲེད་ལ་དཀྱིལ་ཐིག་གདབ། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཉིས་ཕྱེད་མར་བགོས། དེ་ནས་ཡིང་ཚེ་བཞི་པོ་དེའི། །མདུན་ཕྱོགས་དང་པོར་རང་ས་སྟེ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བགོས་པ་ལ། །འཕྲེད་ལ་གཡས་ནས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལྷ་དང་བླ་མ་སློབ་མའི་ས། །བཞི་པ་ཕྱི་གདབ་ཕྱོགས་གཉིས་དགོད། །བཞི་པོའི་འཕྲེད་ནས་གཡས་ནས་གཡོན། །རིམ་བཞིན་ཚེ་འདས་ཡོན་བདག་དང་། །གཟུངས་མའི་ས་དང་དུར་སར་འདོད། །ཕྲག་པའི་ཕྱོགས་ནི་དཀྲ་ས་སྟེ། །ངོ་སྤྲོད་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགུ་པ་དམ་ཚིག་བསྲེ་བ་ནི། །བོད་པ་དངོས་གྲུབ་རྫས་ཀྱིས་དགང་། །སོ་རྒྱང་སྦྱོར་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ལ། །ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་འདི་སྐད་གདབ་བོ། །རིག་འཛིན་རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་དང་། །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དང་། །ཞིང་སྐྱོང་སྤྲུལ་པའི་མཁའ་འགྲོ་དང་། བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས། །དེ་རིང་དཔང་དང་གཟུ་མཛོད་ཅིག ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀ་པཱ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་མི་ནོར་དང་། །བསོད་ནམས་མཐུ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་རྣམས། །སྐྱེར་བར་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་པ། །དེ་ལ་སྣོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི། །རྫས་ལ་མར་ཁྲག་ཆང་གིས་དགང་། །བླ་མ་ལ་ནི་ཕུལ་བསམ་ལ། །མཚན་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཀ་པཱ་ལ། །སློབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་

སོང་ཞིང་བཟོད། །གླ་མས་པད་ཀོར་ཐུག་རྒྱས་བླངས། །ཆ་གཅིག་གིས་ནི་དཀོན་མཆོག་མཆོད། །ཆ་གཅིག་རང་གིས་བཏུང་བར་བྱ། །ཆ་གཅིག་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བྱིན། །

བཅུ་པ་བཅང་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཀྱིས་ཐོད་པ་དགང་། །སྔོན་གྱིས་ཐུག་ལ་དར་སྣམ་དྲིལ། །འོག་ཏུ་འབྲུ་སྣའི་གདན་བཏིང་ལ། །སྙིང་དུ་དར་གྱིས་གུར་ཁང་དབུབ། །སྐབས་སུ་དུས་གཞན་དག་ལ་ནི། །དངོས་གྲུབ་བླང་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །ཚོགས་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །མཚན་ལྡན་རྙེད་ཀྱང་མི་ཐུབ་པས། །དེས་ན་མཚན་ལྡན་ཀ་པ་ལའི། །བརྟག་ཐབས་བཅང་ཐབས་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །

གཉིས་པ་ངན་ཐོད་དོར་བྱ་བའི། །མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། །དུམ་བུ་མདོག་དང་རི་མོ་དང་། །གཉིས་རིམ་གླང་རྒྱབ་བྱ་རོག་རྗེས། །གདོང་གཅིག་སྲིན་ཁྲུང་དུར་སོ་དང་། །དུར་ཁྲང་གཏིབ་ཁྲང་ཙ་ཏོ་དང་། །སྲིན་ཁྲང་སྲིན་རྗེས་ཕུང་ཤུལ་དང་། །བུ་ག་མེད་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། །མི་དགེ་བ་ཡི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན། །དུམ་ངན་གསུམ་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ། །མདོག་ངན་གསུམ་གྱིས་ཆག་ཡང་གསུམ། །རི་མོ་ངན་པས་མ་རུང་འགྱུར། །གཉིས་རིམ་གྱིས་ནི་རང་ཉིད་གསོད། །གླང་པོའི་རྒྱབ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བྱ་རོག་རྗེས་ནི་འཐབ་རྩོད་མང་། །གདོང་གཅིག་གིས་ནི་རབས་ཆད་འགྱུར། །སྲིད་ཁྲང་གིས་ནི་ནད་ཚ་མང་། །དུར་སོས་ཀ་སྨུགས་མེད་པར་བྱེད། །དུར་ཁྲང་ཚེ་ཐུང་ནོར་འཕྲོག་འགྱུར། །གཏིབ་ཁྲང་འཁོར་ངན་མི་ཁ་འོང་། །ཙ་ཏོས་ཚོམ་རྒྱུན་པན་ཚུན་འགྱེད། །སྲིན་རྗེས་འདྲེ་ངན་འདྲེ་སྟ་འདུག སྲིན་ཁྲང་གཟུངས་མ་ཐང་བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་

སྒྲོགས་མཆོག་བྱེར་བར་འགྱུར། །ཕུང་ཤུལ་ཁ་ཉན་འབབས་པ་ཡིན། །བུ་ག་མེད་པས་རང་སློབ་བརྟུལ། །རྗེ་ངན་བུ་ཚ་གླིན་ལྷུགས་འགྱུར། །

དེ་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། །དྲུག་བདུན་བརྒྱད་ནི་དུམ་ངན་གསུམ། །ཞོ་སྐྱ་ཞོ་ནག་སེར་ནག་གསུམ། །མདོག་ངན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །རྩ་ཆེན་འཁྲིད་ལ་ཉལ་བ་དང་། །མདོག་ནག་ཀུན་པོ་ཡལ་ག་མེད། །རི་མོ་འཛིང་དང་མེད་པ་དང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་ཚོད་རོ་ཁལ་དང་། །མི་ཏོག་ལོ་འབྲས་མེད་པ་དང་། །ཡོད་ནའང་ཟུར་ལ་ཟུག་པ་དང་། །རྩུབ་ལ་དུར་ཁྲོད་གཟུགས་འདྲ་རྣམས། །རི་མོ་ངན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་སའི་དཀྱུ་སྦུབ་སྙིང་དུ་ནི། །ཤིང་སྡོང་ཟླུང་ན་གཉིས་རིམ་ཡིན། །དཀྱིལ་མཐུག་མཐའ་སྲབ་རྒྱབ་སྒོགས་ན། །གཉེར་མ་ཐག་ཐུག་གླང་རྒྱབ་པོ། །རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་གསུམ། །བྱ་རོག་རྗེས་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །དྲང་ལ་མགོ་རྒྱམ་གདོང་གཅིག་ཡིན། །རྐ་གའི་དབྱིབས་ལ་ཐག་ཐུག་ཅན། །སྲིན་ཁྲང་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཡིན། །བྲ་མོ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་ཐག་ཐུག་ཅན། །དུར་སོ་ཞེས་ནི་གྲགས་པ་ཡིན། །ཁ་རྒྱང་གཏིང་ཟབ་དུར་ཁྲང་ཡི། །ཙ་རྣམས་འཁོར་ཞིང་རྩ་རྒྱུད་དགང་། །འབྲེལ་མ་མང་པོ་གཏིབ་ཁྲང་ཡིན། །གཏིང་ཟབ་ཐག་ཐུག་མེད་པ་དང་། །རིང་ཐུང་ནས་ཙམ་ཙ་ཏོ་ཡིན། །རིང་ཐུང་མ་ངེས་ཀུག་ཀྱག་མང་། །འཕྱད་ན་ཁྱུར་གར་གར་སོགས། །གཏིང་ཟབ་སྲིན་རྗེས་བྱ་བར་འདོད། །ཐག་ཐུག་མང་ལ་ཁ་དོག་ནག །དབྱིབས་ནི་སྦ་གམ་སྲིན་ཁྲང་ཡིན། །སྐྱང་ཆེན་མཆེ་བའི་རྗེ་གཉིས་ན། །བུ་ག་ཐུང་གསུམ་ཕུང་ཤུལ་ལོ། །ཚངས་བུག་མེད་པ་བུ་ག་མེད། །འདི་རྣམས་ངན་པའི་ཐོད་པ་སྟེ། །ཡོག་འདྲེན་ཆམ་ལ་དབབ་པར་བྱེས། །རང་ཉིད་བཅང་བར་མི་བྱའོ། །ཀལ་ཏེ་འཆང་བར་འདོད་པ་

ན། །བོད་མཁར་ཆགས་དང་ཙ་སྲུལ་གྱི། བོད་པ་བཟུང་ན་བཙང་དུ་ཙུང་།
བོད་པ་དགུར་ལོངས་བོད་མཁར་ཡིན། །

སྐྱིར་ན་དུར་ཁྲོད་བོད་པ་ལ། །བཟང་ངན་འདྲིས་མར་འབྱུང་བ་མང་།
བཟང་ངན་ཕྱིད་མ་བཙང་ན་ཙུང་། །ངན་པ་ཤས་ཆེ་དོར་བར་བྱ། །དེ་ཕྱིར་
མཁས་པས་ནམ་བརྟགས་ནས། །སྣང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིས། །ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས་ཀ་པྲ་ལའི། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་རྒྱས་དང་དཀྲུག་པ་དང་། །དབང་ཐུད་སྒྲོད་གཟིར་གསད་མནན་དང་།
ཕྲད་པར་ཚེ་དང་ནོར་དང་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྲོབ། །བསྐྱེད་རིམ་
གསལ་བའི་སེམས་འཛིན་ཏེན། །ཛོགས་རིམ་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་བའི་སྡོད། །
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བློ་འདས་དབྱིངས། །བོད་པ་ལ་བརྟེན་ཚོགས་མེད་འགྲུབ། །
ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་། །ལྷ་མོ་ནམ་པར་གཟིགས་མ་བདེ། །རྡོ་རྗེ་བོད་
པར་བསྟལ་བྱས་ནས། །ཞུས་དང་གནང་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ། །བམ་རིལ་བོད་
མཁར་གསང་བའི་དོན། །པདྨ་བོད་ཐྲེང་ངེས་པའི་ལུང་། །བླ་མའི་མན་ངག་
མ་ནོར་བ། །ཉུང་ལ་གསལ་བར་བཀོད་པའི་དགེས། །འགྲོ་ཀུན་ཁྲག་འཐུང་
ཆེན་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་བརྙེས་ཤོག །སརྦ་མངྒ་ལཾ་བྷ་བ་
ནྟུ། ། ། །

༄༅། །བོད་བརྡུགས་གཏོང་སྐྱིན་ནོར་ལེན་བཞུགས་སོ། །

ཐབ་མའི་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། ཐོད་བརྟགས་གནོད་སྦྱིན་ནོར་ལེན་བཞུགས་སོ། ན་མོ་གུ་རུ་ཀྲྀ་ཥ་ཊཱ་ཀི་ཤྲི་ཧྲཱུཾ༔ གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་དག༔ ཕྱུག་རྒྱལ་ཀ་པཱ་ལ་འཆང་བར་འདོད་པས་བཟང་ངན་བླང་དོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་འཆང་བར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ༔ བཟང་པོས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཅིང་༔ ངན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ནམ་དུའང་མི་འདོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར༔ བཟང་ངན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པས་ཐོད་བརྟགས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ནོར་ལེན་འདི་ལ༔ བླང་བྱ་བཟང་པོའི་ངོས་འཛིན་པ་དང༔ སྤང་བྱ་ངན་པའི་ངོས་འཛིན་པའོ༔

དང་པོ་བླང་བྱ་བཟང་པོའི་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གསོན་གཤིས་གཉིས་ཏེ། གསོན་པོའི་དུས་ཕོ་མོ་གང་ཡང་འདྲ་བ་ལས། མདོག་སྔོ་བའམ་ནག་པ། མིག་ཕྲག་ཟབ་ལ་སེར་བ། སྨྲ་ཚན་ཆེ་ལ་ཐུབ་པ། སྣ་ཆེ་ལ་རྔོ་བ། མཆོག་མ་འབྱུར་བ། མཐིང་པ་ཕྲ་བ། སྨིན་མ་ནག་ལ་རིང་ཞིང་སྨིན་མཚམས་འབྲེལ་བ། ཡང་ན་མིག་དཀར་ལ་ཞེལ་བ། མཁྲུར་ཚོས་མཐོ་བ། སོ་ཐུར་བ། མཆེ་བ་རིང་བ། མཆུ་ཡོར་ལ་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་ཟ་ཐང་དཔལ་ཁ་རྒྱང་བ། མ་ལྐུགས་ཏེ། གསོན་གྱི་དུས་དཔྱད་པ་དེ་རྣམས་ཚང་བའི་མི་དེའི་ཐོད་པ་ཤི་བའི་ཚེ་རྒྱུད་མ་ཐོས་པར་ཞ་ར་བུས་ན་བཟང་པོ་མི་འོང་མི་སྲིད་དོ།

ཤི་བའི་ཐོད་པ་བརྟགས་པ་ལ་རྣམ་པ་མང་ཡང་། མདོག་ལ་བརྟགས་པ། དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པ་སོགས་ལས། དབྱིབས་ནི་ནས་འབྲས་ལྟ་བུ་མཐོན་ངོས་ནས་འཛོང་བ། ལྷག་པའི་ངོས་གཉིས་འབུར་བ་སྟེ། མཆོག་མ་མཉམ་ཞིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བཟང་། རིགས་རྒྱུད་

འཐེལ་བར་བྱེད་པའི་སྦོད་པ་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས་ཅན་ནི། མདུན་རྒྱབ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་ངོས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་ར་ལྟར་བྱུར་དུ་ཐུག་པར་
འབུར་བའོ། བྱུར་མ་དོད་པ་རླུམ་པོར་འདུག་ན་ངན་ནོ། འགྲོ་བའི་འདུན་
པའི་སྦོད་པ་པདྨའི་དབྱིབས་ཅན་ནི། མདུན་ཟླ་ལ་གདོང་ལེབ་ཅིང་། རྒྱབ་
རྒྱས་པ་རླུམ་པོ། ཡ་སོ་མེད་པ། སྙིམས་ཤིང་བལྟས་པས་པདྨ་ལྟར་གནས་
པའོ། དེ་ལྟ་བུ་རང་ས་ཉམས་ན་ངན། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྦོད་པ་གླང་པོ་
ཆེའི་རྒྱབ་ལྟ་བུ་ནི། མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་སྙིམས་པའོ། དབུང་གང་
གདོང་རིང་ལ་མཐོ་བ། རྣ་ལྟག་གཉིས་སྤུ་གླང་པོ་ཆེའི་མཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ཅུས
འབུར་རྒྱས་པ། ཚང་ར་གཞོམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའོ།
མདོར་ན་སྦོད་པའི་དབྱིབས་གཏིང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པ། ངོས་རི་བོ་ལྟར་མཐོ་
བ། དབྱིབས་གླིང་གཞི་བཀོད་པ་ལྟར་འཁོད་སྙིམས་ལ་ཡ་ཡོ་དང་ཁྲུམ་ཁྲིམ་
མེད་པ། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལག་ཏུ་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་
ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཐེད་ཆེ་བ། ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པ། སྲབ་མཐུག་སྙིམས་
པ། ལྟ་བའི་ཟམ་མཆད་པ། ནང་གི་སྦོད་ཞུང་ཐ་མར་ཡོད་པ། གདོང་དུ་
སོག་པོ་ཁྲིས་པའི་གདོང་སྣ་ལྟར་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་གྲིའི་སོ་ལྟར་མ་ཡིན་ཅིང་
འཛམ་ལ་མཐོ་བ་སྐྱི་ནང་དུ་མདུད་པ་ལྟ་བུ། ནང་ནས་ཟེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
བཟང་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཅུས་ཐུག་དང་ཅུས་འབུར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་བཏབ་པ་
ལྟ་བུའམ་མར་ཁུ་བྱུར་བུའི་ཐིགས་པ་ལྟར་བྱུང་ན་བཟང་བའོ། ཁ་དོག་བཟང་
རྟགས་ནི། དཀར་ལ་དྭངས་པ། སེར་ལ་འཚེར་བ། དམར་ལ་སྣུམ་པ།
སྔོ་ལ་འོད་དང་ལྡན་པ། སྨུག་ལ་བརྗིད་པ་སྟེ། གང་ཡང་སྣུམ་ལ་བཀྲག་
མདངས་དང་ལྡན་པ་བཟང་བའོ། མཁྲིག་པ་ཐེད་ལ་མཐུ་པ། འཛམ་པ།

སྙིམས་པ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་སོ། ཀུན་འཛམ་པ་རབ།
ཕྱེད་འཛམ་པ་འབྲིང་། རེ་རེ་འཛམ་པ་ཐ་མའོ། དུམ་བུ་བརྟགས་པ་ནི།
ན་ཐུན་ལྟག་ཐུན་གསུམ་ལ་མི་གཏོགས་པའི། དུམ་བུ་དང་པོ་ས་ལ་དབང་།
གཉིས་པ་ནོར་ལ་དབང་། གསུམ་པ་ཟས་ལ་དབང་། བཞི་པ་ལས་ལ་དབང་།
བཅུ་གཅིག་ཡན་ཆད་མཆོག་གི་སྦོད་པ་སྟེ་བཟང་བའོ། ནང་གི་དབྱེད་པ།
མདུན་རང་ས། གཡས་མི་ས། གཡོན་ནོར་ས། རྒྱབ་སྲི་ས་སྟེ། ནང་མི་
ཚོང་གི་ངོས་ལྟར་འཛམ་པའམ་མར་ལ་མཐེབ་ཆག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བཟང་བའོ།
ཤིང་ལོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཡན་ལག་རགས་ལ་ཡལ་ག་རང་སར་འཁྲིལ་ཞིང་།
ཤིང་འབྲས་ལྟ་བུ་ཕྲུམ་ཕྲུམ་དང་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཤར་ན་བཟང་། སྦོད་ཕྲིས་མ་
རལ་བར་ནང་དར་དམར་པོས་ངོས་ལ་གཡོགས་བྱས་པ་འདྲ་ན་བཟང་བའོ།
གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་བཞི་དོད་པ་འདྲ་བའི་ཁྲུང་བུ་ལ་འཛམ་ཞིང་འབུར་ཚག་མེད་
ན་ཀང་བཞི་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟང་བའོ། ཚངས་ཐིག་གི་ནང་དུ་ཐལ་ཞེར་
ཡོད་པ་བཟང་ཞིང་། ཚངས་ཐིག་གཉིས་པ་བྱུང་ན་མཆོག་ཏུ་བཟང་བའོ།
མདོར་ན་སྦོད་པ་འཛམ་ན་མི་ཁ་ཐུམས། ཞེད་ཆེ་ན་བསོད་ནམས་འཐེལ།
དབྱིབས་ལེགས་ན་ནོར་འདུ། གཏིང་ཟབ་ན་ཟས་ཡུ། འབྲུག་ཅིང་ཁོད་
སྙིམས་ན་སོང་ས་སྐྱིད་བརྟན། སྲབ་ལ་དྭངས་ཤིང་འཕྲད་ན་ཚོས་འཕེལ།
ནང་གི་རི་མོ་དར་ཞིང་རྒྱས་ན་འཁོར་འདབ་འབངས་སྤྱིད་འཕེལ། ཚངས་
བུག་ཡངས་ན་མི་རྒྱུད་བུང་ལ་སྐད་སྙན་པའོ། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དུ་
འོང་ན་ཉམས་དགའ་ལ་རིག་པ་དྭངས་པ། སྦོད་པ་སེར་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་མི་
སྲིད་པས་འཚང་བར་བྱའོ། སྦོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་འཕྲད་པའི་ཚེ། རྫས་
ཀྱིས་གང་ན་བཟང་། མདུན་དང་གཡས་རང་ལ་བསྟན་ན་བཟང་བ་སྟེ།

ཉེན་འབྲེལ་འཁྲིགས་པས་བཅངས་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་ཚང་བའི་ཐོད་པ་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། འཕྲིན་ལས་འགྲུབ། གདམས་པ་དང་ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་འཆང་བར་བྱའོ།

སྲུང་བྱའི་ཐོད་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཉེན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཅན་ནོ།

རྐྱེན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི། བཟང་བའི་མཚན་རྟགས་མང་པོ་དང་ལྡན་ཡང་། ཐོད་པ་ཁྲིགས་མ་ཤེས་པས་ནྲས་པ་དང་། མཐོ་དམན་མེར་བ་དང་། ཡ་ཡོར་མེར་ནས་ཁོད་མི་སྙོམས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ཁྲུང་བུ་བུག་པ་དང་། རང་མཚོན་རྩེ་མོ་སོས་གྱུར་ནས་ཞེད་སྣོལ་མེད་པ་བྱས་པ་དང་། རས་ཏུ་བཟང་པའི་ཐོད་སྐོག་ཏུ་མ་བཞག་པར་ལྷ་ཉེན་ཕྲིས་ནས་རབ་གནས་དང་ནང་སྒྲུབ་མ་བྱས་པ་དང་། གསས་པ་དང་། གྲུམ་པ་དང་། ཆག་པ་དང་། འཇོར་བ་དང་། ཚིགས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། བཅོས་ནས་ལྷ་བ་དང་རླུམ་བརྡོན་པ་དང་། མནན་ཞབས་སུ་ཚུད་པ་སོགས་རྣམས་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྤྱི་སྤང་བར་བྱའོ།

རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནི། ཡོ་ཞིང་དབྱིབས་མ་ལེགས་པ། མདོག་མི་སྡུག་པ་སྨུ་ཐལ་སྨོག་ནག་ཏམ་ཞག་མེད་དུད་མདོག་བཀྲག་མི་ཉམས། མདོག་མེར་བ་སྤྲོ་ནག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྡུག་པ་སྐྱོན་ཅན་ཏེ་སྤངས། སྦྱི་ནང་གང་ཡང་རྨུབ་པ། ཡང་བ། སོབ་པ། གཙོམ་པ། སྒྲིན་རྡེས་དང་སྤྲོག་ཚང་ཡོད་པ། ཤིང་ལོ་སྐམ་པ་ཆག་པ་འགྲེལ་བ། ཤིང་སྐམ་ཀེང་རུས་ལྟ་བུའམ་ཤིང་ལོ་སྤྱི་ལ་གྱིས་པ་བྱས་བྲད་པ་ལྟ་བུའམ་བྱ་རྗེས་སུ་འབྲུ་ཁྲང་ཅན། སྐབ་འཇུག་འབུར་ཁ་ཁོད་མི་སྙོམས་པ། ངམ་ནག་སྤྱི་ས

མཐུག་པ། རང་ས་སྲུབ་པ། སོག་སྦ་ཡོག་པ་སྦྲུ་གྲིའི་སོ་ལྟར་རྩུབ་པ། ལྷ་བའི་ཟམ་ཆད་པ། ཐེར་བ། སྲབ་སྐྱག་ཏུ་སོང་བ། དུམ་བུ་ཕྱེ་དྲུག་བདུན་བརྒྱད་དགུ་བཅུ་པར་ཡོད་པ། ཟ་རིམས་དང་པོ་རིང་དུ་སོང་བ། ཚངས་བུག་མེད་པ། འཕྲད་པའི་ཚེ་སྟོང་པ། ཁ་སྦུབ་པ། ལྐུག་པ་དང་གཡོན་རང་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་ངན། བཟང་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། ལག་ཏུ་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པའི་ཐོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་མི་སྲིད་པས་མི་འཆང་ཞིང་སྤང་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཐོད་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བླངས་ནས་འཆང་ཞིང་གང་ལ་གང་དགོས་སུ་སྦྱོད། ངན་པ་རྣམས་ལག་པ་ཡང་མི་རེག་ན་འཆང་བ་ཉི་སྨོས་ཅི་འཚལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །

ཟས་ངན་མ་འགོས་པའི་ཐོད་པ་ནི། ཤྲི་སོགས་ཀྱི་སོ་མ་གཏད་ཅིང་རྣག་ཤག་མ་བྱས་པའི་ཐོད་ཀོད་བྱ་རིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱའོ། ཡང་རུས་སྣ་མི་གཅིག་པ་དགུའི་ཐོད་པ་དགུ་ཚང་བར་ཡོད་ན། གནས་དེར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བར་འགྱུར་པས་ངན་པ་རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་བཟང་ངན་བརྟགས་པའི་མན་ངག་གཏོད་སྤྲིན་འོར་ལེན་ཞེས་བྱ་བ། སྦྱི་རབས་ལྡོགས་འཆང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཏེ་རུ་ཀ་གཡལ་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས་པའོ། །

སྐལ་ལྡན་ལས་འགྲོ་ཅན་དང་འཕྲད་པར་ཤོག༔ ས་མ་ཡ༔ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ༔ སྦས་རྒྱ༔ གཏད་རྒྱ༔ གཏེར་རྒྱ༔ ཏི་ཐི༔

༄། །བོད་པའི་བརྟགས་ཐབས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

ལག་འཐིལ་གཏུང་རབས་ཕྱམས་པའི་བོད་བརྟག་དཔེའུ་རིས་མོག་ཤུངས་
375—377པར་གཟིགས།

ན་སོ་རཱ་ཀུ་ཏུ་ཡི། དང་པོ་ནད་པ་བརྟག་པ་ནི། དཔྱལ་བ་ན་སྐྱི་བ་དམར་པོ་ཡོད་པ། མིན་མ་འབྲེལ་བ། ཡ་ཀན་ལ་མཆི་བ་ཡོད་པ། སྐྲོད་ལམ་མཛེས་པའི་ནད་པ་བཟང་། སྣ་ནག་ལ་འཚེར་བ། སྤྱི་གཙུག་འཁྱིལ་བ། མིག་དཀར་ཁྲ་མཁྲང་མཆུ་མཐོ་བ། མགོ་རྒྱམ་པོ། ཨེམ་ཀོ་མཐོ་བ། སྨ་མཚམས་མཐོ་བ་བཟང་ངོ་། ཐོང་ཐུང་བ། གདོང་ཡོ་བ། ལྐད་སྐྱོན་ཆེ་བ། འབར་འབུར་མང་བ། ཟ་ཞག་པ། བཞིན་མི་ལྡུག་པའི་ནད་པ་ངན་ནོ། །

རོ་བཤད་པ་ནི། ཤར་དུ་དུམ་བུ་གཅིག་གཉིས་བཟང་། ལྷོར་དུམ་བུ་བཞི་པ་བཟང་། ནུབ་ཏུ་དུམ་བུ་གསུམ་པ་བཟང་། བྱང་དུ་དུམ་བུ་བཞི་པ་བཟང་། ཀུན་རྒྱལ་དུ་ཟླ་རྫེས་ངན། ཕྱག་རྒྱ་བཟང་། འཕྲད་ཞལ་རྒྱབ་ལག་ངན། ལག་པ་གཡས་འོག་ཏུ་བཙུག་ན་ཇོར་མང་དགྲ་ཐུབ་པས་བཟང་། ལག་གཡོན་འོག་ཏུ་བཙུག་དང་འཕང་ལ་བཀག་ན་ངན་ནོ། །ལག་གཉིས་མདུན་དུ་དྲངས་ན་བཟང་། ལག་གཉིས་མགོ་ལ་དྲངས་ན་བཀྲ་ཤིས་པས་བཟང་ངོ་། །

མདོག་ནི་སེར་པོ་གསེར་འདྲ་བཟང་། །དཀར་པོ་དུང་དཀར་འདྲ་ན་བཟང་། །སྔོན་པོ་རྒྱ་གཡུ་འདྲ་ན་བཟང་། །དམར་པོ་བྱུ་རུ་འདྲ་ན་བཟང་། སྨུག་པོ་མཆོང་མདོག་འདྲ་ན་བཟང་། །དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་ན་བཟང་། །བཀྲག་མདངས་སྨུམ་ལ་དྭངས་པ་བཟང་། །ཤེལ་དཀར་གཏིང་བཀྲག་ཆེ་འདྲ་བཟང་། །སྔུ་སོབ་སེར་སྐྱ་དམར་སྐྱ་ངན། །ཐལ་ས་དུར་ཁྲོ་རུས་མདོག་ངན། །ལྗང་ནག་དང་ནི་ཕྱོ་ནག་དང་། །ཕྱུག་རོན་ཀེ་ཡི་མདངས་འདྲ་ངན། །སེར་ནག་ཅུར་པའི་རྒྱབ་འདྲ་ངན། །ཕོ་སྐྱ་ཕྱུག་རོན་རྒྱབ་འདྲ་ངན། ཕྱམ་མ་ཆགས་ཞིང་སྐྱ་ཕོག་ངན། །རྒྱམ་ལ་འཁྱིལ་ན་ནོར་རྫས་འཕེལ།

ཞི་བའི་ལས་འགྲུབ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །རིན་ཆེན་སྤུངས་འདྲ་བསོད་ནམས་
འཕེལ། །རྒྱས་པའི་ལས་འགྲུབ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །པདྨའི་དབྱིབས་འདྲ་
པདྨས་མཚན། །ཁྲ་ཚ་ཁྲ་མོ་བཀྲག་དང་ཆེ། །དབང་གིས་ལས་འགྲུབ་དངོས་
གྲུབ་འབྱུང་། །སེར་པོ་གྲུབ་བཞིའི་དབྱིབས་འདྲ་པ། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྨན་
མ་ཙམ། །གཅིག་གཉིས་ཐོད་པའི་ཕྱི་རུ་འབྱུང་། །ཞག་ཆགས་རིན་ཆེན་ཞེས་
སུ་བྱ། །མདུན་འཛིང་ལྷག་སྙོ་པདྨ་འདྲ། །ཚོར་སྤྱུགས་པེའུ་ཤུག་འཕེལ་བར་
བྱེད། །ནག་ལ་འཛིང་བ་འགབ་འཕེལ་འགྱུར། །གྲུ་གསུམ་རྩམ་ཁྲང་འདྲ་ན་
ངན། །སྐྱར་པོ་ཚང་ར་ཤིབ་འདྲ་ངན། །སྨུབ་ལ་སྔོང་སྔོག་འདྲ་ན་ངན། །
མདུན་ཐོང་ལྷག་རྐྱམ་ནོར་ལ་ངན། །ཐོད་པ་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཚེ། །ཡིད་
དགའ་ཞྙིད་ཆེ་ཡིན་སྙིང་འདོད། །ཚོར་བུ་ལག་ཏུ་བླང་པ་འདྲ། །ལག་གཉིས་
དེ་ལྡན་བཅང་པར་བཟང་། །ཚངས་བུག་གཅིག་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཚངས་
བུག་གསུམ་བསྒྲིག་བདེན་སྟོབས་འཕེལ། །ཚངས་པའི་ཕུ་ག་ཟངས་ཐལ་ལ།
འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲུར་བཟང་། །གཉིས་པ་སློག་རྩལ་མི་ཤེས་སོ། །
གསུམ་བས་མང་ན་བཙག་པའི་རྒྱ། །ཚངས་པའི་བུག་མེད་པ་ནི། །ཐོད་པ་
ལྒྱགས་པས་རྣལ་འབྱོར་འཆི། །དེ་ནི་བཙག་ལ་མནན་པར་བྱ། །ཞི་ཏིག་
མཐུག་ལ་འཕྲང་བ་བཟང་། །མཐུག་ཅིང་སྲབ་མཐུག་ཆ་མཉམ་པ་བཟང་། །
མཐུག་ཅིང་སླ་བ་རྒྱང་ན་བཟང་། །སྲིད་པར་རང་ས་མཐུག་ན་བཟང་། །སྣ་
བ་མེད་ཅིང་མཐུག་པ་དང་། །བསེ་ཀོ་དྲུང་དང་འདྲ་ན་བཟང་། །སྨང་
མཐུག་འཁོར་ས་སྲབ་པ་ནི། །ཚོ་ལ་སྟོད་སྨད་འོང་བ་ཡིན། །འབར་འབུར་
ཐག་བུག་མང་བ་ནི། །རང་སར་བྱུང་ན་དར་གུད་ཐོང་། །དགྲ་སར་བྱུང་ན་
དྲག་ལས་སྟོད། །གྲུ་གསུམ་ལྷང་མོ་འདྲ་བ་ངན། །མཐུག་སྲབ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུས་

པ་ན། །བར་ན་བླ་བ་ཚེས་པ་ངན། །སྦྱ་བོ་སེར་སོབ་དམར་པོ་ངན། །
དཀྱིལ་མཐུག་ཐ་མ་སྲབ་གྱུར་ན། །སྨིན་དུ་མི་ཁ་ཐྲ་མཆུ་འོང་། །མཐའ་
མཐུག་དཀྱིལ་ནི་སྲབ་གྱུར་ན། །སྨིན་དུ་རང་ནོར་ཨི་ལག་འགྲོ། །ཚེ་སྲབ་སྔོང་
སྔོག་འདྲ་བ་ངན། །རྒྱང་ཡང་ཞྭི་ཏིག་མདོག་དབྱིབས་དང་། །རི་མོ་བཟང་
ངན་ཤོར་བུ་ཡིན། །རང་ས་དཔལ་བའི་ངོས་ལ་ཟེར། །སོར་སྣ་བྱ་ཁྲང་མཆུ་
འདྲ་བཟང་། །ཤིན་ཁྲང་ཤུང་ཞིང་འདུད་པ་འདྲ། །མཐིལ་ན་གསོང་བུ་བཞི་
ཡོད་པ། །དེ་ལ་འདོད་འཛོའི་བ་མོ་ཟེར། །དེ་རྣམས་ལྡན་ནས་བཟང་བས་
བཅངས། །དགྲ་ས་ལྷག་པའི་ངོས་ལ་ཟེར། །དེ་ནི་བཅད་པ་འདྲ་ན་བཟང་།
ཤིན་ཁྲང་སྦྱང་ཡང་མི་སྣོ་ཡང་། །དཔལ་པ་གཡས་ངོས་ཡོན་བདག་ས། །
དཔལ་བ་གཡོན་ངོས་རྣལ་འབྱོར་ས། །ན་གཡས་ཡོན་བདག་ཏུར་ས་དང་། །
ན་གཡོན་རྣལ་འབྱོར་དུར་ས་ཡིན། །དབུས་དང་དཔལ་མདུན་ནོར་གྱི་ས། །
ཟ་ལམ་གཏོང་བུ་ཕྱུར་བ་འདྲ། །དེ་ཡང་རང་ས་རྒྱལ་ས་བཟང་། །ལྟ་ཟམ་
དར་སྐྲད་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཆད་པ་མེད་པར་བསྐོར་གྱུར་ན། །ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་
པ་མེད་པས་བཟང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་འདྲའི་རི་མོ་ལ། །ཕོ་འདྲ་བ་མི་ཏོག་
འབྲས་བུ་སྨིན། །བཀྲ་ཤིས་རྫས་དང་ཡིག་འབྲུ་དང་། །དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་
མཆོད་རྫས་དང་། །རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་དང་། །པདྨ་རལ་གྲིའི་རི་མོ་
དང་། །འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྡའི་རི་མོ་དང་། །ཤིན་ལས་གླིང་བཞིའི་རི་མོ་དང་།
ཉི་ཟླ་ནོར་བུའི་རི་མོ་བཅས། །མཛེས་ཤིང་འཇམ་ལ་རྗེ་མོ་རིང་། །དེ་ཡང་
རང་སར་རྟེ་རྒྱས་བཟང་། །དགྲ་སར་རྒྱས་ནས་དགྲ་ལ་ཤེས། །རི་མོ་ཡི་ནས་
མེད་པ་ངན། །མང་པོ་འཛིང་སྤྲ་གྱུག་པ་ངན། །ཐག་པ་ནག་པོ་འདྲ་བ་ངན།
ཙ་རྣམས་འཕྲད་ལ་ཞལ་བ་ངན། །སྡོང་པོ་སྐམ་པ་འདྲ་བ་ངན། །ཡལ་ག་

སོ་མ་མེད་ན་ངན། །ཡལ་ག་སོ་མ་ཐུར་ཤུག་ངན། །རི་མོ་གཅིག་གིས་གཅིག་མནན་ངན། །རི་མོ་གཅིག་གིས་གཅིག་བཅད་ངན། །ཁྲ་རོག་རྫེས་འདྲའི་རི་མོ་ལ། །སྡིན་ཁུང་གཏིང་ཁུང་མང་ན་ངན། །རྩ་རོ་ཞེས་བྱ་ངན་པར་བཤད། སྡོང་གཅིག་རྩེ་མོ་ཐུར་ཤུག་ངན། །དུར་ཁུང་ཁ་རྒྱང་ཏིང་ཏིང་ངན། །སྡིན་ཁུང་ལྟ་འབྲེལ་བུ་ག་ཅན། །ཤིང་པོ་མགོ་བཅད་དེ་ཉིད་ནི། །རབས་ཆད་འོང་བས་དོར་བར་བྱ། །ཤིང་སོའི་ཤེད་པ་ཆད་པ་ནི། །ཐན་འཁོར་གཡོག་གིས་ལ་ངན། །དཔལ་དབྱིངས་ཐུས་ཡུ་ཡོད་ན་བཟང་། །རྒྱུ་ནང་ཞག་ཐིག་འདྲ་ན་བཟང་། །རང་སར་སྦྱང་ན་རང་ལ་ཕན་བཟང་། །དཀྲི་ལར་སྦྱང་ན་དཀྲི་ལ་ཤེས། །དཔལ་བའི་ཟུར་གཉིས་གདོང་ནས་མར། །སྒང་ཆེན་མཆེ་བ་དོད་ན་བཟང་། ཁོ་གྲུགས་ཁ་གྲུགས་འོང་པས་བཟང་། །དེ་ཡང་རྒྱུད་རིང་འཛམ་ན་བཟང་། །དཀྲུས་སྦྱབ་དང་ནི་འཕྲད་སྦྱབ་གཉིས། །ལྷག་སྦྱབ་སོར་བཞི་ཡོད་པ་ལ། །རྐ་ལྟན་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །སྦྱབ་བཞི་ནས་ཙམ་ཐུན་འབྲུ་ཙམ། ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ན་དུམ་བུ་གཅིག །ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་ཤེས་པར་བྱ། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་ས་ལ་དབང་། །གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཐྲན་འགྲུབ། །གཉིས་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ། །གསུམ་པ་ནོར་དང་སོངས་སྤྱོད་འཕེལ། །བཞི་པ་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་པ་འགྲུབ། །དུས་བུ་ལྔ་པ་བཅང་པ་དུབ་ཙམ། །དྲུག་པ་ཚེ་ཐུང་དབུལ་པོར་འགྱུར། །བདུན་བརྒྱད་དགུ་པ་དྲག་པོའི་སྟོད། །ཐུགས་པ་མཐུ་ཆེན་ལག་ཆ་རུང་། ཐུགས་པ་མཐུ་ཆེན་མ་གཏོགས་པ། །དྲུག་པ་ཡར་བཅད་བཅག་པར་བྱ། །རྒྱ་སྦྱབ་སོབ་ལ་ཅིང་བ་སྦྱོན། །པར་ན་ལྷ་བ་ཆེ་བ་སྦྱོན། །ཆོལ་དུམ་མང་པོ་སྡུང་བ་སྦྱོན། །རྒྱ་སྦྱབ་བཀུང་མི་ཤེས་པ་སྦྱོན། གཙན་གཟན་མཆེ་བ་གཙོགས་འདྲ་སྦྱོན། །བར་ཆད་མང་བས་དོར་བར་བྱ།

རྒྱ་སྦྱབ་འཛམ་ཤིང་མཉམ་ན་བཟང་། །ཡི་གེའི་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་བཟང་། ནོད་པའི་ནང་གི་རི་མོ་ཡི། །ཤིང་སོའི་རྩ་མོ་ཐམས་ཅད་དེ། །ཚངས་པའི་ཐུག་སྟོར་ནོན་པ་འདྲ། །

ནོད་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ལ། །མདོག་ཁ་ངན་པ་མིན་པ་དང་། །དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱོན་ངན་མེད་པ་དང་། །ཚངས་ཐུག་མང་པོ་ཙ་ཡིན་པ། །ཚངས་ཐུག་མེད་པ་མིན་པ་དང་། །སྦབ་འཐུག་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། །འབར་འབུར་ཐག་ཐུག་མེད་པ་དང་། །ཕྱི་ནང་རྩུབ་མོ་མིན་པ་དང་། །ཆེ་སྦྱབ་སྐང་སྐྱིག་མི་འདྲ་བར། །སྡིན་ཁུང་གཏིང་ཁུང་མེད་པ་དང་། །རྩ་རོ་དུར་ཁུང་མེད་པ་དང་། །ཐ་རྫེས་མེད་དང་སྟོང་གཅིག་མིན། །ཤིང་སོ་དཀྲི་པར་མ་རྒྱས་པ། །རི་མོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། །མང་པོ་འཛིང་བ་མ་ཡིན་པ། །རྩ་རྣམས་འཁྲིད་ཉལ་མ་ཡིན་པ། །སོ་འདབ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། །སྡིན་ཁུང་ལྟ་འབྲེལ་མེད་པ་དང་། །ཤིང་སོ་མགོ་བཅད་མིན་པ་དང་། །ཤིང་སོ་སྙིད་ཆད་མིན་པ་དང་། །དཀྲི་སར་ཐུས་ཡུ་མེད་པ་དང་། །དུམ་གྲངས་མང་པོ་མིན་པ་དང་། །མདོག་ཁ་མཛེས་ཤིང་བཀྲག་མདངས་ཆེ། །སྐམ་ཞིང་གསེར་དངུལ་ཞག་ཆགས་པ། །དབྱིབས་ལེགས་ལྷ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ལེགས་སྐམ་ཐུ་ཞིང་ཏིག་པ་དང་། །ནོར་བུ་འདྲ་ཞིང་ལེན་སྐྱིང་འདོད། །ཚངས་པའི་ཐུག་ཟང་ཐལ་དང་། །མཐིལ་དུ་གནོང་ཐུ་བཞི་བསྐྱིག་དང་། །རང་ས་ཟླ་ལམ་ཡུར་བ་དང་། །སོར་ལྟ་བྱ་ཁྱུང་མཆུ་འདྲ་དང་། །ཕྱ་ཟམ་དར་སྤྱད་མ་ཆད་པ། །དཔག་བསམ་ལོ་འདབ་མེ་ཏོག་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྨིན། །བཀྲ་ཤིས་རྟགས་དང་ཡིག་འབྲུ་དང་། །ཉི་ལ་བུ་གྲྭ་སྐྱན་མཆོད་རྫས་དང་། །འདོད་ཡོན་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཚན་དང་། །འཁྲིད་ལས་སྐྱིང་བཞིའི་རི་མོ་དང་། །ཁྱི་

སྨན་ཏོར་བུའི་རི་མོ་བཅས། །ཡལ་ག་སོ་འདབ་རང་སར་རྒྱས། །མཛེས་ཤིང་འཇམ་ལ་རྩེ་མོ་རིང་། །རི་མོ་ཡངས་ཤིང་རྩེ་མོ་རྣམས། །ཚངས་པའི་དབུ་གཞི་སྐོར་མོན་འདྲ། །རང་ས་ཐུབ་ཡུ་ཡོད་པ་དང་། །སྐྱང་ཆེན་མཆེ་བ་འཇམ་རིང་དང་། །རྒྱ་སྤྲུལ་འཇམ་ཞིང་ཡིག་འཁྱུ་ཐུབ། །རྒྱ་སྤྲུལ་བར་བར་འབྲེལ་བ་དང་། །དུམ་བུ་གཅིག་པར་སྒྱུར་བ་དང་། །བཟང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་བཅས། །ཚང་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡིན། །རབ་གནས་དབང་བསྐུར་བྱ་མི་དགོས། །འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་རྣམས་འགྲུབ། །ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེས་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡང་། །ཀུན་གྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན། །བཟང་པོ་བསོད་ནམས་ལྡན་ལ་འཁོར། །ངན་པའི་ལག་ཏུ་བྱུང་ཡང་འབྲོས། །བཟང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ནི། །གཉིས་དང་གསུམ་ལྡན་ལ་སོགས་དང་། །སྐྱོན་ཅུང་བཟང་རྟགས་མང་བ་སོགས། །བཅངས་འདོད་རབ་གནས་ཞུགས་བྱས་ལ། །དྲི་བཟང་སྤོས་རྒྱུས་ཞུགས་པར་སྦྱགས། །རིན་ཆེན་ལྷ་དང་འབྲུ་སྣས་བཀང་། །མིང་རྟེན་པར་ནི་སྤྲས་པར་བྱ། །སྐྱོན་བཅུ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཐོས་འགྲོ། །

བཟང་ངན་གང་ཉུང་ཐ་བརྟགས་ནི། །འབྲུ་སྣ་ལྷ་འམ་རིན་ཆེན་ལྔའི། །ཐོད་པ་བཀང་བ་མདུན་དུ་བཞག །དཔལ་བ་རང་ལ་བསྟན་ལ་བཞག །འདི་ལ་བཟང་ངན་ཅི་ཡོད་པར། །ང་ཡི་རྨི་ལམ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན། །དཔོད་པ་ཤོར་ལ་བཟང་ངན་བསྒྲ། །ཅི་བྱུང་བརྟགས་ལ་བཟང་ངན་བཅང་། །ངན་ན་གཏོར་མ་ཕུལ་བ་བསྐུར། །ཕྱིར་ནི་ཐོད་པ་རང་ལག་ན། །ལྷ་གསུམ་གང་འཚོག་ཐོད་མཁར་འཚོགས། །བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་བཅངས་པས་ཆོག །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་བྱས་ན།

ཐོད་པ་བཟང་ངན་ཞིག་ས་བརྟགས་ཤིང་། །བསམ་པ་བཟང་པོས་ཐོད་པ་འཆང་། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་རྩོམ་བསྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་ལས་ཅན་པའི་ཡུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཐོད་པ་མཚན་ལྡན་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེས་རྐྱེན་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ང་... སྔ་མེད་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དགའ་བོ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐུལ་ནས་ཐོད་པ་བརྟགས་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་མཐོང་ཞིང་། རང་གི་ལག་ནའང་ཐོན་བསགས་ཀྱི་དབང་གིས་བླ་མ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། ཐུན་མེད་བསམ་པ་བཟང་པོ་འགའ་དང་འགས་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཅན་པ་དང་། བདག་ཀྱང་འདི་ཡི་གཞི་ཐད་ནས་གསོམས་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པའི་དབང་གིས། ཐོད་པ་བཟང་པོ་སྐྱོན་ཅུང་བ་ཡོན་ཏན་མང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། འཕྲད་མདུན་པ་ཐུག་ནང་ནས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཞེན་མེད་རྟོགས་ལྡན་རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

ཐོད་པ་ངན་པ་བཅང་འདོད་ན་ཉུས་སྤྲུལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཤོག་པ་ཡོད་ན་རབ། མེད་ན་ཕོ་ཡི་ཤོག་པ་བཅང་བར་བྱས་ན་ཐོད་ངན་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་སོ། །

༄། །ཇོད་སྐྱབ་ཡིད་བཞིན་བང་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀླུ་མའི་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས༔ ཐོད་སྒྲུབ་ཡིད་བཞིན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ༔ ན་མོ་གུ་རུ་ཧེ་ཝ་ཌཱ་ཀི་ནི་ཧཱུྃ༔ ཐོད་པ་མཚན་ལྡན་འཆང་བར་འདོད་ན༔ གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་བཅངས་ན༔ དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་བའི་སྟེང་དུ༔ ཐོད་པ་ལ་སྲུང་མ་གནོད་སྦྱིན་དང་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བས་དེ་དག་ཁྲོས་ཤིང་མི་འདོད་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་བྱེད༔ གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་ལྡན་ན་ཅི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་གང་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར༔ གནད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ལྟར་བཅས་ལ་བཅངས༔

དེ་ཡང་ཐོད་པ་བཟང་པོ་སྐར་མ་བཟང་ཞིང་གཟའ་བཟར་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བབས་པའི་ཚེ་ཡག་ཏུ་བླངས་ཤིང་མཎ་ཌག་སྲད༔ གུ་གུལ་གྱིས་བདུག༔ ཤུང་དཀར་དང་ཏིལ་ནག་ལ་སོགས་པའི་སྨན་གྱིས་བྲབ་ཅིང༔ རྡོ་སོའི་སྣག་ཐིགས་སྣག་ཏུ་བཅོད་ཅིང་བགེགས་དང་སྲུལ་བར་བྱའོ༔ དེ་ནས་གཡང་གི་སྐར་མ་ལ་བབ་པའམ༔ དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཟའ་སྐར་བཟང་བའི་ཉིན་པར་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཆང་ཞུན་བཟང་པོ་ཨ་མྲི་ཏ་དང་སྨར་ལ་སྦྱགས་པ༔ བདུད་རྩི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ལ་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱ༔ དེ་ནས་ཐོད་པ་ལེགས་པར་ཕྱིས་ཤིང༔ ར་རི་ནག་ནོག་མེད་པར་ཕྱིས་པའི་ནང་དུ་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་སྲུ་རྟེན་དང་རྩ་སྔགས་ནོར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ཐུ་ཅན་འདོད་གསོལ་དང་བཅས་གསེར་དངུལ་གྱིས་བྲིས་པ་དང༔ རྒྱུད་པའི་མཚན་འཕུམ་དང་གཟུགས་སྔགས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་དང༔ ག་བུར། གུར་གུམ། ཙནྡན། ཀླ་ཤི། གི་དང། ཛ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་སྨན་སྣ་ཚོགས། འབྲུ་སྣ་ཚོགས། རིན་ཆེན་

ལྷ་ཚོགས། ཞིང་ཏོག་ལྷ་ཚོགས། ཟས་ལྷ་ཚོགས། དར་ཟབ་ལྷ་ཚོགས། གདུང་རིང་བསྲེལ་ལ་སོགས་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་རྫས། པཉྩ་ཨ་མྲྀ་ཏ། བསྟན་པའི་ཡང་ཞུན་གྱི་གླེགས་བམ། ཐུག་གཟིག་གི་རིས་མོ། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་རྗེད་པ་སྤུར་བུར་ཕྱིངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དར་ཟབ་ལྷ་ཚོགས་པས་བཀྲམ་ལ་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་དཔལ་དགྱེས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ༔ ས་ནྲ་པའི་ཏྲ་སྤུངས་ཞིང་བོད་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་བསྐྱལ་པ་བྱས་ཞིང་བསྐྱབས་ནས༔ དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷས་སྤྱང་བ་དང༔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་མངའ་གསོལ་བྱ༔ རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་དང་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མང་དུ་བརྗོད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ༔ བོད་པ་མཆོག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་བཟའ་མགྲོན་མང་དུ་བྱ༔ ཅི་འགྲུབ་བྱ༔ དེ་ནས་བོད་པ་དེར་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་ལག་མ་བརྐྱད་པར་བང་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིགས་བསམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དུལ་ལས་རང་གི་ཐུས་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་རང་ས་རང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ༔ སྐབས་སུ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་དང་ཚེས་བཅུའི་སྐབས་ལ་བབས་པའི་ཚེ༔ སྤྲུལ་མཆོད་སྟར་ལྟར་བྱ་ཞིང་ཁ་གསོ༔ དེ་ཡི་བོད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཅི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ཞིང༔ འཕྲིན་ལས་ཅི་འདོད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ༔ གཞན་བོད་པ་གང་འབབ་སྟོན་མེད་པ་ལ་བོད་གཡོགས་བྱ༔ སྤྲུལ་པ་བྱས་པའི་བོད་པ་ལས་སྤྱོར་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྦྱོའོ༔ དེའི་ཅི་འདོད་འབྱུང་བ་ནི༔ དཔེར་ན་སྒྲ་པོས་ཟས་ནོར་ཡོད་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་གིས་དགྱེས་པར་བྱས་ནས་ཚིག་སྙན་པོས་བསྔང་ཤེས་ན་ཅི་

འདོད་བྱིན་པར་བྱེད་ཅིང༔ དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་བ་དང་མཚུངས་པས་བོད་པ་བཟང་པོ་མཆོད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་བླངས་པས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ༔ བོད་པའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་ལ་སོགས་གཅེས་པའི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་གང་བ་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་ནོ༔ བོད་པ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བླངས་བའི་ཐབས་བོད་སྤྲུབ་ཡིད་བཞིན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱའོ༔ ད་ལྟ་མངའ་བདག་ཡབ་སྲས་དང་མ་འོངས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ༔ ཨོ་རྒྱན་གྱི་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལགས༔ བདག་འདྲ་མཁར་ཆེན་བཟའ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས༔ གསང་བ་བྲག་གི་ཡོངས་རྫོགས་སུ་གཏེར་དུ་སྦས་སོ༔ སྐལ་ལྡན་ལས་ཅན་ཨོ་རྒྱན་གསུང་གི་སྲས་དང་འཕྲད་པར་ཤོག༔ ས་མ་ཡ༔ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ༔ སྦས་རྒྱ༔ གཏད་རྒྱ༔ གཏེར་རྒྱ༔ ཐ་ཐི་མ༔ སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་གཏེར་མའོ། །

༄༅། །གསང་སྔགས་ནང་གི་ཕྱུང་བཞེད་
བརྟགས་པ་བཞུགས། །

དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཏགས་པ་ལ་སྤྱི་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བཅད་པའི་ཐབས་དང་། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དབྱིབས་བསྟན་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་། དུམ་བུའི་གྲངས་དང་། རང་ས་དང་། དགུ་པའི་མཚམས་བཅད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བཟང་ངན་སོ་སོར་བརྟགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཐོད་པ་བཅང་ནས་ཕྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་ཆང་གིས་ནང་དུ་ལེགས་པར་བཀྲུས་ལ། སྣང་ལ་བཙལ་ཏེ་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་ལ་ཟས་སྣ་དང་། འབྲུ་སྣ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ། དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པས་བཀང་སྟེ། ན་བཟའ་མང་པོ་གསོལ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་མཁྱུལ་ཆིངས་དཀར་པོ་ཅན་ལ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུངས་བསླས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པ་བཞག་ནས་སབཅད་དེ་བུམ་པའི་གཟུངས་ཐག་ནས་བཟུང་ལ། ཐུགས་འབུམ་ཚོ་དགུ་གྲངས་ཀྱིས་བསྔེན་པའོ། །སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཀ་པཱ་ལ་པོ་ཧཱི་ཙི་ཏྲ་ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གཉིས་མམ་དགུ་བཟླས་བྱེད། ནམ་མཁའ་ལ་ལན་དགུ་ཕྱར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། རིན་ཆེན་ཐོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། གཞལ་ཡས་ཐོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ནོར་བུ་ཐོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་བསྟོད་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་བསམ། དེ་ནས་བསྙེན་པ་སྐྱིལ་བ་དང་། ཐོད་པ་སྣང་ལ་བཙལ་བ་དང་སྟར་བས་རྗེ་བར་སོང་ན། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་བསྟན་ནོ། དེ་ཡང་དུས་དང་ཚེས་གྲངས་བཟང་པོ་ལ་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་ལ་ན་བཟའ་གསོལ་ཞིང་། ཀོང་བཞིན་སྔགས་བཟླས་

ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲར་ཞིང་བསྔོད་དེ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ལག་ཏུ་བླང་བའི་དུས་སུ། དགའ་ཡེལ་བ། ཡིད་སྨིན་པ། ཉིད་ཐོན་པ་དེ་གསུམ་བྱུང་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའོ། །

གསུམ་པ་དབྱིབས་ནི། གཞན་ཡས་ཁང་དེ་ལ་དབྱིབས་རྣམ་པ་ནི་བཞི་བའོ། གྲུ་བཞི་ནི་རྒྱལ་པའོ། གྲུ་གསུམ་དྲག་པོའོ། ཟླ་གམ་ནི་དབང་ངོ། དབྱིབས་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་སྨིན་ཡོན་གང་ཡང་མེད་དོ། ཡོན་པོ་ནི་ཞུང་བའོ། །

བཞི་པ་ཁ་དོག་ནི། སེར་ཏེ་གསེར་འདྲ་བས་ས་ལེ་སྦྲམ་དང་ར་གན་དུ་ནོར་བའོ། སྨུག་སྐྱེ་འཚེང་འདྲ་བས་ནོར་བུ་དང་བྱི་རུར་ནོར་བའོ། དཀར་ཏེ་དུང་འདྲ་བས་ཟློག་རྒྱབ་དང་ཟལ་མདོག་དང་དུང་དུ་ནོར་བའོ། གཞན་ཡང་རིགས་ལྔའི་ཁ་དོག་ཏུ་ཡང་འོང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕྲ་སྐྱ། བསོ་ལ་སོགས་པ་སྨིན་མང་པོ་ཡང་སྲིད་པའོ། །རྒྱུང་ན་བཀྱེད་པའི་དུས་སུ་བཀྲག་ཅིང་རྒྱབ་པ་ངར་ཆེ་བ་དང་། བཅུད་པའི་དུས་སུ་འཛམ་ལ་མཁྲེགས་པ་དང་། མར་དཀར་ལ་ཡུངས་དཀར་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཕྲ་མེར་འདུག་པ་ནི་བཟང་པོའི་རྟགས་སོ། རྒྱུང་ན་བཀྱེད་པའི་དུས་སུ་འཛམ་ལ་འོད་ཆེ་བ། བཅུད་པའི་དུས་སུ་རྩུབ་པ་དང་། རྩམ་པ་དང་། མདངས་མེད་པ་དང་ཁ་དོག་གང་ཡང་རུང་བའི་ཐིག་ལེར་བྱུང་ན་ངན་པའོ། གཞན་ཡང་འབར་འབྱུར་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ན་ཡོད་ཅིང་། སྙང་ཀོང་ཐམས་ཅད་ནང་ན་ཡོད་པའོ། ཕྱི་སོ་སྐྲང་པོའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་ན་བཟང་བའོ། སྐྲང་པོ་ཏྲ་བ་ནི་ཤི་སྙང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་མི་བརྟན་པ་སྟེ་སོག་ལྟ་སྤྲབ་པ་དང་མཚུངས་སོ། གཞན་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི། སྙང་ཀོང་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ན་ཡོད་པ། འབར་འབྱུར་ཐམས་ཅད་ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི

ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཕྱི་སོའི་འབར་འབྱུར་རང་ས་ན་ཡོད་པ། ནང་གི་སྙང་ཀོང་རང་ས་ན་ཡོད་པ་ནི་བཟང་བའོ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ངན་པའོ། སྐྲང་པོ་མཆེ་བ་ནི་མར་བཙིར་སའི་ཟར་ཚགས་འདྲ་ན་བསོད་ནམས་ཀང་ཚུགས་པའི་རྟགས་སོ། རང་སའི་ཕྱོགས་སུ་ཀྱིད་ན་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའོ། ནང་དུ་ཧུབ་ན་བསོད་ནམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བ་སྟེ་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པོ། ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ན་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་འཕྲིང་སྟེ་བསྟན་པའོ། གཞན་ཡང་རང་སའི་ཁ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཕྱི་སོར་ཀྱིད་ཅིང་མཐུག་པ་དང་། དཀྲ་ས་ཐམས་ཅད་སྦུབ་ཅིང་ནང་དུ་ཧུབ་པ་ནི་བཟང་ངོ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ངན་པའོ། སྐྲང་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་བཀལ་རྗེས་བྱུང་ན་གཞན་གྱིས་ཐུབ་ཚོད་བྱེད། །དེ་ཡང་བར་ཆད་ན་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་དབྱིབས་ཞིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། ཡོན་ཏན་གཞན་མ་ཚང་ན་འང་སྨིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཙིའོ། ཕྱི་སོའི་ན་ལྷག་ཏུ་ལྡན་པ་བྱུང་ན་མི་གཞན་གྱིས་མགོ་འདོགས་པའོ། དེ་ཡང་རང་སར་ཡོད་ན་རང་འདོགས་པའོ། དཀྲ་སར་ཡོད་ན་དགྲ་འདོགས། མཚམས་ན་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་འདོགས་པའོ། རང་སའི་ཁ་ཕྱིར་ལ་ལྟ་བ་ངན་ན་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་དགྲ་ལྡང་ཞིང་བོར་སྟོར་འོང་། བུ་ཚ་དང་། ནག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། མཆོད་གནས་ཀྱི་ས་ན་བྱུང་ན་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། རང་ལ་ཇི་བཞིན་དགྲ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཕྱིར་ལ་རི་མོ་གཞུ་བདུངས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་རྒྱང་འདུ་བའོ། ཤིན་ཁྲང་བྱུང་ན་ནད་མང་བའོ། ཕྱི་སོའི་རང་སར་རྩ་རྗེས་མེད་རྗེས་མདུང་མེད་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཚེ་ཐུང་བའོ། དགྲ་སར་བྱུང་ན་དགྲ་ཚེ་ཐུང་བའོ། ཕྱི་སའི་རང་སར་རྩ་རྗེས་དར་རྗེས་རྒྱབས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཚེ་རིང་བའི་རྟགས་སོ། དགྲ་སར་བྱུང་

ན་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་རྣམས་ཕྱིའི་རྟགས་ཏེ་བཞི་པ་མདོག་གི་དུས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལྔ་པ་དུས་བུའི་བརྟགས་པ་ནི། དུས་བུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་རིགས་ཏེ། གླིང་དང་ས་ལ་དབང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་བའོ། མཆོག་ཏུ་དཀོན་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་བུ་གཅིག་པའོ། དུས་བུ་གཉིས་པ་རྗེའུ་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱ་བ་བྱེད་པས་ཁ་ཟས་འདུ་བ་བཤད་པ་ཡིན། དུས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱམ་ཟེའི་རིགས་ཏེ། རིགས་སྔགས་འཆང་བའི་ནོད་པ་ཡིན། སྔགས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དུས་བུ་བཞི་པ་དམངས་རིགས་ཏེ། མི་རིགས་མང་པོའི་ནོད་པས་ནི། འཁོར་བ་འདུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དུས་བུ་ལྔ་པ་གདོལ་པ་ཅན། ཕྲོ་གཏུམ་ཅན་གྱི་ནོད་པ་ནི། ཚོད་པ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཉུག་པ་ལ་སོགས་ནད་རྣམས་འབྱུང་། ངན་པར་བཤད་པས་མཁས་པས་སྤངས། དྲག་སྔགས་ལ་སོགས་སེར་བ་དང་། དགྲ་བགེགས་བྱུར་སྲི་གདོན་པ་དང་། དུས་བུ་ཉུག་པ་བདུན་དང་བརྒྱད། དགུ་པ་མཚན་ངན་ནོད་པ་ནི། དམ་རྫས་ཡིན་པས་བཅང་བར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་གྱིས་བཅད་པ་ནི། གླིང་སོ་སོར་བཅད་པ་ཡིན། གླིང་གཅིག་པ་དང་གསུམ་ལ་སོགས། གང་འབྲེལ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། བཞི་དང་ལྔ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཟུ་ཏིག་ཚོམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་བཅད་ན་བཟང་བའོ། ཟུ་ཏིག་ཚོམ་རྫིང་བ་དང་། མཐའ་མ་ནས་སོར་རེའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་དཀྱིལ་དུ་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་མེད་པར་སྤུབས་ཀྱིས་བཅད་པ་ནི་འཕྲིང་ངོ། མཐའ་མ་དཀྱིལ་མེད་པར་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་མེད་པར་སྤུབས་གཅིག་གིས་བཅད་པ་ནི་མཐའ་མ་རྗེ་སྐྱོན་དུ་མི་བརྩིའོ། དེ་ཡང་རང་ས་ན་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་ཡོད་ཅིང་། དགུ་སན་

སྤུབས་ཀྱིས་བཅད་པ་ནི་བཟང་བའོ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ངན་པའོ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྐྱོན་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་སོང་བ་ནི། རྩང་ཐོད་རྨུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚངས་ཕུག་མེད་པའོ། དེ་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། གཞན་ཡང་སྐྱོན་བརྒྱ་ཡོན་ཏན་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་སོང་བ་ནི། སོག་པའི་ལྷ་བཟང་བ་ཡིན། དེ་ལས་མཐུག་པ་ནི་བསོད་ནམས་མཐུག་པའོ། རྗོ་བ་ནི་རིག་པ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་རྒྱུགས་མེད་པའོ། རྒྱན་རིང་བ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱུན་རིང་བའོ།

ཉུག་པ་རང་ས་དང་དྲག་སའི་མཚམས་བཅད་པ་ནི། མདུན་རྒྱབ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་གྱིས་འཕྱེད་དུ་བཅད་པའོ། ཕྱི་སོར་གཞུང་གི་ཟུ་ཏིག་ཚོམ་གྱིས་བཅད་པ་ལ་བརྩི། ནང་དུ་རྣ་བའི་ཐད་སོར་བརྩི། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནང་དུ་མཐའ་མར་རྣ་བའི་ཐད་དུ་བརྩི་ལ། དཀྱིལ་དུ་ཤིང་སོ་ཙམ་དུ་བརྩི་ཟེར་ཏེ། རིག་པས་དཔྱད་དོ།

བདུན་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཀའི་སོ་སོའི་མཚམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མཐོ་གང་ལས་ཆེ་བའི་ནོད་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཚད་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ། ། མཐོ་གང་ནི་རབ་ཀྱི་ཚད་དོ། །མཛུབ་གང་ནི་འབྲིང་། །མཐིད་གང་ནི་ཐ་མ་སྟེ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་རུང་ན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ནུས་སོ། །དེ་བས་ཆུང་ན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་དངོས་གྲུབ་རྟུལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ནོད་པ་ལ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་སོར་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེང་དུ་སོར་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་གཞུང་འཕྱེད་དུ་སོར་གང་བཅལ་བ་པ་མའི་ས། རང་གི་ཕ་མའི་ས་ནི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སོར་བཞི། དེ་ནས་སོག་ལྷ་ནས་སོར་རྡོ་བཅལ་བ་པའི་ས། དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་དུ་བཏང་བ་ལ། ཆ་དང་པོ་སོག་ལྷའི་རྩ་

དབང་ཐང་གི་ས། གཉིས་པ་ནོར་གྱི་ས། གསུམ་པ་དུར་གྱི་ས། མའི་ས་སོར་དོ་ཆ་གསུམ་དུ་བཏང་བ་ལ་ཕའི་ས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་སའི་སོག་ལྷ་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་ཆེན་གྱིས་སོག་ལྷ་ནས་བཟུང་བའོ། ནང་སྐོར་ནི་རང་ས་ཡིན་ལ་ཕྱི་ས་ནི་བུ་ཚའི་ས་ཡིན། རང་སའི་འཕྲེད་དུ་སོར་གསུམ་གྱིན་ཐུར་དུ་སོར་བདུན་ཡོད་པ་དེ། དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཆ་ཆེན་དང་པོ་སོག་ལྷའི་ཕྱུག་དེ་ལ་ཡང་གྱིན་ཐུར་དུ་སོར་རེ་རེ་ཆ་འཕྲིང་གསུམ་དུ་བཅད་པ་ཡིན། ཆ་དང་པོ་སོག་ལྷའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཅད་པའི་ཆ་ཆུང་དང་པོ་སོག་ལྷའི་ཕྱུག་དེ་རང་གི་སྲོག་གི་ས་ཡིན། ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་དེའི་འོག་མ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཡིན། ཀྱིན་ཐུར་དུ་བཅད་པའི་ཆ་འཕྲིང་བར་པ་སོར་གང་བ་དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་དུ་བཏང་ལ། ཆ་ཆུང་དང་པོའི་ཕྱུག་མ་དེ་རང་གི་ཛོས་ཀྱི་ས། ཆ་ཆུང་བར་པ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་དཔལ་བ་འོང་བའི་ས། ཆ་ཆུང་ཐ་མ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས། ཆ་འཕྲིང་ཐ་མ་ཁ་ཕྱིར་གྱི་སའི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སོར་གང་བཅལ་བའི་ས་དེ། འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆུང་དང་པོ་མཐུའི་ས། ཆ་ཆུང་ཐ་མ་སེར་བའི་ས། ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆེན་བར་པ་ཞེང་དུ་སོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། ཞེང་དུ་ཆ་འཕྲིང་གསུམ་དུ་བཏང་བ་ལ། ཆ་འཕྲིང་དང་པོ་རང་གི་ཕའི་ཕྱོགས་ཏེ་ནོར་ལྷགས་ཀྱི་ས། ཆ་འཕྲིང་བར་པ་སྐམ་ཐོག་གི་ས། ཆ་འཕྲིང་ཐ་མ་ཞིང་གི་ས། ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆེན་ཐ་མ་འཕྲེད་དུ་སོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཆ་འཕྲིང་གཉིས་སུ་བཏང་བ། ཆ་འཕྲིང་དང་པོ་རང་གི་མའི་ཕྱོགས་དེ་རང་གི་གཉེན་པའི་ཁང་པའི་ས། ཆ་འཕྲིང་གཉིས་པ་ཁ་ཕྱིར་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ཕ་ཚེས་ཀྱི་ས། དེ་རྣམས་

— 322 —

རང་ས་ཡིན་པས་དཔྱལ་བ་མདུན་དུ་བསྟུས་ལ་བརྟགས། སོག་པའི་ལྷ་ནས་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་བཟུང་བའི་མཐེ་བོང་ནང་བསྐོར་ནི། རང་གི་བུ་ཚའི་ས་ཡིན་པས་འཕྲེད་དུ་བརྟག དེ་ཡང་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སོར་བདུན་ཡོད། འཕྲེད་དུ་སོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ། མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཅད་ལ། ཆ་ཆེན་དང་པོ་སོག་ལྷའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་འཕྲིང་གསུམ་དུ་བཅད་པ་དེ། ཆ་འཕྲིང་དང་པོ་སོག་ལྷའི་ཕྱུག་དེ་ཡང་། འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆུང་དང་པོ་མཆོད་གནས་བསྐུར་བར་འོས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ས། ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ས། བསྐུར་བ་མི་འོས་པའི་ས། ཆ་འཕྲིང་གཉིས་པ་རང་གི་ཕའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ས། དེའང་འཕྲེད་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཅད་ལ། ཆ་ཆུང་དང་པོ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དང་པོ་ཡོན་བདག་སོས་པའི་ས། དེའི་གཉིས་པ་ཡོན་བདག་མི་སོས་ཏེ་གནོད་པའི་ས། ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བཅད་དེ། དེའི་དང་པོ་ཡོན་བདག་གི་བུ་ཚ་སོས་པའི་ས། དེའི་གཉིས་པ་ཡོན་བདག་གི་བུ་ཚ་མི་སོས་ཏེ་གནོད་པའི་ས། ཆ་འཕྲིང་གསུམ་པ་རང་གི་བུ་སློབ་ཀྱིས། དེ་ཡང་ཆ་ཆུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ། ཆ་ཆུང་དང་པོ་བུ་སློབ་སྐྱེར་བའི་ས། ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་བུ་སློབ་གནོད་པའི་ས། མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆེན་བར་མ་དེའང་འཕྲེད་དུ་ཆ་འཕྲིང་གསུམ་དུ་བཏང་ལ། ཆ་འཕྲིང་དང་པོ་བུད་མེད་རང་གི་ས། ཆ་འཕྲིང་གཉིས་པ་བུད་མེད་ནོར་གྱི་ས། ཆ་འཕྲིང་གསུམ་པ་དུར་ས། མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆེན་ཐ་མ་ཁ་ཕྱིར་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་འཕྲིང་གསུམ་དུ་བཏང་ལ། ཆ་འཕྲིང་དང་པོ་དེ་ཡང་འཕྲེད་དུ་ཆ་གསུམ་དུ་བཏང་བའི་ཆ་ཆུང་དང་པོ་ཕུ་ཚ་རང་གི་དབང་ཐང་གི་ས། ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་བུ་ཚའི་དུར་ས། ཆ་འཕྲིང་གཉིས་པ་བུ་

— 323 —

ཚ་གཉིས་པ་རང་གི་འཁོར་གྱི་ས་དེ་ཡང་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དང་པོ་བུ་ཚའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ཕན་པའི་ས། གཉིས་པ་བུ་ཚའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས། ཆ་འབྲིང་གསུམ་པ་བུ་ཚ་རང་གི་ནོར་ས། དགྲ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་། དགྲ་རང་གི་སའི་ཆ་ཆེན་པོ་ལྔ། དགྲ་རང་གི་ཕྱོག་གི་ས་དང་། དགྲ་རང་གི་སོང་ས་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་མི་བརྩི། དགྲའི་བུ་ཚའི་ནོར་གྱི་ས་དང་། དགྲའི་བུ་ཚའི་འཁོར་གྱི་ས་གཉིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་དང་བཟློག་ལ་བརྩི། དགྲ་སའི་ལྷག་པ་ནས་ལག་པ་གཡས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ནས་བགྲང་ནས་དགྲ་རང་གི་བྱུར་ལ་བརྩི་བ་དང་། ལག་པ་གཡོན་གྱི་མཐེ་བོང་ནས་དགྲའི་བུ་ཚའི་ཕྱོགས་འཁྱིད་དུ་བལྟ་ཞིང་བརྩི་བ་དང་། དགྲའི་ཕ་མའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཕྱོགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་པ་དང་། བལྟ་ཕྱོགས་དང་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་རོ་སའི་བཟང་ངན་བརྟགས་པ་ལ། རང་ཕྱོག་གི་ས་ནས་སྦུབ་ཁྲང་དང་སྦྲུན་རྫས་ཡོད་ན་ནི་དགྲའི་མཐུ་འདུག ཙག་རོ་ཡོད་ན་ན་ཚ་མང་། རང་ནད་ཁྲང་ཡོད་ན་ཚེ་ཐུང་། གྲོག་ཚང་རྡེའུ་ཡོད་ན་སོང་ས་སྤྱོད་འཕེལ། རང་གི་སོང་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་ཙག་རོ་ཡོད་ན་ནོར་སོགས་ལ་གནང་སྤྲང་ཆེ། སྲིན་ཁྲང་ཡོད་ན་ཀུན་ཡ་མང་། ཙ་རྡེས་ཞགས་པ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཏ་ལ་དྲག་པ་འོང་། ཙ་རྡེས་མདུང་རྩེ་རྣོན་པོ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་འཁོན་མང་བར་འོང་། གཡུང་དྲུང་རིས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། ནེའུ་ལེའི་རྒྱལ་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཟོག་འཕེལ། གདུགས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་འཁོར་འདུ། ཁྲི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་གཞན་གྱིས་བཀུར། རྒྱལ་མཚན་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སྙན་གྲགས་ཐོབ། གྲོག་རྡེས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཟོག་བརྟན་པར་འོང་། རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ས་ན་སྲིད་ཁྲང་བྱུང་ན་

ཆོས་ལ་བར་ཆད་མང་། ཙག་རོ་བྱུང་ན་འཁོར་གྱི་སློབ་མ་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན། ཙ་རིས་ཅན་དེ་སྒོམ་བྱེད་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་གྲུབ་པ་ཐོབ། ལྷ་སྐྱིའི་གཟུགས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཉན་བཤད་འཕེལ། འཁོར་གྱི་ནང་ན་སྐར་བའི་ས་ལ་ཙ་རིས་ཞགས་པ་བསྡོགས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཏ་ཉེར་བ་འོང་། ཟངས་ནང་དུ་ཟུམ་བུ་བཅུག་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་བཟའ་བཏུང་སྙེར། རྒྱ་མས་སྐྱོང་ལ་བཅལ་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་གསེར་དངུལ་སྙེར། སྦྱི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་འབྲུ་སྙེར། བཟང་ངན་གྱི་རྟགས་གཞན་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ། །

འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས་ནི། ཙ་རིས་ཞགས་པ་བསྡོགས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཏ་རྡོ་རྣམས་ཀྱི། ཟངས་ནང་དུ་ཟུམ་བུ་བཅུག་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན། ཏུབ་འབྱུང་གིན་དྲིན་མེད་ཟེར་བ་འོང་། རྒྱ་མའི་སྐྱོང་ལ་བཅལ་བ་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། སྦེ་བཟུང་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་གསེར་དངུལ་འབྲུ་ལ་རྟག་ཏུ་ཀུན་མ་འོངས། རང་གི་མཐུའི་ས་ན་ཙག་རོ་དང་། སྦུབ་ཁྲང་དང་། སྲིན་ཁྲང་རྗེ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངན་པའི་རྟགས་ཚང་། རང་གི་མཐུ་སྒྱུར་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་འཆི་བས་དགྲ་ས་ན་ངན་རྟགས་ཚང་བ་རང་ལ་བཟང་ལ། དགྲ་ལ་ངན་པ་ཡིན། དེ་ལས་བཟློག་པ་གཡུང་དྲུང་། རྒྱལ་མཚན། གྲོག་རྡེས་ལ་སོགས་བཟང་རྟགས་གང་ཡང་བྱུང་ན། རང་ལ་དགྲའི་མཐུས་མི་ཚུགས། ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་ལོའི་གཟུགས་བྱུང་ན་རང་ལ་དགྲའི་མཐུས་མི་ཚུགས་པས། མཐུ་རྩལ་ཚད་ཀྱི་རང་ལ་ཕྱོག་པ་ཡིན་པས། འདི་བརྟགས་པ་ནི་གཞག་མེད་དོ། །སེར་བའི་ས་ན་ཙ་རིས་ཞིང་གི་གཟུགས་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། ཐོར་བའི་གཟུགས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་སེར་བ་བསྲུང་མི་དགོས་པར་རང་ཆས་སུ་འོངས། གཞན་ཡང་སྦྲུན་རྫས་དང་། ཙག་རོ་དང་། སྦུབ་ཁྲང་།

ཕུར་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་རྟགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ན་སེར་བ་སྦྱར་དུ་འགྱུབ། བཟང་རྟགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ན་སེར་བ་འགྱུབ་དཀའ་འོ། །རང་གི་ནོར་ཕྱུགས་ཀྱི་ས་ན་ཟ་རིས་ཀྱི་འདྲ་བ་དང་། ཞགས་པ་བསྒོགས་པ་འདྲ་བ་དང་། མདའ་གཞུའི་གཟུགས་འདྲ་བ་དང་། སོག་པ་རྒྱམ་པོ་འདྲ་བ་དང་། གཡང་གཞི་བཏིང་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ནོར་ཕྱུགས་མི་འཕེལ་ཞིང་གོད་ཁར་འགྲོ། ངན་རྟགས་གཞན་གང་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད། ཟ་རིས་གྲོག་འདྲ་བ་དང་། སོག་པ་རྒྱམ་པོ་འདྲ་བ་དང་། ཞོ་ཐིའུ་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་པ་ཕུས་བཀང་བ་འདྲ་བ་དང་། གདང་ཐྲིས་པ་འདྲ་བ་དང་། ར་བ་བསྐོར་བ་འདྲ་བ་དང་། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ནོར་ཕྱུགས་འཕེལ་ཞིང་ཕན་ནོགས་བཟང་རྟགས་གཞན་ཚང་ཡང་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་། ནོག་གི་ས་ན་ཟ་རིས་བང་བའི་གཟུགས་འདྲ་བ་དང་། འབྲས་སྤུངས་པ་འདྲ་བ་དང་། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་འདྲ་བ་དང་། ལྷ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ནོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ངན་རྟགས་ལ་ཟ་རིས་གཤིན་རྗེའི་མདུང་ཤིང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ནོག་ལ་ངན། གཞན་ངན་རྟགས་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད། རང་གི་ཞིང་གི་ཡན་ཟ་རིས་བྲུབ་ཁུང་འདྲ་བའི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་ཀང་ཐང་རྩིག་གྱོན་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་དགྲས་བསྐྱབ་མི་ནུས་པར་རང་གི་ཞིང་ལ་སེར་བ་འོང་། ཟ་རིས་ཚེས་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ས་བོན་མཐའ་ནས་སྨིམ། གཤིན་རྗེའི་མདུང་ཤིང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཤུ་འབྲུག་གིས་ཕྱེར། ཚོག་རོ་བྱུང་ན་སད་ཀྱིས་ཕྱེར། སྲིན་ཁུངས་བྱུང་ན་སྲིན་གྱིས་ཕྱེར། ནོར་བ་བྱུང་ན་སྦྱར་དུ་མི་ལ་འཚེར། གཞན་ངན་རྟགས་གང་ཡང་སྐྱོན་མེད། བཟང་བའི་རྟགས་ལ་ཀུས་པ་འབྲང་ཚུང་ལ་ཐག་བཙུགས་པ་འདྲ་བ། ཡུར་དུ་ཆུ་དྲངས་ནས་ཞིང་ལ་སླེབས་པ་འདྲ་བ་དང་། སྐྱེ་མའི་གཟུགས་

འདྲ་བ་བྱུང་ན་བཟང་ངོ། བཟང་རྟགས་གཞན་གང་བྱུང་ཡང་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། རང་གནས་པའི་ཁང་པའི་ས་ན་ཚོག་རོ་དང་སྲིན་ཁུང་བྱུང་ན་ཚེ་བྲུང་ཞིང་ཁང་པ་སྟོང་། གཞན་ངན་པའི་རྟགས་ནི་གཅན་གཟན་གྱིས་ཟད་པའི་རྗེས་འདྲ་བ་དང་། གཤིན་རྗེའི་མདུང་ཤིང་འདྲ་བ་དང་། བྱ་རོག་གི་རྗེས་འདྲ་བ་དང་། བྲུབ་ཁུང་འདྲ་བ་དང་ཡུགས་ས་མོའི་མགོ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་ན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ངན་ནོ། གཞན་ཡང་བཟང་བའི་རྟགས་ནི། ཟ་རིས་གླང་པོ་ཆེའི་མཁལ་ཁུང་འདྲ་བ་དང་། གཞོང་པ་མར་ཁུས་བཀང་བ་འདྲ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་དར་འཕྱུར་བ་འདྲ་བ་དང་། མཁར་ལ་གམ་སྒོགས་པ་འདྲ་བ་དང་། འབྲས་ཕུང་ལ་སྤྲེ་བཙུགས་པ་འདྲ་བ་དང་། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་བཟང་བའི་རྟགས་ཡིན། ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་ནས་ཤིང་སྐམ་ཡལ་ག་ཆག་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་དུར་ས་མ་བདེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་གདུགས་ཐོག་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་མ་བདེ། ངན་རྟགས་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་མོའི་ཟ་བ་དུར་ས་ན་ཟུག་ན་དེས་ཟུབ། ངན་རྟགས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད། བཟང་རྟགས་ཤིང་ལོས་ས་སྡོང་རྩའི་ཡལ་ག་དུར་སར་བསྐོར་ན་ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་བདེ། རི་མོ་འབྲང་རྒྱས་དང་ལྷ་བགོས་ཀྱི་གཟུག་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཕ་མེས་དུར་ས་བདེ་བས་བུ་ཚ་འཕེལ་ཞིང་ཟས་ནོག་ལ་དགའ། རི་མོ་མདའ་ལ་དར་བཏགས་པ་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་མཚན་འདྲ་བ་དང་། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཕ་མེས་ཀྱིས་སྐྱུང་སྐྱོབ་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་བཟང་ངོ། ཕུར་རྟགས་རང་གི་ས་དང་། ད་རྟགས་པ་མའི་ས་དང་། བུ་ཚའི་ས་དང་། དགྲའི་ས་དང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་ངན་མཉམ་པོར་བྱུང་ན་མཉམ་པོར་བསྒྲེ། ངན་པ་མང་ན་ངན་པར་བསྒྲེ། བཟང་རྟགས་མང་ན་བཟང་བར་བསྒྲིའོ། བཟང་ངན་

གང་ཡང་མེད་ན་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་མེད། རང་གི་བུ་ཚའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཡང་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སོར་བདུན། ཞེང་དུ་སོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དུ་བགོད་ལ། ཆ་ཆེན་དང་པོའི་སོག་སྣའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་གནས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་བཀུར་བར་འོས་པའི་ས་ན་བཟང་ངན་བསྟན་པ་ནི། རང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་དང་མཚུངས། ཡོན་ཏན་མེད་པ་བཀུར་བར་མི་འོས། རི་མོ་རྩེ་གསུམ་འདུ་བ་བྱུང་ན། ཕྱི་རིམ་རོ་བརྟུམས་པ་དང་འདུ་བ་བྱུང་ན། ཅག་རོ་དང་སྲིན་ཁྱུང་ཡོད་ན་འཁོར་རང་ཚེ་བྱུང་བས་བཀུར་བར་མི་འོས། རི་མོ་རྩེ་གསུམ་འདུ་བ་བྱུང་ན་རང་གི་སྲོག་ལ་གཟན་པས་བཀུར་བར་མི་འོས། རི་མོ་བྱབ་ཁྱུང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་མཆོད་གནས་ཀྱིས་དགྲ་ལ་མཐུ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་ཚུར་ལ་ཕྱོག་པས་བཀུར་བར་མི་འོས། ངན་རྟགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད། བཟང་རྟགས་རྣམས་ཚང་ཡང་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡོན་བདག་མོས་པའི་ས་དང་། ཡོན་བདག་བུ་ཚ་མོས་པའི་ས་གཉིས་ནི། རང་གི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེར་བའི་ས་དང་མཚུངས། ཡོན་བདག་དང་ཡོན་བདག་གི་བུ་ཚ་མི་མོས་ཏེ་གནོད་པའི་ས་ན། རང་སའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས། བུ་སློབ་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ས་ནི། རང་སའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེར་བ་དང་མཚུངས། བུ་སློབ་ཀྱི་སའི་གནོད་པ་ནི་རང་སའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནོད་པའི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས་དང་མཚུངས་སོ། །ནག་ཆགས་རང་གི་སའི་བཟང་ངན་ནི། རང་སའི་འབྲོག་གི་ས་དང་། སོང་ས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་མཚུངས། ནོར་གྱི་ས་ནི་རང་སའི་ནོར་ཕྱུགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟོག་གི་ས་དང་། ཞིང་གི་ས་དང་མཚུངས་སོ། །དུར་སའི་བཟང་ངན་ནི་རང་གནས་སའི་ཁང་པའི་ས་དང་ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་དང་

མཚུངས་སོ། །བུ་ཚ་རང་གི་དབང་ཐང་གི་ས་ནི། རང་སའི་སྲོག་གི་ས་དང་། སོང་ས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་མཚུངས་སོ། །བུ་ཚའི་དུར་ས་ནི་རང་སའི་ཁང་པ་དང་། ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་གཉིས་མཚུངས་སོ། །བུ་ཚ་རང་གི་འཁོར་གྱི་ནང་ཕན་པའི་ས་ནི་རང་སའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེར་བའི་ས་དང་མཚུངས། བུ་ཚའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས་ནི་རང་སའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་གནོད་པའི་ས་དང་མཚུངས་སོ། །བུ་ཚའི་ནོར་ས་ནི་རང་སའི་ནོར་ཕྱུགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟོག་གི་ས་དང་། ཞིང་གི་ས་དང་གསུམ་དུ་མཚུངས། རང་གི་ཕའི་དཔང་ཐང་གི་ས་ནི། རང་སའི་སྲོག་གི་ས་དང་། སོང་ས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་མཚུངས། ནོར་ས་ནི་རང་སའི་ནོར་ས་གསུམ་དང་མཚུངས། དུར་ས་ནི་རང་སའི་ཁང་པ་དང་། ཕ་མེས་ཀྱི་དུར་ས་དང་མཚུངས། མའི་ས་ཡང་ཕའི་ས་དང་མཚུངས། རང་སའི་བཟང་ངན་ཇི་ལྟ་བར་དགྲ་ས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་འཛོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཆི་མོ་དང་། གཞོང་བུ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། རང་སར་མང་ན་བཟང་རབ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཕྱེད་མར་ཡོད་ན་བཟང་འབྱིང་། དགྲ་སར་མང་ན་བཟང་ཐ། དེ་ཡང་རང་ས་ནས་འདོད་འཛོ་བ་སོགས་པ་རང་སའི་ཤིང་ལོའི་ཡལ་གས་རང་ཕྱོགས་བསྐོར་ན་བཟང་འབྱིང་། དགྲ་སའི་ཤིང་ལོ་རང་སའི་གྲོག་ཤུལ་དང་། འབྲས་ཕྱུང་དང་། འདོད་འཛོ་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་ན་བཟང་ཐ། དགྲ་སའི་འདོད་འཛོ་ལ་སོགས་པ་རང་སའི་ཤིང་ལོས་བསྐོར་ན་བཟང་འབྱིང་། དགྲ་སའི་འདོད་འཛོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་སའི་ཤིང་ལོས་བསྐོར་ན་བཟང་ཐ། ཏུས་པའི་འཕུར་ཡོད་ན་འབྲས་ཕྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ས་དང་དགྲ་ས་གཉིས་ཀ་མང་ཅུང་གང་ན་ཡོད་དང་ཤིང་ལོ་གང་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི།

འདོད་འཇོ་དང་གྲོག་ཤུལ་ལ་སོགས་པ། ཤིང་སོས་གང་ཕྱོགས་བསྐོར་བ་རྣམས་ནི་བཟང་འབྱིང་། དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཤིང་སོ་རྣམས་ནི་དཀྱུ་མའི་ཤིང་སོ་རྣམས་ནི་དཀྱུ་མ་རང་དུ་ཟུག་ན་བཟང་རབ། རང་མར་ཟུག་ཀྱང་རྩེ་མོ་དཀྱུ་མར་ཟུག་ན་བཟང་འབྱིང་། དཀྱུ་མའི་ཤིང་སོ་རང་མར་ཟུག་ན་བཟང་ཐ། རང་མའི་ཤིང་སོ་དཀྱུ་མར་ཟུག་ན་བཟང་རབ། དཀྱུ་མར་ཟུག་ཀྱང་རང་མར་རྩེ་མོ་གུག་ན་བཟང་འབྱིང་། དཀྱུ་མར་ཕར་ལ་ཟུག་པ་བཟང་ཐ། གཞན་ཡང་ཤིང་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་པོར་སྐྱེས་ན། མཐོན་པོ་སྐྱེས་པའི་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་མ་སྨོར་ཡལ་ག་མང་པོར་གྱེས་ན་མང་པོས་སྐྱེས་པའི་ཡལ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་མང་པོར་འོང་། སྡོང་པོའི་རྩ་བ་སྦོམ་ན་སྦོམ་པོར་སྐྱེས་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་ཚེ་བ་གདོང་དྲག་པར་འོང་། རང་ས་བྱ་རོག་རྗེས་དང་རྩེ་མོ་གསུམ་གཉིས་ནི། ཤིང་སོའི་གསེབ་ན་ཡོད་ན་མི་སྐྱོན། སྡོང་པོའི་ཡལ་ག་མེད་ཅིང་སྐམ་པོ་འདུག་ན། བན་དེ་ཡིན་ན་འཁོར་མི་འཕེལ། མི་ཆོས་པ་ཡིན་ན་རབས་ཆད། རང་མའི་ཤིང་སོ་དཀྱུ་མར་ཟུག་པ་དང་། དཀྱུ་མའི་ཤིང་སོ་རང་མར་ཟུག་པ་དང་གཉིས་མགོ་འཛོངས་ན་དགྲ་དང་རང་གཉིས་མཇལ་བར་འཐབ་རྩོད་དང་། སྡོད་གཏོང་མི་མཐུན་པ་མང་པོར་འོང་། དཀྱུ་མའི་ཤིང་སོ་སྦུབ་ཅིང་རང་མའི་ཤིང་སོ་མཐུག་ན་བཟང་། རང་ས་དང་དཀྱུ་མའི་མཚམས་སུ་རྩ་རིས་དྲིལ་བ་དང་། གཡུང་དྲུང་རིས་འདུ་བ། མཐོ་རིས་རྩེ་ལྔ་འདུ་བ་སྣང་ན། ཕན་ཚུན་དུ་དབྱེན་མི་ཚུད་ཅིང་དགྲ་དང་འདུམ་པར་འདོད། ལར་ངན་རྟགས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་བཟང་། ཡོད་ཀྱང་དཀྱུ་མར་སྣང་ན་བཟང་། དེ་རྣམས་ལས་ལྷག་པ་སོ་སོའི་བཟང་ངན་བརྟགས་ཐབས་འདི་ན་བཤད་པ་ལ་མ་འདུས་པ་མེད།

ཕྱོགས་བརྟགས་པ་ལ་རོ་ཁ་བྱང་ཤར་དུ་བལྟས་ན་གླིང་ལ་དབང་བ་རྒྱལ་རིགས་ཏེ། དུམ་བུ་གཅིག་པ་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡོད། ཁ་ཤར་དང་ལྷོ་མཚམས་སུ་བལྟས་ན་རྗེའུ་རིགས་ཏེ། དུམ་བུ་གཉིས་པ་ཁ་ཟས་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད། ལྷོ་དང་ནུབ་ཏུ་བལྟས་ན་རིགས་ཐུགས་འཆང་བ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཏེ། དུམ་བུ་གསུམ་པ་ཐུགས་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་དང་ནུབ་བྱང་དུ་བལྟས་ན་དམངས་རིགས་ཏེ། དུམ་བུ་བཞི་པ་འཁོར་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད། བྱང་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ན་གདོལ་བ་ཅན་ཏེ། དུམ་བུ་ལྔ་པ་རྩོད་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད། གན་རྒྱལ་དུ་ཁ་གནམ་ལ་བལྟས་ནས་ཁ་གདངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དུམ་བུ་དྲུག་པ་མཚན་ངན་སྨོད་པ་སྟེ། སྨ་བའི་གནན་པ་བྱེད་པའི་སྨོད་པ་ཞིག་ཡོད། ཁ་སྦུབ་ཏུ་ཁ་ས་ལ་བལྟས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དུམ་བུ་བདུན་པ་མཚན་ངན་སྨོད་པ་གཏད་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། ཁ་ཕྱོགས་དཀར་བལྟས་ཀྱང་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱུང་ན་དུམ་བུ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ངན་སྨོད་པ་དྲག་ལས་བྱ་བའི་སྨོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་རྣམས་ནི་མནན་པ་སྨ་བ་དང་། སེར་གཏད་དུ་བྱ་བ་དང་། དྲག་ལས་སྦྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་བཟང་། བཙང་པའི་སྨོད་པར་ངན་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཙལ་ལོ།

ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དམར་ཁྲིད་འདི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཕུལ་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། ཨི་ཐི། །

གསང་སྙིང་རྒྱུད་དང་རྗོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་བརྩམས།

*

བྲ་སྒྲུང་དབང་འདུས་ཀྱིས་བསྒྲིགས།
བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན།
བོད་ལྗོངས་ཤིན་ཧྭ་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ་ནས་པར་བཏབ།
བོད་ལྗོངས་ཤིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་ནས་བཀྲམས།
1996ལོའི་ཟླ་12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
1996ལོའི་ཟླ་12པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
ISBN7—80589—022—6—J · མི་ཡིག་(བོད་)
དཔེ་གྲངས1—2,000 དཔེ་རིན་སྒོར10.00

密宗服饰与法器
扎西加措等著
※
[illegible]编辑
西藏藏文古籍出版社出版
西藏新华书店发行
西藏新华印刷厂印刷
开本：850×1168 1/32 印张：12.5
1996年12月第一版 1996年12月第一次印刷
ISBN 7—80589—022—X/J 藏文(藏)
印数：1—2,000 定价：16.00元

7.6 Appendix 5/2 (W22300 – illustrations)

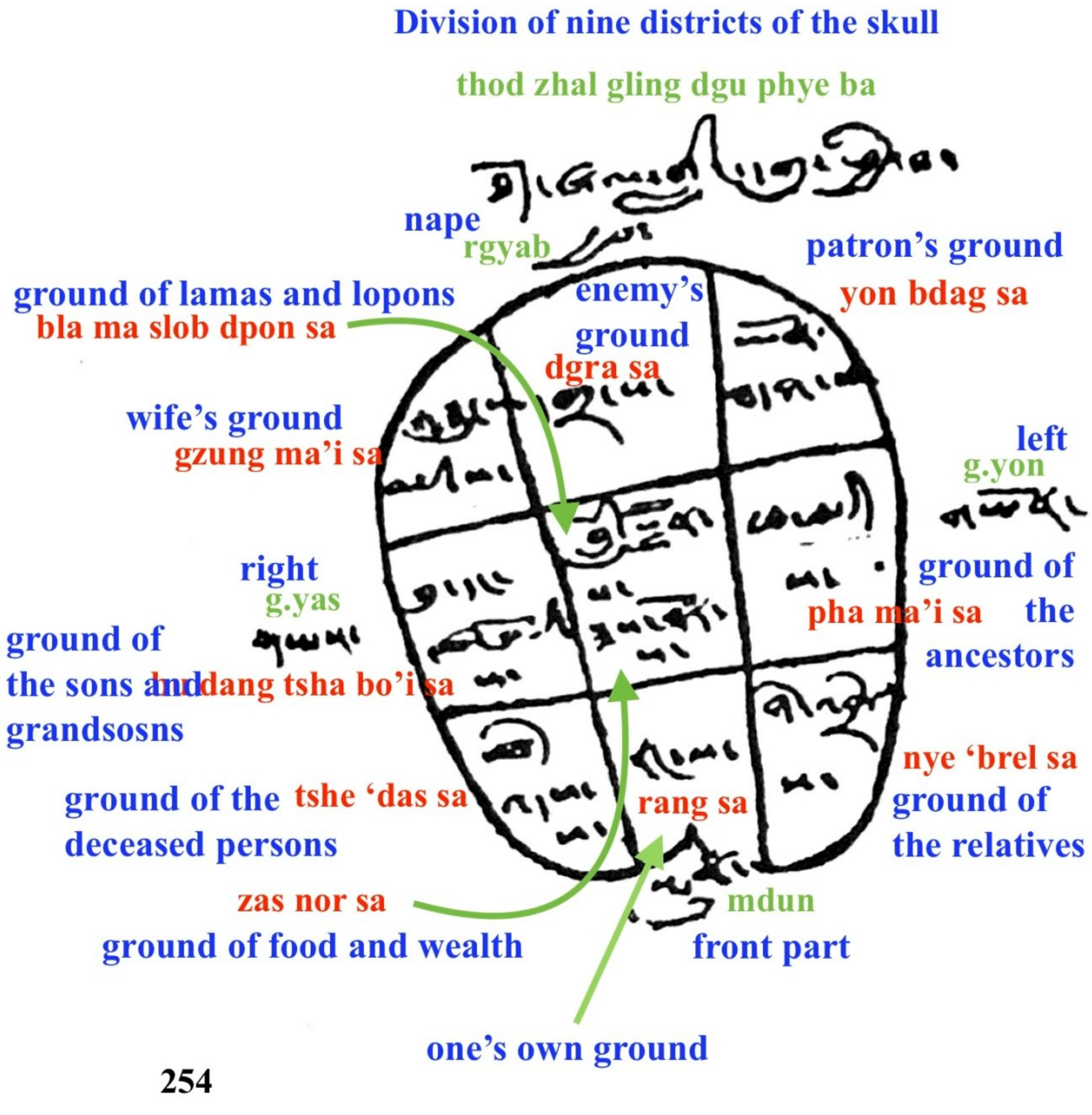

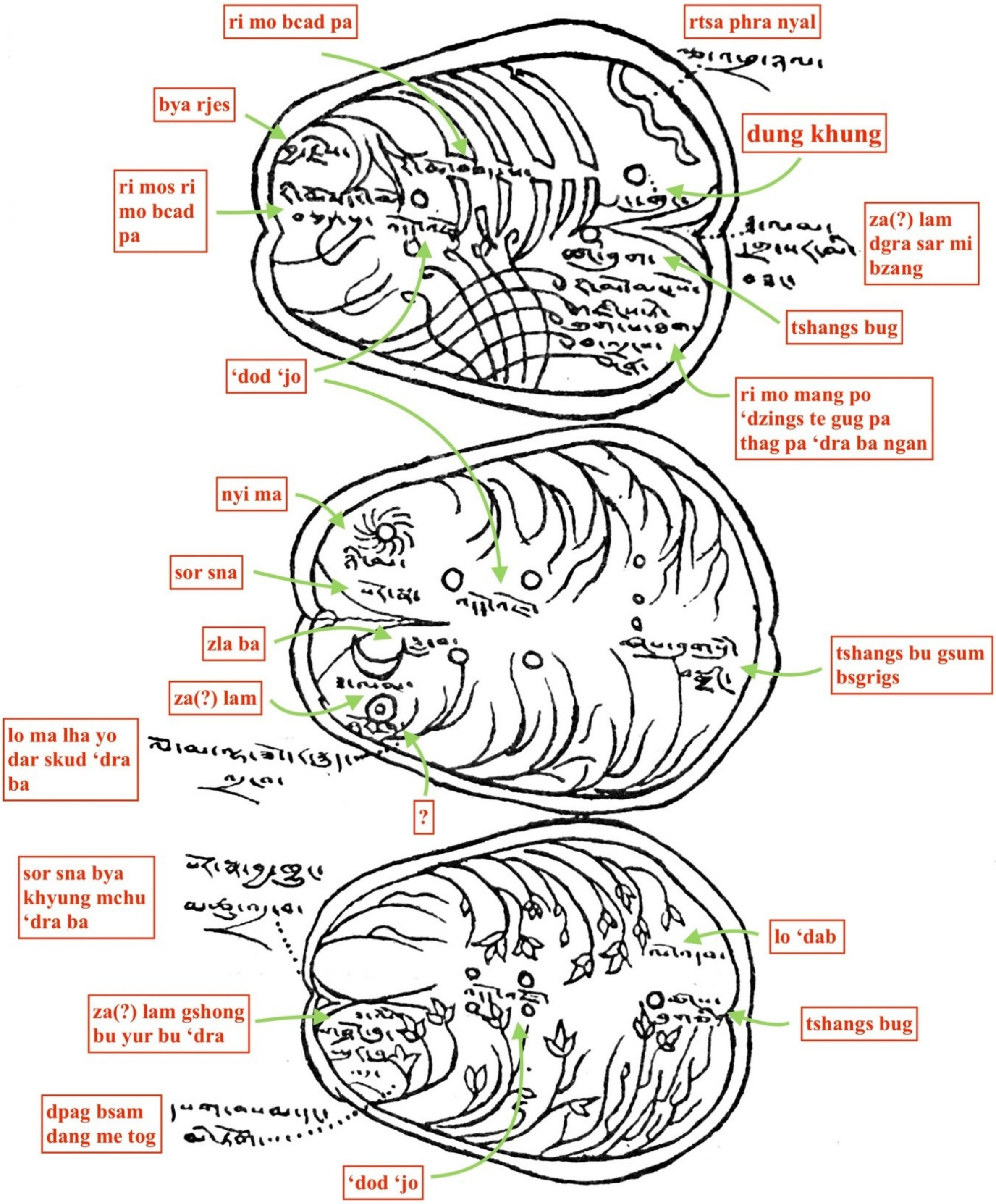
ri mo bcad pa
rtsa phra nyal
bya rjes
dung khung
ri mos ri mo bcad pa
za(?) lam dgra sar mi bzang
tshangs bug
'dod 'jo
ri mo mang po 'dzings te gug pa thag pa 'dra ba ngan
nyi ma
sor sna
zla ba
tshangs bu gsum bsgrigs
za(?) lam
lo ma lha yo dar skud 'dra ba
?
sor sna bya khyung mchu 'dra ba
lo 'dab
za(?) lam gshong bu yur bu 'dra
tshangs bug
dpag bsam dang me tog
'dod 'jo

375

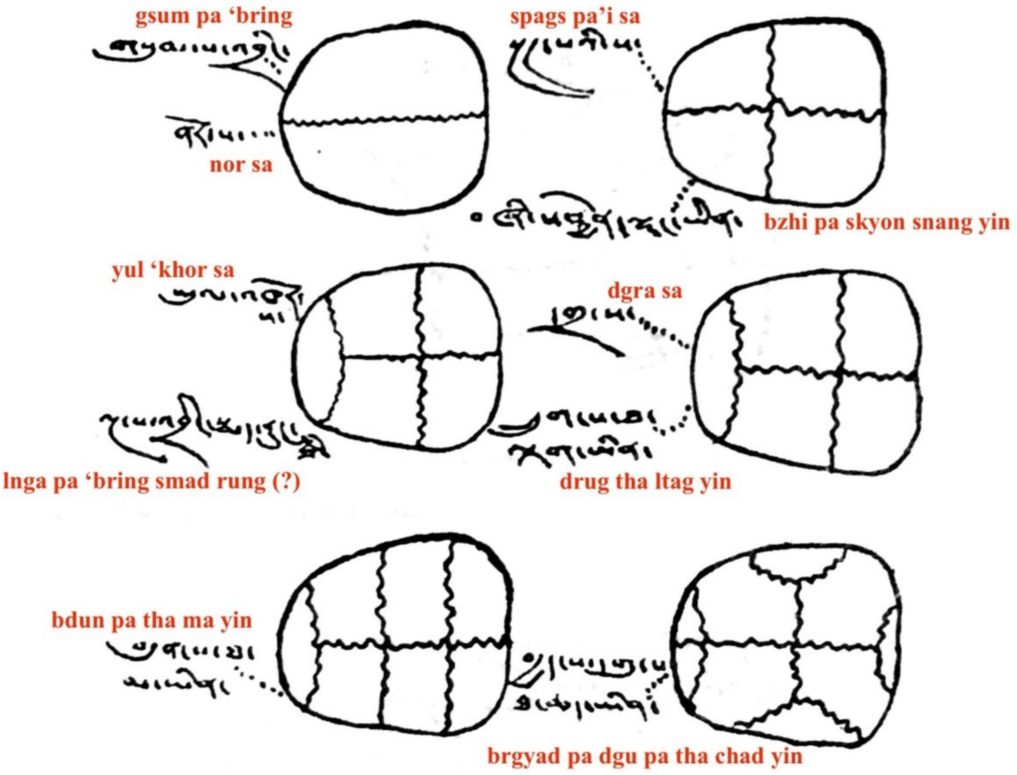
gsum pa ‘bring
nor sa
spags pa’i sa
bzhi pa skyon snang yin
yul ‘khor sa
lnga pa ‘bring smad rung (?)
dgra sa
drug tha ltag yin
bdun pa tha ma yin
brgyad pa dgu pa tha chad yin

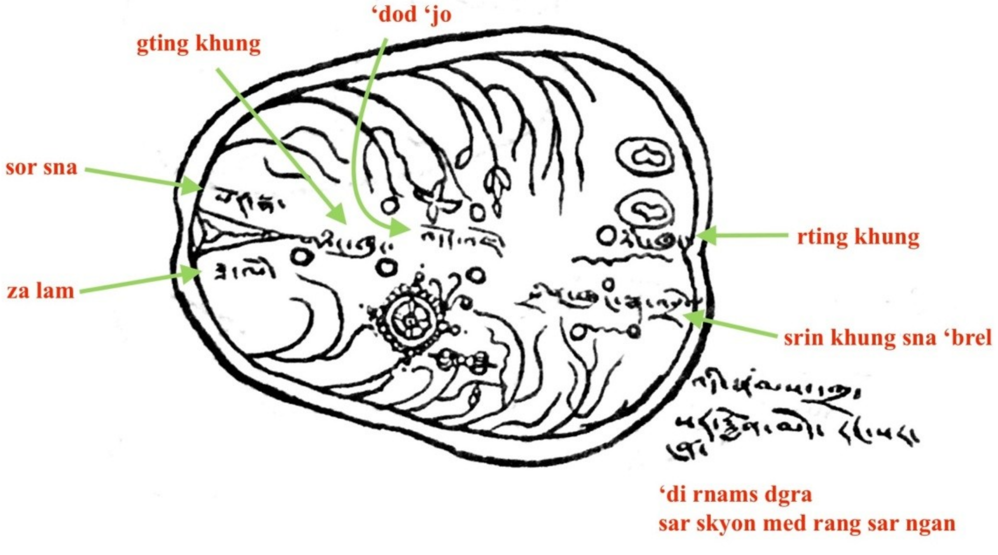
‘dod ‘jo
gting khung
sor sna
za lam
rting khung
srin khung sna ‘brel
‘di rnams dgra
sar skyon med rang sar ngan

376

lab 'phel gdung rab 'byams (rabs byams) pa'i thod brtag dpe'u ris/

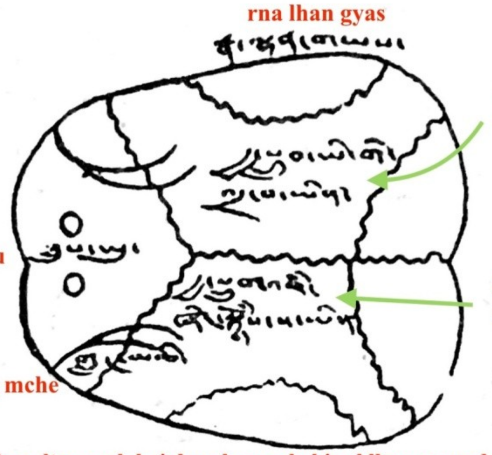

rna lhan gnyis dang ltag srub kyi dum bu sor bzhi sal lhag pa med na gsum pode ni dum bur mo thong ba yin no/

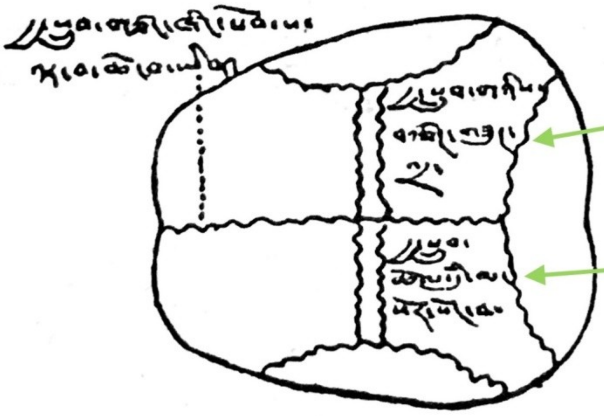

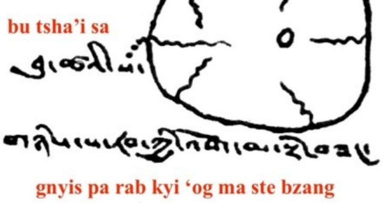

377

7.7 Appendix 6 (W1PD95844)

༠༤༨༡

༄། །ཐོད་པ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ།①

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཀ་པཱ་ལ་པཱུ་ཛཱ་བི་དྷི་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། ཐོད་པ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། ཞིང་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྷུང་བཟེད་ཆེན་པོའི་མཆོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དེ་ཉིད་བདུད་རྩི་ལྔས་གང་བའི་སྣོད་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱང་བཤམས་ལ། རང་རང་གི་ཆོ་ག་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་གནས་ལ། རང་གི་ཡི་དམ་ལྷ་གང་ཡིན་པའི་གདན་པདྨ་དང་། ཉི་མའམ་ཟླ་བའམ་བདུད་དམ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ། དེ་ལས… སྤྲོས་བསྡུས་པས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའམ། ལྷ… རྒྱང་③པ་བསྐྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་དང་། གཞུག་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། དབང་དུ་བྱའོ། །དབང་བསྐུར་ནས་རིགས་ཀྱི་④བདག་པོས་རྒྱས་གདབ་བོ། །གཡོན་གྱི་ལྷ་⑤ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་བསྒོམ། གཡས་ཀྱི་⑥ཕཾ་ལས་པདྨ།

རྃ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་དེ་ལས་སྤྲོས་བསྡུས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ཞལ་གསུམ་⑦པ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་དབུས་སྔོ། ཕྱག་གསུམ་དམར་བ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་དང་སྨ①ར་སེར་བ། གཡས་དང་པོ་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། གཉིས་པ་ན①འཁོར་ལོ། གསུམ་པ་ན་རལ་གྲི། གཡོན་དང་པོ་ན་སྡིགས་མཛུབ་དང་དྲིལ་བུ། གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ། གསུམ་པ་ན་དགྲ་སྟ། ཞབས་གཡོན་བསྐུམ་པ། གཡས་བརྐྱང་བ། སྟག་གིཿཔགས་པའི⑥ཤམ་ཐབས་ཅན། སྤྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། མི་དཔུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་བར་ཆད་ཞི་བར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །མཐེ་བོ་དང་སྲིན་ལག་སྦྱར་བ④བཙུག་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བདུད་རྩིར་ཞུ་བར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་དབུས་མའི་མཎྜལ་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པའི་རང་གི་ལུགས་ལྟར་བཟླ་ཞིང་དབུལ་ལོ། །ཡང་ལྷ་གཞན་གྱི་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། ཡང་བདུད་རྩིས⑥མཆོད་དོ། །དེ་ཞུ་བས་ཡང་དབུས་མ་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་འགྱུར་ན་ཡང་ཅི་འགྱུར་པའི་སྣོད་གཅིག་ཏུ་བདུད་རྩི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ⑨།ལྷུང་བཟེད་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཐོད་པ་མཆོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་སོ།། ||

བསྒྱུར་མཆན།

༡༡༣༢ ①མཚན་བྱང་འདི་ཆོས་ཚན་འདིའི་མཚན་བོད་སྐད་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་། «པེ་»ཞེས། |བོད་པ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་བཞུགས་སོ།། ②«པེ་»«སྣར་»བརྒྱུད་། ③«པེ་»«སྣར་»ཀྱིས། ④«སྣར་»ལ། ⑤«པེ་»«སྣར་»+ལ།

༡༡༣༣ ①«པེ་»«སྣར་»+ཕྱག་དྲུག ②«པེ་»སྨྲ། ③«པེ་»«སྣར་»—ན། ④«པེ་»«སྣར་»—པགས་པའི། ⑤«པེ་»«སྣར་»—བ། ⑥«པེ་»སྟེ། ⑦«པེ་»པ།

བསྒྱུར་འགྲེམས་རེའུ་མིག

རྒྱུད། (༥༩༨)

དཔེ་གཞི།	སྡེ་དགེ།	པེ་ཅིན།	སྣར་ཐང་།	ཅོ་ནེ།
སྡེ་ཚན།	རྒྱུད།	རྒྱུད་འགྲེལ།	རྒྱུད།	རྒྱུད།
པོད་རྟགས།	ཀ	ཁ	ཁ	ཀ
ཚད་གྲངས།	༣༧	༣༦	༣༥	༣༧
ཤོག	༢༧ན༡— ༢༨ན༡	༡༠༢བ༥— ༡༠༣ན༧	༨༢ན༡— ༨༢བ༥	༢༧བ༡— ༢༨ན༡
ཐྲེང་།	༦	༡༢	༡༠	༨
ཚིག་ཁྲིམ།	༤༣༦	༤༣༣	༤༣༥	༤༣༦

7.8 Appendix 7 (Loseries-Leick 2008) – illustrations

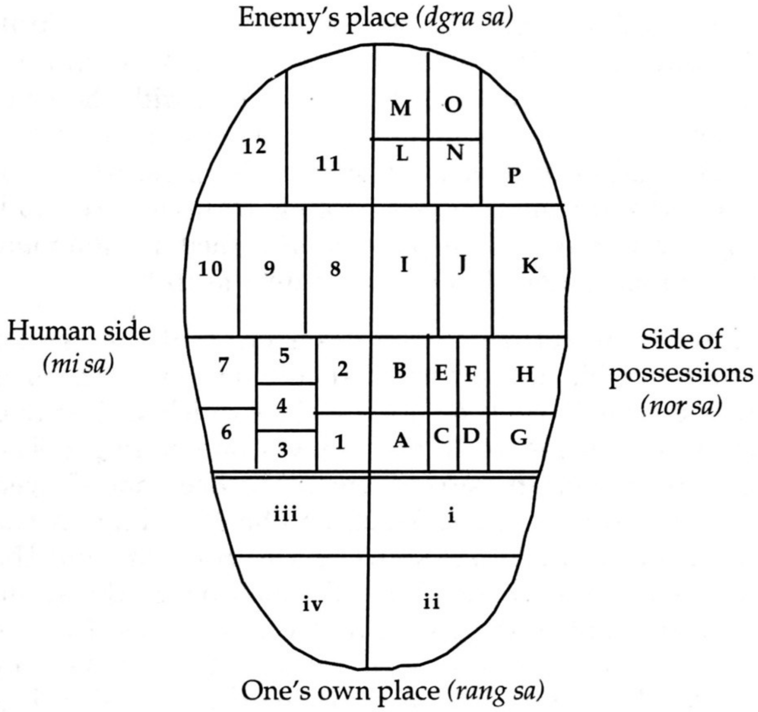

The skull division according to Dagpa Gyaltsen

One's own place
1. One's own life force
2. One's own wealth
3. One's own personality
4. Offerings received
5. Disease among one's associate
6. Maigc Power
7. Hail
8. Wealth
9. Herd
10. Fields
11. One's home
12. One's ancestors

Place of descendants
A. Those with quality
B. Those without quality
C. Aspiring patron
D. Aspiring harm-causes
E. Aspirations of descendant's patron
F. Harm to descendant of patron
G. Harm for one's pupil
I. Spouse
J. Spouse's wealth
K. Spouse's cemetary
L. Descendant's capacity
M. Descendant's cemetary
N. Benefit from associates of descendants
O. Harm from associates of descendants
P. Wealth of descendants

The enemy
i. Life force of enemy
ii. Possessions of the enemy
iii. Wealth of enemey's descendants
iv. Associates of enemy's descendants

7.9 Appendix 8 (W23891)

༄༅། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཀཱ་པཱ་ལའི་བརྟག་ཐབས་བཞུགས་སོ།།

625

ཇ་ གཅིག ཕ

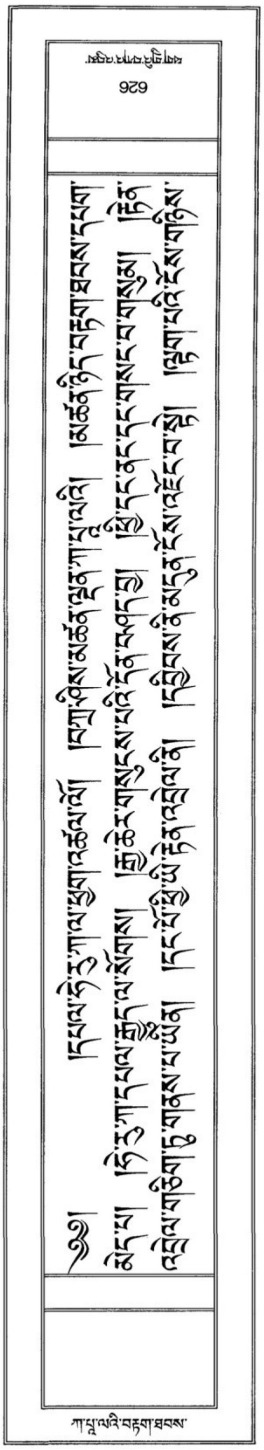

༄༅། །དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཀྲ་ཤིས་མཚན་ལྡན་ཀཱ་པཱ་ལའི། །མཚན་ཉིད་བརྟག་ཐབས་དཔག་
མེད་པ། །ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་རྒྱུད་ལ་སོགས། །རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་བཤད་བྱ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་གསུམ། །རྟེན་
འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན། །དང་པོ་ཕྱི་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །དབྱིབས་ནི་མདུན་དོས་འཛིན་པ་སྟེ། །ལྷག་པའི་དོས་གཉིས་

626

ཀཱ་པཱ་ལའི་བརྟག་ཐབས་

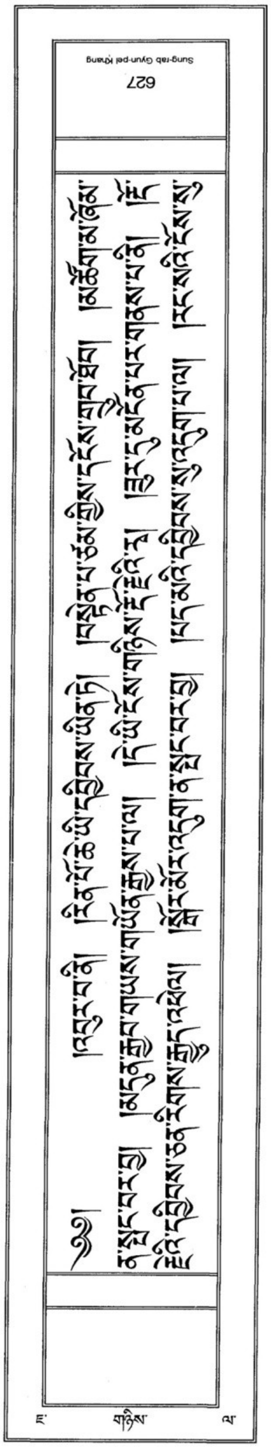

༄༅། །འབྱུང་བ་ནི། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དབྱིབས་ཡིན་ཏེ། །བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །མཆོག་མ་ཞེས་
ན་སྤྱང་བར་བྱ། །མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་རྒྱས་པ་ལ། །དེ་ཡི་དོས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་རྣ། །བྱུར་དུ་མངོན་པར་གནས་པ་ནི། །རྡོ་
རྗེའི་དབྱིབས་ཅན་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ། །སྐོར་མོར་འདུག་ན་སྤང་བར་བྱ། །པད་མའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ་ལ། །རང་བའི་དོས་སུ་

627
Sung-rab Gyun-pel Khang

ཇ་ གཉིས་ ཕ

ཟེའུ་འབྲུ་ལྡན། །སྙོམས་ཤིང་པད་མར་གསལ་བ་ནི། །པདྨའི་དབྱིབས་ཅན་འགྲོ་བ་འདུལ། །རང་ས་ཉམས་ན་སྤང་བར་བྱ། །གླང་པོའི་རྒྱབ་ལྟར་མཐོ་བ་ལ། །མདུན་རྒྱབ
གཡས་གཡོན་སྙོམས་ཤིང་རྒྱས། །གདོང་གཉིས་མཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། །བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །ཚང་ར་ཞོམ་ན་སྤང་བར་བྱ། །ཁ་དོག་དུང་ལྟར་དཀར་ཞིང
དྭངས། །བསྟེན་ན་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ། །དཀར་སྐྱ་ཐལ་བའི་མདོག་ཅན་ནི། །བཅོམ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །བཙོ་མའི་མདོག་ལྟར་ཁ་དོག་སེར། །ཡོན་ཏན
རྒྱས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ། །སེར་སྐྱ་ཧཾ་མཾ་སྤོ་བ་ནི། །ཀྱུད་ཅིང་འཚོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར། །སྨུག་པོ་མཆོང་ལྟར་སྣུམ་ཞིང་དྭངས། །བསྟེན་ན་བྱམས་ཤིང་བསོད་ནམས
འཕེལ། །གྲོ་ལོད་ཐི་བའི་མདོག་ལྟ་བུ། །ཀྱུད་ཅིང་ནད་ཀྱིས་གདུང་བར་བྱེད། །མཚལ་ལྟར་དམར་ཞིང་འོད་དང་ལྡན། །བསྟེན་ན་དབང་ཐང་རྣམ་པར་འཕེལ། །དུད་པའི་མདོག

༄༅། །དང་མདོག་ཉམས་ན། །བསྟེན་ན་དཔལ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར། །འཁྱུག་ཅིང་སྙོམས་ལ་ལྷི་ཞིང་མཁྲེགས། །འཇམ་ཞིང་མ་ཡོ་དྲང་པོར་གནས། །ཡོན
ཏན་དཔལ་ཆེ་རང་གིས་འཐོབ། །སྲབ་དང་མ་སྙོམས་ཡང་ལ་སོབ། །རྩུབ་དང་ཡོ་དང་ཉམས་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབང་ཆུང་གཞན་དུ་འགྱུར། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་ས་ལ་དབང་། །
ཉམས་རྟོགས་འཕེལ་ཞིང་ཞིང་ཁམས་འཐོབ། །དུམ་བུ་གཉིས་པ་ཟས་ལ་དབང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བར་སྦྱོར། །དུམ་བུ་གསུམ་པ་ནོར་ལ་དབང་། །བཟའ་བཏུང
ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་འཕེལ། །དུམ་བུ་བཞི་པ་སྟོབས་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ཀུན་ལ་ཤིས། །ལྔ་པ་སློང་མོ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དྲུག་པ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ནི། །མི
གཟུང་མཐོང་ཡང་གཅག་པར་བྱ། །གདོང་སྲུབ་ཐལ་ན་གྲི་རུ་འཆི། །རྒྱབ་སྲུབ་རིམ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་མང་། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་ལེགས་པར་བརྟག །གཉིས་པ་ནང་གི་རྟེན

འབྲེལ་ནི། །མདུན་ངོས་མེ་ལོང་རང་གི་ས། །བར་གྱི་འཕེལ་ཀ་ནོར་གྱི་ས། །ལྟག་པ་དགྲ་སར་ཤེས་པར་བྱ། །རང་ས་སྒྲོག་གི་ཀ་བ་ནི། །རིང་དང་མཐོ་དང་མཐུག་པ་ནི། །
གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་མཐེ་བོང་རེ། །གཞལ་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ས། །དེ་ལས་གཡས་གཡོན་མཐེ་བོང་རེ། །གཙལ་བ་བུ་རབས་ཐུ་བོ་དང་། །ཉེ་བའི་སྤུན་དང་སློབ་མའི
ས༔ །བར་པ་བུ་ཚ་བྱིན་པོ་དང་། །སློབ་མ་འཕེལ་བའི་སར་ཤེས་བྱ། །ཕྱི་མ་ཕ་སྤུན་ཡོན་བདག་ས། །རྩ་རིས་ཤིང་ལོ་རྒྱས་པ་འདམ། །ལྕུང་ལོ་གྲེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། །ལོ་འདབ་རྒྱས
ཤིང་འབྲས་བུ་སྨིན། །མར་ལ་སྲན་མ་སྒྲན་པ་འདམ། །དེ་ཉིད་གོག་པའི་ཤུལ་ལྟ་བུ། །འཇམ་ཞིང་སྣུམ་ལ་ཁ་དོག་བཟང་། །ཡང་ན་ཡིག་འབྲུའམ་ཕྱག་མཚན་དབྱིབས། །གར
བྱུང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་འཕེལ། །ལོ་མའི་མགོ་ཆད་གར་བྱུང་ཡང་། །དེ་ཉིད་རབས་ཆད་དམར་བྱུར་འགྱུར། །རུས་ལྷག་སྣུམ་ལ་ཁ་དོག་བཟང་། །གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ

ཀ
བཞི

༄༅། །ལ་སོགས། །གར་བྱུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་དགོས་འདོད་འབྱུང་། །ཁྱུང་བུ་འཛམ་ཞིང་སྣུམ་པ་ལ། །རི་མོ་སྣུམ་པོས་ཟེར་དུ་
བསྐོར། །ཉི་མའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཆེ་ཞིང་མངོན་ཤེས་འཆར། །སྲི་ཁྱུང་རྒྱུབ་ལ་ཟབས་རིང་བ། །གར་བྱུང་ནད་དང་གནོད་པ་འཇོང་། །རྩ་རིས་དོང་རིང་ཡལ་
འདབ་མེད། །འཕྲེད་དམ་ཐུར་ཟུག་ཟོས་པ་འདྲ། །གར་བྱུང་གདོང་གཅིག་རྩ་ཡིན་ཏེ། །མྱུར་དུ་འཆི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །རྩ་རིས་གསུམ་གྱིས་ཀྲུ་གྲམ་ཅན། །ཟབས་རིང་
བྱ་རོག་རྗེས་འདྲ་བས། །འཐབ་ཅིང་རྩོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་། །བྱ་རྗེས་རྒྱུང་ན་མི་ཁ་ཟ། །རྩ་རིས་འཁྲོག་ཅིང་ནང་ན་ཡར། །བུ་ག་རྩ་རོག་མང་པོ་ནི། །གར་བྱུང་གླུ་ཡིས་གནོད་པ་
འབྱུང་། །ནོར་སའི་མཐིལ་དུ་ཤོང་བུའི་དབྱིབས། །མར་ལ་མཐེབ་སྐྱུ་རྒྱབ་པ་འདྲ། །འཛམ་ལ་སྣུམ་པ་དེར་བྱུང་ན། །མར་ཁྱུའི་གཞོང་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །འདོད་འཇོའི་བ་མོ་ཞེས་

ཀྱང་བྱ། །འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་སྲུབ་མེད་པ། །ཚངས་བུག་དྲང་ཞིང་ཟང་ཐལ་ཡོད། །རྒྱུད་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དང་འཕྲད། །བྱིན་རླབས་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར། །ཚངས་བུག་དེ་ཡི་གོང་ཉིད་དུ། །ལྷག་པའི་དོས་དང་ནོར་སའི་བར། །རུས་ལྷག་འབུར་དུ་འཕགས་པའི་དབྱིབས། །ཐིག་ལེའམ་ཚེས་གཉིས་ཟླ་བ་
ཡི། །ཟེར་བ་ལྷ་བུ་བྱུང་གྱུར་ན། །མཆོག་གྲུབ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར། །ཚངས་པའི་སྨིན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཚངས་བུག་མེད་དང་མང་བ་ནི། །མཁས་པས་བརྟག་ལ་བཅང་
མི་བྱ། །གསུམ་པ་གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །དཔལ་བསྐྱེད་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རླུང་། །རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། །རང་ས་བསྟན་དང་གང་ཕོར་གཏད། །དགའ་བདེའི་
ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་གྱུར་ན། །སྐལ་བཟང་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་རྙེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དངོས་གྲུབ་མེད་པའི་རླུང་རྒྱུ་ཞིང་། །དགྲ་ས་བསྟན་དང་སྟོང་པར་གཏད། །རྒྱུ་

ཀ
ལྔ

༄༅། །ངན་བཀྲེས་ཤིང་ཡིད་མི་དགའ། །དཔལ་ལས་རིང་ཞིང་ཉེས་པ་བསྐྱེད། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཚང་གྱུར་ནས། །རྟགས་རྣམས་འཚོལ་བར་བྱུང་གྱུར་
ན༑ །རང་ལ་མི་ཕན་གཞན་དབང་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལ། །བཀྲུས་ཤིང་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ན། །དགོས་འདོད་རེ་བ་མི་འབྱུང་བས། །དང་པོ་ཡ་ཡོ་མཐོ་དམན་
དང་། །སྨུ་ཉམས་ཤོ་རེ་མེད་པར་བྲེག །ཕྱི་ནང་ལེགས་པར་བཀྲུ་ཞིང་སྦྱང་། །མར་དོའི་དུས་སུ་ཚོགས་འཁོར་བྱ། །ཨ་མྲི་ཏ་དང་བདུད་རྩིས་བཀང་། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་
ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལག་པའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་བུབ་ཏུ་འང་མི་བཞག་པར། །གྲགས་སྙན་འདོད་ན་གཡུར་དང་། །ཅན་དན་གུར་གུམ་སླ་
རྩི་དང་། །ཛ་ཏི་དྲི་བཟང་སྦྱར་བ་ཡིས། །ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱུག །མཆོག་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་མཚན། །གསེར་ལས་བྲིས་པའི་གཟུངས་དང་སྔགས། །ཨ་རུ་ར་ཡི་འབྲས་བུས་

དགང་། །ནོར་རྫས་འདོད་ན་རཏྣ་ལྔ། །ཞལ་ཟས་འདོད་ན་འབྲུ་སྣ་ལྔ། །མངར་གསུམ་སྨན་དང་བཅུད་ཀྱིས་དགང་། །ན་བཟའ་འདོད་ན་དར་ཟབ་ལྔ། །ནད་མེད་ཚེ་དང་དཔལ་ཆེ་
བ༔ །བཟང་དྲུག་སྨན་དང་ཨ་མྲི་ཏས། །བཀང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ཡིས། །རབ་གནས་བྱས་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར། །དངུལ་ལམ་ཟངས་ཀྱི་ཁ་ཚོད་ལ། །བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་
བཀོད་ལ་སྦྱད། །དར་སྣ་ལྔ་ཡིས་དྲིལ་བྱས་ལ། །འཕྲིང་པའམ་གླ་བའི་ཁུག་མར་བཞག །དམ་མེད་མི་ལག་མི་བརྒྱུད་པར། །འབྲས་བུའམ་རང་གི་བང་མཛོད་དེ། །ཡང་ན་
མདུན་ནམ་ཕྱུས་ཕྱོགས་སྦ། །རང་ལ་བསྟན་ལ་བཞུགས་པར་བྱ། །དེ་ནས་ཚེས་བཅུའི་དུས་རྣམས་སུ། །ལག་མཆོད་བྱ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །ཀླུ་
ཡི་མགོ་བོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །ཆར་པ་འཛམ་གླིང་མི་ལ་འབེབས། །དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་རྫས་ཀྱི་མཆོག །བརྟེན་ཞིང་མཆོད་ན་དངོས་གྲུབ་ནི། །གང་འདོད་གསོལ་བ་བཏབ

༄༅། །པ་བཞིན། །འབད་རྩོལ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཀ་པཱ་ལའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་ཐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།
ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

636

7.10 Appendix 9 (W23919)

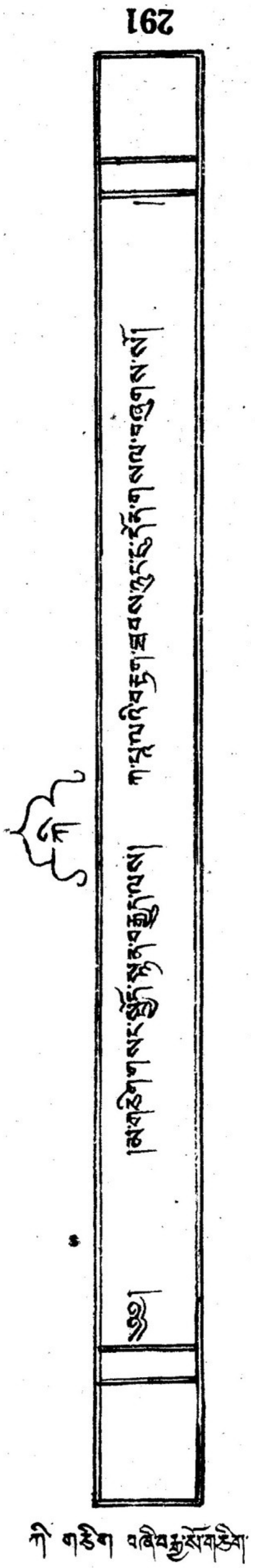

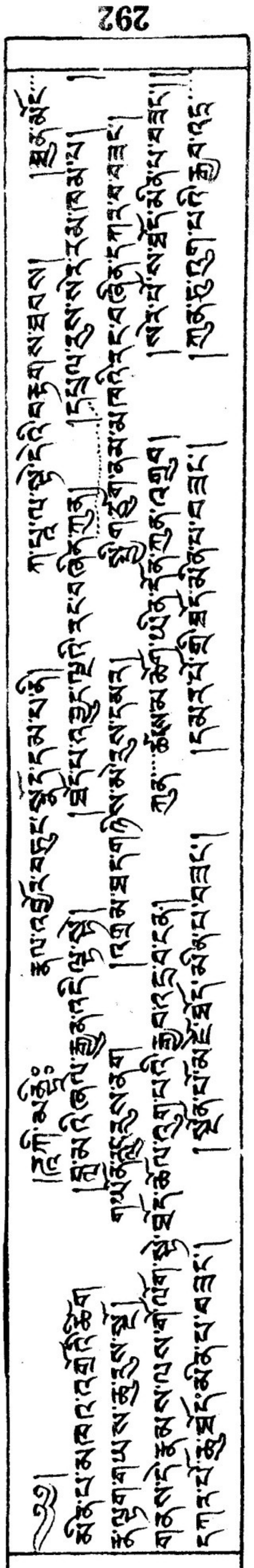

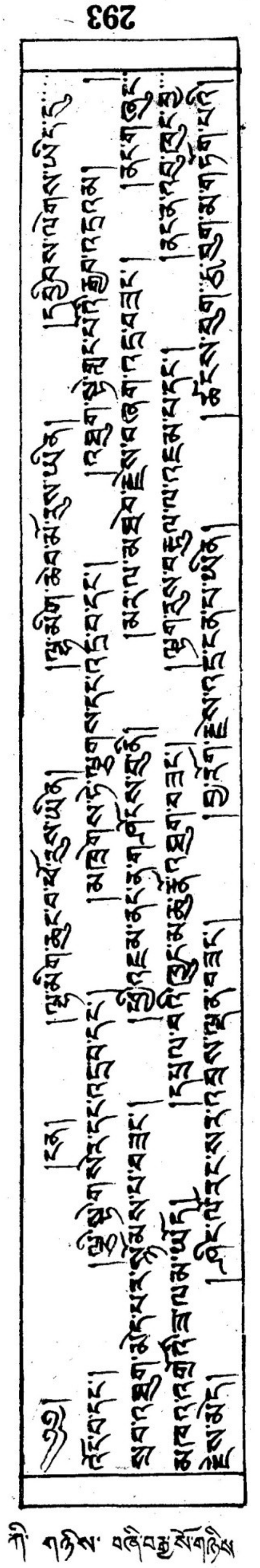

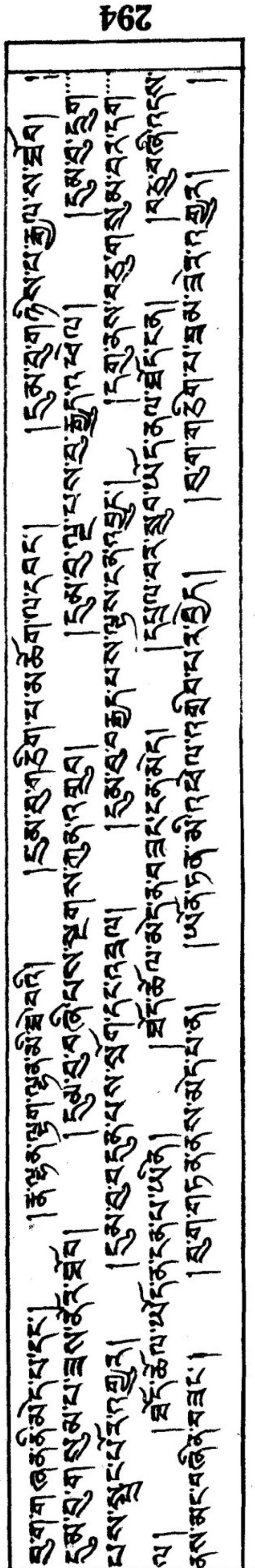

ཀ་ གསུམ་ བཞི་བརྒྱ་སོ་གསུམ

295

༄༅། །རུ་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་འགྱུར། །རུ་གསུམ་པ་རྗེ་རིགས་འགྱུར། །རུ་བཞི་སོགས་དངོས་གྲུབ་
ཡལ། །ཀྱཻ་ཧེ་ཤྲཱི་མ་འདྲ་བ་ཏན། །ཡང་ཧེ་ཀ་བ་འདྲ་བ་ཏན། །སྤྱན་སྔ་སྔོང་སྒོག་འདྲ་བ་ཏན། །རང་ས་ལྷ་ས་བླ་མ་འི་ས། །
སློབ་མ་ཡོན་བདག་གཟུང་མ་འི་ས། །དུར་ས་དགྲ་ས་དཔེ་ལྷུར་བརྟག །རང་སར་གསལ་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། །སོ་བ་ཅིང་བཀྲག་མདངས་གྲལ་
ཆ་དང་། །དཔྱལ་རུས་གཙུག་རུས་ཞོམ་པ་དང་། །ལྷག་ཐོས་རྐོ་ཞིང་འཁྲུག་པ་དང་། །འགྲམ་རུས་མང་དུ་ཐུབ་པ་རྣམས། །ཟ་ཐར་
ཆུང་བས་སྐྱུང་བར་བྱ། །རང་སར་སྐྱིད་པ་འི་ཉི་མ་བཟང་། །ལྷ་སར་ལས་བཞི་འི་རི་མོ་བཟང་། །སློབ་དཔོན་རིགས་ལྡན་...

296

མཆན་མ་བཟང་། །སློབ་མ་མཆོད་པ་འི་གཟུགས་བརྙན་བཟང་། །ཚོ་འདས་རིགས་དྲུག་གར་སྐྱེ་ཡི། །ས་བོན་འབྱུང་ངམ་མཆོག...
རྟགས་འབྱུང་། །ཡོན་བདག་གླིང་བཞི་འི་གཟུགས་བརྙན་བཟང་། །གཟུངས་མ་རབ་ཀྱི་ཡིས་རྟགས་རྫས་བཟང་། །དུར་ས་ཚོལ་མ་
ཐེ་དཀར་བཟང་། །དགྲ་སར་དུར་ཁྲོད་ཀྱང་ན་བཟང་། །མར་ཐུག་ཚང་བ་ཀང་གྱིས་བརླབས་ས་མཆོད། །དེ་ནས་ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ལེན།།
ཐོད་པ་འི་སྟེང་དུ་རྫོབ་ལ། །མར་ཁུ་ཐིག་འདྲ་འབྱུང་བ་ན། །ངན་པ་ཀུན་ཐུབ་མཆོག་ཏུ་བཟང་། །དབྱིབས་ནི་སྟོང་ཕྱེད་ཐག་ས་དང་། །
པདྨ་དུང་འདྲ་བཟང་བ་སྟེ། །གཞན་ནུ་ཐོད་ཡོ་ཡོད་པ་དང་། །ཀ་ཀི་ན་རྗེ་འི་དོང་འདྲ་ཕྱར་བར་བྱ། །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རུས་ཚུ་དང་།།

ཀ་ བཞི་ བཞི་བརྒྱ་སོ་བཞི

297

༄༅། །རུ་གདེ་མཆན་ཡིད་འོང་བ་འི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་ལྡན་ཀ་པཱ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་བཅང་གྱུར་ན། །
དགོས་འདོད་མ་ལུས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འཆང་དང་མཚུངས། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ
འགྱུར། །འདི་དང་ཕྱི་མ་འི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །དེ་ནས་མཆན་ལྡན་ཀ་པཱ་ལར། །དམ་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡིས། །མཆན་ལྡན་ཐོད་པ
བསྐྱབ་འདོད་ན། །ཐོག་མར་གཟུང་རྒྱུས་ཐོད་པ་བཀྲུས། །དེ་ནས་ཀྱི་མར་དྲི་བཟང་བྱུགས། །ཐོད་པ་འི་ཕྱི་ནང་སྐོམ་ས་པར་བྲིས། །འབྲུ་སྣ་ལྔ་
དང་རིན་ཆེན་ལྔ། །ཏྲི་ཕ་སྨན་ལྔ་སྙིང་པོ་ལྔ། །བཟའ་ཚོགས་དར་སྣ་ལྔ་ལ་སོགས། །བཀྲ་ཤིས་དངོས་གྲུབ་བྱུང་བ་འི་རྫས། །རྗེ་ལྟར...

298

འཚམས་པ་འི་ལྷ་བ་རྫུ། །དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་འི་འཁོར་ལོ་ཞུགས། །དེ་ནས་ཐོད་རྫས་བྱིན་བརླབས་ལ། །འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་ཡི་
དམིགས་པ་དང་། །འཆས་དེ་ལྟ་གས་འདི་བརླབ་བར་བྱ། །ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ རཏྣ་ཀ་པཱ་ལ་ས་སིདྡྷི་ཛཿཛཿ ཀྱབས་དེར་བཟའ་བཅུད་ཟ་...
ཛ་སྟེང་པ། །བདུད་རྩི་ཆེན་པོར་བྱིན་བརླབས་ལ། །ཕྱུང་ཀྱིས་བླ་མ་ཡི་དམ་དང་། །རིན་ཆེན་ཀ་པཱ་ལ་མཆོད་དེ། །རང་
ཉིད་ཚོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པས་གྲུབ་མཆན་ནི། །ཐོད་པ་སྣམ་ལ་འདོད་འབྱོ་ཞིང་། །ཕྱི་འབྱང་འཕེལ་དང་རྫས
འཕེལ་འགྱུར། །མི་ནོར་ཟས་གསུམ་དབང་དུ་འདུ། །ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་ཐོབ་པ་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་པས་འབད་མེད་འགྲུབ། །

ཤི ལྷོ་ངོ་ བཞི་བརྒྱ་སོ་ལྔ

༄༅། །དེ་ཉིད་འཆང་བར་བཙངས་པ་འམ། །རང་གི་པང་མཛོད་གཞན་སུ་ཞི། །དར་ལྷུས་ཏྲི་ལ་ལ་བ་ཞུགས་སུ་གསོལ། །
སྐབས་སུ་མཚོན་རིང་ཁ་གསོ་བྱེར། །དེས་ནི་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །མཆོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐོད་ནང་དུ། །དམ་རྫས་རིལ་བུ་ལེགས་བསྒྲུབ་དེ། །
བཟའ་བཞི་དམ་ཚིག་བརྟེན་པ་དང་། །ལེགས་ལ་པར་བསྒྲུབ་ན་པའི་ཀ་ཕྱུ་ལར། །རྒྱུན་གྱི་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་པས། །ཕྱིན་ཅིས་ནུབ་ལས་པར
འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བཏུང་བའི་སྐོར། །ཀ་ཕྱུ་ལ་བརྟགས་ལ་འཆང་བའི་ཐབས། །འདི་ཡང་གཉན་ཁོངས་ཆེན་རི་ཁྲོད་པས། །
སྤྲུ་མ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བཞིན་བྲིས། །འདི་ཉིད་དམ་ཚིག་ལྡན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མ་དཔལ་ལ་ལ། །བསྟན་པར་བྱ་ཡི་གཞན་ལ……

299

གསང་། ཨོཾ་ཧཱུྃ།།

300

7.11 Appendix 10 (W1KG14783)

205

༄། །གཡོན་ན་བཞུགས་པའི་ཕྱག་ན་ཞགས་པ་བསྣམས་པ། སྐུ་མདོག་གཙོ་བོ་དང་མཐུན། བསྐལ་བའི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་བཤད་པའི་ལེའུ་གཅིག་ཡོངས་སུ་ཕྱུང་བའོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་
མཁན་པོ་ཙན་དྲ་ཀཱི་རི་དང་། སུ་ཙནྡྲ་བོ་དེ་ཀུ་ཏ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །སྐད་གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་
པའོ།། །། ༄། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཀ་པཱ་ལ་ཀ་ལ་པཾ་མཧཱ་ཧྲ་ར་ཏན་ཏྲ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། ཐོད་པ་བརྟག་པ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། དཔལ་ཆེན་པོ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ན་རོལ་རྩེད་མཛད་ཅིང་། མ་མོ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་དཀར་མོ་མིག་གཅིག་མ་དང་། ནག་
མོ་མཆེ་བ་གཙིགས་མ་དང་། དམར་མོ་དབང་སྒྱུར་མ་དང་། སེར་མོ་ལས་མཁན་མ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་དགེས་སྡེ་མ་བཞིས། དཔལ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །འཇིགས་བྱེད་
ཆེན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ །བདེ་གཤེགས་དུར་ཆེན་བམ་ཆེན་ལ། །ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཏེ་སྤྱོད་པར་བགྱི། །གཙོ་བོས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་པ། །ཉོན་ཅིག་ལྷ་མོ་བཞིན་བཟངས་མ། །དུར་

206

ཆེན་མཚན་ལྡན་ཡོད་པའི་རྟགས། །ཀ་ས་པ་ལ་སོལ་བྲ། ཁ་ཧ་ཧྲ་ཧྲ་ཀུ་ཤི་མུན་ཏྲ། །ཞེས་པ་མཚན་ལྡ་འཚོགས་པར་ཡོད་པའོ། །ཀ་ས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ། །སྒྲ་ནག་འཚེར་ཞིང་འཇམ་པའོ། །སོ་ལ་བྲ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། །སྨིན་ནག་མཚམས་དགྲུས་རིང་ལ་འབྲེལ། །ཁ་ཧ་ཧྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྣ་བའི་བཞི་ཆེ་འཚོགས་མ་རིང་། །ཧྲ་ཀུ་མིག་གཉིས་དཀར་ཁྲེར་སྣང་། །ཧྲ་ཏུ་མཁུར་ཚོས་རུས་བ་མཐོ། །ཤི་མུན་ཏྲ་ནི་གཟུགས་བོངས་
དང་། །བྱད་དབྱིབས་ལེགས་ལ་ཤ་མདོག་སྔོ། །སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པའོ། །ཡང་ན་ཐུགས་རྗེའི་ཞིང་དུག་སྟེ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྣམས། །མ་ཉམས་ཚུལ་བཞིན་བསྲུངས་པ་ཡིན། །དེ་རྣམས་མཚན་
ཉིད་བསྟན་པ་ནི། །མགོ་སྐྱེས་ཁམས་ལ་ལི་བ་དང་། །མིག་ཤེལ་བྱ་ལྟར་མ་འབེབས་དང་། །རྐང་དཀྱིལ་མཆེ་བ་ཟུར་གསུམ་ཅན། །ལག་པ་བྱ་ལྟར་འབྲེལ་བ་དང་། །རོ་འཛིན་སྣ་རྩེར་བསྙེབས་པ་དང་། །དཔྲལ་
དབྱེས་གཉེར་མ་དམར་པོ་ཅན། །འདི་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཞིང་དུག་སྟེ། །མི་ཡི་སྐྱེ་བ་བླངས་པའོ། །དེ་ཡི་མཚན་མ་རབ་མཐོང་ནས། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྒྲུབ་བྱས་སམ། །མ་བསྒྲུབ་རྣམ་ཤེས་འདོར་ཀྱང་
རུང་། །བམ་ཆེན་བགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། །ལྷ་མོས་གསོལ་པ། བམ་ཆེན་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་དེ། །ཇི་ལྟར་བགྲོ་སྟེ་སྤྱོད་པར་བགྱི། །དགོངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤྱོད། །གཙོ་བོས་བདག་ལ་བཤད་དུ་

207

༄། །གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །ལྷ་མོ་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉོན། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་དང་། །ཤི་ཁ་གཅན་པའི་བགྲོ་ལུགས་
དང་། །ཟོར་ཁ་ཕུར་ཁ་བཟློག་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་ནི། །བདུད་རྩི་སྨན་དུ་བགྲོ་བ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་རྫས་སུ་བགྲོ་བ་དང་། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་རྫས་དང་། །རོ་བསྲེགས་ཐལ་བར་བགྲོ་
བའོ། །བདུད་རྩི་སྨན་དུ་བགྲོ་བ་ནི། །ནང་གི་སྦྲས་པ་བཞི་དང་ནི། །ཕྱི་ཡི་མདོན་པ་བཞི་དག་དང་། །ཉ་བཞི་རྩ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས། །པཾ་པོ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བྱ། །བདུད་རྩི་སྨན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
རྫས་སུ་བགྲོ་བ་ནི། །ཐོད་པ་ཙིཏྟ་སྙིང་ཁྲག་ནི། །དཔལ་ཆེན་རྫས་སུ་དགོད་པ་བྱ། །རུས་པ་བཀྲག་དང་དྲོད་དང་དབུགས། །ཕྱུ་ཀ་ལ་སོགས་བཞི་ཡི་རྫས། །མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ། །གོ་རི་ལ་སོགས་བཞི་ཡི་
རྫས། །ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་དང་པགས། །ཁོད་པ་རྒྱུ་ཁྲག་རྒྱུ་ཚིལ་དང་། །གློ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སེང་ང་ལ་སོགས་འཕྲ་མེན་རྫས། །ཡན་ལག་བཞི་པོ་སྒོ་མའི་རྫས། །ཞིང་གི་བླ་རེ་རྒྱུ་ཞགས་སྐུད། །རྐང་གི་
གླིང་བུ་མཆོག་གི་ཕུར། །བྲཱིཾ་ཙེའི་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྫས་སུ་དགོད་པར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་རྫས་ནི། །ཞུང་པོ་ཡན་ལག་བཅས་པ་སྟེ། །ཡུམ་ཆེན་ཉིད་ལ་བསྔོ་བར་བྱ། །འབྱུང་བ་ཆེན་

སྙིང་རྒྱུད།

པོ་ལྔ་རྣམས་ནི། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་དང་ལྔ་ཡི་རྫས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ། །ཡེ་ཤེས་རྗེ་མོ་བཅུ་ཡི་རྫས། །རྩ་རྒྱུས་སྲོག་རྩ་དོན་སྣོད་དང་། །ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སོགས། །ཆགས་བྱེད་ཆ་
སྙོམས་མན་ཆད་ནས། ལས་ཀྱི་སྲིད་བཞི་ཡན་ཆད་རྫས། །སྐལ་ཚོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ནི། །དབང་མོ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱི་རྫས། །མགོ་བོ་མཛོན་རྫོགས་ཡབ་ཀྱི་རྫས། །དེ་ལྟའི་དགོངས་པས་བཀྲོ་བར་བྱ། །རོ་
བསྲེགས་ཐལ་བར་བཀྲོ་བ་ནི། །གསང་བ་ནང་གི་གཟུང་བཞིན་དུ། །གནས་མཆོག་དག་དང་སྦྲེལ་བྱས་ལ། །ཀྲུས་པར་བྱ་སྟེ་ཚ་ཚ་གདབ། །སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ། །སྤྱི་ཡི་གཞུང་དུ་བསྟུ་བར་བྱ། །ཤི་ཁ་
གཏོད་དམ་ཕུར་ཁ་བློག །རྣམ་པ་འདི་གཉིས་བཀྲོ་ལུགས་ནི། །བམ་སྙོངས་ཀྲུས་པར་བསྐང་བྱས་ལ། །མ་མོའི་རྫས་བཞིན་བཀྲོ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་གང་ལ་དགོངས་པར་རུང་། །ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ལ་རབ་གསང་སྟེ། །བྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་རབ་བསྐྱེད་ལ། །གཙན་གྱིས་ཟོས་པ་ལྟར་མིན་ཅིང་། །ཞིགས་པར་བཤད་ལ་སོ་སོར་དབྱེ། །བྱ་དང་ཁྱི་ཡིས་ཟླས་སུ་མིན། །སྐྱེ་བོའི་ཡ་ཁར་གཏད་མིན་ཅིང་། །རྣལ་
འབྱོར་ཐལ་ལའང་གསང་ལ་སྤྱད། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། གསོན་པོ་བཏག་པ་དང་བམ་བཀྲོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། ། །ད་ནི་བན་རྐྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། །རིགས་དང་དུམ་བུ་མདོག

༄། །དང་། །དབྱིབས་དང་། རྩ་དང་རི་མོ་རུས་བ་རྣམས། །ངན་པ་བློག་པའི་ཐབས་དང་ནི། །བཟང་པོ་བཙང་བའི་ཐབས་རྣམས་དང་། །བཙངས་པས་དངོས་གྲུབ་གང་འགྲུབ་རྣམས། །འདིར་ནི་རྒྱས་པར་
རབ་ཏུ་དབྱེ། །བདེ་གཤེགས་དང་ནི་མི་ཡི་རིགས། །བདེ་གཤེགས་རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ཞལ་བུ་ནི། །ཡིད་ཙམ་ཟླུམ་ལ་དུམ་བུ་གཅིག །དུང་མོག་ལྟ་བུར་གྲུར་པ་ལ། །ནང་གི་རི་མོ་གཙུག
སྦུབས་སུ། །ཨ་ཡོ་མེད་ཅིང་དྲང་བར་རྒྱུད། །རྩ་དང་རི་མོ་གཙུག་ཏུ་འཁྱིལ། །རྫས་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་གསལ། །ཡིག་འབྲུ་བྲཱུཾ་མམ་ཨོཾ་དུ་གསལ། །ཡང་ན་ཧ་ཀ་རྩེ་གསུམ་གསལ། །རི་མོ་ཐམས་ཅད་འཛམ་ལ
ཉུང་། །ངན་པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད། །ཁ་སྦུབ་ཡི་ཕྱི་དབྱིབས་བལྟས་ན། །འཚོགས་མ་ཤིན་ཏུ་འབུར་བ་ལ། །རྣ་གའི་ཟུར་དང་འདྲ་བར་གསལ། །གང་ནས་བལྟས་དང་ལེགས་པ་དེས། །བྲོ་བོའི་སྐུ་ཡི་རིགས
རྣམས་འགྲུབ། །ལྷུངས་ལོ་ཅན་དུ་འདུག་འགྱུར་ན། །ཡང་དག་དོན་ལྡན་དཔལ་ལྡན་ལྷུང་ལོ་ཅན། །ཞེས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །གཟུགས་ཕུང་གཏི་མུག་རྣམ་སྦྱོང་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི
སྣོད། །དཔལ་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་མངའ་ཞལ་དུ། །བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ཞལ་བུ་ནི། །ཚུང་ཟད་ཟུར་གསུམ་དུམ་བུ་གཉིས། །མདོག་ནི་ཚུང་ཟད་དམར་ལ་གདང་། །ནང་གི་རི་མོ་འཛམ་ལ

སྙིང་རྒྱུད།

ཉུང་། །གཙུག་ཏུ་རྣམ་འཕེན་འཁྱིལ་པའི་རྩ། །ཞུ་ག་ཟང་ཐལ་དག་ཏུ་འབྱུང་། །རྫས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་གསལ། །ཡིག་འབྲུ་འ་ཛ་གསལ་བར་བརྗོད། །ཡང་ན་བ་ར་ཛ་གསུམ་གསལ། །ངན་པར་གསལ་བ་གང་ཡང་
མེད། ཁ་སྦུབ་ཕྱི་ཡི་དབྱིབས་བལྟས་ན། །ལྟག་པའི་བདུད་བསྙོའི་རུས་པ་འབུར། །དཔྲལ་བའང་འབུར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་། །གང་ནས་བལྟས་དང་ལེགས་པ་དེས། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ། །ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་
འདུག་འགྱུར་ན། །གཉིས་མེད་དོན་ཐོབ་དཔལ་ལྡན་ལྷུང་ལོ་ཅན། །ཞེས་བྱ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་ཞེ་སྡང་རབ་སྦྱོང་བ། །མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་སྣོད། །དཀར་མོ་མི་གཅིག་མངའ་ཞལ་དུ། །བསྒྲུབ་པ་
པོ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཞལ་བུ་ནི། །ཡིད་ཙམ་ལྷོང་ལ་དུམ་བུ་གསུམ། །མདོག་ནི་གསེར་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། །ནང་གི་རི་མོ་མང་ལ་འཛམ། །ལྷུང་ལོའི་ལྟོན་ཤིང་ལྟ་བུར་སྣང་། །འཛམ་རིང་བའི་
དཀྱིལ་དག་ན། །རྫས་ལ་བུམ་པའམ་རིན་ཆེན་ལྟར། །ཡི་འབྲུ་ཡ་ནི་གསལ་བར་ཡོད། །ཡང་ན་ཁམ་དང་བམ་ཐ་གསལ། །ངན་པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད། ཁ་སྦུབ་ཕྱི་ནས་དབྱིབས་བལྟས་ན། །འཚོགས་མའི་རུས
པ་དཀྲུས་རིང་ལ། །ལྟག་མིག་ཟླུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །གང་ནས་བལྟས་དང་མཛེས་པ་དེས། །རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་འགྲུབ། །ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་འདུག་གྱུར་ན། །འདོད་ཡོན་སྒྲུབ་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ལྷུང་ལོ

ཉ བརྒྱ་དྲུག

༄༅། །ཙན། །ཞེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཚོར་བ་སེར་སྣ་རྣམ་སྦྱོང་བ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་རིགས་ཀྱི་སྟོད། །ནག་པོ་མཆེ་གཙིགས་མངའ་ཞལ་དུ། །སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །པདྨ་རིགས་ཀྱི་
ཞལ་བུ་ནི། །ཡིད་ཙམ་གླུ་གམ་དག་ཏུ་གནས། །དུམ་བཞི་མདོག་ནི་ལྗོག་སྔོང་བཞིན། །ནང་གི་རི་མོ་འཛམ་ལ་ཐུང་། །རི་མོའི་དབྱིབས་ན་པདྨའི་དབྱིབས། །གཞན་པས་རི་མོ་ཞུངས་བར་སྣང་། །རྫས་ལ་པདྨ་འདབ་
བརྒྱད་གསལ། །ཡིག་འབྲུ་ཨའམ་ཧྲི་རུ་གསལ། །ཡང་ན་ཨ་མ་ང་གསུམ་གསལ། །ངན་པར་གསལ་བ་གང་ཡང་མེད། །ཁ་སྦྱུབ་ཕྱི་ནས་དབྱིབས་བལྟས་ན། །རྣ་གཡས་ཡིད་ཙམ་འབུར་ལྟར་སྣང་། །གང་ནས་བལྟས
དང་ལེགས་པ་དེས། །པདྨ་རིགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་འགྲུབ། །ལྕུང་ལོ་ཅན་དུ་འདུག་གྱུར་ན། །ཡིད་འགྱུར་ས་མཁྲེགས་དཔལ་ལྡན་ལྕུང་ལོ་ཅན། །ཞེས་བྱ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཉིད། །འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་རྣམ་སྦྱོང་
ལ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོད། །དམར་མོ་དབང་སྟུད་མངའ་ཞལ་དུ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཞལ་བུ་ནི། །ཡིད་ཙམ་གྲུ་བཞིར་སྣང་བ་སྟེ། །མདོག་སྨུམ་དུམ་བུ་ལྔ་པ་ལ། །རི་
མོ་ཐམས་ཅད་བགས་ཀྱིས་ཞུང་། །རྫས་ལ་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་གསལ། །ཡིག་འབྲུ་ཏ་ཁཾ་གསལ་བ་ཡོད། །ཡང་ན་ཡ་ག་ལ་གསུམ་གསལ། །ངན་པར་གསལ་བ་གང་ཡང་མེད། །ཁ་སྦྱུབ་ཕྱི་ཡི་དབྱིབས་བལྟས་ན། །ལྷག་རུས

211

ཀྱཻ་རྒྱུད།

འབུར་པོ་གཉིས་སུ་སྣང་། །གཉའ་ཆུ་རུས་འབུར་གསུམ་གསུམ་ཡོད། །གང་ནས་བལྟས་དང་ལེགས་པ་དེས། །ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ། །ལྕུང་ལོ་ཅན་དུ་འདུག་གྱུར་ན། །བཀྲ་ཤིས་སྟོད་ལྡན་དཔལ་ལྡན་
ལྕུང་ལོ་ཅན། །ཞེས་བྱ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །འདུ་བྱེད་ཕྲག་དོག་རྣམ་སྦྱོང་བ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟོད། །སེར་མོ་ལས་མཁན་མངའ་ཞལ་དུ། །བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་ལས། བན་དྷ་རྒྱལ་བ་ལྔར་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ། །ད་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །ཟམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་རིགས་དང་། །དམངས
རིགས་བུད་མེད་གདོལ་བའི་རིགས། །མི་རིགས་དྲུག་གི་ཐོད་པ་དང་། །ཐོད་པ་དུམ་བུ་རབ་དབྱེ་བས། །དེ་དང་དེ་ལ་རིགས་སུ་གཞག །མི་རིགས་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །ཤེས་པའི་ཐོད་པ་མཚན་ཅན་བཅང་། །བྲམ
ཟེ་ལ་སོགས་རིགས་བཞི་པོ། །གསན་ལ་བཟང་བའི་ལྷས་ཚང་ན། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཐོད་པ་བཅས། །བུད་མེད་ཐོད་པ་དམ་པས་སྤྲངས། །གདོལ་བའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བདུན། །མགོ་དང་གློག་ཁ་དགྲའི་རིགས། །རྟ་དང
གློང་དང་རབས་ཆད་དག །མཛོ་ཅན་རྟེལ་དྲི་མོ་རྣམས་ནི། །བཙང་བར་ངན་ཏེ་མནན་སོགས་བཟང་། །ཐོད་པའི་རིགས་སུ་གཞག་པ་ནི། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས། །བཙངས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐལ

212

ཉ བརྒྱ་བདུན

༄༅། །ལྡན་འགྱུར། །དད་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། །སྔ་མའི་ཚེ་ལ་ཆོས་མཁས་ཤིང་། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་ཤེས་འགྱུར། །འདིར་ཡང་རྟོག་མེད་ཁྱུ་འཕྲིག་ཆོད། །དུམ་བུ་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་ཏེ། །ཞལ་བུ་དེ་
ཉིད་བཅངས་གྱུར་ན། །སྔ་མའི་ཚེ་ལའང་རྒྱལ་པོ་བྱས། །ཕྱི་མའང་རྒྱལ་རིགས་དག་ཏུ་སྐྱེ། །འདིར་ཡང་འཁོར་དང་བསོད་ནམས་ལྡན། །དམ་པ་ཆོས་ལ་མངའ་བརྙེས་འགྱུར། །དུམ་བུ་གསུམ་པ་རྗེ་རིགས་ཏེ། །དེ་
ཉིད་འཆང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། །སྔར་ཡང་རྗེའུའི་ལུས་བླང་ཤིང་། །ཕྱི་མར་ཡང་ནི་རྗེ་རིགས་ཐོབ། །འདིར་ཡང་འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་མཁས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས། །དུམ་བུ་བཞི་བ་དམངས་རིགས་དང་། །དེ་
ཉིད་འཆང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྔ་མའང་དམངས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོད། །ཕྱི་མའང་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་དང་ལྡན། །འདིར་ཡང་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་མཁས། །དུམ་བུ་ལྔ་བ་རིགས་མ་ངེས། །རིགས་བཞི་གང་གིས་བཅངས
དང་ཤེས། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོ་ཡང་འགྲུབ། །རྒྱལ་བ་ལྔ་ཡི་དོན་ཚང་བས། །འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་རྣམས་བསྟེན་པའི་དུང་ཆེན་ཡིན། །མི་རིགས་གང་གིས་གང་བཅངས་པ། །བྲམ་ཟེ་རིགས
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། །དུང་གི་མདོག་ཅན་སྨུམ་ཅན་དང་། །ཐལ་བའི་མདོག་ཅན་བོངས་ཆེ་བ། །དབྱིབས་ནི་པདྨའི་གཟུགས་འདྲ་ལ། །རྩའི་ཐིག་ལེ་པད་འདས་མཚན། །སྲུབས་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ། །ཚངས་པའི་བུ་ག་ཡོད

213

པའོ། །སེར་སྐྱའི་མདོག་ལ་ཟུང་ཟད་ཟླུམ། །ཟུར་མཚན་ཐིག་ལེ་ཟླུམ་པ་ལ། །འདི་གསུམ་བཅངས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །དང་པོས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཤེས། །གསུམ་པ་ལས་སྦྱོར་དག་ལ་བརྟགས། །རྒྱལ་པོ་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དུམ་བུ་ལྔ་པ་ཁ་དོག་དམར། །ཟླུམ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟུམས་པ་ལ། །ཕྱི་འམ་ནང་ན་པདྨ་ཡོད། །གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་སྟོང་ཡིན་པས། །ཕ་རོལ་དཔུང་འཇོམས་དོན་དུ་བཅང་། །རྗེའུ་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཟུང་ཟད་མདོག་སེར་ཟླུམ་པ་ལ། །ནང་ན་རྡོ་རྗེ་མཚན་མ་གསལ། །ཚངས་པའི་བུ་ག་ཟང་ཐལ་ཅན། །གློག་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། །ཁྱད་ཁ་བཟློག་ཕྱིར་འདི་ཉིད་བཅང་། །དམངས་རིགས་ཀྱི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས། །མུ་ཏིག་མདོག་འདྲ་རབ་ཏུ་མཁྲེགས། །ལྷག་གམ་དབྲལ་བ་ཧ་གའི་ཟུར། །ཤ་ཡི་དྲི་མ་མནམ་པ་ནི། །དྲག་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་ཡིན་པས། །གསད་དང་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པ། །ཤེས་པར་འདོད་པ་འདི་ཉིད་བཅང་། །རྣལ་འབྱོར་གང་ཡང་ཟུང་བ་ཡིས། །ཐལ་བའི་མདོག་ཅན་བོངས་ཆེ་བ། །ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཟླུམ་པོ་ཅན། །བྲག་གི་དྲི་དག་མནམ་པ་ནི། །ལས་ཀུན་གྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཡིན་པས། །ཀུན་གྱིས་གང་གྲུབ་ལས་ལ་བཙན། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཐོད་པ་མི་རིགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ། །ད་ནི་དུམ་བུའི་གྲངས

༄༅། །དང་ཚད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དུམ་བུ་གཅིག་དང་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་པ་དང་། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་དང་། །དགུ་དང་བཅུ་པ་དག་ཏུ་བསྟན། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་བཅངས་གྱུར་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་ཡང་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཡང་རྒྱུད་ལ་འཆར། །ངེས་པར་མཁས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཕྱི་མར་དཔལ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ། །གཉིས་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འགྲུབ། །གསུམ་པས་སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་འགྲུབ། །བཞི་པས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འགྲུབ། །ལྔ་པས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ལྔ་འགྲུབ། །བན་དྷ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ནི། །མ་ཆགས་པདྨ་འགྱུར་བ་ཅན། །རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཡིན། །མཁྱེན་རབ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱང་ཡིན། །བན་དྷ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ནི། །སྐུ་ཡི་རྒྱུན་སོགས་བན་དྷ་ཡིན། །དུང་ཆེན་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ནི། །ཚེ་ཡི་དོན་གྱི་བན་དྷ་ཡིན། །དུམ་བུ་གསུམ་པར་གྱུར་པ་ནི། །མཚན་མ་རྟགས་ཀྱི་བན་དྷ་ཡིན། །དུམ་བུ་བཞི་པར་བསྟན་པ་ནི། །འབྲས་བུ་མི་རྟོག་བན་དྷ་ཡིན། །དུམ་བུ་ལྔ་པ་དང་བཅས་པ། །བདེ་གཤེགས་དུང་ཆེན་བན་དྷ་ཡིན། །དུམ་བུ་ལྔ་པ་ཚུན་ཚད་ནི། དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་འབྱིན་པས་ན། །དང་དུ་བླངས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །དྲུག་པ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དང་། །དགུ་དང་བཅུ་ཡི་ལས་རྣམས་ནི། །དགྲ་བོའི་མིང་བྱང་བྲིས་བྱས་ལ། །རྒྱངས་ཀར་བསྟུགས་ཏེ་དེས་འཕངས་ན། །དགྲ

བོའི་ཞིང་ལ་སྣུམ་བྱས་ན། །ཞིང་ཡང་མི་སྐྱེ་རྫས་ཀྱང་འགྲིབ། །མཐའ་རུ་དབུལ་པར་འགྱུར་བས་ན། །དགྲ་ལ་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཁང་པའི་ཐ་བར་སྣུམ་བྱས་ན། །ཕན་ཚུན་ཐ་བ་ངེས་པར་འཆད། །དེ་ལྟར་དུམ་མ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་། །སྟོང་གཅིག་ལ་སོགས་མཚན་མ་ངན། །ལུས་དང་གནས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །ཡུངས་ཀར་སྣུམ་དང་སྦྲེལ་ཚོགས་བཅས། །གང་འདོད་ལས་ལ་རབ་སྦྱར་ན། །ངེས་པར་དགྲ་བོ་ཕུང་བར་འགྱུར། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དུམ་བུའི་གྲངས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། ། །ད་ནི་མདོག་དང་དབྱིབས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མདོག་ནི་དཀར་སེར་བ་དང་། །དམར་ལ་གདང་དང་གྲོ་བ་དང་། །སྨུག་དང་སྔོ་ཚོགས་དག་ཏུ་བསྟན། །བཅང་བར་བྱ་བའི་མདོག་ལྔ་སྟེ། །དུམ་བུ་གཅིག་དང་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ། །དེ་ལའང་རེ་རེ་ལ་མདོག་རེ་སྟེ། །དུམ་བུ་ལྔ་ལ་མདོག་ལྔའོ། །མདོག་དང་སྦྱར་བའི་ལས་རྣམས་འགྲུབ། །སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཁ་དོག་ནི། །ལྷག་པར་དཀར་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །ལྷག་པར་སེར་ཁོག་དམར་ཐལ་དང་། །ཁྲག་མདོག་ཤིན་ཏུ་གྲོ་ཁམ་དང་། །གནག་དང་རྨ་སྐྱ་དུང་མདོག་དང་། །སྔོ་ཁོག་དང་ནི་སེར་སྐྱ་དང་། །དུམ་བུ་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ། །སེར་ཐལ་རིམས་ཕྱུང་དམར་བ་དྲི། །ཁྲག་མདོག་སྔོ

༢ བཅུ་བདུན

༄། །བུར་གནག་ནད་མང་། །ཧཱུཾ་སྒྲ་བགྲིན་ལ་དུང་མདོག་གདོན། །མི་ཤེས་དུ་མའི་མདོག་ཡིན་པས། །རིག་པས་བརྟགས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །ཀུན་ལ་བཟང་བའི་སྤྱི་མདོག་ནི། །དཔྱལ་དཀར་ལུགས་སུ་བླུག་པ་
བཞིན། །དཀར་ལ་འཚེར་བ་རབ་ཏུ་ཤེས། །དབྱིབས་ནི་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པ་དང་། །ཚུང་ཟད་ཟུར་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ། །རང་མཐོ་འཚོགས་མ་མཐོ་བ་དང་། །ཟླ་གམ་དང་ནི་ཟུར་བཞི་སྟེ། །རྒྱས་པར་གོང་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱ། །སྤྱི་དབྱིབས་སྐོར་ཕྱེད་བཀས་འདྲ། །རང་རང་དབྱིབས་དང་མི་ལྡན་དང་། །འདི་ཉིད་ཀུན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན། །སྤང་བར་བྱ་བའི་དབྱིབས་རྣམས་ནི། །རང་རང་དབྱིབས་ལ་བརྟགས་བྱས་ཏེ། །ཡོན་པོར་འདུག་ཅིང་
ཞེམ་པ་དང་། །ཕྱོ་རོལ་འབར་འབུར་མང་པོ་དང་། །ནང་ན་ཐག་ཐུག་མང་པོ་དང་། །འཁྲོ་བ་དང་འདྲ་རྟ་མིག་འདྲ། །བོང་མིག་ལྟ་བུར་རུབ་ལ་སོགས། །བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་རིགས་བཙུན་ཡང་། །བཅང་བར་མི་བྱ་སྤང་
བར་བྱ། །དེ་ལྟར་དབྱིབས་དང་མདོག་གཉིས་ཀྱང་། །མི་ཡི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།དེ་ནས་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་
བསྟན་ཏེ། ལུས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད། །མཐོ་རིས་ཐོབ་བམ་ངན་སོང་སྐྱེ། །རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་ལམ་རབས་ཆད་དམ། །ཤི་ཁ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་དམ། །ཞུར་ཁ་ཟློགས་སམ་མི་ཟློགས་དང་། །བུས་པ་འཚོ་དང་འཆི་

217

ཀྱཻ་རྡོར།

བ་དང་། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་རྣམས། །འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་ལ་སོགས་ལྟས། །དབྱེར་མེད་རྩ་དང་རི་མོ་དག །རྩག་རོ་དང་ནི་སྲིན་རྗེས་སོ། །རྩ་ནི་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞི་དང་། །བྱ་རོག་རྗེས་དང་སྡོང་
གཅིག་གོ །རི་མོ་སྦྲུ་འདྲས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །དབྱེ་ན་གཙུག་འཁྱིལ་སྐྲ་ཤད་འཛིངས། །རྗེས་དང་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་ལྟ་བུས། །མ་འདྲེས་སོ་སོར་སྣང་བའོ། །ཞལ་བུ་བྲེགས་པའི་སྣ་ལྤག་ནས། །དཔག་བསམ་ཤིང་
བཞི་ཡལ་གར་བཅས། །དེ་ལ་བཟང་ངན་བརྟག་པ་ནི། །ཡལ་ག་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུར་ཡང་། །རྩ་ཡི་ཡལ་ག་དྲང་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་ཟངས་ཀྱིས་རྫོགས། །རྣམ་འཐེན་ཚངས་པའི་བུ་ག་སུ། །མདུན་པ་གཉིས
ཀྱི་རྩ་མགོ་བཞི། །མ་ཆགས་གསལ་བར་ཆུད་པ་བཟང་། །རྗེས་དང་ཡིག་འབྲུ་གསལ་བར་ཡོད། །རི་མོ་རྩེ་ཡང་ཚངས་བུ་ཆུད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དུང་ཆེན་ནི། །དེ་ཡི་གསོན་པོ་འགབ་བཟང་ཞིང་། །ཤི་བ་དེ་ཡང་བདེ་
གནས་འགྲོ། །འཆང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ། །ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་མཚན་ལྟས་ནི། །དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྣམས། །རྩེ་མོ་ཐུར་ལ་ཟུག་པ་དང་། །རི་མོའང་ཟབ་ལ་
འཛིངས་པོར་སྣང་། །རི་མོ་གང་ཡང་འཕྲེད་ཉལ་འདྲ། །རི་མོའི་རྩེ་ཡང་ཐུར་དུ་ཕྱོགས། །རྗེས་དང་ཡིག་འབྲུ་གསལ་བར་མེད། །རྩག་རོ་སྲིན་ཁྲུང་སྡོང་གཅིག་རྩ། །བྱ་རོག་རྗེས་དང་རྣམ་པ་བཞི། །ཆེ་

218

༢ བཅུ་དགུ

༄། །བ་སྲན་མ་ཤོང་བ་ཙམ། །ཆུང་བ་ཉུངས་ཀར་ཤོང་བ་ཙམ། །ཁབ་རྩེས་བཙུགས་འདྲ་རྟོལ་ལ་ཁད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཀ་པཱ་ལ། །ཤི་བ་དེ་ཡང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ། །གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བཀྲ་མི་ཤིས། །བཅངས་
སམ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡོ་ག་འདིར་ཡང་ཚེ་ཐུང་ཞིང་། །དབུལ་ཞིང་རིགས་རྒྱུད་འཆད་པར་ངེས། །ཕྱི་མར་འབྲས་བུ་མི་བཟོད་པ། །ཉམས་སུ་མྱོང་བར་དཔའ་བོས་བཤད། །ཤི་ཁ་ཆོད་དང་ཞུར་ཁ་
ཟློགས། །འདི་ཡི་ཁྱད་པར་མཚན་ལྟས་ནི། །གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟེང་ཉིད་དུ། །དཔྲལ་བའི་དཀྱིལ་ན་ལྟག་ཁུང་བར། །མོ་ཁབ་ཙམ་གྱི་རུས་པ་ཅིག །སྦྲོམ་ཕྲ་མེད་པར་བྱུང་ན་བཟང་། །རྩ་དང་རི་མོ་འཛམ་ལ་
གསལ། །དྲང་ལ་བར་མ་ཆད་ན་བཟང་། །འབད་དེ་བློ་བ་བྱ་མི་དགོས། །དགེ་བ་ནར་མས་ཐུབ་པར་ངེས། །ཟླ་ལྟག་རྩ་ཡི་ཡལ་ག་རྣམས། །གྲངས་ནི་དུ་བྱུང་སྲུན་གྲངས་བཅོ། །བཟང་རྩ་འཕན་ན་མི་ཡང་
འཕན། །བཟང་རྩ་ཉུང་ན་མི་ཡང་ཉུང་། །རྩ་ཡི་གྲངས་དང་མི་ཡི་གྲངས། །རྩ་ཡི་རྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དུ། །ཡལ་ག་དུ་གྲེས་བུ་ཚའི་གྲངས། །ཡལ་ག་ཆད་པ་ལྟར་བྱུང་ན། །བུ་ཚ་སྐྱེས་དང་འཆི་བར་བཤད། །ཡལ་ག་ཆུང་
ལ་མ་ཆད་ལ། །དྲང་པོར་ཟང་ངེ་འདུག་འགྱུར་ན། །བུ་ཚ་འཚོ་བར་ངེས་པ་ཡིན། །མདུན་པ་གཡས་སུ་བུ་ཡི་རྩ། །གཡོན་པ་བུ་མོར་ཤེས་པར་བྱ། །དུམ་བུ་གཅིག་ན་ལྔ་ཡི་བར། །རང་རང་མདོག་དང་དབྱིབས་ལྡན་

219

ཆོས་རྒྱུད།

ཅིང་། །བཟང་པོའི་རྒྱ་དང་རི་མོ་ཚང་། །ངན་པའི་མཚན་མ་མིང་ཡང་མེད། །རྫས་དང་ཡིག་འབྲུ་ཡུལ་ན་གནས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །འདི་ནི་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །ཕྱི་མར་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །བྲེ་རོག་རྡེ་ཤེས་བྱ་བ་ན། །ཁ་བྲག་གསུམ་དུ་འདུག་པའམ། །ཡང་ན་ཁ་བྲག་གཉིས་སུ་འདུག །དེ་ཡང་གང་བྱུང་ས་རུ་རྣ། །སྔོང་གཅིག་ཅེས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །ཟབ་ལ་ཐུང་ལ་སེར་ཁ་འདྲ། །རིང་
ལ་སོར་གཉིས་ཐུང་ལ་ཕྱེད། །གཏིང་རིང་ཐག་ཐུག་ཅན་དུ་འབྱུང་། །ཞལ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཉུང་བར་བཤད། །བྱུང་ན་གང་བྱུང་ས་རུ་རྣ། །གཙར་ཡང་རྒྱ་བ་འཚོད་པའི་རྒྱ། །རྒྱག་རོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། །འཛི་ཁྲུང་ལྷ་
བུར་གནས་པ་ཡིན། །ཏི་ཏི་བྱ་ཡི་ཁྲུང་བུ་འདྲ། །ཆེ་བ་སྲན་མ་ཤོང་བ་ཙམ། །ཆུང་བ་ཉུང་འབྲུ་ཤོང་བ་ཙམ། །གྲངས་ཀྱང་བདུན་འབྲེལ་ཚུན་ཆད་འབྱུང་། །གར་བྱུང་ཤིན་ཏུ་རྣ་བར་གསུངས། །སྲིན་རྡེས་བྱ་བའི་རི་མོ་
ནི། །ཐུང་བ་ནས་གང་ཙམ་པ་ནས། །རིང་བ་སོར་གཅིག་སོར་ཕྱེད་ཙམ། །གཏིང་ཟབ་ཀྱག་ཀྱོག་རོལ་བ་འདྲ། །དེ་ཡང་གར་བྱུང་ཤིན་ཏུ་རྣ། །དེ་ལྟར་རྣ་བའི་མཚན་མ་བཞིན། །རིག་པས་དཔྱད་དེ་དོར་བར་
བྱ། །སྤྱིར་ནི་རྒྱ་དང་རི་མོ་རྣམས། །སྤྲུ་ཡིས་བྲིས་འདྲ་བསམ་མི་ཁྱབ། །རྫས་ནི་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད་ལ་གཟུང་། །ཡིག་འབྲུ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ལ། །ཤེས་པ་གཟིགས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱད། །བསམ་གྱིས

220

བརྒྱ་ཉེར་གཅིག

༄། །མི་ཁྲབ་གཟུགས་སུ་གནས། །དེ་དང་དེ་ལ་བརྟག་ཅིང་སྤྱད། །སྔ་མ་ཅི་བྱུང་དོན་དང་ནི། །ཕྱི་མའི་ཅི་བྱུང་བཟང་ངན་རྣམས། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱག་
དང་ཙག་རོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། །།དེ་ནས་རུས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །རུས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུར། །དཔྲལ་བ་ས་རུས་མདོག་ཁམ་འཕྱུག །མདུན་གཡས་ཆུ་རུས་སྔོ་
འཛམ་སྲབ། །ལྟག་པ་མེ་རུས་མདོག་དམར་རྒྱབ། །མདུན་གཡོན་རླུང་རུས་གནག་ལ་ཁྲུང་། །སྤྱི་གཙུག་ནམ་མཁའ་དཀར་ལ་གྲོང་། །འཚོགས་མའི་རུས་པ་འཚོར་ལ་འགྲེད། །ལྟག་ཁྲུང་འབར་འབུར་མང་བ་
ཡིན། །སོ་སོར་མིག་ན་ངན་པར་བཤད། །ལྷ་བ་ཕོ་མོ་རྣམ་པ་གཉིས། །ལྷ་དམིག་ཆུང་བ་ཕོ་ཡིན་བཙང་། །ལྷ་དམིག་ཆེ་བ་མོ་ཡིན་སྟང་། །ས་དང་རླུང་ཡང་ཕོ་ཡིན་ཏེ། །མེ་དང་ཆུ་གཉིས་མོ་ཡིན་སྟང་། །འཚོགས
སྲུབས་སྤྱི་གཙུག་ལྟག་ཁྲུང་གསུམ། །འདུས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །སྤྱི་སྟེངས་མཚམས་བཞིར་སྟོངས་བཞི་པོ། །བམ་དམིག་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅས། །སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །དབྱིབས་ལེགས་སྲུབས
དམ་དུམ་བུ་ཉུང་། །ལྷུ་སྟེ་གསེར་དང་འདྲ་བ་དང་། །མཁྲིགས་ཏེ་ལྕུགས་དང་འདྲ་བ་དང་། །འཕྲུག་སྟེ་གླང་པོའི་རྒྱབ་འདྲ་དང་། །འཕྲུག་སྲབ་མེད་པའི་སྐྱེམས་པ་དང་། །འཛམ་ལ་མི་ཡོང་ངོས་འདྲ་དང་། །དཀྱིལ་ན

221

ཆོས་རྒྱུད།

མཐེབ་རྗེས་འདྲ་བ་ཡི། །གཞོང་བུ་སྐོམས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། །མདུན་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པ། །གཞུང་རུས་ཁབ་ཙམ་མ་ཆད་དང་། །དཔལ་རུས་རྣོ་ལ་ཟུར་བ་དང་། །ལྟག་རུས་སྒུམ་ལ་འཛམ་པ་དང་། །སྲུབས་དམ་རྡོ་
རྗེའི་དབྱིབས་ལྟ་བུས། །ཚངས་པའི་བུ་ག་ཟབ་པ་ཡོད། །མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་ཚང་བའི་སྣོད། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བཙང་བའི་རྫས་སམ་ཞལ་བུ་ཡིན། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའོ། །ངན་པའི་རུས་
པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དབྱིབས་ཀྱང་མ་ལེགས་སྲུབས་ཀྱང་མང་། །སྲུབས་བར་སོར་ཅིགས་འདྲ་བ་དང་། །སྲུབས་ལྷག་དུམ་བུ་ལེགས་པ་དང་། །སྙིང་སྟེ་ཤ་མོག་འདྲ་བ་དང་། །ཡང་སྟེ་ཀུ་བ་འདྲ་བ་དང་། །སྲབ་སྟེ་སྙོང་
སྙོགས་ལྟ་བུ་དང་། །ཁོག་པོ་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །རུལ་བ་མཐེབ་མོ་ཙམ་ཡོད་དང་། །གས་དང་བུག་རྡོལ་བྱུང་བ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མཆོད་ཡོན་གཉིས། །ནོར་གྱི་ས་རུ་བུག་རྡོལ་བྱུང་། །ཕྱི་ན་འབར་འབུར་མང་
པ་དང་། །ནང་ན་ཐག་ཐུག་མང་བ་དང་། །སོབ་ཅིང་བཀྲག་དང་བྲལ་བ་དང་། །དཔྲལ་རུས་ཨུ་རྒྱུར་ཞོམ་པ་དང་། །ལྟག་ངོས་རྡོ་ཞིང་འཕྱུག་ལ་སོགས། །རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་རིགས་བཟང་ཡང་། །མཚན་མ་ངན་པ་
སྤྱང་བར་བྱའོ། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རུས་པའི་མཚན་ཉིད་བཟང་ངན་བརྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །ད་ནི་ཡུལ་དང་ས་ཆོད་བཤད། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ཏེ། །ཐིག་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་རུ

222

༡ བརྒྱ་བཅུ་གཉིས

༄། །གདབ། །འཇལ་བྱེད་ཚད་དང་ཐུར་ལའོ། །རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས། །དཔྲལ་བ་གཡས་དང་གཡོན་ངོས་སུ། །ཡོན་བདག་ས་དང་ཡོན་གནས་བརྟག །ལྟག་པ་གཡས་དང་གཡོན་ངོས་སུ། །དགྲ་
དང་དེ་ཡི་ཡོན་གནས་བརྟག །མདུན་པ་གཡས་གཡོན་དུར་ས་སྟེ། །དཀྱིལ་ནི་ནོར་གྱི་ས་རུ་བརྟག །ལྟག་རུས་དཔུང་རུས་དཔྲལ་ཟུར་དུ། །གཞུང་ཐིག་གཅིག་ནི་གདབ་པར་བྱའོ། །མཆོག་སྲུབས་སུམ་ཆར་ཐིག་
གཅིག་གདབ། །ལྟག་སྲུབས་སུམ་ཆར་ཐིག་གཅིག་གདབ། །སྲུབས་ཡོད་པ་ལ་སྲུབས་ཉིད་ཡིན། །གཞུང་ཐིག་གཡས་གཡོན་ཚོན་དེ་རུ། །མ་ནོར་ཐིག་ཐུག་རྣམ་གཉིས་གདབ། །ཚད་དང་རང་གི་གདན་ས
ནི། །དཔྲལ་དབུས་གཡས་གཡོན་ཚོན་ཕྱེད་དེར། །རྩལ་འཁྱོར་གཙོ་བོའི་གདན་སར་རྩི། །དེ་ནས་ཚོན་རེར་གཅལ་བ་ནི། །ཕུ་ནུ་མ་སྤུན་མེས་སྤུན་སོགས། །གཡས་སུ་ཡོན་བདག །ཡོན་སློབ་དཔོན། །ཐུར་ལ་སྲུན་
མའི་གཞུ་རེ། །རང་རང་གདན་ས་དག་ནས་གཅལ། །རྒན་པོ་དར་ཡོལ་དར་མ་དང་། །ལྷང་ཤར་བུས་པ་ཆུང་བ་དང་། །ཆུང་མ་བུ་མོ་མག་ཆ་དང་། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནོར་ས་རྣམས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྩི་བར་
བྱ། །སྤྱིར་ནི་ནོར་ས་འདིར་མ་ཡིན། །རུས་ས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཕ་ཚན་སྤྱི་རུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཕོ་ཡི་དུར་ས་གཡས་སུ་བརྟག །བུད་མེད་གཡོན་དུ་བརྩི་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་བརྩི། །ཧག་པར་དགྲ་

223

སྙིང་རྒྱུད།

ས་བརྩི་བ་ཡང་། །གཡས་སུ་ཕོ་དང་དང་གཡོན་དུ་མོ། །ཡང་ན་ལ་ཁུ་ཁོ་རང་བརྩི། །གཞལ་ཚད་སྟར་དང་འདྲ་བར་བཤད། །ནོར་ས་བརྩི་བ་ག་ཞུའི་ཚད། །རང་རང་ཐད་དུ་སྟར་བཞིན་བརྩི། །འཚོགས་སྲུབས་མཆོད་
ཡོན་འདུ་ས་ཡིན། །སྤྱི་བོར་ནོར་རྫས་འདུ་ས་ཡིན། །ལྟག་ཁུང་དགྲ་བགེགས་འདུ་ས་ཡིན། །ལྟག་ཕྱོགས་བམ་མིག་རྣམ་གཉིས་ནི། །དགྲ་བགེགས་གཉིས་ཀྱི་བམ་མིག་ཡིན། །མདུན་ཕྱོགས་བམ་མིག་རྣམ་པ་
གཉིས། །རྣལ་འབྱོར་ཡོན་བདག་བམ་མིག་ཡིན། །ནང་དུ་བྱུང་བའི་བམ་མིག་བཞི། །འདོད་འཇོའི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །མཆོད་ཡོན་ས་རུ་རུས་མཁར་བཟང་། །འཇམ་ཞིང་སྐམས་ལ་མཁྲེགས་སོགས་ན། །བཅང་
བར་བྱ་བའི་ཞལ་བུ་ཡིན། །སྡོག་གཅིག་རྩ་དེ་བན་དེའི་སར། །བྱུང་ན་ནུས་པ་ཆུང་ལ་རྒྱབ། །ནུས་པ་རང་གི་གདན་སར་བྱུང་། །ཅིས་ཀྱང་མི་ཟློག་ངེས་པར་འཆི། །ཡོན་བདག་ས་རུ་བྱུང་བ་ན། །དེ་ཡང་རབས་ཆད་
ཡིན་ན་ཐུབ། །དེ་མ་ཡིན་ན་ནུས་པ་ཆུང་། །སྟར་དང་འདྲ་བར་རབ་ཏུ་བརྟག །རྩ་དེ་སྟར་གྱི་སར་བྱུང་ཡང་། །དུར་སར་ཡང་ནི་དེ་བྱུང་ན། །དེ་ལ་བུ་ཡོད་དེ་ལ་རྒྱབ། །བུ་མེད་ཕ་ཚན་ཕྱིན་པོ་ཡི། །བུས་པ་ལྷང་ཤར་
གསུམ་ལ་རྒྱབ། །དུར་སའི་གཡས་སུ་རྩ་དེ་བྱུང་། །ཕ་ཚན་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱན་རིམས་ལ། །བུ་ཚ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་རབས་འཆད། །རོ་དེ་རབས་ཆད་ཡིན་གྱུར་ན། །དེ་ཉིད་རང་གིས་ཐམས་ཅད་ཐུབ། །བན་

224

༡ བརྒྱ་བཅུ་གསུམ

༄། །རྐེའི་ས་དང་དུར་སར་ཡང་། །ཡོན་བདག་དག་ལས་དཔག་པར་བྱ། །བརྒྱུག་རོ་སྲིན་ཁྱུང་བྱ་རོག་རྗེས། གནན་པོའི་སར་བྱུང་གནན་ལ་ངན། །གཞོན་པ་མན་ཆད་དེ་བཞིན་སྦྱར། །ནོར་སར་དེ་རྣམས་བྱུང་བ་
ནི། །དབུས་སུ་བྱུང་ན་ཀུན་ཏུ་ངན། །མཐའ་མ་གང་ལ་ཉེ་བ་བརྟག །བཙག་རོ་སྲིན་ཁྱུང་ཆེ་ཆུང་དང་། །མང་དང་ཉུང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། །གོད་ཁ་ཆེ་ཆུང་དག་ཏུ་སྦྱར། །བཙག་རོ་དང་ནི་སྲིན་ཁྱུང་གཉིས། །དུར་སའི་
གཡས་སུ་བྱུང་བ་ན། །སྟར་ཡང་རྐྱེན་བྱུང་ད་ཡང་འབྱུང་། །གཡོན་དུ་བྱུང་ན་ངེས་པ་མེད། །བྱ་རོག་རྗེས་ནི་གར་བྱུང་ཡང་། །འཐབ་རྩོད་འགོན་དང་རྐྱེན་རྣམས་འབྱུང་། །གང་ལ་བྱུང་བར་ས་གཅོད་སྦྱོད། །དགྲ་སར་
སྡོང་གཅིག་བྱ་རོག་རྗེས། །རྒྱག་རོ་སྲིན་ཁྱུང་འདོམ་བའང་འབྱུང་། །དགྲ་དེ་ངེས་བར་བདུན་རྒྱུད་འཆད། །ཀུན་མ་འཇོམ་ཡང་ཁ་ཡར་འབྱུང་། །འབད་དེ་བསྒྲུབས་ན་དགྲ་བོ་སྒྲོལ། །རྒྱན་གཞོན་བྱེས་པ་བུད་མེད་
ནོར། །ཉེ་རིགས་ལ་ཁྱུང་ལ་སོགས་བ། །གང་ལ་ཉེ་བར་བྱུང་བ་ནི། །གོང་གི་དཔར་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ངན་པའི་མཚན་ལྟས་རྣམས། །ས་ཚོད་གང་དང་གང་དུ་བྱུང་། །སྲུབས་དང་ཡུལ་ལ་རྒྱ་འབྲི་བྱེད། །གང་
ལ་ཉེ་བ་དེ་དང་སྦྱར། །རྩ་དང་རུས་པ་མདོག་དབྱིབས་རྣམས། །བཟང་སྣང་མང་ངམ་ངན་སྣ་མང་། །མཉམ་དང་གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་རྣམས། །རིགས་པས་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་ལ་སྦྱད། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་

225

ལས། ཡུལ་དང་ས་བཅད་ཐིག་གིས་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ། བཟང་ངན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། །།ད་ནི་ངན་པའི་བཟློག་ཐབས་བཤད། །རིགས་ངན་ཐོད་པ་མཚན་མ་ངན། །དུམ་བུ་མང་དང་མདོག་ངན་དང་། །ཅུ་དང་རུས་པ་ངན་ལ་སོགས། །ངན་པ་དག་གི་མཚན་ལྟས་རྣམས། །མཆོད་ཡོན་ནོར་སར་བྱུང་བ་ཡིས། །ཐོད་པ་དག་དང་ཕྲད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ལྟས་ངན་དག་དང་ཕྲད་པ་སྟེ། །དེ་ལ་བཟློག་ཐབས་རྣམ་པ་གཉིས། །མཁའ་འགྲོ་བསྐངས་ལ་བཟློག་པ་དང་། །གཟུགས་བརྙན་ཐོད་པས་བཟློག་པའོ། །བན་རྡེའི་ས་རུ་མཚན་ངན་བྱུང་། །ཆ་མེད་རོ་ཡངས་ངན་དང་ཕྲད། །དེ་ཡི་བཟློག་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་བསྒྲུབ་ལ་འབད། །མཁའ་འགྲོ་སྲུང་མ་མཐོ་བ་ནས། །སྨན་མའི་མར་དུ་ཡས་མར་བསྐང་། །ཕོ་རྒྱུད་དྲེགས་པའང་དེ་བཞིན་བསྐང་། །དགོས་ཀྱིས་རང་ལ་འགོ་བ་ཉིད། །དང་ལ་བསྐངས་པ་མས་བསྐང་ཡིན། །ཕྱི་བསྐང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིས་བསྐང་། །ནང་བསྐང་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ལུང་། །གསང་བསྐང་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཡུན་དུ་བསྲིང་། །ཡང་དག་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་ཉིད་དུ་ལྟ། །བསྐང་རྫས་རབ་ནི་བམ་གྱིས་བསྐང་། །འབྲིང་ནི་ཚོགས་གཏོར་མདོས་ཀྱིས་བསྐང་། །ཐ་མ་ཤ་སྣ་ཁྲག་སྣ་དང་། །སྤྲུ་ཐོགས་མདངས་དང་འདྲ་གཟུགས་དང་། །རྒྱུ་རྫོང་གསེར་སྐྱེམས་སོགས་པས་བསྐང་། །ཡོན་བདག་ས་རུ་ངན་བཞི་

༄། །བྱུང་། །ཡོན་བདག་སློབ་མར་བཅས་པ་རྣམས། །འཚོགས་ཏེ་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས། །ཡོན་བདག་དེ་ཡིས་བཤམས་ལ་བསྐང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མ་མོ་ཡི། །བསྒྲུབ་པ་ཡུན་བསྲིངས་ཀུན་གྱིས་བྱ། །འཇིག་ཏུ་སྤྱི་མདོས་རྒྱས་པར་བསྐང་། །སུ་ལ་བྱུང་ཡང་ཐོད་ངན་དེ། །འབར་བའི་མེ་ལ་བསྲེག་པར་བྱ། །ཐོད་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ནི། །བག་ཟན་དག་ལ་བན་དེའི་དབྱིབས། །ཆེ་ཆུང་ཚད་དང་མཉམ་པ་ལ། །ཁྲག་གིས་ར་རི་ཚང་བར་བྱ། །ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བཅུག་སྟེ། །གཏོར་མས་ཟངས་དེ་ཁེངས་པར་དགང་། །རོ་དེའི་ཤ་སྣ་ཁྲག་སྣ་དང་། །གཞན་ཡང་ཤ་ཁྲག་འཁོར་ཚད་དང་། །ཆང་ཕུད་བདུད་རྩིར་བཅས་པ་ཡིས། །གཏོར་མའི་སྟེང་དུ་བླུག་བྱ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་འཚོགས་ལ་བསྐང་བཟློག་བྱ། །དགྲ་ཕྱོགས་བསྒྲལ་ན་ངེས་པར་ཟློག །དེ་རྣམས་སྤྱི་ཡི་བསྐང་བའོ། །རང་རང་གདན་སར་ངན་བྱུང་ན། །རང་རང་གནས་སུ་འབད་ལ་བསྐང་། །བསྐངས་བས་མི་གཡེལ་བྱིན་ཆགས་འགྱུར། །བསྐང་བའི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། །མཚན་མ་ཆེ་ཆུང་དག་དང་སྦྱར། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ངན་པ་བཟློག་པའི་ཐབས་དང་བསྐངས་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། །།དེ་ནས་བཟང་པོ་བཅང་ཐབས་དང་། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིས་བཤད། །གསོན་པོའི་དུས་ན་ལྟས་བཟང་ཞིང་། །དེ་ཡི་ཐོད་པ་མཚན་དང་ལྡན། །རིགས་དང་མདོག་རྒྱ་བཟང་བ་

དང་། །དབྱིབས་དང་རུས་པ་བཟང་ལྟས་ཚང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དུང་ཆེན་དེ། །བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་འདི་ལྟར་བཅང་། །ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་བསྒྲུབ་ཁང་དུ། །བཟང་པོ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ། །ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱུག །འབྲུ་ལྔ་བཅུད་ལྔ་རིན་ཆེན་ལྔས། །མཚན་ལྡན་དུང་ཆེན་བཀང་ནས་ཀྱང་། །རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་སྣོད་ནང་དུ། །དར་དང་ཟ་འོག་མེན་དྲིས་གྲིལ། །སྒྲུབ་པའི་ཐད་དུ་དལ་སྟེངས་བཞག །མདུན་དུ་པུ་ཙ་ལྔ་ལ་སོགས། །བདུད་རྩི་རག་ཏ་ཧྲ་ལི་ཏ། །ཙི་འཁོར་མཆོད་པའི་རྫས་སུ་བཤམ། །དང་པོ་ནང་གི་སྲུང་གོང་གདོན། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྩེ་གཅིག་བསྒོམ། །རྟེན་འབྲེལ་མེ་ཏོག་དོར་བྱས་ལ། །མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པས་མཆོད། །བཀྲ་ཤིས་དག་གིས་ཤིས་པར་བྱ། །མེ་ཏོག་དོར་ལ་དངོས་གྲུབ་བླང་། །ཐུན་བཞི་ཐུན་གསུམ་དག་ཏུའོ། །ཡང་ན་ཞག་གཅིག་དུས་དྲུག་མཆོད། །གཏོར་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་མཆོད། །མཆོད་མཐར་ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་བླང་། །དམ་ཚིག་དག་ལ་གནས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཚེ་རིང་ཞིང་། །ནད་མེད་བདེ་ཞིང་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ། །དཔལ་དང་འབྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་འཚར། །དགྲ་དང་བགེགས་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་། །རིགས་དང་བྱད་སྟེམས་ཅན་པ་སོགས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་ཚུགས་ཤིང་། །བསྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་དང་

༤ བརྒྱ་བཅོ་ལྔ

༄༅། །གསང་། །དགུག་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བའང་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཡང་མཐོང་བ་དང་། །མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱག་རྒྱུད་ལ་འཆར། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་
འདས་པའི་སྔགས། །གང་བཟླས་ཅི་བཟླས་སྐད་ཅིག་ལ། །ནུས་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་འགྲུབ། །རལ་གྲི་མིག་སྨན་རི་ལུ་དང་། །བཅུད་དང་བུམ་དང་གནོད་སྦྱིན་མོ། །མི་སྣང་བ་ཡི་གཏེར་རྣམས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་མྱུར་འགྲུར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་གྲུབ་ནི། །རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་རན་བསལ་ནས། །ས་ལམ་རིམ་པར་མྱུར་བགྲོད་དེ། །རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་ས་ནོན་ནས། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཕྱུག་དེ་ཉིད་ཐོབ། །གལ་ཏེ་
བསྒྲུབ་པོ་བདག་ཉིད་དང་། །དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །མཐར་ཕྱུགས་ས་མ་ནོན་ན་ཡང་། །ཆོས་སྐུ་བ་ཡི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ། །རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་ཐེབ་ས་ནོན་ནས། །ཐ་མའང་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། །རྗེ་རིགས་ལ་
སོགས་བཙུན་པར་སྐྱེ། །དེ་ལྟར་བུ་ཡི་ཞལ་བུ་ནི། །དབང་མ་ཐོབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའམ་ཉན་ཐོས་སོགས། །དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་བསྟན་མི་བྱ། །དབང་མ་འདྲེས་ན་སྔགས་པ་ལའང་། །བསྟན་པར་མི་བྱ་
གསང་ལ་བཅང་། །འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དུང་ཆེན་མཚན་ལྡན་བཅང་ཐབས་དང་། བཅངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། །།དེ་ནས་སྤྱན་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་ཕྱུགས་ཀྱི་དགེས་སྟེ་མ་

229

ཀྱཻ་རྒྱུད།

བཞི་དང་། གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོམ་བདེ་བ་སྦྱིན་མ་དང་། དགའ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་མ་མོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། རངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཐོད་པ་བརྟག་
པ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། ། ༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཡ་མ་ར་ཛ་ལ་ཏ་ཡ་ཀཱ་ཡ་ན་མ་མ་ཏན་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། གཤིན་རྗེ་གློག་བྱེད་འཆར་ཀ་ནག
པོ་ཕྲ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་
བའི་སྐུར་སྤྲུལ་ནས། རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་བཞི་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ། གྲུ་གསུམ་མཐིང་ནག་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན། བསྐལ་
པའི་མེ་རི་དམར་ནག་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཐ་མ་ལྷུགས་རི་ནག་པོས་རབ་ཏུ་བསྐོར་ནས་བཞུགས་སོ། །དེའི་འཁོར་ནི། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དམིགས་དམར། ཡ་བ་ཏི་དང་། དུད་ཁ་དང་། དམིགས་པ་དང་།
ཏིལ་པ་དང་། རལ་བ་ཚར་རྒྱུད་དང་། ཕྱུ་སངས་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཐོགས་པའི་ལྷ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཡབ་རྗེ་ནག་པོ་དང་། ནག་པོ་སྐྲག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲམ་ཐོགས་པའི་བདུད་མང་པོ་དང་།

230

7.12 Appendix 11 (W2DB4569)

༄། །ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་དྲུག་བཞུགས། །

༄། །བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ནི། །འཇིགས་བྱེད་དྲག་པོ་ཞེས་བྱ་ཡུམ་དང་བཅས། །འདུལ་མཛད་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ལུས་རྒྱན་སྟོད་དང་ལག་ཆ་རོལ་མོ་དང་། །གོས་དང་སྟན་ཏེ་དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་ནི། །དྲག་པོ་འདུལ་བའི་ཆས་ཏེ་དེ་ཉིད་མཚོན། །དེ་དག་འདིར་ནི་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེའང་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆས་དང་ལྡན་པས་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་དུ་བཏིང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཽ་རཱི་ལ་སོགས་པའི་གདན་དུ་བཏིང་། དེ་དག་གི་ཆུང་མ་རྣམས་ནི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་དུར་ཁྲོད་དུ་བཀྱེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲེགས་པ་ཅན་བཏུལ་བའི་ཆས་ཡིན་ནོ༑ ༑དེའང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བིརྺ་པའི་གསུང་གི་མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལས་བརྒྱུད་དེ་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་འདིར་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དྲུག་གི་དང་པོ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་རུས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚིག་ཅན་དང་། །སྤུད་དང་དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །གར་

481

གྱི་ རྩུལ་ ནི་ བཞི་ པོ་ འདྲིས། །དེ་ ཉིད་ མཐོང་ བས་ ཤེས་ པར་ བྱ། །ཞེས་ འབྱུང་ སྟེ། དེ་ ལ་ཡན་ ལག་ཅན་ ནི་ ལུས་ ཀྱི་ རྣམ་ འགྱུར་ དུ་ མའོ། །ཚིག་ ཅན་ ནི་ ངག་ གི་ (《ཀ》 +རྣམ) འགྱུར་ བ་ དུ་ མའོ། །སྤྱོད་ པ་ ཞེས་ པ་ ནི་ ལུས་ ཀྱི་ (《ཀ》 +རྣམ་) འགྱུར་ བ་ ཅུང་ ཟད་ བཤོལ་ ཏེ་ ལྷའི་ ང་ རྒྱལ་ དང་ ལྡན་ པས་ ངལ་ བསོ་ བའོ། །སྙིང་ སྟོབས་ ཅན་ ནི་ ལྷའི་ ང་ རྒྱལ་ དང་ ལྡན་ པས་ བདུད་ ཚར་ གཅོད་ པའི་ ཕྱིར་ ཁྲོ་ བོའི་ སྐུར་ བསྒོམ་ པའོ།། དེ་ དག་ ཀྱང་ ལག་ ལེན་ མཐོང་ ནས་ ཤེས་ པས་ དེ་ ཉིད་ མཐོང་ བས་ ཞེས་ བྱའོ། །དེ་ ལྟར་ : གར་ གྱི་ (《ལུ》 −གར་ གྱི་) བྱ་ བ་ཀུན་ ལའང་ བརྒྱན་ དགོས་ ཏེ། དེ་ ཉིད་ ལས། གར་ གྱི་ གནས་ སུ་ གནས་ པ་ ཀུན། །དེ་ ཡི་ རྒྱན་ རྣམས་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ། །ཞེས་ འབྱུང་ ངོ་། །དེས་ ན་ རྡོ་ རྗེའི་ གླུ་ ལས་ ཀྱང་། ནི་ རཾ་ སུ་ ཨཾ་ གེ་ ཙ་ ཊ་ ལྷི་ ཞེས་ འབྱུང་ བ་ ཡིན་ ནོ།། །ཡང་ རྣལ་ འབྱོར་ པའི་ ཉམས་ བསྐྱང་ བའི་ སྐབས་ སུའང་ དགོས་ ལ། རྟོགས་ པ་ ཅུང་ ཟད་ སྐྱེས་ ནས་ སྤྱོད་ པ་ ལ་ བློ་ སྦྱང་ བའི་ སྐབས་ དང་། ཀུན་ ཏུ་ བཟང་ པོའི་ སྤྱོད་ པའི་ དུས་ སུའང་ དགོས་ པ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ དག་ ཀྱང་ གང་ ཞེ་ ན། བརྟག་ པ་ གཉིས་ པའི་ ལེའུ་ དྲུག་ པ་ ལས། སྒོམ་ པ་ པོ་ ཡིས་ རྣམ་ འཛིན་ པ། །རྣ་ བ་ དག་ ལ་ རྣ་ ཆ་ བཟང་། །སྤྱི་ བོར་ འཁོར་ ལོ་ རྣམ་ པར་ འཛིན། །ལག་ པ་ དག་ ལ་ ལག་ གདུབ་ ཉིད།། སྐེད་ པ་ ལ་ ཡང་ སྐ་ རགས་ ཉིད། །རྐང་ པར་ དེ་ བཞིན་ རྐང་ གདུབ་ བོ། །ལག་ པའི་ རྩ་ བར་ དཔུང་ རྒྱན་ ཉིད། །མགྲིན་ པར་ རུས་ པའི་ ཕྲེང་ བ་ སྟེ། །ཞེས་ པ་ དང་། རྐུན་ མའི་ སྒྲ་ ལས་ ཅོད་ པན་ བྱས། །དེ་ ལ་ ཧཱུཾ་ བྱུང་ སྦྱར་ བར་ བྱ། །སངས་ རྒྱས་ ལྔ་ ཡི་ ཐོད་ པ་ རྣམས། །རྣལ་ འབྱོར་ སྤྱོད་ པས་ རྣམ་ པར་ འཛིན། །ཐོད་ པ་ སོར་ ལྔ་ པ་ ཡི་ ཚད། །བྱས་ པས་ ཅོད་ པན་ འཛིན་ པར་ བྱེད། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། ཐལ་ བ་ སྒྲ་ ཡི་ མཆོད་ ཕྱིར་ ཐོགས། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། དེ་ ཉིད་ ཀྱི་ དོན་ གསལ་ བར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར། ཀུན་ ཏུ་ སྤྱོད་

པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་མི་དབུག་བཅིང་བ་དང་། །གཞུང་དང་དེ་
བཞིན་བསྐྱོད་པ་དང་། །འབེབས་པ་དང་ནི་འཕྲིལ་བའོ། །དང་པོ་འདིར་ནི་བརྒྱན་
པ་དང་། །(《ཞ》 +ཚངས་སྐུད་ལུས་ལ་གྲོལ་བ་དང་། །)རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང་། །
དཔུང་རྒྱན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལག་པའི་རྒྱན་ནི་ཉིད་དག་དང་། །རྐང་གདུབ་
རབ་ཏུ་གཞུག་པའོ། །འོག་དཔག་དག་ནི་བརྒྱན་པའོ། །རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཤེས་
པར་བྱ། །ཚངས་སྐུད་སྐུད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར། །ཕྲེང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཚིག་གི་དོན་ཡང་། ཀུན་ཏུ་མི་དབུག་ནི་བུ་ག་མེད་
པ་སྟེ། མགོ་རྒྱན་ཡིན་པས་མགོ་ལ་བསྐོན་པ་སྟེ། དང་པོ་འདིར་ནི་བརྒྱན་པ་
དང་༑ ༑ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅིང་བ་ནི་རྣ་རྒྱན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་
དང་༑ ༑ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞུག་པ་ནི་གདུ་བུ་དྲུག་སྟེ། དཔུང་རྒྱན་དག་
དང་༑ ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་བསྐྱོད་པ་ནི་སྒྲ་
རགས་ཏེ། འོག་དཔག་དག་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བརྒྱད་
ཡོད་དོ། །འབེབས་པ་ནི་མགུལ་རྒྱན་ཏེ། མགྲིན་པ་ནས་སྣྲ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིད། རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རོ་ལྡན་ནི་མགྲིན་པ་ཡིན་
ལ༑ དེར་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་དང་། དོ་ཤལ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཨ་
བྷ་ཡ་ཀ་ར་ན་རེ། རོ་ལྡན་ནི་བུད་མེད་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲ་རགས་ནི་རིམ་པ་བཅུ་
དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཀུན་ཏུ་འཕྲིལ་བ་ནི་སེ་རལ་ཁ་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཕྲིལ་
བ་དང་། ཐོད་པའི་དོ་ཤལ་ཡིན་ཏེ་དེའང་དང་པོ་ནི། ཚངས་སྐུད་སྐུད་པ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར༑ ༑ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཕྲིལ་བ་ལ་སྲིད་བུ་རེ་རེ་ལས་མེད་པ་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དོ་ཤལ་ནི་ཕྲེང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཉིད་དམ། ཉིས་

ལྟབ་ཏུ་བྱས་ན་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་བླ་མའི་གསུང་དང་མི་འགལ་བར་བརྗོད་ན་སྤྱི་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན། ཐོག་མར་མགོ་རྒྱན་ནི་སྤྱི་བོའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བུ་ག་བརྒྱད་ཕུག་སྟེ། རུས་པའི་ཕྲེང་བ་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་བརྒྱད་བྱ། དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་རྩིབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་རྩིབས་ལྔའི་ཐད་ཀར་མིའི་ཐོད་པ་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་མི་མགོའི་རི་མོ་བྲིས་པ་རེ་བཞག དེ་དག་གི་སྟེང་འོག་གཉིས་ནས་ཕར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ཐོད་པ་ལྟ་བུར་འཁོར་བར་རེ་བྱ། ཐོད་པའི་བར་མཚམས་བསྡམས་པའི་ཕྲེང་བ་ཐོད་པ་ལྟར་འཁོར་བ་གསུམ་(《ཞ》《ལུ》+གསུམ་)བྱ། དཔྲལ་བའི་ཐད་ཀར་སོར་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཐད་ཀར་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་བྱ། གཞན་རྣམས་སུ་རྣ་བའི་ཕྱེད་ནོན་ཙམ་གྱི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་བྱ། འཁོར་ལོའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཐད་ཀར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་དེའི་གཡོན་ངོས་སུ་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་བྱས་ལ། སྐྲའི་ཐོར་ཚུགས་ཀྱི་ཅོད་པན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། སྐྲ་མེད་ན་བཅོས་མའི་སྐྲ་བྱས་ལ། དེའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེའམ། བྲིས་སྐུའམ། གླེགས་བམ་བཅུག་ལ། སྤྱི་གཙུག་དབུ་རྒྱན་གྱི་ནང་ན་ཡར་བཏོན་ལ་ཐོར་ཚུགས་སུ་ཀུན་པོ་བཤད་པའི་སྐྲ་ལ་བཅིངས་ཏེ། ཐག་པའི་མཐའ་མ་གཉིས་སུ་རེ་རེ་འཇོག་པ་ནི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣ་རྒྱན་ནི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁྱུག་པ་གསུམ་དང་། ཁྱུག་ཕྱེད་གཉིས་ཏེ་ལྔས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །མགུལ་རྒྱན་ནི་གཞུང་གཡས་གཡོན་གཉིས་དབུས་དང་གསུམ་ལ་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བསྡམས་པ་དང་། དེ་ལ་དོ་ཤལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕྱང་བ་རུས་པའི་མདུང་རྩེ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དཔུང་རྒྱན་གཉིས་དང་ལག་རྒྱན་གཉིས་དང་

ཀང་རྒྱན་གཉིས་ཏེ་གདུ་བུ་དྲུག་ནི་ཕ་ད་ཚུད་གཉིས་དབུས་དང་རུས་པའི་གཞུང་
གསུམ་ལ་ཕྲེང་བ་ལྔ་ལྔས་བར་བསྐམས་པ་སྣད་ངོས་སུ་མདུང་རྩེ་དང་ཨེར་ཀ་དུ
མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དཔུང་རྒྱན་གཉིས་རིང་། དེ་བས་ཀང་
གདུབ་ཐུང་། དེ་བས་ཀྱང་ལག་གདུབ་ཐུང་ངོ་། །སྐ་རགས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་ཕ་ད་
ཚུད་སྟེ་ལྔའི་བར་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་རིམ་མམ་བཙུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་བར་བསྐམས་པ་ལ་
དེ་ལ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཨེར་ཀ་དང་རུས་པའི་མདུང་རྩེ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ།
མཐེབ་སོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ། དྲ་བ་ལྔ་དང་། དྲ་ཕྱེད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
མཛེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཡས་གཡོན་གྱི་དྲ་ཕྱེད་གསུམ་གསུམ་ལ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་ཕྲུས་མོའི་ཐད་ཀར་སླེབ། དབུས་མས་ནི་བྱིན་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སླེབ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དྲིལ་བུ་ཆུང་ངུ་མཛེས་པ་རེ་གདགས་པར་བྱའོ། །རུས་པའི་
ཚངས་སྐུད་ནི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་བུ་ག་བརྒྱད་ཕུག་སྟེ་རྒྱ་གྲམ་དུ་
བསྐམས་ལ། འཁོར་ལོ་མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་འོང་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིང་བར་
བྱའོ༑ ༑རུས་པའི་ཚངས་སྐུད་འདི་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། ཀུན་པོ་
བསད་པའི་སྐྲ་ལས་སྐུད་པ་གསུམ་བསྒྲིལ་བྱས་པ་དེའང་སྐོར་ལྔའམ་གསུམ་བྱས་
ཏེ༑ རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་བསྐམས་ལ་དེ་ལྷ་བུ་སེ་
རལ་ཁར་ལག་པ་གཡས་པ་བཏེན་ལ། གོན་པ་ནི་ཚངས་པའི་སྐུད་པ་དངོས་ཡིན་
ནོ༑ ༑དགུ་བསྒྲིལ་དུ་བྱས་པའི་སྐུད་པ་གཅིག་ལ་སྤུ་མ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་
བྱས་པས་ཀྱང་བཏུབ་བོ། །ཐོད་པའི་ཚལ་བུ་སོར་ལྔའི་ཚད་དང་མཉམ་པ་བྱ་སྟེ།
དེའང་སྐྱེས་པ་ལ་གཞོན་ནུ་མའི་ཐོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བུད་མེད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡིན་
ནོ༑ ༑སྟག་གི་ལྤགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་མ་བསད་པའི་སྐྲ་ལས་བྱས་

485

པའི་སྣ་རགས་གཉིས་སྐོར་གྱིས་བསྡམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རུས་རྒྱན་གྱི་སྣ་རགས་བཅིང་བར་བྱའོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕོ་རྒྱན་མོ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཨ་ཧྨ་ཡ་ཀ་རས་བྱས་པའི་སྣ་རགས་དང་། མི་མགོའི་དོ་ཤལ་གཉིས་མིན་པ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་ལ། ལུས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པར་བྱེད་ན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མགོ་ཆེ་ལ། ཡན་ལག་གཞན་དང་རྐེད་པ་ཕྲ་བས་མགོ་རྒྱན་ཆེ་ལ་གཞན་ཕྲ་བར་བྱ། བུད་མེད་རྣམས་ནི་མགོ་ཆུང་ལ་ཡན་ལག་གཞན་སྦོམ་པས་མགོ་རྒྱན་ཆུང་ལ་གཞན་ཆེ་བར་བྱའོ༏ ༏རྒྱན་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ།། །།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་དག་པ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་དག་པ་དང་༏ ལྷའི་དག་པ་དང་། སྤྱིའི་དག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱི་དག་པ་ནི༏ སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ༏ ༏གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་འཕེལ་བའོ༏ ༏འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དེ། དེའང་༏ སྐུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱུག་དང་། །ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སྤྱར་བའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔ་ཡིན་ལ། རེ་རེའང་སོར་ལྔའི་ཚད་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིན་ལ། བར་བསྡམས་པའི་ཕྲེང་བ་མཚར་ལྔ་ལྔ་ནི་ཡུམ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པའོ། །ཐོར་ཚུགས་བཅིང་བའི

ཀུན་མའི་སྒྲའི་ཙོད་པན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མཚོན་ནོ། །
རྣ་རྒྱན་གྱི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན། དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མགུལ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གསུམ་པ་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་
རང་བཞིན། ཕྲེང་བ་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །སྐ་
རགས་ཀྱི་གཞུང་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། བར་བསྟམས་པའི་ཕྲེང་
བ་བརྒྱད་རིམ་མམ། བཅུ་དྲུག་རིམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་
ལ༑ བཅུ་དྲུག་རིམ་བྱེད་ན་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་
བསྣན་པར་བྱའོ། །དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
སྟེ༑ དེའང་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། གཡས་གཡོན་གྱི་རིང་བ་ཚན་ : གཉིས་ཀྱི་ (《ལུ》 –གཉིས་ཀྱི་) གསུམ་
གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དབང་བྱས་ནས།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སླེགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཕོད་པའི་ཚལ་བུ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་
ནི་ཡི་གེ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལྔ་བཅུ་དག་པས་ན་གསུང་དབྱངས་མ་ལུས་པས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མཛད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་
འདི་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་
མོད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་མན་ངག་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་དག་པ་ནི། བདེ་མཆོག་རྩ་བའི་
རྒྱུད་ལས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱན་དྲུག་སོགས། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། གདུ་བུ་དྲུག
ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། སྐ་རགས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། རྣ་
རྒྱན་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། མགུལ་རྒྱན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

487

ཕྱིན་པ། མགོ་རྒྱན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཐལ་བ་དང་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྔགས་ཀྱི་དག་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྩ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ནི། །མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་བརྟག །ཅེས་བྱ་བ་རྒྱན་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ཞིང་རྩ་བའི་སྔགས་ཀྱང་པ་བརྒྱད་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྣང་མཛད་སྔགས་གང་ཡིན་པ། །ཐོད་པ་མགོ་བོས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མགོ་རྒྱན་ནི་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྔགས་སོ། །ཡི་གེ་བདུན་གྱི་གསང་སྔགས་ནི། །རྣ་ཆ་：བརྒྱན་པས་（《ཞ》བརྒྱན་ནི་）མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་རྣ་རྒྱན་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཉེ་བའི་སྙིང་པོའོ། །ཧཱུྃ་རྗེ་ཕག་མོའི་རྩ་སྔགས་གང་། །མགུར་ཆུས་མགྲིན་པ་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་མགུལ་རྒྱན་ནི་ཡུམ་གྱི་རྩ་བའི་སྔགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་གསང་སྔགས་གང་། །སྣ་རགས་བྱས་པས་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་སྣ་རགས་ནི་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆའི་དཔའ་མོ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དྲུག་གི་ནི། །རྒྱན་འདིས་ལུས་ནི་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་དྲུག་དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དྲུག་གམ། གདུ་བུ་དྲུག་དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དཔའ་བོའི་སྙིང་པོའི་གསང་སྔགས་ནི། །ཕྲེང་བ་བརྒྱ་ཡི་ཕྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཞེས་པ་མི་མགོ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་སྔགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དྲུག་གི་དག་པའོ།། ༎

ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ། །པགས་པའི་གོས་ནི་འཛིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟག་གི་ལྤགས་པ་དང་། མིའི་ལྤགས་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ལྤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་གྱི་ཉེ་བའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི། །སྔགས་ནི་བཏུང་བའི་ཐོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་

བ་ཕྲུག་གི་ཐོད་པ་ནི་གཙོ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ལྷ་མོའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཊྭཾ་ག་ནི་ལྷ་ཡི་སྐུ། །ཤེས་རབ་ཌ་མ་རུ་ཡི་སྒྲ། །ཞེས་པས་ཁ་ཊྭཾ་ག་ནི་ལྷའི་ (《ལུ》+སྐུའི་) རང་བཞིན་ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཌ་མ་རུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི༑ དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་མེད་དམ་སྙམ་ན་འདྲ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་ཐུགས་དང་། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གསུམ་གྱི་གོང་མ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་དོན་བྱེད་ལ། ཐུགས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོའི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་དོ། །གོ་ཆའི་ཐུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ས་བོན་དང་། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བས་དོན་བྱེད་དེ་ཐུགས་ཀྱི་དག་པའོ།། །།

བཞི་པ་ལྷའི་དག་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་མི་བསྐྱོད་པ། །རྣ་ཆའི་བདག་ཉིད་འོད་དཔག་མེད། །མགུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་རིན་ཆེན་བདག །གདུ་བུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ། །སྐྲ་རགས་ལ་ནི་དོན་ཡོད་གནས༑ ཁ་ཊྭཾ་ག་གཟུགས་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཅང་ཏེའུ་ཉིད༑ ༑ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཞབས་ཀྱི་ཆོག་རྐང་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་སྒྲའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོགས་པ་ནི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་། ཡན་ལག་ཀུན་ལ་རྗོར་འཛིན་མགོན། །ཞེས་པ་མཚོ་སྐྱེས་སུ་བསྟན་པས་ཐལ་བ་དང་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་ལྷའི་དག་པའོ། །ལྔ་པ་སྤྱིའི་དག་པ་ནི་རུས་པ་

བདག་མེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་ལས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྒྱན་དྲུག་གི་དགོས་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཕྱིར་གར་བྱ་བའི་དུས་སུ་གདགས་པ་དང་། ས་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་བདུད་ཚར་གཅད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་བཏགས་ལ་ཉམས་བསྐྱང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་འབྱམས་ན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བླང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་གསོ་བའི་རྟགས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་མི་བརྟན་བརྟག་པའི་དོན་དུ་མཚན་མོ་རྒྱན་བཏགས་ཏེ། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་དང་། བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རྒྱན་དྲུག་བཏགས་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་དགོས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་འབྱམས་ན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བླངས་པའི་དོན་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། བླ་མ་སློབ་དཔོན་འདོད་ལྷ་ལ། །ཕྱག་འཚལ་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འཛིན། །བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ། །སློན་ཚིག་མི་ཉན་པ་ཡི་ཕྱིར། །རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང་། །སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་མགུལ་རྒྱན་ཉིད། ། གདུ་བུ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་སྤོང་། །ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ཕྱིར་སྐ་རགས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་ཕྱག་རྒྱས་ནི། །རྟག་ཏུ་ལུས་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་དགོས་པའོ།། །།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་མིང་དོན་ནི། ལུས་ལ་མཛེས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱན་ཡིན་ལ༏ གྲངས་དྲུག་ཡོད་པས་ན་རྒྱན་དྲུག་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དག་པ།

དགོས་པ། མིང་དོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།

རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དཔལ་སྦྱོར་བ། །ཧེ་ལྷའི་གཟུགས་དང་དབྱིབས་ལྡན་པ། །དུར་ཁྲོད་ལྷ་ཡི་གནས་རྣམས་དང་། །མ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཐལ་བ་མཆོག །ཐམས་ཅད་དཔྲལ་བའི་སྲུང་བ་ནི། །ཐིག་ལེའམ་ཟླ་རིས་གསུམ་དུ་བྱ། །ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའ་ས་བཅིངས་ནས། །སྲུང་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་བརྗོད་ན་སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གི་དཔྲལ་བར་ཞག་ཆེན་པོའི་རི་མོ་རེ་རེའམ་གསུམ་བྱ་བ་ནི་ཞག་གི་ཟླ་རིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔྲལ་བ་དང་ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ས་མཉེས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་པའི་རུས་པའི་ཕྱེ་མ་ཞིབ་པར་བཏགས་པ་ལ་སོར་མོ་ལྔས་བསྡུས་ (《ཞ》《ལུ》 བསྐྱགས་) ནས། ལུས་ཀྱི་གནས་ཅི་རིགས་པར་སོར་མོ་ལྔ་བསྡམས་ཏེ་རེག་པས་སྤར་བས་དཀར་བའི་མཚན་མ་ལྔ་བྱུང་སྟེ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་གིས་སྨིན་མཚམས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ཅི་རིགས་པར་ཐིག་ལེ་རེ་བྱ་བ་ནི་རཀྟའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་དག་པ་ནི། ཟླ་རིས་ཀྱིས་ནི་གཏི་མུག་ཞི་བར་བྱེད། ཚོམ་བུས་ནི་ཞེ་སྡང་ཞི་བར་བྱེད། ཐིག་ལེས་ནི་འདོད་ཆགས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི་དག་པ་དེ་དག་ཉིད་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲག་པོས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཟླ་རིས་ཀྱིས་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲེགས་པ་ཅན་གཞན་འདུལ། ཚོམ་བུས་དྲེགས་པ་ཕོ་ཐམས་ཅད་འདུལ༑ ཐིག་ལེས་དྲེགས་པ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་

པའི་ཚིག་ནི་ གྲི་ གུག་ གི་ དབྱིབས་ སུ་ འདུག་ པས་ ཐྲོ་ རིས། ལྷ་ ལྷ་ ལྷན་ ཅིག་ ཏུ་ འཚོགས་ པས་ ཚོམ་ བུ། ཐྲུམ་ པོར་ བྲིས་ པས་ ཐིག་ ལེའོ། །འདི་ ནི་ མཉམ་ སྦྱོར་ མིན་ ཡང་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ རྫོགས་ པ་ བདུན་ པ་ དང་། དེ་ ཉིད་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ ཟབ་ མོ་ ཞིག་ ནས་ ཀྱང་ འབྱུང་ ངོ་། །དེ་ ལྟར་ རྒྱན་ དྲུག་ གཅིག་ ཏུ་ བྱ་ བ་ དང་། ཐྲོ་ རིས་ དང་། ཚོམ་ བུ་ དང་། ཐིག་ ལེ་ བཞིས་ ཏེ་ རུ་ ཀའི་ ཆས་ རྒྱན་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཡིན་ ལ༑ དེ་དག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ལུས་རྒྱན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

དོན་ གཉིས་ པ་ སྔོད་ བསྟན་ པ་ ལ་ ལྔ་ སྟེ། མཚན་ ཉིད་ དང་། དག་ པ་ དང་། བཙངས་ པའི་ ཐབས་ དང་། དགོས་ པ་ དང་། མིང་ དོན་ ནོ། །དང་ པོ་ ལ་ དབྱིབས་ དང་༑ ཁ་ དོག་ དང་། རྣམ་ པ་ དང་། ཧུམ་ བུ་ དང་། རི་ མོ་ དང་། དྲི་ སྟེ་ དྲུག་ ཡིན་ ནོ།། གཉིས་ པ་ དག་ པ་ ནི། དེ་ ལྟར་ དྲུག་ པོ་ དེ་ དག་ ལ་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ ཀྱང་ དྲུག་ ཡོད་ དོ། ། གསུམ་ པ་ བཙང་ བའི་ ཐབས་ ནི། བཟང་ པོ་ ལ་ དངོས་ གྲུབ་ འབྱུང་ བའི་ བཙང་ ཐབས་ དང་། འབྲིང་ པོ་ ལ་ ཕྲིན་ ལས་ འགྲུབ་ པའི་ བཙང་ ཐབས་ དང་། ངན་ པ་ ལ་ ཉེས་ པ་ མི་ འབྱུང་ བའི་ བཙང་ ཐབས་ དང་ གསུམ་ མོ། །བཞི་ པ་ དགོས་ པ་ ནི་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ བསམ་ པ། སྤྱོད་ པ་ ལ་ བློ་ སྦྱོང་ བ། འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ དྲག་ པོ་ འདུལ་ བ། འཇིག་ རྟེན་ དང་ འཇིག་ རྟེན་ ལས་ འདས་ པའི་ དངོས་ གྲུབ་ བསྒྲུབ་ པ་ དང་ བཞི་ ཡིན་ ནོ། །ལྔ་ པ་ མིང་ དོན་ ནི། ཀ་ པཱ་ ལ་ སྟེ། སུ་ ཀ་ ན་ བདེ་ བའམ། ཀཱ་ ཡ་ ན་ ལུས། པཱ་ ལ་ ཤ་ ན་ སྐྱོང་ བ་ སྟེ་ ལུས་ སམ་ བདེ་ བ་ ཆེན་ པོ་ སྐྱོང་ བའི་ དོན་ ཏེ། མདོར་ བསྟན་ པ་ ཙམ་ ཡིན་ ནོ༑ ༑རྒྱས་ པར་ ནི་ ཀྱེའི་ རྡོ་ རྗེའི་ རྒྱུད་ ཀྱི་ ཧུམ་ བུ། གསང་ སྔགས་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྤྱོད་ པ་ མཆོག་ ཏུ་ གྱུར་ པ་ རྒྱ་ མཚོའི་ ལེའུ་ གཅིག་ དང་། བདེ་ མཆོག་ སྡོམ་ འབྱུང་ གི་ ལེའུ་ གཅིག་ དང་། གཤིན་ རྗེ་ གཤེད་ ཀྱི་ རྒྱུད་ ཕྱི་ མ་ གཞོན་ ནུ་ གདོང་ དྲུག་ པའི་ ལེའུ་

གཅིག་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ་ལྔ་མོ་གནས་མཁར་དུ་གྲགས་པ་དང་། མིང་དོན་ཙུང་ཟད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡང་དག་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་བུམ་རིལ་ཐོད་མཁར་དང་། རྐང་གཉིས་བྱ་འཕུར་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དཀར་མོ་སྤྱན་གཅིག་གིས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་རྟོག་འབའ་ཞིག་བྲིས་པར་ཟད་དོ། །དེ་བ་ཨ་ཀ་ར་ཙནྡྲས་ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་བྲིས་པ་མཐོང་ན་དེ་ནི་ལྔ་མོ་གནས་མཁར་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྲིས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །སྟོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ||

དོན་གསུམ་པ་ཁ་ཊྭཾ་ག་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཊྭཾ་གས་ནི་རྒྱུ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཨ་བྷི་དྷ་ནའི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཁ་ཊྭཾ་གའི་སྟེང་དུ་རྩེ་མོ་ལྔ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་དྲིལ་བུ་འཕྱང་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པའི་བ་དན་རབ་ཏུ་དཔྱངས་པ། དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ : ཞར་ལས (《ལུ》དག་པ་དང་) མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣ་དབུས་མ་རིང་བས་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྩེ་མོ་ལྔ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྐང་ངམ་སྐལ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་འབྱུང་བས་ན།

493

དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཚོན་ཏེ། ཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་དྲིལ་བུ་དང་། དར་དཔྱངས་དང་། བ་དན་རྣམས་ཀྱང་གདགས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་བདུད་རྩིས་བཀང་བས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚོན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་སུམ་བརྩེགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚོན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཚོན་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ནི་སྤྱང་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔའང་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱངས་ནས་འབྲས་བུ་སྐུ་ལྔ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་༑ རིགས་ལྔ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་ནི་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིབས་ཀྱི་དག་བྱེད་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ཀྱི་དག་བྱེད་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྦྱར་ན་འོག་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ནི་སོར་ལྔ་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྔར་འདྲེན་པ་མཚོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁྲང་པའི་སོར་མོ་ལྔ་མཚོན་པའོ། །བར་གྱི་དབྱུག་པ་ནི་ལོང་བུ་ནས་མགྲིན་པའི་མཚམས་མན་ཆད་ཀྱི་ལུས་འདི་མཚོན་པས་ན་ཁྲུ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། ཁྲང་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཁྲུ་གསུམ་པར་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཚོན་ལ། སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བྱེད་ན་ནང་གི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་བསྣན་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དེའང་ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལག་པ་གཉིས་ནི་བ་དན་དང་། དྲིལ་བུ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའོ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་བུམ་པས་མགྲིན་པའི་གནས་རྣམས་མཚོན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོར་གཉིས་དང་། བུམ་

པ་ལ་སོར་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའང་དང་པོ་སོར་གཉིས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་བྱེད་པར་མཚོན་ལ། སོར་བཞིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པས་དགའ་བ་བཞི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཚོན་ནོ། །དེ་ནས་མགོ་བོའི་དང་པོས་ནི་སྣང་གཞི་དེ་ཉིད་སྣང་ལ། དེའང་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་མཚོན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟར་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་སྣང་གཞི་འདོད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་སྟེང་ན་ཡར་མགོ་བོ་སྐམ་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེའི་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་ལ་འོག་ཏུ་བལྟས་པའི་རྩེ་མོ་ལྔ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཡར་བལྟས་པའི་རྩེ་མོ་ལྔ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིང་བའི་ཚད་ནི་འདོམ་གང་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་ཚད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་སུ་འབྱུང་བས་འཁོར་བ་དང་། ལུགས་ལས་བཟློག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་བཏུབ་ལ། ལུས་ཀྱི་གྲུ་མོར་འཆང་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི་དེས་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འདིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སམ། ལུས་ཀྱི་རྐང་མཐིལ་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་རམ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པས་ན་དེའང་ : ཅི་ (《ལུ》 དེ་ལྟར་) ཤེས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པའོ། །ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་པའི་བཀའ་ལ་རྟོགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆང་

བ་ནི་ཀེང་རུས་ཙམ་ལས་མེད་པའི་སྙིང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེད་པ་བཞག་པའམ། མིའི་རྐང་པ་ལ་མིའི་མགོ་བོ་བཞག་ནས་དེའི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེད་པ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་པའི་བཀའ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་སྲིན་པོ་དང་ཌཱ་ཀི་ནཱི་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་རྐང་པ་ནི་རྐང་གི་མགོ་བོར་མི་མགོ་སྐམ་པོ་བསྣར་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑བཞི་པ་མིང་དོན་ནི། ཁ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། ཊྭཱཾ་ག་ཞེས་པ་ནི་ཀེང་རུས་སམ་དབྱུག་པ་སྟེ ནམ་མཁའི་ཀེང་རུས་སམ། དབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དོན་ནོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འཇུག་ཅིང་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། ནམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་བྱའོ། །ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། ༎

གྲི་གུག་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེད་པ་ལས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་སོར་བརྒྱད་དམ། བཅུ་གཉིས་པའི་སོར་གཉིས་པའི་གྲི་གུག་རྩེ་མོ་བསྒྱུར་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་གུག་པར་བྱས་པ་སྟེ། གྲི་གུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཡུ་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེད་དང་དག་པ་མཚུངས་ལ། སོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའམ། ལུགས་ལས་བཟློག་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་པོ་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞིང་སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མིང་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་

496

པ་གཙོད་པས་ན་གྲི་གུག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལག་ཆ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

དོན་བཞི་པ་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཌ་མ་རུའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཤིང་དམ་སེང་ལྡེང་གི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་བྱ་སྟེ། ཆུར་ཧི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱེད་ཁའི་ཞེང་ལ་བྱ། རྐེད་པ་ཧི་ཙམ་ཕྲ་བར་བྱ་སྟེ་ཚད་མེད་དོ། །དེའང་སཾ་པུ་ཊའི་བརྟག་པ་དགུ་པ་དངོས་ལས་དེ་ནས་ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་བཤད། བརྫི་ཤིར་ཤའི་རྒྱ་བ་དང་། །ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་དང་། །གཞན་རྣམས་གང་རྣམས་དེ་རྣམས་ནི། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་བཀའ་སྐུལ་པ། །བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་པ་ཉིད། །ཁ་ལ་སོར་ནི་དྲུག་དང་ལྔ། །དགུ་པ་དང་ནི་བཅུ་གཅིག་དང་། ཁ་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཐོད་པ་གཉིས་ལྷག་པ་སྦྲུད་དེ་བར་ལེགས་པར་བསྟམས་ལ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཌེའུ་ཆུང་ནི། །ཐོད་པ་ལས་ནི་བསྐོར་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ་སྦ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་བུ་མཉེན་པ་ཞིག་ལ་ཅང་ཏེའུའི་ཁ་ལས་མཐེབ་སོར་གང་ཙམ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ཀླུམ་པོའམ་ཐོད་པའི་དབྱིབས་ལྟར་བསྟམས་ལ། དེ་ལ་སྤྲེའུའི་ལྤགས་པ་སྤུ་མེད་པས་གཡོགས་ནས་ལེགས་པར་བརྒྱངས་ཏེ་གར་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བསྟམས༔ དེའི་སྟེང་ངོས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་གིས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་ལ། དེ་ལ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ་འམ། ཙ་ཀྲ་སཾ་བ་ར་ལྷ་ལྔའམ། བཅུ་གསུམ་མམ༔ མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་ལྷ་ལྔའམ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་ཡིན་པའི་ས

497

པོན་ནམ་ཕྱག་མཚན་བྲི། འོག་མ་ངོས་སུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་པའི་ལྟེ་བར་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་གམ་ཐོད་པ་བྲི། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་བསྐོར་དུ་རྡོ་རྗེ། ཐོད་པ། དགྲ་སྟ། མཆེ་བ། འཁོར་ལོ། རྒྱལ་མཚན། རལ་གྲི་དང་མདུང་རྣམས་བྲིའོ། །སྟེང་འོག་མི་འཁྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་པདྨའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའམ་ཧཱུྃ་བྲི། འོག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་པདྨ་གཅིག་བྲི། དེའང་དགུ་པ་དངོས་ལས། སྤྲིཪའི་ལུགས་པས་གཡོགས་པའོ།། དེ་བཞིན་ཁ་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ནི། །པདྨ་དག་ནི་བྲི་བར་བྱ། །ཐུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པ་སྟེ། ཁྲིམ་གྱི་མེ་ཏོག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་གཉིས་པ་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ནི་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྐུན་པོ་བསད་པའི་སྐྲ་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུད་པ་བྱས་ལ་ཙང་ཏེའུ་གཡོགས་པའི་པགས་པའི་ཤིང་བུ་ལ་བུ་ག་བཙུ་དྲུག་ཕུག་སྟེ་སྐྲའི་ (《ཞ》 +འང་རྒྱུས་པའི་) སྐུད་པས་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ལྟར་དམ་ལྷོད་རན་པར་བསྟམས། དེ་ནས་ནང་གི་ཤིང་བུ་ལ་བཏགས་པའི་མིའི་རྒྱུས་པའམ། སྐྲ་སྤྲིལ་བ་ལ་ཆུ་སྐྱུར་གྱི་རྐང་པ་རློན་པ་ལེགས་པར་བསྒོངས་ལ༑ སྤྲ་ཆིལ་ལམ་དར་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་ཙང་ཏེའུའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འོང་བར་ལེགས་པར་གདགས། དེ་ནས་མིའི་ལྤགས་པ་ལེགས་པར་མཉེས་པའམ། གཞན་གྱི་ཡིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ་སོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཞེང་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཤིང་བུ་ལ་བཏགས་ལ། དེས་འཛིན་པའི་ཐག་པ་བྱ། རྩེ་སོར་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐག་པ་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྲའམ་རྒྱུས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཐག་པའི་ཕྲན་ཕྲན་ཡོད་པའི་ཐག་པའི་སྟེང་ནས་དཀྲིས་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་སྐད་དུ་མ་འོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དགུ་པ་དངོས་ལས། དུར་ཁྲོད་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་ལས་ནི། །བཀལ་

ནས་རུས་པ་ཉིད་ནི་བཅིངས། །ཞེས་པ་དང་། ཆུ་སྐྱུར་རྐང་པའི་རུས་པ་བརྡབས།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཅང་ཏེའུ་དེ་འཇོག་པའི་དུས་སུ་སྟེང་འོག་མ་འཁྲུལ་བར་བཞག་པའམ། འཛིན་པའི་ཐག་པ་ནས་གཟེར་བུ་ལས་བླངས་ལ་གདགས་པར་བྱས་ཏེ་མཚན་ཉིད་དོ།། ||

ད་ནི་གཉིས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་འབྱུང་བ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཅང་ཏེའུ་ཁོག་པ་དང་། པགས་པ་དང་། རྒྱུད་དང་། རྡུང་བྱེད་དང་༑ སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའང་འདི་ལས་བྱུང་མེད་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི་འཁྲོལ་བའི་དུས་སུ་ཁྲིམ་དུ་འཁྲོལ་ན་ནི་བླ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་དུ་རོལ་མོ་དབུལ་ཞིང་། ཊ་མ་རུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཀྲོལ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་འཁྲོལ་ན་ནི་ཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀ་ཊ་ཙ་ཀྲ་ཚར་བ་དང་། ཤུད་དང་ལྷག་མ་བསྲེས་པའི་གཏོར་མ་ཁྱེར་ལ། ལམ་ཁའི་བཞི་མདོར་བཞག་སྟེ། རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོས་གྲུ་བཞིར་བྲིས་ལ། མཚམས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་བྲི་ཞིང་དེའི་དབུས་སུ་བསྡད་ལ་གཡས་པས་ཅང་ཏེའུ་བརྡུང་སྟེ་གཡོན་པའི་སྙིང་གའི་ཐད་ཀར་དཀྲོལ་ཞིང་། ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བདག་མཁའ་འགྲོའི་དབང་དུ་མི་བཏང་ཞིང་མཁའ་འགྲོ་བདག་གི་དབང་དུ་འདུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤུད་དང་ལྷག་མ་བསྲེས་པའི་གཏོར་མ་

ལ་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ལ་གཏད་པའི་ནང་ནས་ཁ་ཕྲུ་བཏབ་ལ་ (《ཞ》 +བྱིན་གྱིས་རློབས་ཏེ)། གཡོ་ལྡན་མ་ཕྲེཾ་ཧཱུྃ། མར་མེ་མ་ཕྲེཾ་ཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའམ། རེ་མ་ཏི་ཕྲེཾ་ཧཱུྃ། ཙ་མུན་ཏི་ཕྲེཾ་ཧཱུྃ་ཞེས་རང་རང་གི་མིང་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྲེཾ་ཧཱུྃ་གི་སྦྲས་པོས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་བྲན་གྱི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བདག་ཏེ་ཧེ་རུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བྱིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་། ཌ་མ་རུ་དཀྲོལ་ན་འཇིགས་ཤིང་འདར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དེ། མ་འོངས་ཤིང་ལས་མ་བྱས་ན་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེའང་དགུ་པ་དངོས་ལས། མཚན་མོ་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་ནི། །རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་མཚམས་སུ་ནི། །རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་བྲི་བར་བྱ། །དེར་གནས་གཡོན་པའི་ངོས་སུ་ནི། །ཇི་ལྟར་དང་པོའི་མིང་གཟུང་བ། །ཕྲེཾ་ཧཱུྃ་ཞེས་ནི་བརྗོད་ནས་སུ། །ཚུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་བརྡབ། །དེ་ལྟར་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས༑ ༑ཐམས་ཅད་འགུགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འཆི། །ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །ངས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་ཁྲོས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས། །ཅང་ཏེའུ་རྡུང་བར་བྱེད་པ་ན། །དེ་ཚེ་མཆི་མ་མཛག་ཅིང་དུ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི་ཌ་མ་རུ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ།། རོལ་མོ་དང་པོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ནི། སྐྱེས་པ་དང་མ་ཕྲད་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་མདོམ་གྱི་རུས་པ་རྐང་པ་གཉིས་དང་ཚོགས་པའི་རུས་པ་བྲེགས་ཏེ་ལེགས་པར་འཇམ་པོར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གླད་རྒྱས་གཡོགས་པ་སྟེ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའམ། ཌ་མ་རུ་ལྟར་ཕྲན་ཕྲན་བྱེད་པ་གཉིས་གང་རུང་བྱ།

སྐྱེས་པའི་སྲིན་ལག་གིས་ཅང་ཏེའུ་བརྡུང་བའི་རི་ལུ་གཉིས་སམ། ཛ་ལིྀང་ལྷ་བུར་བྱའོ༔ ༔འདི་ནི་གསང་བའི་ཌཱ་མ་རུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཌ་མ་རུ་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་པའི་བརླའི་རྐང་གང་ཕྲ་བའི་ཕྱོགས་ནས་བུད་དུ་རུང་བར་མཐེབ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དུ་བྲེགས་ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ལེགས་པར་ག་དར་བྱས་ལ་བུད་པར་བྱ་སྟེ། དུང་ཆེན་གྱི་གླིང་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིའི་དག་པ་ རོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ་ཞེས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་བུད་དོ། །རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་བོད་པ་དང་། བསྐུལ་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མིང་དོན་ལ་བདག་ནི་སྒྲ་ཞིང་གསང་བའི་ཕྱིར་ན་གསང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནི་ཌཱ་མ་རུ་སྟེ། གསང་བའི་ཌཱ་མ་རུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མིའི་རུས་པ་ནི་དུང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནི་གླིང་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསང་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གཞན་ནས་ནི་མ་མཐོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཁོར་བའི་རྒྱུད་དག་ནས་ནི་མཐོང་ངོ་༔ ༔རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །རོལ་མོའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།

དོན་ལྔ་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་ལ་གདིང་བ་སྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་རོ་ལེགས་པར་སྐམ། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱངས་ལ་དབྱུག་པ་ཆེན་པོས་ཕྱི་རོལ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྡུང་བས་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲི་མའི་ལམ་ནས་འཐོན་འཐོན་བརྡུངས་ཏེ། ལེགས་པར་འཛམ་པོར་སོང་སོང་ག་དར་

བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྟག་གི་ལྤགས་པ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །དེ་དག་མ་འགྱུར་ན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་རོའི་གཟུགས་གཡོགས་པའི་སྐད་ནང་ཚངས་ཅན་བྱའོ།།དེའང་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། རོ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དགུ་དང་ནི། །ཡང་ན་སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཉིད།།དུར་ཁྲོད་རས་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།། །།

དྲུག་པ་བགོ་བ་ནི་མིའི་ལྤགས་པ་མཉེས་པར་བྱས་པའམ། སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པས་སྨད་གཡོགས་ཏེ། བགོ་བ་སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཉིད།། ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་བགོ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་སྐད་དང་བགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དོན་དུ་ན་རོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། སྟག་ནི་བྷཱུ་སྟྲཱ་སྟེ། གྲཱ་ཧ་ཀ་ནི་འཛིན་པ། གྲཱ་ཧ་ཙ་ནི་གཟུང་བ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་ཕོ་མོ་དྲེགས་པ་ཅན་དག་བདག་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་སྐད་ལ་བསྟོད་ཅིང་བགོ་བ་གོན་ནས་སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བཏུལ་བའི་ཆ་ལུགས་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ཐུལ་བར་འགྱུར་རོ།།བཞི་པ་མིང་དོན་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །སྐད་དང་བགོ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དགོས་པ་དང་། མིང་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སྐད་དང་གོས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའོ།། །།

རྒྱན་ལ་བཞི་དང་བཅུད་བའི་སྟོད་ལ་ལྔ། །ལག་ཆ་གཉིས་དང་རོལ་མོའི

502

ཆ་བྱེད་གསུམ། །སྔོན་དང་གོས་ལ་གཉིས་གཉིས་དེ་ལྟར་ན། །དྲུག་ལས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཞིའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ། །ཤཱཀྱ་གྲགས་ཀྱིས་མང་དུ་གསོལ་བཏབ་ནས། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་བྲིས་པ་ཡི། །དགེ་དེས་འགྲོ་ཀུན་ཧེ་རུ་ཀར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དཔལ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་དྲུག་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཞིང་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བིརྺ་པའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་འདི་ནི་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །

༄། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང་བགྲང་ཕྲེང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ (《ལུ》+དེ་ཁོ་ན་གསུམ་གྱི་མན་ངག་) བཞུགས། །

༄། །བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། མཚན་མའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཀྱི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ། རྫས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་བཞི་ལས་འདིར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་མཚན་མའི་རྡོ་རྗེ་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། རྩེ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། རྩེ་གསུམ་པ་མ་རུངས་པ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ། རྭ་གྱིས་པ་ཁྲོ་བོའི་རྡོ་རྗེ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། གང་ཡིན་ཡང་རྭ་གཡས་གཡོན་གཉིས། ཀེད་པའི་ཆ་དང་གསུམ། ཀེད་པ་ཆླུམ་པོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཧི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐང་ (《ལུ》ཚད་) དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སཾ་པུ་ཊ་ལས། རྩེ་ (《ལུ》ཆ་) གསུམ་བཟུང་བའི་

503

7.13 Appendix 12 (images)

12/1

Bon altar with two offering skull bowls, symbolically depicted sense organs and a butter lamp

Menri, India (2017)

12/2

Skull bowl from Ladakh (20th century)

National Museum of India, New Delhi (2017)

12/3

A three-pieced skull bowl held by a local Buddhist lama, which was already repaired with a mixture of butter and wax

Tiri, Lower Mustang, Nepal (2016)

12/4

Altar with a skull cup used here for divination purposes during the *'dod rgyab* ritual

Lubra, Lower Mustang, Nepal (2016)